

h. 5 11-14. 24 26 28-31. 34-35. 46

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 1.

Lördag den 3. Januar 1903.

II. Aargang.

Paa Grund af Helligdagen (Nytårsdag) kan dette Nr. først udsendes Fredag Aften.
Eksk. af D. f. Sv.

Glædeligt Nytår!

Ved Aarskiftet finder vi Anledning til at bringe vore Læsere og Medarbejdere en hjærtelig Hilsen og Tak for godt Kammeratskab i det gamle Aar.

Vort lille Blad staar nu ved Begyndelsen af sit 2den Aargang. Pladsen tillader os ikke at give en detailleret Aarsoversigt i dette Nr.; men vi tro heller ikke det er nødvendigt. Indtrykkene af den Kamp der har staaet og endnu staar mellem Centralisationstanken og det fra Fædrene nedarvede, ere sikkert saa friske at en Omtale ikke er nødvendig.

Vi har, i vort lille Blad, efter Evne søgt at opfylde de Forventninger som ved Bladets Udgivelse stilledes det, og den Velvilje hvormed Bladet stedse modtoges i de farende Svendes Kreds, Abonnentallets Vækst saavel som C. U. K.s stigende Fremgang, viser, at den Opgave vort lille Blad satte sig, nok er værd at bryde en Lanse for.

Aaret er endt, det var et Kampaar og som saadan vil det staa i vor Erindring. At Kampen endnu ikke er endt viser den senere Tids Begivenheder i Hamborg, Dresden og, ikke mindst, den os i Meddbl. tilkastede Handske — Kamp imod Kamp. — Beviser nok for hvor nødvendigt det er for C. U. K. at besidde et Organ som er stærkt nok til at optage Kampen for bedre Forhold, for de skandinaviske Haandværkssvendes Færd i Udlandet.

Derfor nok en Gang: Tak Svende, for godt Samarbejde i det gamle Aar og med friskt Mod fremad for vor Sag i det nye Aar.

Leve Centralisationen!

Hovedbestyrelsen for C. U. K.

Til Forsvar.

Kort før Jul fik vor gamle Ven Faistrup Jensen i Kempton et slemt Anfald af Bersærkerang, over, at »kun 4 Skand. For. har givet Underskud« i Tiden 1ste Apr. 1901-1902, over C. U. K.s Medlemmer, eller rettere dens Hovedbestyrelse med Forretningsføreren i Spidsen, over »Hr. P. Jørgensens Kogebog og Pibe«.

Hvad var Aarsagen?

Simpelthen den, at Hr. F. J. til »D. f. Sv.« havde indsendt en »Kritik« over C. U. K.s Regnskab og i hvilken han anstillede nogle tendensiøse Betragtninger; som ikke stod i Sammenhæng med Regnskabet. Vi anmodede ham derfor høfligt om ikke at kræve Artiklen offentliggjort, da den var egnet til at skade vort Andragende om Statstilskud og fremfor alt vilde vække en Diskussion; som kunde og burde undgaaes i Fredens Interesse.

Hr. F.-J. følte sig ved denne Afvisning krænkert. Som Medlem af C. U. K. stod det ham frit at klage over os til Kontroludvalget; men det passede ham ikke. Som Medredaktør ved Meddbl. slog han to Fluere med et Smæk. Han fik Lejlighed til under sit borgerlige Navn at sende Bladet lidt Stof og samtidig kunde han udspy sin lange sammensparede Galle over vort syndige Hoved.

Og det lettede saa rart.

Allerede i Bladets næste Nr. af Bladet saa han lidt mere koldblodigt paa Tingene og erklærede at han

- »langtfra vilde sige at P. Jørgensen og Hovedbestyrelsen har gjort sig skyldig i
- »Noget, det vilde jo overfor det fremlagte
- »Regnskab være mere end meningsløst.
- »Disse Mænds Hæderlighed er for mig
- »hævet over al Tvivl; men jeg siger rentud, at disse Mænd har tilladt sig en
- »Luxus, som desværre til Dato er bleven
- »billiget af Flertallet indenfor C. U. K.s Medlemmer.«

Lad os da først undersøge hvori denne Luxus bestaar.

Hr. F. J. giver Svaret:

- »Kan man ikke kalde det for Luxus naar
- »en fattig Understøttelseskasse, uden Formue, uden andre Indtægtskilder end sine
- »ugenlige Bidrag og sine Indskud, tager

»flere hundrede Frank af Understøttelses-
pengene og bruger disse til Foredrags-
»propaganda og Udgivelse af et eget Blad
»o. s. v.«
Hm!

Mon Hr. F. J. ikke ogsaa har haft »en
Vision«? Eller har han haft sin Bernerkol-
legas »Briller« paa Næsen?

I vore Bøger bliver de »flere Hundrede
Frank« specificerede paa følgende Maade:

	Fr.
Dec. 29. (1901) Papir til Foredragene	5,25
Jan. 10. (1902) Porto for Foredrag I	1,35
31. - - - - - II	1,20
Febr. 26. - Ny Hektografmasse	2,19
Marts 29. - Porto for Foredrag III	1,20

»Foredragspropaganda«, Summa Fr. 11,19

Desuden har Hovedkassen i Regnskabs-
aaret udlagt Fr. 20,47 til Porto for »D. f. Sv.«
En Sum som i Følge »D. f. Sv.«s Regnskab
af 7de April jo er sikret, og som senere er
tilbagebetalt.

De »flere Hundrede Frank« indskrænker
sig saaledes til at være 11,19 Fr. skriver
Elleve Fr. *Nitten* Cts. som ere direkte Ud-
gifter. For denne Sum har 20 Skand. For.
faaet i alt 60 underholdende og belærende
Diskussionsaftener, saa vi kan vel være enige
om at disse Penge har været godt anvendte
til Fremme af vort Foreningsliv; samt at
C. U. K. ikke er fattigere, end at den har
Raad til at ofre en 264 Del af sin Indtægt til
dette Øjemed. Ved at læse, »D. f. Sv.« Nr. 43
vil Hr. F. J. faa Oplysning om hvorfor vi
har lavet Gæld og mener han, at han kan
starte og administrere et Foretagende som C.
U. K. uden Inventar, Medlemsbøger, Stempler
o. s. v. er det beskæmmende for hele vor Sag,
at man ikke længst har indset Hr. F. J.s
Talent.

Endvidere mener Hr. F. J., at C. U. K.
»med største Lethed kan forhøje Understøt-
telsen til 1,50 Fr. og mere,« dersom den vil
»gaa tilbage til at blive en ren Understøt-
teskasse«. »Som Kongressen i 1899 vedtog«.

Hvad vedtog Kongressen i 1899?

Den vedtog »at udbetale 1,50 Fr. i Vinter-
halvaaret. I Sommermaanederne derimod
kun undtagelsesvis til Medlemmer hvis Fag
da have deres, »sløje« Tid.

I Kassens første Leveaar 1900, udbetaltes
i de 6 Vintermaanedere 476 Understøttelser
à 1,50 Fr. — 714,00 Fr. i de 6 Sommermaa-
neder derimod kun 28 Understøttelser à 1,50
— 42,00 Fr. Saaledes i alt 504 Understøttelser
til i alt 756 Fr.

I Tiden 1. Apr. 1901—1902 udbetaltes deri-
mod i de 6 Sommermaanedere 681 Under-
støttelser til et samlet Beløb af 652,50 Fr.
I de 6 Vintermaanedere 588 Understøttelser til
et Beløb af 735 Fr. Eller i alt 1269 Under-
støttelser til et alt 1387,50 Fr.

Mon C. U. K. nu behøver at skamme sig
over dette Facit?

Vil man se paa Forskellem af Understøt-
telsernes Antal i de to Aars Sommermaane-
der, behøver vi næppe at afgive nogen For-

klaring hvorfor Kongressen i 1901, hvor Hr.
F. J. personlig var til Stede, vedtog at ud-
betale Understøttelse hele Aaret rundt, selv
om Højden paa Understøttelsen maatte re-
duceres en Del. Havde vi bibeholdt den tid-
ligere Størrelse vilde, som vi i Nr. 43 be-
mærkede, vore Udgifter paa Understøttelses-
kontoen været 516 Fr. højere og Regnskabet
afsluttet med et Underskud.

Hvad Hr. F. J.s andre Argumenter, saa-
ledes t. Eks. Züricher Foreningens Kontingent,
angaar; da ere de det bedste Bevis for hans
Intolerance. Sk. For. Zürich var i sin Tid
oblig. i C. U. K. Hr. F. J. med Konsortier
fik ingen Fred inden Foreningen udtraadte
af C. U. K. og lod Indtrædelsen blive frivillig.
Følgen var at Foreningen oprettede en Lokal-
understøttelseskasse ved Siden af den centra-
liserede. Som Følge heraf maa de af C. U. K.s
Medlemmer som tillige staa i Sk. For. Zürich
(og det er alle de paa Stedet værende) nu
betale 2,40—2,75 pr Maaned hvoraf C. U. K.
ikke en Gang faar Halvdelen. Dersom Hr.
F. J. var tolerant vilde han opfordre Skand.
For. Zürich til at reducere Bidraget til Lokal-
foreningen i Stedetfor at rette Bebrejdelse
mod C. U. K. for det høje Bidrag.

Og til Slut dette. Hr. F. J. er Redaktions-
medlem af Meddbl. ogsaa en Institution som
ejes af færende Svende. Her skulde han ud-
vide sit Talent, ved at bringe Orden i Regn-
skabet, saa det kunde fremlægges for Offent-
ligheden. Vi ere overbeviste om at han det
ikke behøver at kritisere over det store Over-
skud. Saa kan han bagefter blive gal i
Skralen over at C. U. K. dens Medlemmer
og Hovedbestyrelse med P. Jørgensen i
Spidsen ikke vil have noget med det at gøre.

Hamborg.

Skand. Haandv.-For. f. Hamborg-Altona
fejrede sin Juleaften ved Fællesspisning og
Juletræ under fuldtalig Tilslutning fra Mem-
lemmernes Side. Aftenen forløb i største Ge-
mytlighed og hver Mand bidrog sit til at vor
lille ny Afdeling kunde fejre Julen paa hjem-
lig Vis med Gaaselaar og Tilæhør.

Ved samme Lejlighed bringer vi de Fore-
ninger som sendte os deres Juleavis, en hjer-
telig Tak.

Paa Grund af den Strid der igen er op-
staaet i Meddbl. vil vi hermed give Svendene
viden om en Forklaring om Forholdene her
paa Pladsen.

Der har altid mellem de berejste Svende
været Utilfredshed med den gamle Forening
»Dan«. Og det har derfor heller ikke undret
nogen at disse berejste Svende d. 1. Febr. 1902
stiftede *Skand. Club Hamborg-Altona*. Da
Clubben dannedes var det dens Stifteres og
Størsteparten af de første Medlemmers Me-
ning, at den med Tiden skulde slutte sig til
C. U. K.; men paa Grund af Striden som da
bestod mellem C. U. K. og Meddbl. blev
Sagen udsat. Skönt Clubben saaledes kun
var en lokal Concurrent til *Dan* voksede den

sig stor og alt gik godt indtil Generalforsamlingen d. 4. Oktober. Da blev der valgt Folk i Bestyrelsen som aldeles ikke vilde have noget med C. U. K. at gøre. Paa Diskussionsmødet d. 1. Decbr. kom C. U. K. paa Dagsordenen og Resultatet blev at $\frac{1}{3}$ Del af Medlemmerne forlangte afholdt en ekstraordinær Generalforsamling om dette Æmne. Denne afholdtes den 22. Novbr. og Forslaget om at Clubben skulde tiltræde C. U. K. som oblig. Afdeling blev forkastet med 1 Stemmes Majoritet (16 mod 15). Vi stillede saa Forslag à la Fr. Nielsen og Faistrup Jensen, om at danne en Afdeling af C. U. K. blandt Clubbens Medlemmer; men *Bestyrelsen tillod os ikke en Gang at diskutere det*. Derigennem viste de, at de intet vilde have med C. U. K. at gøre, hvad de ogsaa havde udtalt paa Bestyrelsesmødet. Var vort Forslag ubilligt? Vilde det være Uret om alt C. U. K. vedrørende var bleven diskuteret denne Aften? Nej! Men de Hrr. Bestyrelsesmedlemmer vare bange for at Clubben med Tiden skulde slutte sig oblig. til C. U. K. da en lokal Concurrenceforening til »Dan» ikke vil gavne den færende end. Derimod uddelte de Herrer samme den følgende Resolution, som naturligvis heller ikke blev diskuteret:

»Sk. Club. Hamborg-Altona udtaler sin antipati mod den Misstemning som hersker mellem de Skand. For. i Ud. og særlig mod det af C. U. K. indførte Blokerings-system. Clubben fastholder sin tidligere Bestumning, at udbetale Understøttelse til enhver Landsmand uanset hvilken Forening han kommer fra og henstiller til samtlige For. at arbejde hen til at ovennævnte Misforhold, hvorunder Sammenholdet nu i længere Tid har lidt, bliver afskaffet». —

Store Ord og hvorledes saa det i Virkeligheden ud. Den tilrejsende Svend fik 75 Pfg. naar han kom tilrejsende paa en Lørdag Aften, de øvrige 6 Dage udbetaltes ingen Understøttelse. Vilde et Medlem som gik syd paa have Understøttelse maatte han dog indtræde i C. U. K. I Freja (Berlin), i München, Frankfurt og Zürich fik han maaske Understøttelse saafremt de havde Penge i deres Lokalkasse. Paa de fleste Steder fik han intet. Men den Tid han havde staaet i Clubben blev ikke regnet for Karrenstid i C. U. K. saa han var ikke en Gang saa godt stillet som den Landsmand der kommende direkte hjemmefra er understøttelsesberettiget ved Indtrædelsen.

Efter den Behandling som C. U. K. Spørgsmaalet saaledes fik paa Generalforsamlingen, var dens Tilhængere nødsagede til at klare Ærterne selv. Vi samlede derfor den følgende Lørdag (29. Novbr.) og dannede, under Navnet Skandinavisk Haandværker-Forening en obligatorisk Afdeling af C. U. K. for Hamborg-Altona. Alle 15 Medlemmer som i Clubben havde stemt for C. U. K. holdt sammen i godt Kammeratskab og vil ogsaa fremtidig gøre det. Ved vi dog at vi har Flertallet af de Skand. Foren. med os og at vore Med-

lemmer blive understøttede naar de rejse syd paa. *At staa i en lokal Forening er Spild af Tid og Penge for den færende Svend.*

Da Skand. Club blev stiftet her i Byen fandtes der ingen som skrev i Meddbl. om Splittelse. Nu da C. U. K. gør Fremgang her i Hamborg har vi straks C. U. K.s »sande Ven» (?) Faistrup Jensen paa Halsen. Dog det er noget vi havde ventet og det samme bliver vel Tilfældet naar der bliver en Afdeling i München, hvilket kun er et Tids-spørgsmaal.

Vi antager at Faistr. Jensen vil faa Svar fra Hovedbestyrelsen paa sin Kritik af vor Sag. Efter vort Skøn var det bedre om han havde ventet med at anke over vort Regnskab indtil Meddbl. for hvilket han er Medansvarlig har aflagt sit Regnskab. Iøvrigt kan vi forsikre ham, at Størsteparten af C. U. K.s Medlemmer betragte C. U. K. som en *Centralisation af Foreninger*. Mange af Meddbl. Skribenter tilhøre slet ikke nogen Skand. For. (derfor kalde de sig *upartiske*) og deres Skrivelser gøre derfor ingen Indtryk paa os. Nej, lad de større Foreninger »Dan», »Freja» m. fl. engang udtale deres Syn paa Sagen, maaske kan vi derved snarere faa et Forlig i Stand end nu ved alle disse Privatslag hvoraf en stor Del ere ensidigt nok skrevne. At vi nogensinde skulde gaa med til at overtage Meddbl. Aktiver og Passiver som de fleste Herrer ønsker kan dog ikke mere falde os ind efter at vi nu i et Aar har holdt vort eget Blad opret. De til C. U. K. hørende Foreninger vare i sin Tid Medbls bedste finansielle Støtte hvad klart fremgik af Bladets Regnskab saalænge det offentliggjordes.

Det er os uforstaaeligt at Züricher-Foreningens Kontingent er saa højt, thi vor lille Forening kan klare den med 25 Pfg. om Ugen og jo større en Forening er des bedre maa den dog kunne klare sig uden noget højt Bidrag. Ved Skyde og Keglefester, ved Baller og ved Avis Salg o. s. v. kan en større Forening desuden bedre skaffe sig en Biindtægt end de smaa Foreninger. Se paa Sk. Haandv. For. Berlin, den har saavel før som efter at den gik med til C. U. K. klaret sig med 25 Pfg. om Ugen og saa har denne Forening endda indsendt 275,64 Fr. som Overskud til Hovedkassen for derved at sikre sine Medlemmer Understøttelse naar de kom til de mindre Foreninger. Enhver som forhen har rejst ved ogsaa, at de fleste Smaaforeninger for ikke kunde udbetale nogen Understøttelse da der ingen Penge var i Kassen.

(Fortsættes).

London.

Da vi her ikke havde de nødvendige Kræfter til selv at lave en ill Juleavis og vor Kasse ikke er godt ved Magten tillader vi os at meddele de Sk. For. som har udgivet en

Juleavis at vi, dersom de har et Eksp. tilovers, vil modtage samme med stor Glæde.

D. F. D. F. 107 Charlotte Street,
London W.

N. Hansen, Sekretær.

Nyt fra Hjemlandene.

Danmark: Forretningsf. f. Bogb. Forb. E. Rosendahl har d. 17. Decbr. maattet lade sig indlægge paa Boserup Sanatorium. — Rønne anlægger et nyt Vandværk hvis Bekostning anslaaes til 245,000 Kr. I Esbjerg Margarinefabrik skete 2. Juledag et Indbrud samt Ildspaesættelse. Skaden anslaaes til 20,000 Kr. — 1. Juledag hjemsøgte Danmark af en voldsom Orkan 20 Menne-sker dræbtes, 10 saaredes. 300 Gaarde og Huse ere blæst om foruden de betydelige Skader paa et mindst 10 Gange saa stort Antal. 2 Kirketaarne ca. 50 Dampskor-stene ere blæste om og ca. 70 Møller

blevne ødelagte. — Købmand Baagøe i Svend-borg og Fabrikant Kühle i Valby ere afgaaede ved Døden. — Ved Supplerings-Valg til Holbæk Byraad valgtes Tomraf Eriksen (Soc. Dem.) —

Efterlysning.

Oplysning om det nuværende Opholdsted for Ingenør *Gustaf Ferdinand Bagge*, svensk af Fødsel ca. 33 Aar gl. bedes venligst sendt til P. Jørgensen, Kreuzlingen.

Hr. *Rupain* bedes opgive sin Adresse til D. F. D. F. i London.

Julen ummeret.

Det meddeles hermed at vi endnu har et lille Restoplag af D. f. Sv.s Julenummer hvilket udsælges for 25 Cts. — 20 Pf. pr. Eksp.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Det meddeles hermed, at Hovedbestyrelsen for at imødekomme et fra flere Sider fremsat Ønske, har nedsat Prisen paa Kollektivannoncer til 1 Fr. pr. Linie for 1 Kvartal og anmoder vi hermed vore Foreningsværter o. s. v. venligst at tage Notits heraf.

Administrationen.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Aldtid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostiibli, Romanshornerstr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra 7—8 i Lokalet „Waldeck“, Greifengasse 1.
Herberget er Ochsengasse 10.
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

Rest. z. Schwarzen Adler, Ochsen-gasse Nr. 27, bringes i Landsmændenes vel-villige Erindring.
Wilhelm Olsen.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 403 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. von P. Racky, Saalgasse Nr. 29.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32.
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmanns-weilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlings-lokale for Skandinaver.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fagforeninger.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 2.

Lördag den 10. Januar 1903.

II. Aargang.

Vandresang.

(Efter det tyske).

Med Vandrestaven i kraftig Haand,
Gaar Svenden glad i fremmed Land.

Og Øjet glinser, Hjærtet bli'r hedt,
Over Alverdens Herlighed,
Og glad bevæger sig hans Bryst,
Han jubler højt af Himmelslyst:
Ja Verden er saa ung, ja Verden er

saa skön,
Dog skönnere er Du, min Hjertenskær!
Saa gyldent Dit Haar, Din Læbe saasöd,
Den kysser kun jeg i Aftensols Skær!

Jeg har elsket til hver en Stund,
Jeg har kysset saa mangen Mund;
Dog aldrig blev for mig det klar,
Om saadan Elskov trofast var.
Kun Dine Øjnes milde Skin
Mig siger: Elskte, evig din!
Ja Verden er saa ung, ja Verden er saa skön,
Dog skönnere er Du, min Hjertenskær!
Saa gyldent Dit Haar, Din Læbe saa söd,
Den kysser kun jeg, i Aftensols Skær!

Mig drager det bort, i fremmed Land,
Mit eneste Haab alt længst forsvandt,
Frem mig fører mit Ungdomsmod,
Om Ven og Fjende mig længst forlod.
Kun til Dig Du min Veninde
Vil Svenden glad tilbage vende.
Ja Verden er saa ung, ja Verden er saa skön,
Dog skönnere er Du, min Hjertenskær!
Saa gyldent Dit Haar, Din Læbe saa söd,
Den kysser kun jeg, i Aftensols Skær!

Bendix.

Hovedbestyrelsesmødet i Årbon

1. Januar 1903.

Efter at Forhandlingsprotokollen fra sidste Møde var oplæst og godkendt, aflagde Forretningsføreren Beretning over Forretningsgangen siden sidste Møde. Paa Opfordring

gav han et kort Overblik over sin Sammenkomst i Zürich med Hr. H. Jensen, Bern. Noget Resultat var ikke opnaaet da hverken han eller Hr. J. havde noget Mandat til Forhandling og Hr. H. J.s Forslag næppe vilde blive til nogen synderlig Nytte for C. U. K. saalænge Hovedpunktet, en Sammenslutning af alle Foreninger, ikke kunde realiseres.

Et Medlem i Köln havde indsendt en Situationsberetning hvoraf fremgik, at den fhv. Lokalforening længst er opløst, saant at der i T. næppe kan tænkes paa at oprette en Afdeling af C. U. K. — Af en Situationsberetning fra Hamborg meddeles, at den ny-stiftede Afdeling gör god Fremgang og har optaget over 20 ny Medlemmer, foruden de gamle Medlemmer som allerede vare i Byen. Den har sat sig i Forbindelse med Landsmænd i Vegesack og der er Udsigt til at bringe den derværende Afdeling paa Benene igen. — Dresdens meddeler om de Anstrængelser Modstanderne gøre, for at sprænge Afdelingen. Da Foreningsværtens her forbudt de Herrer oftere at komme i Lokalet, har de nu truet med at lade sig optage i C. U. K. for derved at opnaa Stemmene og paa Generalforsamlingen at kunne sige os »hvor Skabet skal staa.« — Fra enkelte Foreninger klages over at det volder en Del Besvær at faa Annoncerne betalt, saant meddeles der at Annonceprisen er billigere i Medtbl. Af Hensyn hertil vedtog Hovedbestyrelsen at reducere Prisen for Kollektivannoncer til 1 Fr. pr. Linie i Kvartalet. — En Forespørgsel fra Kassereren i Mannheim, angaaende Sygehjælp, var bleven besvaret af Forretningsføreren, hvis Afgørelse godkendtes. I et senere Brev meddeler samme Kasserer, at 2 Medlemmer vare bleve overfaldne og saarede ved Knivstik. Medens den ene ligger paa Hospitalet, maa den anden, som ikke er i nogen Sygekasse, gaa uden Lægehjælp og er nægtet Optagelse paa Hospitalet. Hovedbestyrelsen mener ikke at kunde gaa bort fra en tidligere Protokolbeslutning; men maa kræve Lægeattest for Sygehjælp til Vedkommende udbetales og anbefaler derfor Vedkommende gennem Konsulatet at forskaffe sig Optagelse paa Hospitalet ev. Lægebehandling. — En af Faistr.-Jensen til »D. f. Sv.« indsendt Kritik over Regnskabet var af Forretningsføreren

bleven henlagt til senere, den oplæstes og diskuteredes samtidig med 2 af Hr. F. J. i Meddhl. skrevne Artikler drøftedes. Det i Nr. 1 af »D. f. Sv.« offentliggjorte Gensvar godkendtes — Forretningsføreren meddelte, at der ved Salg af Ekstranumre af Julebladet var indkommet ca. 20 Fr. saaledes at Merudgitterne vare dækkede. Det vedtoges at udsælge Restoplaget til nedsat Pris. — Fra et Dansk Ugeblad var Forretningsføreren bleven anmodet om at give en lille Oversigt over C. U. K.s Tilblivelse og Virksomhed.

Paa H. B. V.

Chr. Nielsen, Protokolfører.

H a m b o r g.

(Slutning).

Kan de udenfor C. U. K. staaende Foreninger i det hele taget offentliggøre en Regnskabsførelse over den Understøttelse de har udbetalt i samme Tidsrum som C. U. K.?

Af alle de Forslag og Motiveringer som vi i Aarets Løb ere blevne beærede med, er sikkert Fr. Nielsens det bedste. Næmlig det at enhver rejsende Svend maa tilhøre Central-kassen dersom han gør Krav paa Understøttelse og at Ingen kan faa Understøttelse uden at tilhøre den. De Penge som skænkes de enkelte Foreninger, i Form af Legater o. l. bør gaa til denne Fælleskasse og enhver nødlidende Landsmand, om han er paa Rejsen eller om han er bosiddende, har Krav paa Understøttelse. Man har søgt at paavise, at C. U. K. kun er et Fremskridt for de ugifte, færende Svende, medens den gifte bosiddende kun gennem den har Pligter; men ingen Rettigheder. Ja, Hr. F. J. har endda svunget sig op til den Paastand, at C. U. K. slet ingen Gavn er til for den færende Svend. Naar man vil læse Lovene med lidt Eftertanke og ikke som naar Fanden læser Bibelen, vil det gaa op for Enhver, hvilken Fordel C. U. K. byder Skandinaverne i Udlandet og hvilket Fremskridt Centralisationen byder fremfor den forhenværende »Samvirken«.

At vi holder paa at den rejsende Svend skal være Medlem af sin Fagorganisation har vi Grund til, naar vi dagligt færdes blandt Udlandets Arbejdere, og det er som en national Egenskab naar vi viser at den skandinaviske Haandværker ogsaa i Udlandet har Interesse og Forstaaelse for Nutidens Krav. Det er ikke for at »fætte for Fagforeningerne derhjemme« at vi stiller dette Krav til den rejsende Svend. Forholdet er skabt gennem Tiden, den sociale Forskel som findes mellem Rig og Fattig og som gør at selv den største Fædrelandskærlighed ikke formaar at udvidske Forskellen saavel i Omgangsform som Interesser mellem almindelige Haandværkere og bedre stillede Mænd. Det vilde som sagt være ønskeligt om en af de store Lokalforeninger vilde tage aktiv Del i at skabe et for alle Parter hæderligt Forlig, til Gavn for den Skandinaviske Haandværker i Udlandet. Da

vil der vel omsider blive Fred. C. U. K.s Generalafstemning staar for Døren og vi ere sikre paa at vore Foreninger ikke vil skøtte om Lovene som vare de »gammelt Postellus« der skal klinkes. Nej, kan vi faa ny og bedre Love, skaffe bedre Forhold end de det hidtil lykkedes C. U. K. at skabe for os, saa fremdermed; men lad den personlige Kævl fare. Saalænge Modparten vedbliver med Gemenheder mod vore Tillidsmænd fornærmer man ogsaa os, thi det er os d. v. s. Medlemmerne i C. U. K. som ere de bestemmende ikke nogen enkelt Person. De Herrr bør forstaa at vi ere saglige og fremfor alt enige, saa alle deres Beskyldninger mod vore Tillidsmænd bedømmes som de ere, nemlig Forsøg paa at »sætte Lus i Skindpelsen«. Saalænge der er Mangel paa gensidig Agtelse og Oprigtighed vil det falde svært at opnaa en Enighed. Dog lad os haabe at det nye Aar vil bringe lidt mere Forstaaelse tilveje blandt de Skand. For. i Udlandet.

Det Arbejde som C. U. K. har udført i det forløbne Aar har vel fortjent noget andet og bedre end Hr. Faistrup-Jensens ensidige Kritik.

Fremad Svende for vor Sag! Fra Schweizer Skov og Bjerge til Nordøs salte Vove!

Med skand. Hilsen og Ønsket om et glædeligt Nytaar!

Skand. Haandv. For. f. Hamborg og Altona:
P. F. V.

*L. Larsen, Formand. A. M. Jensen, Kasserer.
M. Petersen, Næstform. G. Ewald, Sekretær.*

Skand. Haandværkerforening Berlin

afholdt Lørdag d. 3. Jan. sin ordinære Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes:

Formand: *Anal Löfgren*, Monteur, Stockholm. Næstformand: *Borgström*, Skrådder, Kbhvn. Kasserer: *H. Johnsen*, Snedker, Bergen (gv.) Sekretær: *J. Chr. Nissen*, Drejer, Kolding (gv.) Bibliothekar: *Einar Eriksen*, Mechaniker, Kristiania (gv.) Lokalinspektør: *Karl Nielsen*, Maler, Kristiania. Suppleant: *H. Peterson*, Glassliber, Kalmar. Revisorer: *Aage Jakobsen*, Slagter, Kbhvn., og *Anton Gylling*, Maler, København.

Til at bestyre Sparekassen valgtes som Direktør: *J. Chr. Nissen*, Kolding (gv.). Kasserer: *Gregers Nielsen*, Maler, Nysted (gv.) Revisorer: *A. Gylling*, Kbhvn., og *H. Petersen*, Kalmar.

Med Ønsket om et glædeligt Nytaar!

J. Chr. Nissen, Sekretær.

Nordisk Forening Frankfurt a. M.

bringer hermed alle fhv. Medlemmer saavel som alle Landsmænd vore bedste Ønsker, om et godt og glædeligt Nytaar for alle.

Vor Juleaften fejredes ved Fællesspisning og Juletræ i Rest. z. »Heiligen Stein«, Gr. Kornmarkt. Festen var overmaade vellykket paa Grund af den hjemlige og gemytlige Tone

som herskede. Anden Juledag beærede Naverne fra Mannheim og Wiesbaden os med et Besøg, og efter havde vi en uforglemmelig Aften i behageligt Samvær med Landsmænd. Forskellige talentfulde Landsmænd optraadte som Komikere og besørgede sammen med et Musik-Orkester den lettere Underholdning.

Nytaarsaften samledes Svendene atter i Foreningslokalet hos Racky, Saalgasse, hvor vi ved en lille Fællesspisning og en dansk Snaps, i et Perlehumör tog Afsked med det gamle Aar og hilste det nye Velkommen.

Med en hjertelig Tak for det sidste Aars Samarbejde.

Naverne i Nord. For. Frankfurt a M.
N. Schmidt, Sekretær.

Wiesbaden.

Den herværende Skandinaviske Forening fejrede Juleaften paa en meget vellykket Maade. Kl. 8½ aabnedes Festligheden med en af Formanden, Snedker A. Jørgensen, forfattet Prolog, hvorefter Naverne tog fat paa Risengrøden og Flæskestegen, alt imedens Juletræet straalende i al sin fulde Glans. Da Spisningen var endt og Punschebowlen kom paa Bordet, begyndte de forskellige Naver at optræde med Taler, Sang og Deklamationer indtil Tombolaen blev aabnet. Da alle vilde prøve Lykken, varde det dog ikke længe før Fru Fortuna maatte indstille Virksomheden, da alle Numrene vare udsolgte. Herefter optraadte et Par Landsmænd med selvavede Revuer, hvor en hver fik luttet sin Samvittighed og blev sat i den rette Belysning. Senere da Juletræet var bortloddet og Formanden lod en Flaske Champagne knalde til Ære for Skand. For. Wiesbaden, var Naverne rigtig komne i Stemning og mangen sen Nattevandrør er nok forbausset bleven staaende, naar han hørte Zacha Friis's raske Naversange tone ud i den stille Julenat. Da Naverne hen paa Morgenstunden skiltes, vare alle enige om, at denne Juleaften paa Navervis, i Wiesbaden 1902, sent vil gaa af Glemme.

Lørdag, d. 3 Januar 1903 afholdt Foreningen sin ordinære Generalforsamling med en Dagsorden paa 14 Punkter, at hvilke de vigtigste vare Revision af de lokale Love. Den afgaaende Bestyrelse: Formand: Snedker A. Jørgensen, Kolding. Kasserer: Snedker C. Lüneborg, Haderslev. og Sekretær: Snedker M. Falk, Ringkøbing. genvalgte alle. Til Suppleant valgtes Tömrer J. P. Larsen, Rude.

Generalforsamlingen vedtog at afholde Møde og selskabelig Sammenkomst skiftevis hveranden Lørdag, paa Grund af Fagforeningsmoderne. Det fremlagte Regnskab viser at Foreningen klarersig ganske godt i pekunær Retning og at Medlemmerne har Interesse for Foreningsarbejdet viser Generalforsamlingen, som varede uafbrudt i 6 Timer. Vort Ønske og Haab er, at vi her med Tiden vedblivende kunde staa som et Led i den Kæde

der bærer Navnet C. U. K. Til Gavn for alle de farende skandinaviske Svende i Udlandet.

Med Naverhilsen

M. Falk, p. t. Sekretær.

En nyaarshälsning.

Enformigt i den mörka natten ljöd
Ett eko doft från klockors bing-bång,
bing-bång,
Men fulla utaf hopp och frihetsglöd,
Vi stämde upp till kamp mot sorg och nöd
En enkel, men en eldig högtidsång:

»Ett hjärtligt tack för alla minnen kära,
Ett tack för all den lärdom du oss skänkt.
Vi vilja dig i tacksam hägkonst bära
Bland segrar nederlag oss ej förfära,
Vi redan uti glömskans haf det sankt.

Välkommen hit till oss du nya år.
Kom, skänk oss ökat mod och nya krafter,
Gjut balsam där du finner hjärtessår.
Och torka vackert hvarje sorgens tår.
Men bjud oss, bjud oss lifvets friska safter!»

Nu hafva alla klockor slutat ringa —
Det gamla året svunnit hän ur tiden.
Och framåt, uppåt vi oss vilja sviga.
Men frihet, jämlikhet och broderskap,
Skall ständigt bli vår lösen uti striden.

Josef Andersson.

Nyt fra Hjemlandene.

Danmark: Tapetserer Kapt. L. Larsen, Form. f. For. til Lærings-Uddannelse er afg. v. Döden 82 Aar gl. I Midten af sidste Aarhundrede har han som farende Svend turet Europa rundt. — Centralfor. af jyske Snedkermestre har overfor Forbundet, op sagt det nuværende Regulativ til 1. April. — Snedkersvend Brun, ca. 45 Aar, som i Sommer arbejdede i Kjöge efterlyses i Soc. Dem. da er tilkendt ham en Ulykkeserstatning paa 525 Kr. — Nytaarsaften, Ungdommens, Bøllernes og Politibetjentenes Vej »til Ros og Magt» forløb i Aar en Del roligere end ellers. København satte Rekord den med 4 a 500 Anholdelser. I Provinserne udmærkede Aalborg sig med den »schneidige» Premierløjtnant der lod 2 ganske uskyldige Personer anholde; samt en Soldat der sprang fra Patroljen ind paa Publikum og slog en arbejdsløs Snedkersvend i Hovedet med sit Gævær, saa han rimeligvis bliver Kröbling Genst af Livet. — Skuespiller Friis Petersen har faaet Bevilgning paa at drive et nyt Teater paa Vesterbrogade. — Nicolaj Arbejderhus i Vingaardstræde er solgt til Ugebladet »Hver 8 Dag». — Slagelse Byraad har köbt det

derværende Eksportslagteri. — Hos Juveler Firmaet V. & J. Ludvigsen i København er Natten til d. 3. Jan. begaaet Indbrud. Tyvene har stjaalet for cirka 10,000 Kr. Smykker.

Sverig: Malerforbundets Afdelinger i Eskilstuna, Malmö og Kalmar have opsagt de nu gældende Løntarifer til 1. April. — Paa Dala—Helsingland-Banen er begaaet et frækt Jærnbantetyveri af 5 Værdiforsendelser paa tilsammen 3000 Kr.

Norge: Det ny Justitspalads i Kristiania blev d. 5. ds. højtideligt indviet. Bygningen har kostet ca. 1,350,000 Kr. — Den 3. Januar skete i Nægheden af Seljestad et Sneskred hvorved en Postfører begravedes. Det lykkedes ham dog ved egen Hjælp atter at grave sig ud.

Til Afdelingskassererne,

Paa Grund af talrige Forespørgsler fra d. Hrr. Afdelingskasserer, meddeles det hermed, at Duplikaterne for de nu fra 1. Januar udgaaende Medlemsbøger kun bliver udstedte gratis fra Hovedkassen.

Af denne Grund bedes de nu udløbne Legimitationer indsendte til Forretningsforener.

Hovedbest. for C. U. K.

Personalia.

Da det vil være mig umuligt at besvare alle de mange Lykönskninger Breve og Kort som fra Foreninger, Venner og Bekendte strømmede ind i Jule og Nytaarsdagene bringer jeg hermed min bedste Tak samt for Alle. Ønsket om

et Glædeligt og lykkeligt Nytaar!

Kreuzlingen.

P. Jürgensen.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Det meddeles hermed, at Hovedbestyrelsen for at inødekomme et fra flere Sider fremsat Ønske, har nedsat Prisen paa Kollektivannoncer til 1 Fr. pr. Linie for 1 Kvartal og anmoder vi hermed vore Foreningsværter o. s. v. venligst at tage Notits heraf.

Administrationen.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Aldt friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostübl, Romanshornestr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra 7—8 i Lokalet **Waldeck**, Greifengasse 1.
Herberget er **Ochsengasse 10.**
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

Rest. z. Schwarzen Adler, Ochsengasse Nr. 27, bringes i Landsmændenes velvillige Erindring. *Wilhelm Olsen.*

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. von P. Backy, Saalgasse Nr. 29.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32.
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlingslokal for Skandinaver.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 33. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse. Lokale for Skand. Forening og flere Fagforeninger.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jürgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 3.

Lördag den 17. Januar 1903.

II. Aargang.

De fara . . .

(Ur Folkbladet).

Mel.: »Norrlänningens hemlängtan.«

»vi blifver du kvar i ditt fädernesland,
där endast man vill dig förtrycka?
Styr hållre din kosa mot främmande strand

dar mången har funnit sin lycka.
I »frihetens land« var ej friheten mer:
Din rätt den förtrampas, din nöd man ej se,
i hembygdens skogar och dalar.»

På fädernejorden de fälla en tår
dess söner, som den måste lämna
i händren på dem, som dess vård ej förstår.
Men brottet det själf skall sig hämnas:
Då krafterna sina så omärkligt bort;
Då öde det blifver, och det inom kort
i hembygdens skogar och dalar.

I vanära sölas ditt fädernesland,
som så sina söner förjagar.
Och skall det väl höjas en räddande hand?
O, arma, jag djupt dig beklagar!
Hvar finnes väl kraften, hvar skall den bli
spord,
som »Kristian» förjagar och hela hans hord
från hembygdens skogar och dalar?

Och I, som i näder oss lagarna ge,
märk faran, som lurar och hotar.
Men säkert försändt I ert fel skolen se
och då man det lätt icke botar. —
Om skadan skall botas, det måtte ske snart
ty hjärtblodet rinner med brusande fart
från hembygdens skogar och dalar.

Cire.

De Skand. For. og C. U. K.

Vi har modtaget følgende Spørgsmaal:

»Da Lovene her i Byen ikke tillade ugifte Skandinaver som opholde sig her, at være Medlemmer af C. U. K. uden at de samtidig tilhøre den lokale Forening, tillader jeg mig at forespørge om saadanne Landsmænd kunne melde sig som Enkelt-Medlemmer til Hovedkassen, da de ere villige til at tiltræde C. U. K.; men aldeles ingen Interesse have af den lokale Forening?

Svar udbedes omgaaende eller ogsaa i Bladet paa Lørdag.

B. d. 11./I. 03.

P.

Vi skal herpaa tillade os at give den ærede Landsmænd følgende Svar.

C. U. K. stiftedes i sin Tid med det Formaal, at opbølge de hidtil bestaaende lokale Skandinaviske Foreninger og da i Særdeleshed disse Foreningers Understøttelsesvirksomhed. Det gjaldt en Reform af vort Foreningssliv og som enhver Reform er C. U. K. bleven hilst med Forstaaelse og Sympathi fra flere Sider, medens man paa andre Steder nærer Mistro og Uvilje overfor den. Som man vil se, var C. U. K. i første Linie en *Foreningcentralisation*, hvilket i øvrigt altid fremgik af Lovene. Ikke desto mindre har enkelte Foreninger ikke altid billigt denne Opfattelse af Lovene; men ladet C. U. K. bestaa som en selvstændig Institution og gjort Indtrædelsen i C. U. K. til »frivillig« for Foreningens Medlemmer, i Modsætning til de øvrige Foreninger hvor Indtrædelsen var »obligatorisk,« d. v. s. naar en Landsmand vilde indtræde i Foreningen blev han tillige Medlem af C. U. K. og omvendt. Det sidste System, den oblig. Tiltrædelse, har altid haft de fleste Tilhængere i C. U. K. og personligt ere vi af den Anskuelse, at det er den bedste og fornuftigste, da den danner et meget bredere Grundlag for et Samarbejde og et Kammeratskab end om vi i de forskellige Byer splittede os i C. U. K. og Anti-C. U. K. indenfor Foreningens Ramme.

Af de anførte Grunde mener vi, at de omtalte Landsmænd i B. ikke kunde undgaa at blive Medlemmer af den derværende Skandinaviske Forening, som ikke er nogen lokal

Forening, idet den oblig. tilhører C. U. K. Da denne Forening forpligter sine Medlemmer at tilhøre Centralisationen, maa Centralisationen til Gengæld forpligte sine Medlemmer, at søge Samkvem, Forstaaelse og Enighed med de øvrige Medlemmer som ere i Byen.

Begyndte vi at optage enkelt Medlemmer i en By hvor der allerede findes en centraliseret Forening, vilde vi aabne et Perspektiv lig det der Skyld i, at der i de fleste større Byer i Udlandet findes 2, 3 og 4 Skand. For. som paa det lokale Omraade konkurrerer og bekæmper hverandre og som gøre Ordet *Forening* til en Ironi.

Er det derimod Tilfældet at Foreningen ikke forpligter sine Medlemmer at tilhøre C. U. K., da vilde den heller ikke kunne kræve af dennes Medlemmer, at de skulde tilhøre samme og Forholdet bliver da tvang-frit fra begge Sider; men i Reglen bliver dette til Skade for begge Parter, af let forklarlige Grunde.

Lad os derfor haabe, at de Landsmænd som nu ingen Interesse har af den derværende Sk. For., indtræde i denne og ved deres Individualitet søger at hjælpe Foreningen ind paa den Bane som de ønsker. Vi ere overbeviste om at begge Parter vil kunne lære en Del af hverandres Omgang. Gennem det størst mulige Fællesskab er det at Spiren ligger til en bedre Fremtid for os alle.

* *

Vort Blad.

«Demokraten» i Aarhus bragte d. 2. Jan. følgende Omtale om Vort Blad:

«Den færende Svend.»

De rejsende Haandværkssvendens Organ i Udlandet med ovennævnte Titel har tilsendt os et smukt illustreret Julenummer, hvoraf vi citerer følgende stemningsfulde Juledigt:

(følger Juledigtet af Zacha Friis).

«Den færende Svend» er knapt et Aar gammelt; men har i dette Aar udført et ihærdigt Arbejde for at samle de rejsende Svende til fælles Arbejde for fælles Interesser.

Først og fremmest at vejlede den pur unge Svend, der ukendt med Land og Sprog rejser ud i det fremmede, gøre ham opmærksom paa, at hans fornemste Pligt er at være Medlem af sin Fagforening, selv om han ogsaa befinder sig i et fremmed Land og blandt fremmede Mennesker.

Som Redaktør for «Den færende Svend» har Peter Jörgensen, Kreuzlingen, lagt et stort Arbejde for gennem en Centralisation af alle de skandinaviske Foreninger at gøre det til enhver Pligt at tilhøre den stedlige Organisation.

Mannheim.

Sk. Forening Mannheim afholdt Lørdag d. 10. Jan. sin ord. Generalforsamling, hvor følgende Bestyrelse valgtes.

Formand: *E. Jensen*, Maskinarbejder, København. Næstformand: *C. Christensen*, Maskinarbejder, Odense (gv.) Kasserer: *F. E. Riemann*, Maskinkonstruktør, Faxe (gv.) Sekretær: *H. Thuesen*, Kleinsmed, København. Supleanter: *B. Rasmussen* og *Hansen*, Maskinarbejdere, København.

Samtidig meddeles, at her ligger Kort til Chr. Sørensen. Det er adresseret til Heidelberg. Med skand. Hilsen

H. Thuesen, Sekretær.

Nürnberg.

Lørdag den 10. Januar afholdt den herværende Forening sin ordinære Generalforsamling.

Til Bestyrelse valgtes: Formand: *E. Norlin*, Modelsnedker, Stockholm. Næstformand: *A. Hermann*, Maler, Fredericia. Kasserer: *W. Hörberg*, Værkfører, København (gv.) Sekretær: *B. Clausen*, Maler, Wedelsborg. Bibliothekar: *R. Rasmussen*, Maler, Haderslev (gv.) Lokalinspektør: *Carl Larsen*, Maler, Aabenraa (gv.)

Med skand. Hilsen

Bent Clausen, Sekretær.

Fra København

har vi modtaget følgende Nytaarshilsen til Optagelse her i Bladet:

Xer er Vinter i Fædrenes Land,
Her er koldt i de nordiske Egne,
Her er Regnvejr og Slud alle Vegne,
Her hvor Taagerne hvile ved Strand.
Men naar Solen saa smiler fra Sky,
Da forstaar vi den bedre at skatte,
Det som Sydbøen slet ej kan fatte,
For hvis Blikke den sjældent mon fly.

Nu det stunder mod Nytaarets Tid, —
Vi har kæmpet med Mod i det gamle —
Lad os Summen i Tankerne samle,
Resultatet af Arbejd og Slid.
Vi har Glæder og Sorger vel haft,
Vi har sukket og smilet ved Livet,
Os paa Vejen til Lykken begivet
Med vort Haab sat til Ungdommens Kraft.

Vi er unge og Fremtiden lys,
Vi vil bruge det Aar som nu kommer,
Mens vi trøstes ved Livets Skærsommer,
Til at stræbe mod Udviklings Lys.
Vi har Haab, vi har Kraft i vort Bryst,
Til at kæmpe en Kamp for vor Skæbne,
Os mod Verdens Forfølgelser væbne
Og forrette vort Livskald med Lyst.

Köbenhavn, 29./VII. 02. *S. Lau-Hansen.*

Nu da Schemaerne til Indsamling af Stof
4de Udg. af Rejsehaandbogen er spredt
over hele Evropa, vil vi haabe, at de maa
vende tilbage, udfyldte med Masser af nye
deer og Rettelser af sidste 3die Udgave. Hvis
nu, kære Landsmænd, vil Eders og Efters-
tægtens Vel, da lægger I nu Haanden paa
værket og vi lover Eder, at vi skal gøre vort
B, at Bogen skal blive, baade Eder og os
værdig; men noget virkeligt godt kan der
ikke, uden Eders Hjælp, blive. Vi skal i det
Efterfølgende søge at belyse Betydningen af
paa Schemaerne stillede Spørgsmaal, som
fleres Vedkommende ere helt nye; der er
saaledes, under Punkt 1, Optordring til Op-
lysning om, hvor stor Lønningen i de forskel-
lige Byer er, om der arbejdes i Timeløn eller
Akord, hvilket er af stor Betydning for den
Fremmede, som kommer tilrejsende, ukendt
med Forholdene som han ellers vil være;
bliver dette Spørgsmaal rigtigt besvaret af
Alle og trykt i Bogen, behøver han blot at
slaa op i sin Følgesvend »Rejsehaandbogen»
og han er da straks paa det rene med Sagen.
Saaledes ogsaa med Punkt 6 om et pænt
Logi. »Herberge zur Heimat» er jo langt fra
tidssvarende, man forlanger større Properhed
og ikke i alle Tilfælde at være sammen med
»Landevejens Stedbörn»; hvis man nu i hver
By søger at arrangere sig med en eller anden
Logivært som for en billig Penge (50 Pf. til
1 Rm.) vil yde et rentligt og propert Logi,
vil denne jo ved Bogens Hjælp, faa alle til-
rejsende Skandinaver til at komme til sig og
han vil da ogsaa kunne gøre lidt mere for
dem. Undertegnede havde et slaende Bevis
herfor forrige Sommer, i Dresden i Forenin-
gens Lokale Victoriastrasse, hvor enhver til-
rejsende Landsmand kunde faa Logi for 50 Pf.
pr Nat og endda en Kop Kaffe om Morgen.
Saaledes burde man indrette det i flere Byer,
hvor Foreninger har Lokale og hvor dette
ikke kan lade sig gøre, da træffe Arrange-
ment med et andet Logihus. Fagforeningerne
har saaledes i Berlin et fortrinligt Logihus
i Gewerkschaftshaus, Engelauer 15.

Hvis man trænger til at vide om
Retning (f. Ex. Politisager) hvor Sproget
lægger Hindringer i Vejen, man da kan hen-
vende sig til sin Konsul. Det sker vel næppe
saa ofte i Tyskland, som derimod i Frankrig,
England, Italien, eller paa en Orientrejse,
hvor Ens Pas skal paategnes overalt, hvor
man kommer. Vi er i Besiddelse af Navnene
paa samtlige Konsuler overalt i Evropa,
Ægypten o. s. v.; men Gaderne og Husnum-
rene ønskes anført paa Schemaerne, disse har
det ikke været os mulig at skaffe ad anden
Vej. Dernæst er ogsaa Punkt 11 nyt, hvor
samles Skandinaverne daglig? Vi har jo i
3die Udgave »Verkehrsløkalen»; men ikke for
alle Byer og det er jo af Betydning for en-
hver Tilrejsende, at han straks den første Dag
kan komme i Forbindelse med sine Lands-
mænd. Iøvrigt er der jo i de forskellige
Spørgsmaal en stor Del nyt, som, hvis de
bliver samvittighedsfuldt udfyldt, vil være
medvirkende til at skabe en Bog, hvis Mage
ikke findes i noget andet Sprog. Hvis der
nu skulde være en eller anden Forening eller
Samling af flere Skandinaver, som ikke har
modtaget Schemaer, beder vi dem i Sagens
Interesse at sende et Brevkort derom til Un-
dertegnede og Schemaer skulde øjeblikkelig
følge, om ønskes ogsaa i det tyske Sprog,
som kan anvendes til Udfyldning paa Værk-
steder i tyske Foreninger o. s. v.

Der er nu i Løbet af godt 1½ Aar spredt 700
Expl. af Rejsehaandbogen over hele Evropa,
saa der vil næppe findes en By, hvor ikke en
eller flere Landsmænd har et Expl. og man
vil derved let kunde revidere dens Indhold.
Lad os nu alle som Een, betragte det som en
Æressag, at skaffe det mest mulige ud af
Bogens 4de Udgave.

Det er vort Haab, at samtlige Bestyrelser
for de skandinaviske Foreninger, vil være os
behjælpelig saa at vi bringe det bedst mulige
Resultat ud deraf. Med skand. Hilsen

København, 15. Jan. 1903. Fr. Nielsen,
Nørrebrogade 18 B

☆☆☆☆☆☆ ANNONCER ☆☆☆☆☆☆

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostübli, Romanshornestr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra
7—8 i Lokalet *Waldeck*, Greifengasse 1.
Herberget er *Ochsengasse 10*.
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

Rest. z. Schwarzen Adler, Ochsen-
gasse Nr. 27, bringes i Landsmændenes vel-
villige Erindring. *Wilhelm Olsen*.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte
Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for
Skandinavisk Haandværkerforening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. von P. Racky, Saalgasse Nr. 29.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32. —
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus.
Calenbergerstrasse 31—32.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmanns
weilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlings-
lokale for Skandinaver.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler.
Marktplatz. Herberge og Samlingssted for
Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal
for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fag-
foreninger.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Sam-
lingslokale for Skandinaver.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jürgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 4.

Lördag den 24. Januar 1903.

II. Aargang.

Et Indlæg og en Replik.

I Anledning af vor Artikel i Nr. 1 har vi fra Hr. Faistrup-Jensen modtaget følgende Indlæg:

Til Forsvar.

Man siger Jeppe drikker; men man siger ikke hvorfor! —

P. Jörgensen skriver i sit Forsvar mod min Kritik, at Faistrup-Jensen ingen Fred fik, inden Züricher For. udtraadte af C. U. K. som obligt. og lod Indmeldelsen blive frivillig. — Jeg haaber P. J. i Sandhedens Interesse vil dementere denne Bemærkning, thi han ved, at det ikke var Faistrup-Jensen som bevirkede For. Udtrædelse; men at det tvertimod var F. J. som paa P. Jörgensens indtrængende Opfordring rejste til Zürich for at forhindre samme. P. J. var selv tilstede ved dette Møde, og han ved at F. J. gjorde alt hvad han kunde for at forhindre Udtrædelsen, og at det kun lykkedes ved at bygge den Bro som nu forbinder Z. For. med C. U. K., nemlig den frivillige Indmeldelse. P. J. ved at mine Forslag som jeg den Gang bragte frem, netop vare begrundede paa Resultatet af dette Møde, der fik et lignende Forløb, som nylig i Hamborg, nemlig 1 Stenmes Majoritet. Den Gang kaldte P. J. Tanken i mine Forslag »smuk og ideal« nu heder det — »Intollerance!« —

Angaaende Kontingentet i Z. For. kan jeg forsikre, at jeg gerne gaar med til at reducere det; men jeg indser at det ikke er muligt hvis For. vil efterkomme sine Pligter, og heri sidder Z. For. en Ære i at kunne gøre dette til alle Sider uden at gøre Gæld. Hvad nu Opfordringen til at gøre Orden i Meddebl. Regnskab (jeg antager man her mener det gamle autograferede Blad) saa skal jeg med Glæde efterkomme denne Opfordring, hvis P. J. vil sørge for, at alle de Foreninger der endnu staar i Skyld til det gamle Meddebl. særlig vilde betale deres Gæld, det er velbemerket udelukkende C. U. K. Foreninger, som efter Sigende var Bladets bedste finansielle Støtte? —

— Det nye (trykkede) Meddebl. er financieret saaledes ordnet, at det kun kan bringe de Sk. For. Gevinst; men aldrig Tab. Risikoen ved at gaa med til at overtage det nuværende

Meddebl. Aktiver og Passiver eksisterer altsaa ikke. Denne Kontracts Istaaelse skyldes imidlertid ikke mit Talent; men udelukkende Trykkerens Hr. H. Jensens Imødekommenhed og Offervillighed. —

Til Slut endnu en kort Bemærkning. Jeg ved, at den der bringer et Korreferat, eller över Kritik, sjelden bliver populær; men jeg ved ogsaa, at begge ere Nödvendigheder, og at man ikke behöver at være en Modstander af den Sag som man korrefererer og kritiserer; men tvertimod dermed kan være en lige saa »sand Ven«, som den der anbefaler og forsvaret. Jeg har bygget min Kritik over to Factorer, nemlig at Kontingentet er bleven større, og Understøttelsen ikke gaaet frem; men tvertimod tilbage. I Aaret 96—97 udbetalte 17 Skand. For. i samlet Understøttelse 1620 Fr., det højeste Kontingent var 12 Fr. aarlig, det laveste ca. 6 Fr. I Aaret 1901—02 udbetalte C. U. K. 1387,50 Fr. i Rejsunderstøttelse og ca. 300 Fr. i Sygehjælp. C. U. K. tæller ca. 20 Afdelinger og Kontingentet i disse Afdelinger fra 16 Fr. aarlig op til 24 Fr. Da, P. Jörgensen ikke har afkræftet disse 2 Kæusgerninger, saa haaber jeg, at min Kritik vil bringe Sagen Gavn og et lille Stöd henhimod de nödvendige Reforme, som efter min Mening kuns kan findes i en »ren Central-Understøttelseskasse.«

Med skand. Hilsen

F. Faistrup-Jensen.

For ikke at trække* denne kedelige Debat i Langdrag, skal jeg tillade mig straks at besvare Hr. F. J.s Indlæg.

Jeg kan ikke tjene Hr. F.-J. med den af ham önskede Dementi; men maa tvertimod erklære, at jeg vedblivende er af den Anskuelse, at Hr. F.-J. og Venners Handlemaade nærmest er Skyld i at Forholdene mellem C. U. K. og Züricher Foreningen ere som de er. Züricher Foreningen besluttede 2. 1. Marts 1902 at udtræde som obligt. af C. U. K., for at bevare 2 Mænd i den lokale Forening (Navnene gøre her mindre til Sagen). Faistrup-Jensen ved at jeg ikke var til Stede ved dette Møde, ligesaa lidt som jeg skriftligt eller mundtligt nogen-Sinde har anmodet ham om at forhindre Z. F. i at tage nogen Beslutning i en eller anden Retning.

Hvad hans Beklagelse over at de til C. U. K. hørende Foreninger ikke efterkommer deres Forpligtelser overfor Meddbl. angaar, kan jeg kun sige, at jeg finder det let forklarligt. Disse Foreninger vare nemlig Medejere af Medd.-Bladet og toge i Novbr. 1901 en Beslutning med Hensyn til Bladets fremtidige Tilværelse, en Beslutning som Bladets Administration fuldstændig ignorerede. Har Administrationen Ret og Raad til dette har den vel ogsaa Raad til selv at ordne den økonomiske Følge af sit Skridt. Set fra et juridisk Standpunkt maa vel hvert Bland være løst i den Retning.

Hvad Hr. F.-J.s Meddelelse om den ny Ordning ved Bladet angaar, da vilde det være heldigere om Kontrakten mellem Hr. H. Jensen og Meddbl. blev offentliggjort, som vi nu i et Aar har krævet. Indtil da har man Ret til at drage Hr. F.-J.s Ord i Tvivl. Kontrakten eksisterer, jeg har selv læst den; men frem for Dagens Lys med den saa enhver Interessent kan se den og kritisere den.

Til Slut de to Factorer.

Hvorpaa støtter Hr. Faistrup-Jensen sine Oplysninger om Understøttelsen i Aaret 1896—97? — Paa statistiske Oplysninger vil han svare. Men ere disse Oplysninger nøjagtige?

Jeg tillader mig at tvivle. Eller findes der for hver udbetalt Understøttelse en Kvittering fra den Paagældende?

Hvad jeg ved det er, at denne Statistik blev samlet for at skaffe Materiale til et Andragende om Statshjælp. Muligt er det, at disse Statistiker ere affattede med dette Formaal for Øje af de resp. Foreningsbestyrelser. C. U. K. har derimod et omfattende Materiale, samlet Dag for Dag og Kvittering for hver udbetalt Understøttelse, som Grundlag for sine Tal og de veje sikkert mere end det foranførte. Endvidere er der en Kendsgerning som Hr. F.-J. ikke omtaler, nemlig at der i Tidsrummet 1896—97 fandt omfattende Strejker og Lock-outer Sted i Danmark (saaledes Maskinarbejder-Lockouten) medens der i Aaret 1901—02 ikke fandtes nogen Konflikt af Betydning. At saadanne Kriser ere af Betydning ved vore Statistiker over Understøttelse vil være indlysende. Endelig maa man ikke overse, at C. U. K. kun udbetaler Understøttelse til Landsmænd som ere Medlem af en Fagorganisation, at man skal have været Medlem i 3 Maaneder for at kunne faa Understøttelse; altsammen Regler som skærper Adgangen til Understøttelse imod Forholdene i 1896—97, hvor saagodt som alle havde Adgang hertil. Derfor er Hr. Faistrup-Jensens 2 Factorer ingenlunde af den Beskaffenhed de formaar at rokke ved min Opfattelse, at C. U. K. har været og er et Fremskridt for de Skand. For. og den farende Svend.

Overfor Offentligheden vil jeg endvidere afkræfte Hr. F.-J.s Kendsgerninger med følgende Facta:

Kontingentet til C. U. K. var i samtlige Afdelinger ikke 16 eller 24 Fr. aarlig (i Regn-

skabsaaret 1901—02); men 10 Fr. 40 Cts. derfra gik til de fleste Afdelinger 10% til Lokalkassen for at lette Abonnementet paa Medd.-Bl. saaledes havde C. U. K. kun godt 9 Fr. pr Medlem i Aaret.

Naar Hr. F.-J. bringer denne Sum op til 16 a 24 Fr. er det jeg tillader mig at tvivle paa hans Tolerance overfor C. U. K. og naar jeg tager alt hans Skrivi i det forløbne Aar under de forskellige anonyme Mærker i M.-Bl. bliver min Tvivl endnu mere berettiget.

Derimod er jeg med Hr. F.-J. enig i at Understøttelsen bør være større; dog er jeg ikke blind for de Besværligheder der vil være forbundne hermed. Hr. F.-J. bedes i Sagens Interesse overveje de af mig i sin Tid fremsatte Bemærkninger til Regnskabet og endelig gennemgaa dette selv nok en Gang. Han vil da finde hvor tendensiøs hans Paastand om at C. U. K. er gaaet tilbage siden den Gang vi havde:

„Den første, den store Kongres“, hvor „Der kom Lys over Landet“, er. Og han vil finde hvormeget at Regnskabet for Aaret 1901—02 der vedrører en „Central-Understøttelseskasse“ og hvormeget der vedrører „Visionen“.

Og lad os saa være enige om at et Korreferat godt kan være saglig og kan bringe Sagen, Gavn og et Stød fremad, uden alle den Slags journalistiske Kraftudtryk som Hr. F.-J. i Løbet af det sidste Aar lod løbe af Stabelen, under forskellige Navne, i Meddbl. og som kulminerede i Nr. 47 og 48.

Men maaske findes der mere end en „Stormbuk“. Hva' be'har?

Ærb. P. Jørgensen.

Atter et Skridt fremad!

Det er med en sand Glæde, at vi atter kan meddele vore Venner om 2 nye Foreninger i vore Rækker. Den første er

Vege sack.

Som bekendt havde vi for et Aar siden en Afdeling dersteds; men paa Grund af Medlemmernes Afrejse maatte denne Forening opløses efter ca. 1 Maanedes Forløb. I et Brev, vi senere modtog fra en Landsmand, skildredes Forholdene for en Sk. For. i Vegesack som yderst uheldige. Det lader dog ikke saa. Thi allerede i August 1902 vare 24 Landsmænd atter samlede; men i en lokal Forening hvis Hovedopgave var at understøtte tilreisende Landsmænd. Den har i Tiden indtil 1. Jan. udbetalt over 50 Mark til tilreisende Landsmænd. Foreningen ønsker imidlertid, at staa i Forbindelse med de øvrige Skand. For. i Udlandet og har derfor sluttet sig til C. U. K., som oblig. Afdeling af samme, fra 1. Jan. 1903. Foreningen tæller f. T. 21 Medlemmer, den har sit Lokale hos Hr. F. Hespé, Fahr b. Vegesack, hvor Kassereren, Hr. H. Honoré, træffes hver Middag fra 12³/₄ til 1¹/₄.

Den anden er

München.

Ved C. U. K.s »Reformation« i 1901 forkastede Sk. For. München med 42 Nej mod 1 Ja at gaa med til Centralisationen. Paa Foreningens Generalforsamling d. 3. Jan. 1903 blev det atter forkastet med 21 Stemmer mod 14. Saaledes har Stemningen i Løbet af de 2 Aar dog ændret sig en betydelig Del til Fordel for C. U. K. Sk. For. München har Understøttelse af trængende Landsmænd paa sit Program. Sidste Sommer saa den sig dog nødsaget til at indstille Understøttelsen og i Tiden 1ste Oktbr.—31. Decbr. 1902 har den kun udbetalt 4 Understøttelser. Tallet paa de tilrejsende har været ca. 80, i samme Tidsrum. At C. U. K. ikke kan staa passiv overfor et saadant Misforhold vil være indlysende. Der har derfor dannet sig en Afdeling af C. U. K. i München som tæller 17 Medlemmer. Af disse har Maler *Joh. Petersen, Corneliusstrasse 21, 4. Sal t. v.*, overtaget Kassererposten og udbetaler Understøttelse i sin Bopæl fra Kl. 6—6½ om Aftenen. Afdelingen har besluttet at beholde Lokale fælles med den gamle Sk. For. i *Bayerstr. 53a*.

I det vi hilser de to nye Afdelinger velkommen i vore Rækker takker vi alle de Landsmænd som saa velvilligt ofrer sig til Agitationen for C. U. K.s Udbredelse. **

Nord. For. i Frankfurt a. M.

afholdt Lørdag den 3. Januar sin ordinære Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *V. Jensen*, Kleinsmed, København. Næstform.: *H. Mehlsen*, Blikkenslager, Skive. Kasserer: *H. Rexen*, Blikkenslager, Årsköbing. Sekretær: *F. Madsen*, Blikkenslager, Mariibo. Revisorer: *J. Desaix*, Billedhugger, Malmö, og *H. Kjør*, Maler, Eshjerg. Suppleanter: *C. Rasmussen*, Tømrer, Sorø, og *P. Madsen*, Former, Asaa. Bibliothekar: *B. Lundquist*, Maskinarbejder, Helsingør. Paa Grund af Arbejdsforholdene har Underdeltagne dog senere maattet overtage Sekretærposten. Kassereren træffes i sin Bopæl: Rudolfstr. 171 og hver Lørdag Aften i Lokalet, som fra den 17de Januar er i Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt, hvor enhver tilrejsende Nav vil være velkommen.

Med skand. Hilsen

P. T. V.

C. Joh. Rasmussen, Sekretær.

Den frie Diskussions-Forening i London

har i det forløbne Aar og særligt siden Omflytningen til det ny Clubhus i Charlotte-Street 107, haft god Tilslutning saavel af ældre som af nye ankomne Skandinaver og talte ved Aarets Slutning over 50 Medlemmer hvilket er det største Medlemstal Foreningen endnu har hatt. Ogsaa vore Foredrags- og Diskussionsmøder som saa vidt muligt har været afholdte hver Lørdag Aften, har været godt besøgte og er blevne fulgte med Inter-

resse, og mangen Landsmand, som ikke før har deltaget i nogen Diskussion, har her faaet Lejlighed til at deltage i saavel faglige som politiske Diskussioner.

Den 22. Novbr. stiftede vi Skand. Sangforening som under Dirigenten, Hr. Nordsjøes Ledelse gjør god Fremgang og hver Fredag Aften klinger smuk og livlig Naver-sang ud til de ellers saa taagede og triste Omgivelser.

Juleaften fejredes ogsaa efter hjemlig Skik og Brug, med Risengrød og Gaasesteg, samt dansk Snaps og Æl, i Clubbens smukt dekorerede Festsal. Denne var endvidere prydet med skandinaviske Flag ligesom ogsaa tre smaa velpyntede Juletræer toge sig prægtig ud paa de veldækkede Borde. Ved Nitiden vare de 40 Deltagere samlede og efter at Sekretæren havde budt Velkommen og en, i Dagens Anledning af vor Landsmand Skrædder M. Olsen forfattet, Sang var af-sungen, begyndte Spisningen.

Efter Spisningen gav vor unge Sangforening de indøvede Sange tilbedste, hvilke sammen med vor lille, skrevne, Juleavis, Punschbowlerner, Solosange og komiske Foredrag besørgede Underholdningen til tidligt paa Morgenstunden. Med et kraftigt Leve for »Den Frie« og Ønsket om ad Aare atter at kunne fejre en saadan Julefest spredtes Deltagerne til alle Sider at Kæmpebyen.

Det nye Aar begynder ogsaa godt og haaber vi at mange af de nye Tilrejsende vil slutte sig til vor Forening saa den stedse maa vokse og virke for sit Motto.

»Lys over Landet det er det vi vil !«

Med Ønsket om et godt og glædeligt Nyt-aar og vor bedste Tak til de Foreninger som tilsendte os deres Juleavis, skal vi til enhver Tid være beredte til at yde Gjenteneste.

Foreningen besvarer alle Forespørgsler angaaende Arbejdsforholdene, samt støtter og vejleder nye ankomne Landsmænd efter bedste Evne.

Med Hilsen

for D. f. D. F.: *N. Hansen*, Sekretær.

Luzern.

Lørdag d. 10. Jan. 1903 afholdt Sk. Club i Luzern sin ord. Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *M. Jensen*, Maskinarbejder, Aarhus. Næstformand: *P. Jensen*, Helboe, Maler, Boeslund. Kasserer: *H. Weichert*, Blikkenslager, Randers. Sekretær og Bibliothekar: *Chr. Haulund*, Snedker, Varde. Suppleanter: *Christensen*, Ebeltoft, og *Clasen*, Aarhus. Lokalinspektør: *M. Mortensen*.

Paa Generalforsamlingen vedtoges at indstille Clubbens Lokalunderstøttelse. Til Landsmænd i og udenfor C. U. K. som vare tilrejsende i Luzern har Clubben af sin Lokalkasse udbetalt 20 Fr. — Rejsunderstøttelsen for C. U. K. Medlemmer udbetales fremtidig af Kassereren: *H. Weichert*, Mühlenplatz 9, i Fru Zieglers Pensionat Middag 12½ og Aften 6½. Med skand. Hilsen

Chr. Haulund, Sekretær.

St. Gallen.

Her i St. Gallen fejrede vi Juleaften paa gammel Navervis med Risengrød og Gaasesteg, og efter Bispningen satte Punschen Humøret op paa Naverne, saa Deklamationer og Taler afløste hinanden. Vort gamle Æresmedlem Schultz morede Naverne med sine altid gemytlige Sange, og det glædede os at vi vare i Stand til at kunne hyde 12 tilreisende og 7 arbejdsløse Naver velkommen til Juleaften.

Nytaarsaften sanledes Naverne igen i Naverhulen og toge Afsked med det gamle Aar og gik i Gaasegang ind i det nye Aar.

Søndag den 11. Januar afholdt vi vor 1ste ordinære Generalforsamling dette Aar. De vigtigste Punkter paa Dagsorden vare Revision af Lokallove og Valg af en ny Bestyrelse. Til Bestyrelse valgtes: Formand: A. Rasmussen, Tømrer, Nørre Søby. Næst-

formand: J. Poulsen, Blikkenslager, Kbhvn. Kasserer: Iversen, Snedkermester (gv.) Sekretær: Riisfeldt, Skrædder (gv.) Bibliotekar: Rasmussen, Murer, Vejle. Suppleanter: Hansen, Murer, København, og Seidel, Maler, Fredericia.

Vi anbefaler de tilreisende Landsmænd ikke at logere i *Gasthaus zum Pfauen*, da Værten Juleaften nægtede at optage vores Julegæster. Derimod kan vi anbefale *Herberge zur Heimat*, hvor Værten er særdeles flink over for Naverne og der faar man ogsaa et godt Natlogi.

Skrædderne gør vi opmærksom paa, at her i St. Gallen ere Skrædderne i Lönbevælgelse, da Mesterne hare opsagt Tarifen. Tilgang til St. Gallen er spærret for Skræddere.

Med skand. Hilsen

Viggo Riisfeldt, Sekretær.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere afholder Möde hver **Torsdag** Aften Kl. 9 i »City«, Piletræde. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne!

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostübli, Romanshornestr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra 7—8 i Lokalet »**Waldeck**«, Greifengasse 1.
Herberget er **Ochsengasse 10**.
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32. —
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlingslokal for Skandinaver.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fagforeninger.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Samlingslokal for Skandinaver.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 6.

Lördag den 7. Februar 1903.

II. Aargang.

Rejsehaandbogen.

Da vi nu ere naaede det Tidspunkt, da Stoffet til Rejsehaandbogens 4de Udgave bearbejdes, vil jeg følge Hr. Fr. Nielsens Opfordring og fremsætte et Par Tanker, for derved at bidrage mit til at faa det bedst mulige ud af Bogen.

Spørgsmaalet om de katholske Svendeforeninger bør anbefales i Bogen eller ej, har jo sidste Sommer været under Debat. Jeg for mit Vedkommende er fuldstændig imod denne Anbefaling og jeg beder enhver organiseret Svend, ved en eventuel Afstemning, paa det kraftigste at protestere derimod. Der gives efter mit Skøn ikke nogen Logik i at anbefale den rejsende Svend, at indtræde i en Forening som direkte medarbejder hans Interesser naar han staar i Arbejde. Man kan fremdrage talrige Beviser for hvorledes K. S. F. medarbejder Fagforeningerne og selv om den muligvis ikke direkte forbyder sine Medlemmer at tilhøre en Fagorganisation, saa er den Moral der gennemgaaende læres i K. S. F. tydeligt nok uforenelig med en moderne tænkende Arbejders Livsopfattelse. K. S. F. indtager i Udlandet en Stilling lig K. D. F. F. i Danmark, hvilket man ikke maa undlade at indprænte de ny ankomne Landsmænd. Nu er der nogle som paaastaar at de ikke ere Medlem af K. S. F. for at støtte den; men for at blive understøttede og at de godt kan være Fagforeningsmedlemmer naar det ikke robes. Det kalder jeg for et Slags mindre hæderligt Udbytte, som enhver rettænkende Svend burde holde sig for god til. Samtidigt med at man er Medlem af en Forening, støtter man den; idet man derved tilkendegiver at man billiger dens Tendenser og saaledes støtter man ogsaa K. S. F. naar man lader sig optage i den.

Ligeledes burde man derhjemme oplyse den end Svend om at de lokale Skandinaviske Foreninger kun udbetaler Understøttelse til Sprællemænd som ere i Besiddelse af gode Talegaver eller har Evne til at optræde som Komiker, eller ere i Stand til at græde for dem. Hvorimod et C. U. K. Medlem er sikker paa, til enhver Tid og i enhver Afdeling, at faa sin Understøttelse. Den fordrer derimod i Modsætning til K. S. F. at man skal

være Medlem af den skand. For. og en Fagforening. Altsaa Svende: Lad os kun gaa med en Bog i Lommen, som ikke medarbejder vore Interesse som Arbejdere.

Hr. F. Nielsen skriver i D. F. Sv., Nr. 3, at man ikke mere bør anbefale Herberge z. Heimat, da de ikke mere ere tidssvarende. Nuvel K. S. F. er i vore Øjne heller ikke tidssvarende og jeg tager for min Hat af for den Svend der bor i Herberge z. Heimat end for ham der bor i K. S. F.

Endnu et Par Ord. Der et ikke Luxus at bruge 3—4 Sider i Rejsehaandbogen til at beskrive Tømrernes »Zunft«. Denne Sag er dog en Gang for alle færdig med den Rolle den har spillet og er ingen Gavn til for den farende Svend snarere til hans Skade. Den skrevne Svend er i Reglen den sidste en Mester tager i Arbejde og den tørste der faar Fyraften. »Zünften« ere degraderet til at være en »Kæveforening« i tænkende Folks Omdømme og man behøver ikke at anbefale nogen at træde i Zünften for at lære at drikke, — det kan de saamæn nok finde paa aligevel.

A. J. Rasmussen,

Tømrer,

P. T. Form. f. Sk. For. St. Gallen.

Den fortabte Søn.

(Fortsat.)

Der glider et selvtilidsfuldt Smil over den gamles Ansigt, »Jeg sagde Dig det i Forvejen. Det er ingen Bagatel, dette at rejse Udenlands! og at blive ærlig og brav! — Jeg sagde det i Forud.«

Efter at være komne ind i Dagligstuen spørger Karl »Hvor er Peter?«. »Ude i Værkstedet, gør Plads i Orden saa Du i Morgen tidlig kan begynde at arbejde. — Eller —?«. »Ja Fader. Jo før, jo heller. Jeg haaber, at Du bliver tilfreds med mig.« »Vi faar at se. — Selvros stinker.« Blodet farer Karl til Hovedet; men han bider sig i Læben og tier. Der indtræder et Øjebliks pinlig Tavshed, som afbrydes da Madam Hansen kommer ind fra Køkkenet og spørger: »Naa da, saa stille I ere? Har I intet at fortælle hverandre.« Den gamle brummer, »Vi ere ingen gamle Kællinger!« Og Karl mener, »Jeg er vel en

Smule træt. Jeg er jo gaaet de fire Mil til Føds. Da taber man Lysten til at sludre.» «Ja det tror jeg gjerne,» siger Madam Hansen, »og det lader til at Du er kommet hjem i rette Tid, thi derude trækker det atter sammen til en Snestorm. De stakkels Søfolk og Haandværkssvende som maa være ude i saadan et Vejr.» «Ak ja. Verden derude ikke altid lige morsom. Det er Vinter, Moder, og da er en farende Svend tilfreds naar han blot har Tag over Hovedet. Atter lyser der et Smil paa gamle Hansens Ansigt. Vil Du ikke indrømme, at Din Fader havde Ret? »Fader, jeg vil ikke saare Dig. Men — men — alting kan dog ses fra to Sider. Det vidste jeg jo i Forvejen. — Det er dog indlysende.»

Samtalen afbrydes ved at Peter kommer ind fra Værkstedet. Karl springer op og strækker ham Haanden i Møde. »God Aften, Peter!« Peter svarer kort. »G'Aften. — Nu har jeg saa gjort Plads, Fader.« »Godt. — Men hvad er det?! — Jeg mener dog, at I ere Brødre?« »Kjender Du mig ikke mere, Peter?« »Hvorfor skulde jeg ikke mere kende Dig. Hele Huset staar jo paa den anden Ende for den forlorne Søn.« »Forlorne Søn? Skammer Du Dig ikke, Peter?« »Jeg mener jo kun at der bliver lavet en Stads og Hallo saa det Halve kunde være nok.« »Nu skal dog Pokker hente Jer begge to, kan I se, at I forliges,« blander gamle Hansen sig ind i Diskussionen. »Men hvorfor er Du saadan mod mig,« spørger Karl, »hvorfor har Du i de 6 Aar aldrig skrevet til mig ikke et eneste Brev.« Foragtligt svarer Peter. »Tror Du ikke, jeg har andet at gøre end at skrive Breve. Jeg er Værkfører her, hos Fader, dersom Du ikke ved det allerede.« »Men vist ikke af den fine Slags lader det til. Har Læredrengene eller Svendene drillet Dig, siden Du er saa gnaven? Naa forhaabentlig maa vi alligevel komme godt ud af det med hverandre.« »Det skal jeg nok sørge for,« mener den Gamle.

Han afbrydes ved en Banken paa Døren. Det er Naboen, Blikkenslager Beck, en ulidelig Sladrebotte, som kommer ind. »God Aften Tilsammen. Naa saa er Karl altsaa kommen hjem igjen. Ja virkelig, der er han jo. God Aften, Karl!« »God Aften, Beck.« »Naa der er Du altsaa herhjemme igjen. Nej, sikken Fornøjelse! Ikke sandt, Hansen? Ikke sandt, Peter? Ja, ja, Karl, herhjemme er der dog alligevel allerbedst. — Allerbedst. Og render du nok saa vidt i fremmed Land, ja selv om Du løber til Verdens Ende — Din Fader og Moder finder Du dog aldrig igen. Ja ja! Det har jeg selv erfaret i mine unge Dage. Ak ja, farende Svend! Jeg var 14 Dage undervejs. Jaa! Det ser man ikke paa mig, vel? Og jeg var ogsaa blevet længere Tid borte, jeg var naaet helt til den anden Side af Flensborg; men saa gav det saadan et grusligt Vejr, et Uvejr som jeg aldrig har set Mage til! Storm og Regn og Lyn og Torden og Hagl og jeg ved ikke hvad! Og jeg var ganske alene midt paa Landevejen. Drivvaad

var jeg. Nu skal dog Fanden hente det hele, tænkte jeg, det giver en ordenlig Snue og maaske Du faar Lungebetændelse. Det døde nemlig min Fader af, skal jeg sige os. Derfor løb jeg med lange Tav tilbage til Flensborg og 6 Timer efter laa jeg derhjemme i Sengen. Ork ja! Hvor min Moder blev glad. Hun svøbte mig ind som et lille Pattebarn og gav mig Hyldete, at drikke, og en Varmeflaske under Fodderne. Og saa svedte jeg saa jeg næsten kunde svømme i min egen Seng. Hun. Jo, jo! Jeg har da ogsaa været lidt udenlands. Saa jeg kan tale med om de Ting.« Beck nikker veltilfreds og bider sig en frisk Skraa af. »Mange Tak,« siger Karl, »Naa, da er De rigtignok kommen billigt væk med Deres Udenlandsrejse. 14 Dage.« »Det er dog nok,« mener Beck. »Ja det er saagaar formeget,« indskyder Peter. »Hvorledes det?« spørger Karl. »Hvorledes det! Det er dog saadan en egen Sag, at ligge og fare omkring paa Landevejen og stjæle Tiden fra Vorherre og leve højt paa andre Folks Bekostning,« svarer Peter. »Det kjender Du jo slet ikke noget til Peter for Du var jo ikke selv paa Valsen,« siger Beck. »Jeg vil heller ikke haabe at jeg nogensinde maa faa det lært at kjende. Jeg holder mig til det ærlige Arbejde og søger intet Fællesskab med Gavytve og Dagdrivere og lignende tvivlsomme Elementer som befokler Landevejene!« »Du taler som Du har Forstand til,« svarer Karl, »naar en vil lære noget og skaffe sig et Begreb om hvordan Verden egentlig ser ud, saa er han vel tvungen til at gaa til Føds, naar han ingen Penge har til at køre med Jernbanen.« »Netop,« siger Beck, »Kundskab og Dannelse henter man sig paa Rejser i fremmede Lande. Det er sandt.« »Lus faar Du! Og Franser ved Bukserne! Jeg blæser ad den Kundskab, som slider Skjorten i Stykker og river Skoene itu saa Tærne stikke ud! Et Menneske skal arbejde saa han siden er i Stand til at sætte Bo og blive en ordenlig Mester! Jeg blæser ad Landevejs-Dannelsen!« »Naturligvis,« svarer Karl. »Derhjemme i Moders Dragkistesuffe er det selvfølgelig lunere. Men alligevel saa vil jeg bevise Dig at man kan lære noget i det Fremmede, naar man selv vil.« Han henter sin Berliner og snører den op. Ud af den tager han en Rulle Tegninger som han breder ud paa Bordet. »Hvem har lavet det?« spørger Hansen. »Karl, naturligvis, ikke sandt? I da se blot en Gang! Det er jo udmærket! Al Respekt, Karl, Du har min Agtelse!« udbryder Beck. »Ja hvor har Du lært saadan noget?« spørger Hansen videre. Karl svarer »I Berlin. Der har jeg i 3 Aar gaaet paa Fagskolen, efter Fyraften.« »Efter Fyraften! Saa—aa,« siger Hansen og idet han peger paa en Tegning, fortsætter han, »Narrestreger, det der!« »Hvordan det? For det Stykke Arbejde fik jeg endda en Præmie. Naar min Koffert kommer kan jeg vise Dig det Diplom som jeg fik og hvorpaa det staar.« »Saa—aa! Naa ja det er jo ogsaa helt kønt. Men saa

Pokkers moderne, det duer ikke for praktisk Arbejde her hos os « »Hvad skal det egentlig forestille?« spørger Peter. »Det er en Buffet.« »En Buffet? Ha ha ha. Havde Du endda sagt et Fuglebur eller et Hønsehus, med de krumme Tremmer!« »Ja, se saadant noget kender Du vel ikke.« »Nej. Saadan noget Skramleri og Legetøj giver vi os ikke af med.« »Maaske blot Hundehuse?« »Naa naa,« siger gamle Hansen krænket, »Den Tingeste der har Du vel ogsaa kun malet saadan op, eller har Du maaske ogsaa lavet den færdig?« »Ja vi har senere hos min Mester arbejdet 2 Mand i 3 Uger paa den. Det var det fineste Materiale —.« »2 Mand i 3 Uger?!« »Da laver jo hos os en Mand et halvt Dussin. Her har vi ikke saamegen Tid for saadanne Narrestreger,« siger Peter. »Her maa man rappe sig.« »Selvfølgelig ogsaa hos os. Vil Du have et ganske almindeligt Fyrretræs Klædeskab klasket sammen, laver jeg Dig det i 2 Dage. Men dette her er dog en anden Slags.« »Og hvormeget fik I vel saa for det Stykke Arbejde?« spørger Hansen. »1500 Mark skal det have indbragt; men vel at bemærke ikke os.« »1500 Mark,« udbryder Peter, »det er mere end 1000 Kr.; men de Folk maa dog være tossede.« »Hm! Ser Du det er dyre Fuglebure den Slags.« Beck blander sig i Diskussionen »Saadan et Stykke Arbejde skulde Du prøve med, Hansen — Karl forstaar sig paa den Slags Ting.« »Snik om en Snak. Den Slags Nürnbergerkram vil jeg ikke vide noget af.« »Vi ere da heller ikke tahte bag af en Vogn,« mener Peter. Baronen derovre paa Godset har i Dag bestilt et Bogskab. Der skal Du bare se hvad vi kan lave paa fri Haand. Der maa vi passe anderledes paa.« (Fortsættes).

Rejsen til Italien. *)

Mol.: Lille Karen Spideemus.

(1ste Svend):

Vi i tvende könne Haandværksmænd,
tvende könne Haandværksmænd,
vi kommer skam direkte fra en Fodtur
i Italien.

Der har vi haft det rigtig rart,
vi har haft det rigtig rart,
naar blot man, li'esom vi, optræder dristigt,
flot og smart.

(2den Svend):

Ideen blev fanget en Dag henad 3,
og 5 Minuter over 3 vi afmarscherede,
vi drog saa afsted ned til Pavernes Land,
vi skal fortælle, hvad vi huske kan.

Se først vi fyldte Skrutten, ja Skrutten,
ja Skrutten,
og pakked' Habenguten i Randselen. ::

(1ste Svend):

Saa med min Glut jeg Afsked tog,
med sin Glut han Afsked tog,

(2den Svend):

Saa vidt jeg husker tog jeg osse Afsked, men
det var med to.

(1ste Svend):

Jeg sværget hende Tro og Haab,
Tro, Haab og Kærlighed,

(2den Svend):

Det gjorde osse jeg, men li'esaa hurtig jeg
den sveg.

Das Leben des Wandrers, oh, hvilken Poesi!
at traske paa sin Fod fra Zürich og til Napoli,
En Voxdugsmadrats har til Leje vi haft
der laa vi li'esaa nøgne vi blev skafft.

:: Naar tom var Port'monixen, ja Nixen, ja
Nixen,
vi strakte os paa Brixen med Velbehag. ::

(1ste Svend):

Om Florenz og Venezia,
Florenz og Venezia,
da skal jeg kun bemærke, der er meget skönt,
de' ve' De da.

(2den Svend):

Og sammen med en god Bekendt,
sammen med en god Bekendt.
vi drak saameget Vin at Christian snakked'
italiensk.

Lazzaroni, Macaroni, di Santa Lucia,
saa vidste vi at det var Tid for os at luske a',

(1ste Svend):

Vi valsede vid're den hele Uge om,
og havnede saa lige midt i Rom.
:: Vi Paven saa, han sød er, ja sød er, ja sød er,
han sad og vasked' Fødder — paa Præsterne ::

(2den Svend):

Fra Rom vi gik til Napoli,
Napo-Nipo-Napoli,
og sejled' derfra til Sorrent og til den lille
Ø Capri.

Og ved at ro til Ischia,
fik vi alle Ischia,
ved Synet af Vesuv vi skælved' alle, det ve' Gud.

(1ste Svend):

Men ak! Rejsekassen var tömt i en Ruf,
og vores Hjemfart foregik nu som man si'er,
pr Skub,
fra By og til By vi os fægtede frem
og naaed' først i Dag at komme hjem.

(2den Svend):

:: Vi drog ud som Baroner, Baroner, Baroner,
som rene Lazzaroner — vi vender hjem. ::

*) Af en Revue: „Saad'n va' vi nu“ som opførtes ved
For. for ber. Haandv.s Kostumebal i Kbhvn. d. 25. Jan.

Bemærk.

Da det ofte forekommer, at Kasserere og Enkeltmedlemmer sende os mindre Pengebeløb i tyske og schweiziske Frimærker anmodes de hermed om *kun at benytte 5 Pfg. resp. 5 Cts. Mærker*; da vi sjældent ere i Stand til at bruge Mærker af større Værdi.

Hovedbest. for C. U. K.

P. Jørgensen, Forretningsfører.

Strafporto.

Jeg ser mig atter nødsaget til at anmode d. Hrr. Korrespondenter og Kasserere om at frankere deres Breve tilstrækkeligt. I de forløbne Dage fra 1ste Febr. til Dato har Postvæsenet præsejteret mig 4 Breve og et Kort for hvilke der i alt skulde betales 1,45 Fr. i Strafporto. Brevene ere retournerede til Afsenderne, da jeg adskillige Gange har meddelt, at jeg ikke modtager saadanne Breve.

P. Jørgensen.

Kvitteringer.**Enkeltmedlemmer.**

Nr.		Uge	Fr.
186	Michaelsen, Plauen	42—8	4,75
844	Flendsted, Karlsruhe	5—10	1,50
1551	Gulstad, do.	1—10	2,50
1111	Hector, Ludwigshafen	49—4	2,50
1140	Sörensen, Stuttgart	48—2	1,75

Blade.

D. F. D. F. London 2 Fr.

Til flere Forespørgere.

Artiklerne: *Nyt fra Hjemlandene* har vi i de senere Nr. ladet bortfalde dels af Mangel paa Plads, dels fordi vi manglede den nødvendige Tid til at udarbejde dem. Da det lader til, at en Del Læsere har Interesse for dem vil de senere optages igen.

☆☆☆☆☆ **ANNONCER** ☆☆☆☆☆

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.**ARBON.**

Rest. z. Velostübl, Romanshonerstr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra 7—8 i Lokalet **„Waldeck“**, Greifengasse 1.
Herberget er **Ochsengasse 10.**
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32. —
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere afholder Møde hver **Torsdag** Aften Kl. 9 i »City«, Piletræde. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlingslokal for Skandinaver.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 33.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fagforeninger.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Samlingslokal for Skandinaver.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 7.

Lördag den 14. Februar 1903.

II. Aargang.

Den skandinaviske Forening i Zürich

har enstemmig besluttet, paa Grundlag af vedfølgende Lovudkast, muligvis at skaffe Enighed mellem de forskellige skand. Foreninger. Vi anmoder derfor alle Foreninger, i eller udenfor C. U. K., saavel som C. U. K.s Bestyrelse om, at tage disse Lovudkast under Behandling.

Det er ikke Meningen, at disse Love skal vedtages eller forkastes netop nu, vi ønsker kun, at de bliver behandledes, og at man meddeler os eventuelle Ændringer eller Tilføjninger som man maatte finde ønskeligt, og forventer vi, at være i Besiddelsen af samtlige Foreningers Behandlingsresultater inden Udgangen af nærv. Mnd.

Skal Enighed skaffes tilveje, er det naturligvis nødverdigt, at man viser Imødekommenhed og Eftergivlighed paa begge Sider. C. U. K.s gode Bestræbelser vil ingen nægte. Ved medfølgende Lovudkast, faar samme et bredere Grundlag uden dog at blive obligatorisk.

At vi skal have to Blade for at modarbejde hinanden er jo rent ud meningsløst. Vore Stridigheder kan vi saa godt udtolde i et og samme Blad, og saa har vi, foruden at kunne læse Modstandernes Mening, dog den ubetingede Fordel, at vi kun behøver at betale et Blad.

Den skand. Forening i Zürich.

Udkast til Love for de skand. Foreninger i Udlandet:

§ 1.

Foreningernes Formaal er:

1. Ved Selskabelighed, Sammenkomster og Fornøjelser etc., at skaffe Skandinaverne i Udlandet Hjem og Sammenhold.
2. At fremme Viden, Haandværket og Kunstforstaaelsen.
3. Ved Selvforsikring, Stats- og Privathjælp etc., at understøtte trængende Skandinaver.
4. At udgive et Centralorgan.

§ 2.

1. Understøttelses- og Forsikringsvæsenet organiserer sig selvstændig af de skand.

Foreningers Medl. under Navnet »Central-Understøttelses-Kassen«.

2. Foreningernes Understøttelsesvæsen overvises til C. U. K.
3. Kun Medlemmer af samme er understøttelsesberettiget.
4. C. U. K.s Medlemmer, eventuelt dennes Bestyrelse, bestemmer Bidragets og Understøttelsens Størrelse.
5. Kun Medlemmer af C. U. K. er stemmeberettiget i dennes Anliggender.
6. Det staar C. U. K. frit, i de forskellige Foreninger at vælge egne Kasserere, eller, uden Ansvar fra Foreningernes Side, at overlade Kassereringen til disses Kasserer.
7. C. U. K.s Medlemmer maa være Medlemmer af Lokalforeningen, saafremt der i den By, eller dens nærmeste Omegn, hvor de opholder sig, findes en saadan.

§ 3.

1. De samvirkende skandinaviske Foreninger i Forbindelse med C. U. K. udgiver et Centralorgan.
2. Trykkeren, Trykkerstedet samt Redaktøren vælges hvert 3. Aar ved en Generalfstemning.
3. Trykkerens og Redaktørens Pligter og Rettigheder regles af et Udvalg af de skand. Foreninger og C. U. K. Udvalget bestaar af 5 Personer, hvoraf de skand. Foreninger vælger 2 og C. U. K. 2, disse 4 tilsammen vælger den femte. Disse vælges ved Generalforsamlingen hvert 3. Aar, som tillige vælger hver 2 særskilte Suppleanter.
4. Bladet udgaar hver Uge og bør kun koste 20 Cts., resp. 16 Pfg. pr. Maaned, Postabonnenter med tilsvarende Forhøjelse.
5. Bladet er obligatorisk og indbegrebet i Foreningernes Kontingent.
6. For alle officielle Forretningssager, vedrørende C. U. K. er samme repræsenteret i Redaktionen ved et af C. U. K. selvvalgt Medlem.

§ 4.

1. Samtlige Foreninger bestemmer deres egne Lokallove, som dog ikke maa være modstridende Centrallovene.

- Foreninger, som modhandler Centrallovene er at udelukke.

§ 5.

- Hvert 3. Aar maa en Generalforsamling finde Sted.
- 50 Medlemmer eller 3 Foreninger kan forlange Revision af Lovene og en ekstra Generalforsamling.
- Forretningsudvalget leder slige Anliggender, og er eventuelle Ønsker eller Anker derfor at tilstille samme.

Overgangsbestemmelser.

- Disse Love træder i Kraft, saasnart de med Majoritet er vedtaget.
- De bestaaende 2 Blade ere at sammen-smeltes, og uden Aktiva og Passiva, at overtages af de skand. Foreninger.
- Ved Generalafstemmelsen om oven-nævnte Love vælges tillige Trykker, Trykkersted, Redaktøren og Forretningsudvalg.
- Valgt er de, med de fleste Stemmer, Forretningsudvalget i den Forstand, at de 4, som faar de fleste Stemmer er valgt i Udvalget eller til Suppleanter; Valget af C. U. K.s Repræsentanter, foretager denne.
- Foreningen i Zürich overtager til en Begyndelse Organiserings-Forretningerne, og er Valgforslag etc., at adressere til Zürich.

* * *

Vi har modtaget foranstaaende til Optagelse her i Bladet.

Da vort lille Blad udgaar *regelmæssigt hver Uge* er det nødvendigt at Stof som ønskes optaget i et Lördagsnummer maa være indsendt senest om Onsdagen, for at det kan være Læserne i Hænde om Lördagen. Vi ønsker ikke at faa de Uregelmæssigheder som ere fremherskende ved et andet skand. Blads Udgivelse overført paa »D. f. Sv.«

Züricher Foreningen göres derfor hermed opmærksom paa, at den i Fremtiden maa indsende saadant Stof ligesaa tidligt til os som til Meddbl. og ikke først 1 a 2 Uge efter at det har været i Bern.

Selve Spørgsmaalene blev i Søndags behandlet paa Hovedbest.mødet og vil en Beretning følge i næste Nr.

Red.

Rejsebrevet.

Af vor Forening er der siden 1888 udstedt ca. 2000 Rejsebrev, affattet paa 3 Sprog: tysk, fransk og engelsk, i de senere Aar har vi dog mere og mere holdt dem tilbage, idet Erfaringen lærte os, at Danskerne, som medførte Brevene og opsøgte Mestrene eller Adresserne i Rejsehaandbogen, stadig fremviste disse, hvad der i Længden trættede og kedede Arbejdsgiverne; hvorfor vi kun paa udtrykkelig Anmodning medgav nævnte Rejsebreve.

Dette er hovedsagelig den Anke, der er rejst mod det. Fordelene ere, at den unge Mand, naar han rejser ud ofte, ja desværre næsten al Tid, er blottet for Sprogkundskaber, hvorfor det er ham en stor Trøst, at have en saadan Hjælper med, der dog kan tale lidt for ham, hvor han selv ikke kan udtrykke sig.

Nu er Spørgsmaalet dette; bör vor Forening fortsætte med Udgivelsen af disse Rejsebrev? Foretag en almindelig Afstemning paa en Modeaften, eller paa anden Maade, derom og send os et Brevkort med Opgivelse af hvor mange Stemmer for og imod. Hvor man ikke har eller kender Rejsebrevet, har dog sikkert en eller anden et Diplom, enten fra Haandværkerforeningen, Lærlingeforeningen eller det Rejersenske Fond. De gaar alle ud paa det samme; kan det ene gøre Nytte, da kan det andet ogsaa.

Det gaar kun smaat med Indsendelsen af Schemaerne til Materiale til Bogen; har man Mangel paa disse, da send Undertegnede et Brevkort og der skal omgaaende følge, saavel danske som tyske Schemaer.

Med skand. Hilsen

Fr. Nielsen, Forretningsfører
for For. f. berejste Haandværkere.

Köbenhavn, 9./II. 1903.

* * *

Vi kan til det her stillede Spørgsmaal føje et Par Ord om de Erfaringer et 10aarigt Ophold har bragt os i denne Retning.

For Aar tilbage, da Konkurrencen blandt Haandværksmestrene og de Industridrivende ikke havde saadanne Dimensioner som nu til Dags, var Rejsebrevet maaske paa sin Plads. Og det hørte maaske da ikke til Sjældenheder at en eller anden »brav« Mester tog et ungt Menneske i Arbejde, naar han mødte med et Diplom eller Rejsebrev fra en eller anden Forening derhjemme, og hvori det bevidnedes, med flere hæderlige, men ukendte, Mænds Underskrift, at Indehaveren kun rejste for at uddanne sig i sit Fag.

Tiderne har dog ændret sig. Konkurrencen og de sociale Forhold i Almindelighed har ført med sig, at de fleste Industridrivende — Haandværksmestre og Fabrikanter — kun antager uddannede og indövede Folk og kun naar de har Brug for Arbejdere. Disse Industridrivende ved tillige, at selv om en dansk Haandværker møder med et Rejsebrev om at han vil uddannes i Faget, dog tillige sætter Pris paa samme Lön som andre Arbejdere faar. Desuden er det en kendt Sag, at t. Ex. Fabrikanter ikke, eller i alt Fald yderst sjældent, antager nye Folk til den Specialitet som han laver, — af Frygt for at en Konkurrent senere skal kapre vedkommende Arbejder. Paa saadanne Steder vil Rejsebrevet være til direkte Skade for den unge Mand.

Og nu Nyttens? Under vort lange Ophold i Udlandet, har vi truffet mange Landsmænd som vare i Besiddelse af et af disse Rejsebrev dog ikke En af dem alle har dette Brev

- Foreninger, som modhandler Centrallovene er at udelukke.

§ 5.

- Hvert 3. Aar maa en Generalforsamling finde Sted.
- 50 Medlemmer eller 3 Foreninger kan forlange Revision af Lovene og en ekstra Generalforsamling.
- Forretningsudvalget leder slige Anliggender, og er eventuelle Ønsker eller Anker derfor at tilstille samme.

Overgangsbestemmelser.

- Disse Love træder i Kraft, saasnart de med Majoritet er vedtaget.
- De bestaaende 2 Blade ere at sammen-smeltes, og uden Aktiva og Passiva, at overtages af de skand. Foreninger.
- Ved Generalafstemmelsen om oven-nævnte Love vælges tillige Trykker, Trykkersted, Redaktøren og Forretnings-udvalg.
- Valgt er de, med de fleste Stemmer, Forretningsudvalget i den Forstand, at de 4, som faar de fleste Stemmer er valgt i Udvalget eller til Suppleanter; Valget af C. U. K.s Repræsentanter, foretager denne.
- Foreningen i Zürich overtager til en Begyndelse Organiserings-Forretningerne, og er Valgforslag etc., at adressere til Zürich.

* * *

Vi har modtaget foranstaaende til Op-tagelse her i Bladet.

Da vort lille Blad udgaar *regelmæssigt hver Uge* er det nødvendigt at Stof som ønskes optaget i et Lørdagsnummer maa være indsendt senest om Onsdagen, for at det kan være Læserne i Hænde om Lørdagen. Vi ønsker ikke at faa de Uregelmæssigheder som ere fremherskende ved et andet skand. Blads Udgivelse overført paa D. f. Sv.

Züricher Foreningen göres derfor hermed opmærksom paa, at den i Fremtiden maa indsende saadant Stof ligesaa tidligt til os som til Meddbl. og ikke først 1 a 2 Uge efter at det har været i Bern.

Selve Spørgsmaalene blev i Søndags behandlet paa Hovedbest.mødet og vil en Beretning følge i næste Nr.

*Red.***Rejsebrevet.**

Af vor Forening er der siden 1888 udstedt ca. 2000 Rejsebrev, affattet paa 3 Sprog: tysk, fransk og engelsk, i de senere Aar har vi dog mere og mere holdt dem tilbage, idet Erfaringen lærte os, at Danskerne, som medførte Brevene og opsøgte Mestrene efter Adresserne i Rejsehaandbogen, stadig fremviste disse, hvad der i Længden trættede og kedede Arbejdsgiverne; hvorfor vi kun paa udtrykkelig Anmodning medgav nævnte Rejsebrev.

Dette er hovedsagelig den Anke, der er rejst mod det. Fordelene ere, at den unge Mand, naar han rejser ud ofte, ja desværre næsten al Tid, er blottet for Sprogkundskaber, hvorfor det er ham en stor Tröst, at have en saadan Hjælper med, der dog kan tale lidt for ham, hvor han selv ikke kan udtrykke sig.

Nu er Spørgsmaalet dette; bör vor Forening fortsætte med Udgivelsen af disse Rejsebrev? Foretag en almindelig Afstemning paa en Mødeaften, eller paa anden Maade, derom og send os et Brevkort med Opgivelse af hvor mange Stemmer for og imod. Hvor man ikke har eller kender Rejsebrevet, har dog sikkert en eller anden et Diplom, enten fra Haandværkerforeningen, Lærlingeforeningen eller det Rejserenske Fond. De gaar alle ud paa det samme; kan det ene gøre Nytte, da kan det andet ogsaa.

Det gaar kun smaat med Indsendelsen af Schemaerne til Materiale til Bogen; har man Mangel paa disse, da send Under tegnede et Brevkort og der skal omgaende følge, saavel danske som tyske Schemaer.

Med skand. Hilsen

Fr. Nielsen, Forretningsfører
for For. f. berejste Haandværkere.

Köbenhavn, 9./II. 1903.

* * *

Vi kan til det her stillede Spørgsmaal føje et Par Ord om de Erfaringer et 10aarigt Ophold har bragt os i denne Retning.

For Aar tilbage, da Konkurrencen blandt Haandværksmestrene og de Industridrivende ikke havde saadanne Dimensioner som nu til Dags, var Rejsebrevet maaske paa sin Plads. Og det hørte maaske da ikke til Sjældenheder at en eller anden »brav« Mester tog et ungt Menneske i Arbejde, naar han mødte med et Diplom eller Rejsebrev fra en eller anden Forening derhjemme, og hvori det bevidnedes, med flere hæderlige, men ukendte, Mænds Underskrift, at Indehaveren kun rejste for at uddanne sig i sit Fag.

Tiderne har dog ændret sig. Konkurrencen og de sociale Forhold i Almindelighed har ført med sig, at de fleste Industridrivende — Haandværksmestre og Fabrikanter — kun antager uddannede og indövede Folk og kun naar de har Brug for Arbejdere. Disse Industridrivende ved tillige, at selv om en dansk Haandværker møder med et Rejsebrev om at han vil uddannes i Faget, dog tillige sætter Pris paa samme Løn som andre Arbejdere faar. Desuden er det en kendt Sag, at t. Ex. Fabrikanter ikke, eller i alt Fald yderst sjældent, antager nye Folk til den Specialitet som han laver, — af Frygt for at en Konkurrent senere skal kapre vedkommende Arbejder. Paa saadanne Steder vil Rejsebrevet være til direkte Skade for den unge Mand.

Og nu Nyttens? Under vort lange Ophold i Udlandet, har vi truffet mange Landsmænd som vare i Besiddelse af et af disse Rejsebrev dog ikke En af dem alle har dette Brev

hjulpet. Alle som en vare de af den Opfattelse af Arbejdsgiverne mere eller mindre opfattede Rejshebrevet som Luksus. Maaske at vedkommende Landsmænd har knyttet for store Forhaabninger til Rejshebrevet og derpaa, efter et Par-Skuffelser, resignerende har begravet Brevet paa Bunden af Kufferten.

Vi tror derfor allerede her at kunde utrykke den offentlige Opfattelse om det Spørgsmaal ved at give For. f. b. Haandv. det Raad: »Spar Udgiften til en ny Udgave af Rejshebrevet og lad os faa *Rejsehaandbogen* saa god som mulig. De farende vil være de bedste lige taknemlige for det. * *

Den fortabte Søn.

(Fortsat.)

Gamle Hansen sad et Øjeblik i en svær Kamp med sig selv saa udbryder han pludselig »Det var i hvert Fald noget hvor man en Gang kunde prøve at lade Karl —«. »Fader, jeg skal nok lave det,« siger Peter hurtigt. »Nej,« siger Hansen, »Karl skal lave det. Jeg er ingen Ven at den Slags nymoderne Stads; men »særdeles smukt og lidt moderne« vil Baronen jo have det og da —.« »Ja men jeg skal nok lave det saadan!« falder Peter nervøs ind i Hansens Tale. »Nej, Karl skal en Gang vise sin Berliner Kunst. Hvad mener Du, Beck? Naar der saa kommer Besøg hos Baronen og man undrer sig over det fine Arbejde saa siger Baronen: Tja! — Snedkermester Hansen, den Satans Ka'l, har lavet det! — Og saa faar de Folk dog Respekt for En.« »Ja naturligvis,« mener Beck. Peter er bleven rød Hovedet og siger ærgerlig: »Fader, er jeg endnu den første Værkstedet eller ej?« »Hvad behager! Den Første, mener jeg dog at jeg er! Den Anden kan Du faa Lov til at være, saalænge jeg synes om det! Men hvad Karls Arbejde angaar har Du at passe Dig selv, for det forstaar Du dig dog ikke paa. — Ser Du Beck, det er jo blot for at vise Baronen og de andre Herskaber, at Snedker Hansen ogsaa kan lave moderne Möbler. Og Du Karl maa vide at det iøvrigt gaar efter den gamle Methode her i Huset. Pak Dine Sager væk, Alt det Nye er ingen Nytte till! Vigtigt bemærker Peter »Vi behøver sletikke saadanne Narrestreger for at eksistere her!« Beck indskyder »Peter, det er Kunst, og ingen Narrestreger. Saavidt jeg kan se.« »Kunst? Pyt! Vi har ikke den Slags Kunst behov! Kommer der fra Berlin og vil lære os at lave Möbler! Han skal blot først staa ved en Høvlbænk!« »Nu skal Du min Sæl snart tage Din Mund i Vare!« raaber Karl idet han springer heni mod Peter. »Nu skal dog Lede! Kan I dy Jer eller skal jeg være tredje Mand!« brøler Hanseu. Karl vender sig mod ham »Ja, Fader, dersom det skal gaa videre paa den Maade?« »Lad bare mig!«

Efter en trykkelig Pause, mener Beck, »Ja ja! Det er nu forskellige Anskuelser. Jeg

holder nu paa at et Menneske aldrig kan lære formeget. Det skader intet om han ogsaa tumler lidt omkring i Verden. Ikke sandt Karl?« »Det lader dog næsten ikke til det. Jeg kunde blot ønske, at min kære Broder der —.« »Hvad Du kan, det har jeg længe kunnet,« siger Peter. »Hm, ja, Du er jo »Værkfører.« »Ja, det er jeg! Og jeg har ikke en Gang været i Berlin! Ikke været Vagabond! Ikke en Gang fægtet eller bleven puttet i Hullet af en Politibetjent.« »Hold Kæft, Lömmel,« raaber Hansen, »Ere I Brødre? Pralhalse! Understaa Dig, Peter, i at tale om Politibetjente og saadan noget!« »Ja hvem kan vide det?« mener Peter. »Du er nok ouskabfuld,« svarer Hansen; »men Du Karl maa ikke ærgre Dig over hans Pjat.« »Aah nej! Han har jo maaske endda Ret.« »Hvad behager? Ret? Nu skal dog Pokker staa i det: er der virkelig forekommet noget ureelt med Dig?« »Jeg ved ikke om det er ureelt naar En er sulten og tørstig og beder om en Bid Brød og en Slurk Vand. Og der saa kommer en Betjent og stikker En ind.« »Er det sandt, har man stukket Dig ind?« »Har jeg ikke sagt det,« triumferer Peter. »Ja det er sandt,« svarer Karl alvorligt. »Saadan en Skandale! Nu er hele Familien blameret!« bruser Hansen op. Madam Hansen som imedens var gaaet ud i Køkkenet for at tilberede Aftensmaden iler ved Mandens Udraab forskrækket ind og siger »Det er dog ikke sandt, vel Karl?« »Jo, det er Moder. 3 Dage fik jeg for at have tigget mig et Stykke Brød. Men saa blev jeg ogsaa møttet i de 3 Dage.« »Det er en Skandale,« brøler Hansen igen. »Ja Fatter, Du har Ret, det er en Skandale!« siger Madam Hansen alvorligt. »Giver jeg ikke til enhver som banker paa hos os? Altid saa tænker jeg: giv, giv! Maaske staar din Karl ogsaa i dette Øjeblik med Hatten i Haanden for en anden Mands Dør. Hvem kan det vel skade om jeg giver en farende Svend noget. Hm?« »Arbejder, saa behøver man ikke at fægte,« siger Peter. »Ork Du, Du! Er Du en Broder? Du skulde skamme Dig for Dig selv.« »Jeg kan nu skamme mig over, at en af vor Familie er bleven straffet.« (Fortsættes).

Misforstaaelser.

Mændene ere nogle mærkelige Væsener, de kives og strides meget ofte, og som Regel er Aarsagen dertil kun en »Misforstaaelse,« jeg kan forstaa at to Mænd af forskellig Stand kan misforstaa hinanden; men at to Mænd af samme Stand misforstaa hinanden, det er mig ubegribeligt. Jeg har nemlig haft et sørgeligt Bevis paa en saadan Misforstaaelse efter jeg er kommen hjem til København paa Besøg. Sagen er nemlig den at de fleste Svende som man træffer i Udlandet, kun har ét Svar paa dette Spørgsmaal: »Kommer du ikke op i Foreningen for berejste Haand-

værkere, naar du engang kommer til København.» Dertil svarer de næsten alle: »Nej, jeg er ikke fin nok til at komme derop.» »Det er en af de største Misforstaaelser jeg har været Vidne til endnu. Jeg antager at Rygtet er kommen ud derved, at en eller anden er kommen op i Foreningen og at Vedkommende har sat sig udover sin Stand; for er der nogen Forening hvor alle ere lige saa er det denne. En stor Del Svende mener ogsaa, at det kun er Mestere som er i Foreningen, det er Fejlagtigt. Selvfølgelig er der en Del Mestere; men disse ved udmærket godt at de alle engang har været Svende og rejst i Udlandet. Derfor Svende, hvis I bryder eder om at træffe sammen med gamle Rejskammerater naar I en Gang kommer hjem, saa gaa op og meld jer ind i Foreningen, da denne er det naturligste Samlingspunkt. Og I skal se, at I nok bliver godt modtaget. Derfor Svende: Glem ikke naar

I kommer til København Foreningen for berøjste Haandværkere.

København, den 6./II. 1903.

S. Lau-Hansen.

München.

I vor sidste Meddelelse bekendtgjorde vi, at Afdelingen søgte Samarbejde med den gamle Skand. For. her i Byen, bl. a. at vi havde fælles Lokale. Da Foreningen imidlertid har afslaaet ethvert Samarbejde har vi foretrukket at vælge et andet Lokale, hvilket finder sig i »*Gasthaus zum weissen Bären, Josephspitalstrasse 9.* Her samles vi hver Lørdag Aften og er enhver Skandinaver velkommen. Med skand. Hilsen

Joh. Petersen.

Stettin.

Kassererens Bopæl er nu Bogislausstrasse Nr. 41 l.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostübli, Romanshornestr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra 7—8 i Lokalet »*Waldeck*», Greifengasse 1.
Herberget er *Ochsengasse 10.*
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32. —
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berøjste Haandværkere afholder Møde hver *Torsdag Aften Kl. 9 i »City», Piletræde.* Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweiergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlingslokale for Skandinaver.
Fra 1de Marts befinder min Restauration sig paa *Hjørnet Lange- & Kohlgartenstrasse.*
F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse. Lokale for Skand. Forening og flere Fagforeninger.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 8.

Lördag den 21. Februar 1903.

II. Aargang.

Naverstemning — Somme Steder!

Nu dages det Niels Peter! se Vaaren den bry'r!
• Jo jeg kender de Flokke af dejlige Skyr,
De er friske og varsler om Sol!

• Skub nu Humpelen væk, over Streg vil vi
gaa;
Thi i Aar skal vi Gotthard og Rigi-Kulm naa,
Snart har Solen den første Viol. —

Der er trangt inden Mur, uden om er der Sol,
Nu vi snører vor Randsel og vælter vor Stol,
Vi har længe nok spundet og tænkt.
Du skal se, hvor Du ler, hvor Du oppes og kan
Synge glad over Alpen i Schweizernes Land,
Naar Du Randslen paa Ryggen har slængt.

• Du forglemmer Dig selv kære Ven, lad mig
gaa,

Thi som Du har jeg Mod kunde Betlehem naa;
Men den Forskel, den er der paa os:
Du er fri, Du er glad, Du er Svend for din Hat,
Du kan danse fra Staden og le ad din Skat,
Men Du glemmer, at jeg har hatt Klos. —

Zacha Friis.

Forslagene fra Zürich,

som vi offentliggjorde i Bladets sidste Nr., blev som nævnt behandlede af Hovedbestyrelsen Søndag den 8. Februar. Tilstede var tillige 2 Medlemmer af Sk. For. St. Gallen og Hr. A. Hertz fra Zürich som motiverede og anbefalede de forskellige Punkter i Forslaget. Paa Grund af lokale Forhold maatte enkelte af Hovedbest. Medlemmer forlade Mødet inden dette sluttedes Kl. 9, saa enkelte Punkter ikke bleve saa indgaaende drøftet om de burde. I Hovedpunkterne §§ 1—5 naaelsom § 9 vare dog alle enige. I de

övrigte Punkter har vi tilladt os nogle redaktionelle Ændringer som dog ere holdte indenfor Rammen af de Meninger og Anskuelser som vare fremherskende paa Mødet. At det vil være nødvendigt at tilføje resp. bibeholde enkelte Prgrfr. af de nuværende Centrallove er jo indlysende; men disse ere mere af administrativ Natur og af mindre Betydning her hvor det jo i Hovedsagen gjaldt at danne et Basis hvorpaa alle Foreninger maa kunde samles, saafremt Evnen og Viljen er tilstede.

Skand. For. Zürich og særlig Hr. A. Hertz bringes hermed vor hjærteligste Tak for det fremsatte Forslag og ligeledes en Tak til Hr. Fr. Nielsen i Kbhvn., efter hvis i sin Tid fremsatte Forslag at vi har ændret § 5.

Maatte nu ved dette Forslag, resp. de her indskudte Ændringer som Hovedbestyrelsen har fundet Formaalstjenlige, alle hidtige Stridsspørgsmaal være ryddede en Tak til Hr. Og maatte vi Alle her i Udlandet kunde mødes paa dette Grundlag og give hverandre Haandslag paa et ærligt og nyttigt Samarbejde til Gavn og Glæde for alle Skandinaver i Udlandet.
Red.

* * *

Udkast til Love for de centraliserede Skand. Foreninger i Udlandet.

§ 1.

1. Foreningernes Formaal er at skaffe Skandinaverne i Udlandet Hjem og Sammenhold.
2. At fremme Viden, Haandværk og Kunstforstaaelse blandt disse.
3. Ved Selvforsikring og gennem Stats- og Privathjælp at understøtte sine Medl.
4. At udgive et Centralorgan.

§ 2.

1. Af Hensyn til Understøttelsesvæsenet bestaa Foreningerne af aktive og passive Medlemmer.
2. Kun aktive Medlemmer ere understøttelsesberettigede.
3. Bidragets og Understøttelsens Størrelse fastsættes af de aktive Medlemmer.
4. I Sager som vedrøre Understøttelsesvæsenet har kun aktive Medlemmer Stemmeret.

§ 3.

1. For at lette Forbindelsen mellem Foreningerne samt virke i den, i § 1, Punkt 2, nævnte Retning, udgives et Centralorgan.
2. Samme udgaar ugentlig, er obligatorisk for samtlige Foreningers Medlemmer og betales gennem Foreningernes Kontingent.

§ 4.

1. Bidraget er ugentlig 25 Cts. (20 Pfg.) for aktive Medlemmer og 15 Cts. (16 Pfg.) for passive Medlemmer.
2. Hvert Medlem har Krav paa et Eksp. af Centralorganet og har Adgang til de af Foreningerne jfr. § 1, Punkt 2, arrangerede Foredrag, Diskussioner o. s. v.
3. Aktive Medlemmer har endvidere Krav paa en Understøttelse som udbetales i Lighed med den f. T. af C. U. K. ansatte Norm. Saasomt Omstændighederne tillade det er denne Understøttelse at forhøje.

§ 5.

Det betragtes som hvert Medlems moralske Pligt at være Medlem af sin Fagforening.

§ 6.

1. Til Ledelse af ovennævnte Fællesinteresser vælges et af 5 Personer bestaaende Forretningsudvalg, hvoraf mindst 2 skal være aktive Medlemmer.
2. Desuden vælges til Ledelse af Hovedkassen en Kassierer, til Ledelse af Bladet en Redaktør. Af disse maa idetmindste Hovedkassieren være aktiv Medlem. Begge ere forpligtede til at deltage i Udvalgets Møder.
3. Udenfor Udvalget vælges 2 Suppleanter og 2 Revisorer.
4. Regnskabet revideres og offentliggøres hvert Kvartal i Centralorganet.

§ 7.

1. Klager over Forretningsudvalget ere at indsende til et Kontroludvalg som ikke maa have Sæde i samme By som Forretningsudvalget.
2. Kontroludvalget bestaar af 5 Medlemmer som selv indbyrdes vælger et Medlem som Tillidsmand.

§ 8.

1. Hvert 3 Aar maa en Generalafstemning finde Sted. Ved denne foretages en eventuel Revision af Lovene, Valg af Udvalg og Funktionærer o. s. v. samt bestemmes Centralorganets Trykkersted.
2. 50 Medlemmer eller 3 Foreninger kan forlange Revision af Lovene og en ekstra Generalforsamling.
3. Forretningsudvalget leder slige Anliggender og ere eventuelle Ønsker eller Anker derfor at tilstille samme.

§ 9.

1. Samtlige Foreninger bestemmer deres egne Lokallove, som dog ikke maa være modstridende Centrallovene.
2. Foreninger som modhandler Centrallovene ere at udelukke.

Overgangsbestemmelser.

1. Disse Love træder i Kraft saasomt de med Majoritet er vedtagne.
2. De bestaaende 2 Blade ere at sammen-smælde og under Navnet »*Den færende Svend*« Meddelelsesblad for de centraliserede Skand. Foreninger i Udlandet, at overtage — uden Aktiva og Passiva af nævnte Foreninger.
3. Den nuværende Centralkasse danner Grundfondet for Hovedkassen.
4. Medlemmer af C. U. K. saavel som Medlemmer af udenfor samme staaende Lokalforeninger ere, i Fald de tiltræde som aktiv Medlemmer, straks understøttelsesberettigede. Senere indtrædende aktiv Medlemmer ere, i Lighed med de nuværende C. U. K. Love, først understøttelsesberettigede 3 Maaneder efter Indtrædelsen.
5. Ved Generalafstemningen om ovennævnte Love vælges tillige Trykker, Redaktør, Forretningsudvalg etc. (se § 8).
6. Foreningen i Zürich i Forbindelse med Hovedbest. for C. U. K. overtager til en Begyndelse Organiseringforretningerne. Valgforslag etc. adresseres til Zürich.

Lördagen d. 32. Jan. afholdt Foreningen sin meget ordinære Generalforsamling. Ved Mødets Aabning betvivledes Generalforsamlingens Beslutningsdygtighed idet en Appel udviste at kun en Hr. B. Loch og en Hr. M. Oller vare tilstede. De andre Medlemmer vare ved Bortrejse forhindrede i at give Møde. Da man dog opfattede Situationen saaledes, at der ved et senere Møde næppe vilde være flere tilstede, besluttedes det alligevel at afholde Generalforsamlingen og man skred til Behandling af Dagsordenen.

Punkt I: *Regnskabet*: blev godkendt. Punkt II: *Valg af Bestyrelse* afgjordes ved *Enstemmigt* Gjenvalg af den gamle Bestyrelse. Punkt III: *Foredrag og Diskussion om Arbejds- og Levevilkaar i Düsseldorf*. Her oplystes det at Byen sidste Sommer havde været besøgt af ca. 3 Mill. Mennesker, hvilke

næsten havde opspist hele Forraadet af Levnedsmidler saa flere Naver mod Aarets Slutning havde maattet tage sin Tilflugt til Gaasesteg. Ligesaa daarlige som Levevilkaarene tegner ogsaa Arbejdsforholdene. Dog synes der at være nogen Bedring at spore, da der i de sidste Dage er bleven indstillet en Del Kasserere for at indsamle Pengé til Faste-lavnstoget. Ligeledes er der paa Udstillings-pladsen Brug for nogle dygtige Afbrydere og Afbændere og ved Fastelavnsomtoget den 23. ds. vil der ligeledes ved Gruppe 57 „viel Volk,“ blive indstillet kraftige Efternølere. — Ved Punkt IV: *Forskelligt*, vedtoges det at afsende Taktelegram til München og Berlin for Juleaviserne.

Mødet sluttedes med et kraftigt Leve for Foreningen og Ønsket om at den endnu mere maa vokse og tage til for at kunde hjælpe og støtte den trængende Nav.

Paa Bestyrelsens og Medlemmernes

Vegne:

For- & Bagmanden.

Til Oplysning om Forholdene i Dresden.

Landsmænd! Som I ved er Skandinavisk Forening „Vaulundur“ Afdeling af C. U. K. Da Arbejdsforholdene her i Dresden det forløbne Aar har været meget daarlige, saa ere en Del af de faste Svende bortrejste. Dog ikke alene med dette har vi at regne, der findes ogsaa her en Del udenforstaaende Landsmænd som til enhver Tid har søgt og søger at trække tilrejsende Landsmænd til sig.

„Svende! glem ikke at den Skandinaviske Forenings Lokale er i Rest. „Gänsedieb,“ Victoriastrasse 30!“

Da der den 20. Maj aabnes en Ståtteudstilling her i Dresden, saa mener vi at Arbejdsforholdene snart maa blive bedre, — og saa, i organiserede Naver, tag Dresden med paa Programmet naar Foraaret kommer. Forsøg Eders Lykke her og lad os se Liv og Lystighed her i Hulen. Forglem ikke vort fælles Motto *„I hvert et Land og hver en By, vi stedse hævde vil vort Ry.“* Og det kan vi i første Linie kun derved at vi her i Udlandet staar Side om Side med vore Arbejdskammerater i deres Fagorganisationer.

Med Naverhilsen

H. Möller.

J. Simonsen.

E. Bjerregaard.

Werner Christensen.

Den fortabte Søn.

(Fortsat.)

„Skrub af ud med Dig, Peter!“ brøler Hansen. „Du kan jo gaa ud og sladre om det i Byen. Jeg vil dog se hvem der her er Herre i Huset. Og kom blot ikke ind igen inden Du har faaet Din beskidte Kæft vasket, ellers vasker jeg den! Og Du gaar ud i Køkkenet og ser til at faa Maden i Stand. Karl og jeg maa tale med hverandre. Jeg vil have rent Bord inden vi begynder at spise!“ Beck siger

lidt ængsteligt „Ja saa vil jeg ogsaa hellere gaa inden jeg ogsaa bliver smidt ud.“ „Du er min Gæst; det er noget andet. Og Du er hverken en gammel Kone eller en Grøn-skolling. Bliv Du kuns. Det mig endda kjært at der er En som faar Sandheden at høre.“ „Fader,“ siger Karl, „jeg indser at det ikke bliver noget ordentlig Levned her sammen med Peter. Jeg vil ikke forstyrre Husfreden; men fornærme lader jeg mig nu dog heller ikke. Derfor er det vel bedst om jeg rejser igen om et Par Dage.“ „Saa. Du rejser kun igen, saadan udenvidere! Naa derom senere. — Hvad jeg vil vide, det er: Har Du endnu mere paa Din Samvittighed end de 3 Dage?“ „Men Fader, troer Du maaske at jeg er en Forbryder?“ „Jeg vil intet tro, jeg vil vide.“ „Jeg har overhovedet intet paa Samvittigheden.“ „Saa? Altsaa 3 Dage regner Du for Ingenting.“ „Jeg mener at det handler sig om jeg har begaaet noget Slemt. Om jeg maa skamme mig. Og da siger jeg: Nej!“ „Og jeg siger: Jo! Du maa skamme Dig! Et ordentligt Menneske og en anstændig Person gaar altid af Vejen for en Politibetjent.“ „Det var jeg ogsaa. Men naar nu saadan en Karl snupper Dig i Nakken, kan Du da ikke gaa af Vejen for ham.“ „Du burde have været for stolt til at fægte. Hellere sulte ihjel, end saadan noget.“ „Sulte ihjel? Nej Tak, dertil havde jeg dog ingen Lyst.“ „Nej, ved Du hvad, Hansen,“ siger Beck, „Sulte ihjel med 21 Aar! Det er sgu dog for meget for langt! Saa dog hellere det Par Dage med Vand og Brød og saa videre frem paa Eventyr. Hahaha! Hvad er der egentlig ogsaa slemt ved det?“ „Slet intet mener jeg,“ svarer Karl, „Det er jo ikke mig som har lavet disse Lovparagrafer.“ „Altsaa det er det Hele?“ spørger Hansen. „Ja den næste Gang var jeg selvfølgelig mere dunk-dreven.“ „Hvadchager?“ spørger Hansen betuttet. „Hahaha! Da var Du mere dunk-dreven I ere dog nogle Satans Karle i Naver. Hahaha!“ siger Beck. „Det er ogsaa til at le af,“ siger Hansen, „Altsaa nu har Du hørt det, Beck. Og naar nu Sladren gaar løs her i Byen og man laver et Tyveri eller Rov ud af det Tiggeri og naar man af de 3 Dage laver 3 Maaneder eller 3 Aar. — Saa sig dem Sandheden Fægtet havde han blot! — Fægtet — Snedkermester Hansens Søn! Fordi den Gamle er en Gniefind, vil Folk sige! Fordi han ikke kunde skille sig af med et Par skallede Kroner! Fy for Satan! Er det en Fader? Hans Penge ligger og skimler paa Kistebunden og Sønnen maa fægte fra Dør til Dør i et fremmed Land. Føj for Satan!“ „Nej nej, Hansen, Du har opfattet det altfor slemt. Hvad gør dog saadanne Smaating?“ „Smaating! Smaating! En Skandale er det i Folks Øjne.“ „Fader. Der er Ingen som har set mig komme. I Morgen tidlig for Solopgang gaar jeg atter bort. Saa behøver Du ikke at skamme Dig over mig.“ „Du bliver her. Troer Du vi begynder igen som for 6 Aar.“ Beck som følger sig lidt tilovers for-

svinder sagte ud ad Dören. »Her kommer Du med noget Sludder om hvor smukt det er i Hjemmet og hos Dine kjære gamle Forældre. Siger man et Ord til Dig saa hedder det straks: Nu gaar jeg! Er det hele Din Kjærlighed til Hjemmet? Har Du ikke sultet nok, ikke fægtet nok og ikke sat — naa! Naar jeg tænker paa hvorledes Du den Gang drog bort! Saadan en Grönskolling! Og Næsen satte Du til Vejs som om hele Verden tilhørte Dig. Da lovede jeg mig selv: Han kommer ikke mere her i Huset for han paa sine Knæ beder mig om Forladelse. Og jeg vilde sagt det i Dag; men jeg bragte det ikke over Læberne. Han er dog din Søn, tænkte jeg, og han kommer nok af sig selv naar det rette Tidspunkt komme. Og saa siger Du: Fader, Du havde Ret! Og Du fortryder det — og — —?« »Fader! Det kan jeg ikke.« (Fortsættes).

Luzern.

Skandin. Club har flyttet sit Lokale til Restauration »Bad,« Bürgerstrasse.

Glasslibere.

Der ønskes Oplysning om Arbejdsforhold for Glasslibere, særligt for Façon- og Speil-glasslibere, i Schweiz, Frankrig og England. Specielt ønskes Meddelelse om Lønforhold om der arbejdes i Time resp. Dagløn eller i Akkord. Ligeledes om der søges Glasslibere event. om man ved Henrejse kan erholde Arbejde. Hvis en af de Hrr. Læsere kan give Oplysning paa ovenstaaende her i Bladet eller skriftligt til Undertegnede, vil det blive modtaget med Tak.

Med skand. Hilsen
J. Chr. Nissen, Lehderstr. 26,
Neu-Weissensee b. Berlin.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostübli, Romanshornestr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra
7—8 i Lokalet »Waldeck«, Greifengasse 1.
Herberget er **Ochsengasse 10.**
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte
Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for
Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr Kornmarkt.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32. —
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere
afholder Møde hver **Torsdag Aften Kl. 9**
»City«, Piletræde. Alle hjemvendte Lands-
mænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmanns-
weilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlings-
lokale for Skandinaver.
Fra 1de Marts befinder min Restauration sig
paa Hjørnet Lange- & Kohlartenstrasse.
F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler,
Marktplatz. Herberge og Samlingssted for
Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal
for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fag-
foreninger.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Sam-
lingslokale for Skandinaver.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 9.

Lördag den 28. Februar 1903.

II. Aargang.

Det danske Consulat i Schweiz.

Hr. Consul A. Petersen i Zürich har paa Grund af Bortrejse fra Schweiz søgt og faaet sin Afsked bevilliget fra 1. Marts 1903. Hr. Petersen ansattes som Vice-Consul i Juli 1893 og blev 3 Aar senere, d. 16. Juli 1896, udnævnt til Kgl. dansk Consul for Schweiz.

I Hr. P. mister Danskerne i Udlandet en Mand som paa en særlig anerkjendelsesværdig Maade har varetaget deres Interesser og som især har været de Danske i Schweiz til Nytte med Raad og Daad i mange Retninger. Samtlige bosiddende Danskere i Udlandet har i Særdeleshed Grund til at være Hr. P. taknemlig for det store Arbejde han udfoldede til Gjenneførelse af Loven af 8. April 1898. Tidligere vare Børn af bosiddende danske Statsborgere i Udlandet og som fødtes i Udlandet, kun Hjemstedsberettigede i Faderens Kommune til Myndighedsalderen. Naar de blev myndige (med det 18de Aar) blev de saa at sige hjemløse, idet de ikke havde nogen Indfødsret i Danmark. Vi kan saaledes anføre talrige Eksempler paa Tilfælde af unge Mennesker, som t. Eks. ere fødte af bosiddende Danskere i Nordlesvig og som maa føre et usikkert omflakkende Liv, da de ikke kan opdrive noget Hjemstedsbevis og derved opnaa at blive betragtede som danske Statsborgere saa de kunde blive bosiddende et eller andet Sted i Udlandet, da de allernødvendigste Papirer manglede. Ved den nævnte Lov ordnedes dette Spørgsmaal, idet dennes § 1 lyder: »I Følge Fødsel erhverves dansk Indfødsret af ægte Børn, hvis Fader har dansk Indfødsret, hvad enten Fødselen foregaar her i Landet eller i Udlandet.« —

Hr. Consul Petersen har ogsaa paa anden Maade fortjent vor Taknemlighed, han er den eneste af samtlige danske Consuler i Udlandet, som har interesseret sig i nærværende Grad for det skandinavisk Foreningsliv i Udlandet, deltog som Gæst ved vor Kongres i Zürich i 1901, støttede vort Andragende om Statsunderstøttelse med en anbefaling, og har tillige paa anden Maade bl. a. ved Udsøgelse af Forretningsvirksomheden i C. U. K., ved Indberetninger til Udenrigsministeriet, ved Abonnement paa vort lille Blad etc. tilkjendegivet sin Interesse for Sagen.

Regjeringen har anerkjendt Hr. Petersens Virksomhed derved at han af Kongen har modtaget Dannebrogordenens Ridderkors. Vi farende Svende kan hertil føje vor Tak og Anerkjendelse i disse faa Ord her i Bladet og ønske at Hr. Petersens Efterfølger paa en ligesaa fyldestgørende Maade maa kunde udfylde sin Post til Nytte og Gavn for de danske Borgere her i Schweiz. Vi tilføje tillige Ønsket om en lys og lykkelig Fremtid for Hr. P. i sin ny Virksomhed i München. * *

Schemaerne til Rejsehaandbogen.

Ved Forsendelse af disse fra Udlandet, hvilket nu foregaar daglig, opstaar der ofte Misforstaaelser fra Postvæsenets Side i de forskellige Byer. Saaledes har Postekspeditionen i Karlsruhe nægtet at besørge 5 Schemaer som »papier d'affaire«; men forlangt disse afsendt som Brev, hvilket desværre har forvoldt vore Landsmænd dér en Udgift af 60 Pfg. i Stedet for 20 Pfg., tiltrods for, at der ikke var vedlagt Schemaerne noget personligt Skriftligt.

Ved Udarbejdelsen af 3die Udg. modtog vi fra de samvirkende Fagforeninger i Hamborg, Schemaerne som Brev og vi maatte, tiltrods for at de vare frankeret med 40 Pf. betale 4 Kr. 40 Øre i Strafporto. Vi indgav Andragende til Generaldirektoratet for det danske Postvæsen om at blive eftergivet denne Strafporto; men det blev nægtet, grundet paa, at der var vedlagt Schemaerne en lille Lap Papir med Oplysning om disse.

Vi beder derfor enhver Afsender af Schemaerne iagttage følgende: Alle Schemaerne samles i en Rulle eller hvis det kun er faa Expl., da i en stor Konvolut, hvis Snip stikkes ind i det indre af Konvolutten, saa at den altsaa er aaben; om Rullen eller Konvolutten slaas et Stykke Sejlgarn, som bindes i en let løselig Sløjfe, omkring Rullen, endvidere et almindeligt Korsbaand, hvorpaa der foruden Adressen, i venstre Hjørne anføres »papier d'affaire«. I Forsendelsen maa, som nævnt, ikke findes nogen som helst personlig Skrivelse, selv om det vedrører Schemaerne. Heri er dog ikke indbefattet virkeligt Stof til Bogen; hvorefter vi gerne vil have saa

meget som muligt; men det bør holdes i den Stil, som man ønsker det optaget i Bogen og holdes strængt fri for alt personligt. Pladsen i Rubrikkerne paa Schemaerne er jo saa knap tilmaalt, at man let kan finde Anledning til at anvende extra Papir. Hvis der fra en eller anden Postembedsmand skulde blive rejst Modstand om Forsendelsen som »papier d'affaire,« bør vedkommende Afsender henvise til Verdenspostkonventionens Reglement § XVI Stykke I, underskrevet paa Verdenskongressen i Washington d. 15. Juni 1897. Et Expl. af dette Reglement skal findes paa ethvert Posthus i hele Europa, ja langt derudover. Portoen er 5 Pfg. (5 cents) for 50 Gram, mindste Frankering 20 Pfg. (25 cents), altsaa 200 Gram (40 qv.) for 20 Pfg. (25 cents), samme Posttaxt som for almindelig Korsbaands Forsendelser, kun gjøres der den Undtagelse, at mindste Frankering er 20 Pfg.

Fr. Nielsen, Forretningsfører,
pr Foren. for ber. Haandværkere.

Mit Hjem.

Jeg har et Hjem, et roligt Hjem,
Bestandigt til min Føje.
Et aabent, stille, fred'ligt Gjem,
Som aldrig volder Møje.

Fra Slægt til Slægt det arv'de sig
Og arver sig til Slægter,
Og er jeg fattig, er jeg rig,
Mit Hjem nuig ingen nægter.

Og farer jeg end nok saa vidt,
Jeg føres trygt til Hjemmet.
Der alle Sorger bli'er jeg kvit,
Samt hvad mit Løb har hæmmet.

Du spørger mig: »Hvor er Dit Hjem,
Hvor trygt Du hviler Staven?«
»Mit Hjem er Dit, det stille Gjem,
Det ligger bag ved Graven.«

Amar Onap.

Den Gamle.

Naar man i en Aarrække færdes blandt »Naverne« faar man hist og her Lejlighed til at opsnappe et og andet interessant Træk om denne eller hin Personlighed. Disse lagttagelser suppleres med andre, som denne eller hin har oplevet ved at komme sammen med vedkommende Personlighed og saaledes opnaar man til Slut, at danne sig en Dom over Vedkommende. Selvfølgelig kan en saadan Dom være fejlagtig; men den kan ogsaa være rigtig, set fra sit Standpunkt. »Per Gynt« har sidste Sommer i »2 Aar blandt Naver« givet en Skildring af den Billedbog han samlede under sit Samkvem med Naver. Denne Gang er det min Tur at lukke op for et Blad i min Billedbog.

Det var for en Del Aar siden at 3 »Naver« drog til Schweiz. De to vare Smedde, den tredie Snedker. Sidst havde de arbejdet i en

nordtysk By og havde nu i flere Uger pløjet Landevejen. Smeddene havde hørt Tale om de store Maskinfabriker i Winterthur og saa styrede de Kursen did. Den »slæbte paa« med Pengene, Saalerne vare ude af Støvlerne og »Barten« havde i flere Uger ikke mærket Barberens Kniv. Vort Treklovers Forfatning var derfor ved at være »Bruch«. De havde erfaret at de schweiziske »Landjægeres« Specialitet bestod i at »slippe« rejsende Haandværkssvende og da det var lidt sløjt med det der hedder Hjemstedsbevis saavel som Rejsepenge, droge de ved Nattens Mulm og Mørke over Schweizergrænsen i Nærheden af Schaffhausen. De havde ikke rigtigt Mod paa at sætte og naaede endeligt udasede og forslutne til Winterthur den paafølgende Dag. Ved et Tilfælde erfarede de at der her fandtes en Naverhule og da de naaede derhen gav Mutter Hilpert det sædvanlige Traktament — en Pølse, Brød og et Glas Bajerskøl. Efter Fyr-aften kommer en middelaldrende Mand i Lokalet, et Blik fra Mutter Hilperis Side er nok til at han gaar hen og planter Næven i Bordet for de tre og siger »Velkommen, Svende!« Naa der blev spurgt og fortalt. Foreningen i Winterthur eksisterede; men hvordan. En Mand arbejdede i *Oberwinterthur* to i *Töss* og de kom kun i Hulen om Lördagen. Understøttelse kunde Foreningen ikke udbetale thi der var ingen Penge i Kassen og C. U. K. Forslaget fra Zürich var jo druknet i bare Diskussion. »Alle disse Folk som sidder og vaaser om den Slags Ting skulde blot en Tur paa Valsen saa de kom lidt mere i Berøring med de færende Svende. Eller ogsaa skulde de prøve at være Kasserer for en tom Kasse og se de Rejsendes skuffede Miner. Jeg er sikker paa at de saa vilde tage fat paa Sagen med mere Energi og mindre Betænkeligheder,« sluttede den boddende Nav. Det var imidlertid bleven sent, man rejste sig og gik ud paa Gaden. »Hvor vil I sove i Nat?« spørger den gamle. »Ja det var bleven for sent til at hente Fagforenings-Understøttelsen, saa de vare vel nødsagede til at lave »Plat« denne Nat igen thi Krigskassen var næsten læns, de havde ikke en Gang 1 Fr. tilsammen.« »Nej saagu skal I ikke lave Plat, det manglede bare, værsgod at komme med mig hjem!« Og afsted gik det til man naaede op til Naverparterre i en Arbejderkaserne. »Vent nu lidt indtil jeg faar min Kone vækket,« sagde den Gamle og forsvandt ind i Lejligheden. Et Øjeblik eiter aabnedes Døren atter og Mand og Hustru bød de tre Svende velkommen i det lille gæstfri Hjem. Børnene maatte ligeledes ud at Sengene og i en Fart blev Sengen madraterne lagte ind paa Dagligstuegulvet hvor der ved Hjælp af lidt Dynen fra Sengene snart lavedes et provisorisk Leje for de tre.

Behøver jeg flere Ord for at tolke den Gæstfrihed som denne Landsmænd og Hustru i en Aarrække har udvist overfor de færende Svende? — — — — —

Nu boer han i Schaffhausen. Han har været syg og sengeliggende siden Begyndelsen af Oktober, saaledes nu snart 5 Maaneder. Siden Nytaar er hans Hustru ligeledes syg saa Familien er henvist til den Fortjeneste som et Par halv voksne Døtre bringer i Huset. Den ene af disse maa endda til Tider blive hjemme for at besøge Husgjerningen saa Familiens Ernæring maa indskrænkes til den Dagløn en 17aarig Pige tjener ved Fabriksarbejde. — — — — —

En Landsmand i St. Gallen har gjort mig opmærksom paa dette Forhold og bedt mig skrive et Par Ord til de færende Svende derom. Mon det er nødvendigt at rette en Appel til Pengepungen? Nej! Thi jeg er overbevist om at der rundt om i Byerne findes Landsmænd som glade give en lille Skærv naar de erfarer at det gaar skævt

for gamle Kronenberg.

Peter Jørgensen.

NB. Adressen paa Sk. For. Schaffhausen: Rest. Bryner, Webergasse 38.

Røster om Lovforslaget.

I de sidste 3 Dage har vi faaet den ene Skylle efter den anden, over vort arme Hovede. Det er altsammen private Meninger der ytres; men de kjendetegner sikkert Stemmningen rundt omkring i Foreningerne. Den Første mener, at »der kan ikke være Tale om Forhandling eller Forlig. C. U. K. har sidste Aars Generalforsamling vedtaget saa vidtgaaende Ændringer af Lovene, at kan de udenforstaaende ikke anerkende disse, kan de seje deres egen Sø. C. U. K. har bestaaet i 3 Aar uden dem og vil nok vinde Tilslutning aligevel.« En Anden skriver: »dette med aktive og passive Medlemmer er Humbug. Der kan gives aktive og passive Foreninger, andet ikke. Kan vi ikke faa bedre Love saa lad os hellere beholde de gamle. Tror I at »Dan«, »Freja« eller Skand. For. Frankfurt vil gaa med til Eders Forslag? Vi staar endnu midt i Kampen og har et andet Syn paa Sagen!« — — — Og endelig den Tredie: — — »Jeg troede at vi nu snart havde faaet alt i Orden og saa paa en Gang — tak Skæbne, det er jo et nydeligt Tilbagetog! Hvorfor skal de bemidlede, der ikke trænger til Understøttelse være fri for at hjælpe deres Landsmænd med en 10 Øre om Ugen. Efter dette Forslag skal jo de fattige hjælpe dem selv! Kun ved Alles Bistand vil C. U. K. blive stærk. Er Du allene? Er Du træt? Har Du tabt Humøret? Hvorfor dette Skridt? Ere vi ikke stærke nok?«

Kære Landsmænd! overil Eder ikke med at tage en Beslutning hverken i den ene eller anden Retning af Forslaget. Vi har et eget Organ hvor vi kan drøfte Sagen, hvad vi kan vinde og tabe ved at anerkende eller forkaste Forslaget. Det skal hverken være gyldigt fra Fæstelavn, Paaske eller Pintelse.

C. U. K. har Raad og Tid at vente og handle efter modent Overlæg. Forslaget fra Zürich viste, at der er ved at vokse en Stemmning for centralisering og udenfor C. U. K. og det maa anses at være vor Pligt, at arbejde hen til at faa denne Stemmning til at gaa paralel med vor; saa vi faar fælles Maal. Vi da ogsaa nok maa kunne enes om det fælles Middel.

I næste Nr. af Bladet skal vi søge at bringe en Motivering til de mest omstridte Punkter i Forslaget. * *

Den fortabte Søn.

(Fortsat.)

»Det kan Du ikke?« »Dersom jeg har syndet — jeg ved det ikke selv —, men tro mig, saa har jeg maattet bøde det. Dersom jeg havde en Skyld saa har jeg i de mange Aar maattet betale den dobbelt. Dengang maatte jeg bort herfra, thi jeg kunde ikke holde det ud, alt var mig for smaaligt og for snævert. Da jeg vilde ud at lufte mig, ud at se hvorledes den store, skønne, lyse Jord ser ud, da sagde jeg mig: Du vender ikke hjem før du har lært noget og kan staa paa egne Ben, og med roligt Sind kan se Ilvermand i Øjnene. Det var den daarligste Tid i vort Fag, da jeg drog bort. 6 Maaneder maatte jeg flakke om paa Landevejen, 6 Maaneder kæmpede jeg med Sulten, med Heden og med Kulden! Jeg har overnattet i Landevejsgrøfter og af Mangel paa andet har jeg tygget et Par grønne Blade medens jeg tænkte: Nu sidde de til Bords derhjemme ved Risengrød og Flaskesteg. Saa spændte jeg min Bukserem et Par Huller snævrere og haabede det bliver nok bedre Tider! Hjem vender du ikke! Fremad gaar du! Og det gik fremad! Snart et Par Uger her, snart et Par Maaneder der. Vinden har viftet mig om Næsen fra alle Vindhjørner og med revnede Støvler og lasede Bukser vandrede jeg ind i Berlin. Jeg gik paa Strøget stolt om jeg havde været Kejseren selv, jeg besøgte mine Landsmænd og overalt skævede man paa mig som vilde man sige: Hvad vil han her? Den Vagabond! — Vagabond, ja! Men vi ere aligevel ikke af to Slags Træ, tænkte jeg. Jeg skal nok faa mig limet sammen igjen. 14 Dage a 3 Uger derpaa stillede jeg i nyt Klus og med hvid Kravebryst. Se da var jeg en Anden. Klæder skaber Folk tænkte jeg at de Folk mente; men mig var det ikke nok. Jeg lærte hvad og hvor jeg kunde, og arbejdet har jeg som en der har Kone og seks Børn. Og saaledes har jeg aldrig ladet mig bøje — Aldrig og for Ingen. — Saaledes sagde jeg sluttelig til mig selv: Hvad var Du egentlig bleven til derhjemme i den sølle Ravnkrog? Og jeg har tænkt: Naar Du kommer hjem saa siger Fader. »Kom i mine Arme, Karl! Du er en fuldstøbt Mand!« Og Allesammen vilde i være glade og gode mod mig. — — — Men hvorledes er Virkeligheden. Peters Tunge er mere ondskaftfuld end for 6 Aar

og han vrøvler som et lille Barn. Du frygter for Folks enfoldige Sladder og vil bøje mig og gøre mig lille og jeg skal som en stakkels angerfuld Synder krybe paa Knæ og bede Dig om Forladelse. — — — Ja kan det da virkelig forundre Dig naar jeg hellere gaar min Vej igen. — »Og jeg siger Dig at Hovmod staar for Fald. Taler et Barn saaledes til sine Forældre. Du har hverken Beskedenhed eller Skamfølelse. »Hvad nytter det om Du vandt hele Verden og tog Skade paa din Sjæl.« Søn, Søn! Du er paa en daarlig Vej. Der hviler Forhandelse over Dig! Besind Dig medens det er Tid! — — Men forlader Du endnu en Gang mit Hus som den Gang, saa ser Du det aldrig mere. Aldrig mere rækker jeg min Haand til Dig — og selv om Du gaar Din Undergang i Møde!« »Fa-

der! Jeg har ogsaa kunnet gaa under i de 6 Aar og jeg har ikke bedt Dig om nogen Haandsrækning!« Hansen farer op rød i Hovedet over Sønnens sidste Argument. Da han intet Svar finder, gaar han ud; men vender sig i Døren og siger: »Du skal ære din Fader og Moder.« Han slaar Døren haardt i efter sig og forskrækket over den Larm han laver kommer Madam Hansen ind fra Køkkenet. (Fortsættes).

Efterlysning.

Man anmoder om Oplysning om hvor Tømrer *Carl Wilhelm Thygesen* fra Aarhus opholder sig. Skulde nogen kende Adressen bedes den sendt til Redaktionen.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostübli, Romanshornestr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetale hver Aften fra 7—8 i Lokalet »**Waldeck**«, Greifengasse 1.
Herberget er **Ochse**gasse 10.
Sk. C. U. K. Aid. Basel.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänselieb, Victoriastrasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32. —
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for bøjeste Haandværkere
afholder Møde hver **Torsdag** Aften Kl. 9 i
»City«, Piletræde. Alle hjemvendte Lands-
mænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmanns-
weilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Tauchaerstr. Samlings-
lokale for Skandinaver.
Fra 1de Marts befinder min Restauration sig
paa Hjørnet Lange- & Kohlgrabenstrasse
F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler,
Marktplatz. Herberge og Samlingssted for
Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal
for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fag-
foreninger.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Sam-
lingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22.
Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polatz*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 10.

Lördag den 7. Marts 1903.

II. Aargang.

Kains fraaga.

(Ur »Ord och Bild«).

Nu vråker regnet våldsamt från himlens
öppna tak
emot rutorna i strida, kalla skurar,
och stormens andar tula mellan furornas brak
sa skrämmande och gällt i sina lurar,
men du sitter lugnt och drömmar i ditt gyl-
lene gemak
vackra drömmar bakom skyddande murar.

Hvad vet du väl om elementens vilde raseri
der ute i den kalla, mörka natten,
och hvad bryr dig väl ett långt i fjärran
drunkadt ångestskri,
der stela fingrar gripa hårdt om rattan?
Din julle vaggas stilla lugnt vid drömljuf
melodi
på lyckosjöns kristalliskt klara vatten.

Du har värme och ljus, du har allt, hvad du
begär,
och fullt upp af den klingande metallen.
Den ditt hjärta har utvalt, si, hon sitter dig när
på den snidade och dunmjuka pallen,
och ljufligt söt är drycken, som till din läpp
hon bär;
som ett solsken på din väg är hon fallen.

Du drömmar högt för henne om allt ädelt
och saunt,
som skall springa likt blommor ur jorden,
och du laggar dina tankar så för innerligt grant
om hur lyckan en stormnakt är vorden,
att det hänger stora tårar uti ögonlockens kant
hos den kara, som tar dig på orden.

Du är säker och trygg — och dock händer
det ibland,
att din blick blir som stelnad i fasa:
du förnimmer kring din strupe greppet af
en hand,
som kommer ditt halskrås att frasa,
medan skuggan af en skugga med hot i
ögats brand
skymtar i skenet från din brasa.

Du vill skygga med handen, men du ser den
ändå,
skuggan, som stängs af inga murar,
och med stigande ångest hör du regnet slå
emot rutorna i strida, kalla skurar,
och du tänker skyggt på alla, som der ute
måste gå,
der allt ondt uti mörkret lurar.

Ditt hjärta, det förstår sig, är renare en guld
och barnets i famnen på sin moder,
du bär ej blod på handen och du är utan
skuld,
att man drunknar i lidelsens floder —
jäväl — kan Kains fråga så ock ge hjärtat
huld:

Skall jag väl taga vara på min broder?

Esaias Collin.

Lovforslaget

vinder, lader det til, ikke den Forstaacelse og
Glæde som vi havde ventet. Det skal ikke
være vor Mening at indlede nogen stor Dis-
kussion med de Herrer som ikke har kunnet
forstaa, at man naar man vil skabe et Grund-
lag for Fred maa give efter fra begge Sider
og saa vidt muligt mødes Halvvejs. »Per
Gynt« fremfører i sidste Nr. af Meddøl. saa
mange intelligente Grunde mod § 5, at alle
Argumenter for den paa Forhaand ere er-
klærede for døde og magtesløse. Naa Herre
Gud! Vi vidste jo paa Forhaand at set fra
hans Side er Fagforenings-Spørgsmaalet jo
en Rod til alt Ondt, især blandt Skandina-
verne i Udlandet, der jo i hans Optattelse for
en Tipfennig vil bryde Tro og Love, naar
der ikke lægges mere end et moralsk Pres
paa dem. En Mands Vilje er hans Hummerig
eller Helvede siger man og Per Gynt hylder
dette Ordsprog, glemmer dog, som det lader,
at naar en Flok Mennesker af en eller anden
intelligent Grund indser at De har fælles In-
teresser og de da slutter sig sammen, at det
enkelt Individ da ikke kan lyse i samme
Glorie som naar har staar alene. Det indi-
viduelle maa da vige for det som har Krav
paa Fælles Interesse. Der er intet Smugleri
begaaet ved § 5. Det er en Anerkendelse af, at
der ved Siden af den skandinaviske Forenings-

sag findes en Bevægelse som den skandinaviske farende Svend bør have sin Opmærksomhed henvendt paa. Han er ikke den tri farende Svend der blomstrer i fantasifulde Digterhjørner; men en Lønarbejder hvis Op-gave det maa være at gøre Jorden til sit Paradis og hvem den nuværende Samfundsmoral trods alle søde Phraser og Indskærpelser dog stempler med Proletartegnet.

Harald Jensen i Bern faar ogsaa Fødselsveer. Nu da det lader til at »Toppæren,« aligevel kunde komme uskadt ned til Jorden frygter han saa smaat for at man aligevel »kan købe Guld for dyrt«. Lad ham selv gøre det Regnskab op. Interessant er det for os, at se den hidtige Freds-Apostel nære saa store Bekymringer.

Og nu vore Venner i C. U. K. Ganske vist var det, som flere mener, det smukkeste og mest ideale om vi Skandinaver i Udlandet ikke havde nødvendigt paa Understøttelsens Omraade, at dele os i passive og aktive Medlemmer, alle gav hverandre Haandslag paa at vi vilde være lige til at yde som til at nyde. Vi haaber og tror at de bemidlede Landsmænd ikke ere fattigere end at de har Raad til at indtræde som aktive Landsmænd. Ogsaa paa dette Omraade retter Forslaget en Appel til Skandinavernes Moral. Vi ved at ikke alle ere Engle; men vi ved tillige at hvis vore Lovforslag anerkendes og det vil de med Tiden blive, da vil ogsaa den Dag oprinde da alle vil kappes om at være saa aktive som muligt naar det gælder at række en hjælpende Haand. Hvad enten man saa gør det af ideale eller af individuelle Grund-sætninger.

Man gör os den Behrejdelse at Kærnen i Forslaget er et Knæfald for den egoistiske Aand som paa flere Steder behersker vore Brødre og formørker deres Horisont. Maaske er der noget i disse Behrejdelse. Da vi selv er Part kan vi ikke dømme. Kun kan vi udtale den Forvisning, at som Centralisations Tanken i Løbet af 3 Aar paa Understøttelsens Omraade er trængt igjennem og nu har et 3 dobbelt større Antal Medlemmer og Ud-betalingssteder end ved Stiftelsen, saaledes vil den vedblive at gaa fremad og udvikle sig paa de andre mere intellektuelle Omraader som nævnes i Forslaget.

Ideerne ere nu naaede rundt i alle Byer hvor der findes Foreninger i Tyskland og til de fleste Byer i Schweiz. Mangler vi endnu et Par Byer i Schweiz da er det lokale Matadorer som her ere de væsenligste Hindrin-ger; men de ryddes af Vejen saafremt vore Forslag vedtages, thi de kan jo saa som passive Medlemmer faa Lov til at more sig med os nyde godt af Enigheden og af Fælles-skabet indtil de gaar i sig selv og finder at det er Skam og Skændsel naar man spørger dem: — Kain, hvor er Din Broder?!

Derfor Svende lad os kun med trøstig og rolig Samvittighed gaa paa Forhandling med vore Modstandere om vore Lovforslag de ere antagelige for alle Parter.

Den moralske Fordel vil for C. U. K. være at den med rolig Samvittighed kan sige til alle Modstanderne vi ere ikke bange for at vise en Styrkeprøve. Vort Understøttelses-væsen har saamegen Sympati blandt Sven-dene, at det ikke gaar til Grunde selv om Medlemmerne ikke »tvinges« ind i Kassen, saaledes som I nu opfatter Medlemsrettig-heden.

Hvad den finansielle Fordel vil være for Understøttelsesvæsenet skal vi i et senere Nr. søge at klargøre. * *

Skand. Haandv.-For. f. Hamborg & Altona

afholdt Søndagen den 15. Februar en meget vellykket Keglerefest, som ikke blot var til Glæde for Medlemmer og Gæster; men ogsaa til Gavn for vor Lokalkasse idet den gav 24 Mark Overskud.

Vor unge Forening gaar godt fremad og siden dens Stiftelse er der kommet Bevægelse i det ellers saa stille Foreningsliv her i Byen. Siden vi for ca. 3 Maaneder forlod den Skandinaviske Club for at danne en Afdeling af C. U. K., har vi indset at vi forlod en synkende Skude, som nu har søgt og faaet Hjælp hos »Dan«. Da vi tænker, at der rundt om blandt Læserne af dette Blad findes forhenværende Medlemmer af Sk. Club, som interesserer sig for Sagen, kan vi meddele dem, at *Sk. Club for Hamborg og Altona* i nærmeste Fremtid slutter sig sammen med den hidtilværende danske Forening »Dan«, under Navnet *Skandinavisk Forening »Dan«, Hamborg*. For godt 1 Aar siden stiftedes Klubben, fordi dens Stiftere ikke kunde sympatisere med Livet i »Dan«, hvis Tendenser paa enkelte Omraader var dem lidt for spidsborgerlige og Klubben var i almindelig Opfattelse en Konkurrent til »Dan«. I Klubbens Love, som vedtoges ved dens Stiftelse, staar: *Klubben kan ikke opløses, saalænge den tæller 5 Medlemmer*. Man vil begribe, at de af Stifterne som paalagde sig selv store Ofre til Anskaffelse af Bibliothek og Inventar, harmes over at erfare, at alt det de vare be-hjælpelige med at anskaffe nu skal gaa over til »Dan«. Det er sørgeligt at en saa gammel Forening som »Dan« hyder sin Haand til dette og endnu mere at Skandin. Klub paa denne Maade foragter det Grundlag og de Love hvorpaa den stiftedes. Vi, og vi tænker at alle de øvrige gamle Medlemmer med os, protesterer inod denne Fremgangsmaade, hvilken iøvrigt vist kun er arrangeret for derved at svække C. U. K. her i Hamborg, og som en Skribent i Medd.-Bl. i sin Tid be- tegnede det, »at sulte C. U. K. Foreningen ud af Verden.«

Som et Bevis for det spændte Forhold der hersker mellem Foreningerne her i Hamborg og hvor ængstelig man er for at drøfte C. U. K.-Spørgsmaalet kan vi fremføre følgende. For ca. 1 Maaned siden indbød vi »Dan« til et Fællesmøde for at diskutere nævnte Spørgsmaal; men vor Indbydelse blev nok saa ny-

deligt forkastet. Foreningen turde vel næppe give sig i Lag med en saadan Diskussion. I alt Fald vilde den ikke have noget med C. U. K. at gjøre. Det samme Standpunkt indtager de øvrige Lokalforeninger i Berlin, München, Frankfurt o. s. v., og paa Grund af de spændte Forhold vil vi ikke kunne give Hovedbestyrelsens Forslag vor Tilslutning, da det efter vort Skøn forlanger formeget af de passive Medlemmer og paa den anden Siden byder os (C. U. K.) for lidt. Forslaget fra Zürich med Faistrup-Jensens Tilføjelser finde vi bedre; kun savner vi et rent Standpunkt overfor § 4 i C. U. K.s Love.

Nej, Svend! Lad os hellere beholde vore gamle Love, naar vi ikke kan faa bedre. Lad os i alt Fald kun ændre dem naar vi nøjagtigt vide hvad Modstanderne siger til Forslaget fra Zürich. Det ikke værdt at kaste det smudsige Vand bort for vi har rent. Og saa vi kan købe Guld for dyrt.

Til Slut meddele vi at Foreningen flytter Lokale den 1ste April fra Rest. Hoppe, Neustädterstrasse 32, til Restaurant »Bünso w Tunnel,« Fuhlentwiete Nr. 1.

Med Skand. Hilsen
Sk. Haandvfor. Hamborg-Altona
Afd. Sk. C. U. K.

Den fortabte Søn.

(Fortsat.)

Karl gaar hende i Møde med Udraabet: »Moder, de gøre mig tosset! Er jeg en Forbryder? Er jeg et daarligt Menneske?« »Nej, Karl, nej! Lad det ikke gaa Dig til Hjerter, det vil jo dog snart blive anderledes. Men Du skal ogsaa være fornuftig. Hvorfor kan Du ikke gøre Din Fader den Glæde og bede ham om Forladelse. Det koster Dig jo blot et Ord og saa er han tilfreds.« »Du skal ære Din Fader og Moder hedder det; men ingen Steder staar der at man skal lyve for at tilfredsstille Forældrenes Luner. Jeg har mit eget Syn paa Sagen, min Handlemaade kan jeg forsvare for mig selv og for Mennesker og derfor kan jeg ikke hykle det modsatte, selv ikke for mine Forældre.« »Han er berørt det; men jeg kan ikke hykle. — Moder, jeg havde jo glædet mig saadan ved Tanken om atter at samles med Eder. Jeg var længe derude blandt de Fremmede, og vare de end nok saa gode mod mig, den virkelige Kjærlighed, mente jeg, fandt jeg kun i mit Barndomshjem.« »Min kære Karl! Du har Ret: Du kan vandre over Sø og Land; men et Barndomshjem findes kun et Sted paa Jorden. — — — Aa Gud, hvor blev det ikke stille og mørkt herhjemme da Du drog bort. Fader blev mere og mere indesluttet og vilde intet høre om Dig. De første Breve rev han itu. Jeg klæbede hemmeligt Stumperne sammen og læste dem. Hvor ofte sad jeg ikke her i min stille Kummer og tænkte mon Karl

endnu lever? Maaske er han syg eller død? Mon han er god og retskaffen? — Og saa bad jeg saa inderligt til vor Gud og Fader: Beskyt min Karl, beskyt ham for det Onde og fra al Nød.« »Beskyt ham for det Onde og for al Nød,« gentager Karl i en stemningsfuld Tone, saa spørger han hurtigt »Moder er Sult ogsaa at lide Nød?« »Dreng hvor kan Du spørge om det?!« »Aah, jeg mente kun — — — jeg har beskyttet mig selv saa godt det gik.« »Og har Du ogsaa bedt flittigt til ham i hvis Haand vi alle staar?« »Nej! Jeg har bandet, skældt ud! Bandet har jeg, naar jeg saa min egen og andres Elendighed! Naar jeg saa paa hvilken Maade det efterhaanden gaar ned ad Bakke med dem som har Uheldet paa Nakken. Du og Jer herhjemme, indenfor den snævre Synskreds, I mærker det vist næppe —, hvorledes de Hænder som saa gjerne ville arbejde, tilsidst blive lade og dovne fordi de komme ud af Øvelsen. Hvorledes Mennesket efterhaanden vænnes til Dagdrivari, til at sulte og ligge, hvorledes at Brændevinen efterhaanden smager ham bedre og hvorledes et saadant stakkels Menneske tilsidst kun er tilfreds naar hele Verden drejer sig i en Kreds for hans Øjne indtil han sluttelig kreper i en eller anden Landevejsgrøft. Moder, hvem bærer her vel Skylden? Hvem? Hvem? —« »Karl, Karl! Du bespotter Din Gud!« »Nej, Moder! Sig det til dem som ikke kan tale nok om Fromhed og Kjærlighed til Næsten, at de bespotte min Gud, Kjærlighedens Gud, naar de lader Hundreder, ja Tusinder af Mennesker bukke under i Kulde, Sult og Savn uden at række dem en Haand. Man spærrer Elendigheden, Armoden, Nöden inde i Fængslerne og i Arbejdshusene saa godt man kan. Ja, man har Ret til at være stolt over de fromme Mennesker! Hahaha!« »Men Karl hvad er det dog for en Talemaade!« »Du ved blot ikke hvorledes det gaar til derude i Verden! Hvorledes Livet slider i Dig, plager Dig, og Dag for Dag tydeligere indprenter Dig, at Ret og Retfærdighed ere Fabler. Da glemmer man den evige Godlidenhed! Da vækkes andre Følelser: Man vil værgе sig. Værgе sig hvad det end gælder!« »Stakkels Karl! Hvad maa Du vel ikke have oplevet!« »Nej, Moder, Du maa ikke ynkes over mig. Blot forstaa min Tankegang.« »Jeg vil ikke gøre Dig nogen Bebrødelse. Godhjærtet og brav er Du, det ved jeg, det føler jeg. Du holder endnu af Din gamle Moder. Mere vil jeg jo ikke. Bliv herhjemme. Jeg beder Dig om det!« »Ja, for Din Skyld vil jeg blive.« »Gud ske Lov! — saa bliver alt godt. — — — Hører Du hvor Stormen piber og hvor Regn og Sne pisker mod Ruderne. Det er Vinter, Karl. Jeg havde aldrig en rolig Stund naar jeg vidste at Du var derude. Vi begynde nu at blive gamle Fader og jeg. Det begynder at gaa mod Graven og da vil man jo gerne kunde lukke Øjnene i Fred og Ro.

(Fortsættes).

Brevkasse.

F. H., Luzern: Deres Indsendte egner sig ikke ret til Optagelse i denne Form. Ideen er derimod god og vil blive fremsat paa næste H. B. Møde. En Henvendelse til Udenrigsministeriet fra vor Side vil sikkert bidrage til at Forholdet bliver ændret. Ellers har vi jo Venner i Rigsdagen som nok skal føre Sagen videre. Blot maa man ikke forhaste sig; men gaa roligt og sagligt til Værks om det ønskede Resultat skal opnaaes.

F. N., Kbhvn.: Stoffet overvælder og Pladsen er lidt kneben i vort lille Blad især naar Indsendelserne først kommer naar den halve Sats er færdig. De maa derfor have lidt Taalmodighed.

Skand. Haandvfor. Hamborg: Da det er lidt knebent med Pladsen denne Gang har jeg tilladt mig at oversende Eders to Ændringsforslag til H. B. som behandler dem paa Søndag. Hjærtelig Tak paa Kronenbergs Vegne for de indsendte 5 Mark.

Venl. Hilsen til Alle.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Karlsruhe.

Blikkenslager **Christian Jeppesen Schov**, født paa Als, opfordres hermed til at betale sin Skyld (11 Mark) som han paa en mindre pæn Maade løb fra her i Karlsruhe.

P. Krøldrup og Hustru.

H. Frandsen, Adolph Petersen, Chr. Nielsen, Ole Jørgensen, Jens Buck, E. Gulstad, H. Flendsted.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

ARBON.

Rest. z. Velostübl, Romanshornestr.
Lokale for Skand. Forening.

BASEL.

Understøttelsen udbetales hver Aften fra 7—8 i Lokalet **»Waldeck»**, Greifengasse 1.
Herberget er **Ochsengasse 10.**
Sk. C. U. K. Afd. Basel.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Rest. Hoppe, Neustädter-Strasse 32. —
Lokale for Skand. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere
altholder Møde hver **Torsdag** Aften Kl. 9 i
»City», Piletræde. Alle hjemvendte Lands-
mænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmanns-
weilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-
gartenstrasse. Samlingslokale for Skandi-
naver.
F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler,
Markt platz, Herberge og Samlingssted for
Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal
for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fag-
foreninger.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Sam-
lingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22.
Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 15.

Lördag den 11. April 1903.

II. Aargang.

Paaske.

Paasken er Opstandelsens, Genforyngelsens, Foraarets Fest. För Kristendommen var det Aarets Hovedfest for *Ostera*, Foraarsgudinden. Kristenheden fejrer Tömrersönnens Gjenopstandelse. Menneskeheden glædes over den Kraft der sprænger de Baand som Vinterens Is og Sue lagde om Jorden. Derfor fejrer vi en Fest, hver paa sin Vis og i sin Opfattelse, Grundtanken er og bliver dog den samme hos hvert Væsen som bærer Menneskeasyn. Det er en Glædesdag.

Og for os fattige C. U. K.-Naver dæmrer det ogsaa til en Paaskemorgen, for den lille Sag vi har kæret. Vi har set trange og mørke Dage. Dage hvor de som holdt paa »de gode gamle Tider« paa »Gud, Konge og Fædreland« og hvad deres Motiv vel end maa have været, med en Ihærdighed som var en bedre Sag værdig, søgte at skade C. U. K., lægge Hindringer i Vejen for den lille Sag, hvor og naar de kunde. Men derved hærdes vor Vilje, styrkedes vor Energi, og i trofast Enighed har vi alle efter fattig Evne bidraget til vor Sags Fremgang.

For ca. 3 Aar siden begyndte vi paa bar Bund med 7 Foreninger og ca. 70 Medlemmer hernede i Schweiz, — nu har C. U. K. 23 Afdelinger og ca. 350 Medlemmer.

For 1 $\frac{1}{2}$ Aar siden begyndte vi med Udgivelsen af vort lille Blad. Oplaget var da 250 Expl., — nu er det 400.

Vi ere gaaede frem i Styrke, i Enighed, i Held. Vore Modstandere som troede at kunde bortdiskutere Sagen, for bagefter ved Tavshed, ved at forhindre og forbyde Sagens Diskussion paa deres Møder, maa have indset at den skandinaviske Ungdom ikke løber med halv Vind, at den har Udholdenhed og Mod til at slaa et Slag for en *Fællessag*. En Sag der endnu er langt fra sit Kulminationspunkt, endsige at der foreløbig skulde indtræde nogen Stagnation i dens Udvikling. I denne Maaned skal Tilslutningen til C. U. K. afgøres i 2 skandinaviske *Arbejderforeninger* i England der er Mulighed for at C. U. K. vil faa en ikke ubetydelig Fremtid derved hinsides Kanalen. Fra danske Arbejdere i Norge vi bleven anmodet om Oplysninger om C. U. K. o. s. v.

Og en stor Del af de Foreninger som vi hidtil, ikke uden Grund regnede for Fjender at C. U. K. ere nu naaede dertil, at de anerkendende Mæglingsforslaget fra Zürich søger at opnaa en Forhandling med os, deres Arveffjender; for derved at skabe et Grundlag for en endnu større, mere vidtrækkende Sammenslutning end C. U. K. hidtil var. Som Venner af Fremskridt og Udvikling vilde det være unaturligt om vi svigtede vor hidtidige udviklingsvenlige Praksis og vendte det døde Öre til. Lad det staa klart for os alle, naar vi i Aften beslutter om denne Sag, at C. U. K. kan deltage i en saadan Forhandling uden at blues over sin Fortid, uden at grues for sin Fremtid.

Vi ere, hvis det kun kom an paa en Styrkeprøve, Flertallet af de danske og skandinaviske Foreninger for det brede Lag, som hidtil fik Kendskab til hverandre. Bevidstheden herom skal dog ikke forlede os til Hovmod. Saafremt et lille Flertal af Foreningerne udenfor C. U. K. vil forhandle med os vil det være Daarskab om vi ikke imødekømt dem. Og naar Fredsmæglerne — vore Venner i Zürich — ikke finder det heldigt at den ene Part faar flere Repræsentanter end den anden, saa ere vi ogsaa højmodige nok til ikke at ville gøre vor Overmagt gældende.

Vi haaber at de Mænd som betroes med det vanskelige Hverv mødes som Gentlemen og tager billigt Hensyn til hverandre. Skulde vi derved opnaa at faa vor Centralisation saaledes organiseret, at den endnu mere bliver til Nytte og Glæde for den farende Svend; da vil Fremtiden sikkert med Glæde se paa den Bygning hvori der føjedes en ny Sten ved *Afstemningen i Paasken 1903.*

Til de skandinaviske Foreninger.

Da vor Artikel om Valget af Kongres, som findes i »D. f. S.« af 4de ds., hos Meddobl. er blevet forsinket, saa den først kommer i Bladet d. 11te, maa alle Datoerne i Opraabet forandres til en Uge senere.

Derved kan Kongressens Sammentræden netop komme til at falde som i »D. f. Sv.« foreslaaet d. 2den Mai.

Altsaa. Forslag til Repræsentanter d. 11te Indsendelse af disse Forslag til Redaktionerne inden den 15de.

Valg d. 18de. Indsendelse, snarest mulig, af Stemmeudfaldene til Hr. Spetzler, Augustinergasse 19, Zürich I, og i øvrigt som i forrige No. skrevet. De Delegeredes Navne kan da bekendtgøres i Bladene den 25de og Dhr har da en Uge til deres Raadighed inden Sammentrædelsen.

Hvad der videre maa göres, falder da under Kongressens Hverv, og bestemmes af denne.

Med skand. Hilsen

For Züricher Foreningen :

J. K. Langvad, Sekretær.

Hvad Meningen var !

Meningen var aldeles ikke at kue nogen Virksomhed, iverken den som Flertallet hyl-der eller den som Mindretallet hævder. Meningen var at samle begge Parter til et fælles Samarbejde. Hvor to Partier mødes til Fredsforhandling spørger man ikke efter Flertal eller Mindretal, man giver hvert Parti sit bestemte Antal Repræsentanter, Mand mod Mand, kun saaledes kan man forvente et godt Resultat.

Ejheller var det Meningen, at de under C. U. K. staaende Foreninger skal betale Omkostningerne for de övrige Foreninger. Ved at Kongressen er i Zürich kommer de 5 Fr. alle 5 C. U. K.-Repræsentanter tilgode og kun 3 af Modpartiets (efter det i Nr. 13 stillede Forslag. *Red.*)

Det var ikke Meningen at knappe de Delegerede af med Rejseudgiften; men tillige at give dem en beskedene Diæt af 5 Fr. pr Dag. Ifald den Valgte var et gift Medlem, kan det ikke forlanges at han selv bekoster et to Dages Ophold i en fremmed By, bortset fra at han offer sine Paaskedage til et Arbejde i fælles Interesser. Udgiften vil saaledes blive ca. 130 Fr. og stort mere ventede man ikke der vilde indkomme, da næppe alle Foren. giver Kongressen sin Tilslutning. Et eventuelt Overskud turde finde Anvendelse ved Trykning af eventuelle Centrallove etc.

Det var ejheller Meningen at udelukke Hoved-Best., thi man turde dog antage at *Arbon* og *Kreuzlingen* vilde vælge Mænd som sad i Hoved-Best. som *Bern* en Repræsentant for Medd.-Bl. Endelig var det ejheller Meningen at give *Bern* og *Zürich* en Forrang overfor *St. Gallen*. De 5 i Forslaget nævnte C. U. K.-Repræsentanter vare fra Foreninger som obligatorisk tilhøre C. U. K. Da Kontrapartiet kun bestaar af 3 Foreninger* (Gent undtagen) kunde de 5 andre Repræsentanter næppe fordeles anderledes uden at forurette nogen. Disse Bestemmelser ere

*) Den ærede Indsender tager fejl. *Luzern* hører ikke til det Parti som er kontra C. U. K. Den derværende Sk. For. er nu over $\frac{1}{2}$ Aar oblig. i C. U. K.

Red.

iøvrigt tilføjede selvstændigt af *Faistrup Jensen*, hvem *Zür. For.* havde givet Fuldmagt til at affatte Opraabet i Foreningens Navn. Iøvrigt vil Resultatet vel blive det samme om C. U. K.s 5 Repræsentanter ere Medlemmer i *St. Gallen* eller *Basel*, naar de handler paa C. U. K.s Vegne. Paa Kongressen maa Repræsentanterne være lige 5 mod 5. I den paafølgende General- eller Urafstemning har hvert Parti Lejlighed til at vise deres Styrkeprøbe; thi Kongressen skal kun udarbejde Lovene, medens vi andre bestemmer om de skal træde i Kraft eller ej.

Lad os vise vor Kraft og Enighed i Handling og ikke i Protester og Diskussioner. Der har været og kan blive megen Meningsforsk, ved lidt Overbærenhed og nobel Handlemaade kan vi komme fremad til Gavn for den færende Svend — og det er Meningen med Kongressen.

Ærbødigst

Nr. 1426.

* * *

Hvad Meningen er !

Tillad mig Hr. Redaktør, at gøre Forsøg paa at svare vor Landsmand Nr. 1595.

Efter i ca. 1 Aar at have været Medlem af C. U. K. og opholdt mig i adskillige af dens Afdelinger, er jeg i Lobet af denne Vinter ankommet til Zürich. Jeg har haft Lejlighed til her at gøre mine lagttagelser og finder jeg, at den herværende Forening efter bedste Evne søger, hurtigst muligt at faa raadet Bod paa den Uhygge, som følger af Stridigheder mellem Landsmænd, der saa at sige alle hører til Arbejderklassen og hvis Interesser burde være fælles.

Med Hensyn til at C. U. K., trods sin Majoritet af Foreningerne, kun faar Halvdeelen af Repræsentanterne paa Kongressen, kan det maaske siges at være urigtigt; dog er det vist den eneste Maade at faa Lokalforeningerne i Tale, da de ellers vilde sige „hvad skal vi udrette med $\frac{1}{3}$ af Repræsentanterne paa Kongressen“.

Maaske vil alle Foreninger lidt efter lidt slutte sig til C. U. K.; men bedst var det om Pinen blev gjort kort.

Kongressomkostningerne vil vel næppe volde store Vanskeligheder. Hvis man foreslog at hver af de to Parter selv betalte sin Repræsentation fandt næppe nogen dette Forslag ubilligt.

Hovedbestyrelsens Ændringsforslag vil naturligvis blive behandlet som alle andre og vil vel hævde deres Værd. Og C. U. K. har sagtens saa dygtige Mænd at give sin Tillid som Repræsentanter og som forstaar at varetage dens Interesser.

* * *

Protesten fra *Hamburg* er vel hovedsagelig fremkommet i Følge det første og urigtigt affattede Opraab i Bladet af 28. Marts.

Den krævede Generalafstemning i C. U. K. kan jo afgøres samtidig med Kandidatfor-

slagene.

Ærb.

Nr. 898.

Frankfurt a. M.

Nordisk Forening afholdt d. 3. April sin ordinære Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes, Formand: *N. Schmidt*, Fortepiano-arbejder, Ribe. Næstformand: *J. P. Mehlsen*, Blikkenslager, Skive. Kasserer: *H. Rixen*, Blikkensl., Årøskøbing. Sekretær: *H. Kjær*, Maler, Esbjerg. Bibliothekar: *J. Aase*, Maler, Eggesund. Suppleanter: *Larsen*, Maler, Thisted, og *P. Jensen*, Tapetserer, Aalborg. Revisorer: *H. Eriksen*, Karetmager, Vinding, og *A. C. Flensborg*, Tømrer, Skanderborg.

Fredsforslaget diskuteredes og Steenningen her er for en Udsættelse af Kongressen til den 2den Maj. Samtidigt vedtoges det give vor Tilslutning til Hamborg-Altonas Protest. Med skand. Hilsen

H. Kjær, Sekretær.

NB. Kassereren træffes dagligt fra 6—7 i sin Bopæl *Hardenbergerstr. Nr. 7 III th.*

Skand. Haandvfor. f. Hamborg-Altona

afholdt Lørdag den 4. April sin Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *W. Hörberg*, Posumentmager, København. Næstformand: *M. Petersen*, Snedker, Aarhus (gv.) Kasserer: *A. M. Jensen*, Snedker, Aarhus (gv.) Sekretær: Undertegnede. Lokalinspektør: *Karl Jensen*, Snedker, Esbjerg. Suppleanter: *J. Nielsen*, Tømrer, Kallundborg (gv.) og *Chr. Nielsen*, Maler, Kristiania. Revisorer: *P. Jessen*, Snedker, Haderslev, og *K. Petersen*, Billedskærer, Skive.

Til Bestyrelse for Foreningens Sparekasse valgtes som Direktør: *M. Petersen*, Aarhus. Kasserer: *A. M. Jensen*, Aarhus. Revisorer: *P. Jessen*, Haderslev, og *J. Nielsen*, Kallundborg.

Foreningslokalet er nu *Fuhlentwiete 50*, Rest. zum *Bünsow-Tunnel*.

Vi slutter os fuldstændigt til Redaktionens Forslag i „D. f. Sv.“s sidste Nr. og kan iøvrigt meddele, at vor unge Forening trods de mange lokale Skand. For. i Hamborg, stedse vinder frem. Vi ere nu 35 Medlemmer trods den Mængde Medlemmer som nu ved Forærets Komme forlader Byen.

I Paasken besøger vi vor Broderforening i *Harburg*.

Med skand. Hilsen

G. Ewald, Sekretær.

Luzern.

Lørdag den 4. April afholdt Skand. Club Luzern sin ordinære Generalforsamling hvor følgende ny Bestyrelse valgtes: Formand: *Chr. Sørensen*, Maler, Kalundborg. Næstformand: *J. P. Larsen*, Tømrer, Rude. Kasserer: *H. Weichert*, Blikkenslager, Randers (gv.) Sekretær: *N. Chlasen*, Snedker, Aarhus. Bibliothekar: *L. Hervagen*, Maler, Nakskov. Suppleanter: *A. Olsen*, Maler, Nakskov, og

C. Schmidt, Maler, Kbhvn. Lokalinspektør: *M. Mortensen*, Maler, Næstved.

Med skand. Hilsen

N. Chlasen, Sekretær.

Nürnberg.

Lørdag d. 4. April afholdt Sk. For. Nürnberg sin ordinære Generalforsamling med Valg af ny Bestyrelse. Valgte bleve: Formand: *W. Lewinsky*, Murer, København. Næstformand: *A. Nörlin*, Modelsnedker, Stockholm. Kasserer: *O. Fischer*, Murer, København (gv.) Bibliothekar: *R. Rasmussen*, Maler, Haderslev (gv.) Sekretær: *B. Kristensen*, Maler, Aalborg. Lokalinspektør: *C. Christensen*, Snedker, Aalborg.

Det tjener til Oplysning for de tilreisende Svende at de ny Foreningslokale i Restaur. „*Vater Jahn*“, er i Turnstrasse Nr. 14 og ikke som meddelt Nr. 8.

Med skand. Hilsen

B. Kristensen, Sekretær.

Til Medlemmerne af C. U. K.

Hermed følger jeg Trang til at udtale en Tak til Kontroludvalget og Foreningerne i C. U. K. for den Forhøjelse af Lønnen hvormed man overraskede mig d. 1ste April.

Selv om Tidspunktet, efter min Opfattelse, med Henblik paa de svævende Forhandlinger, er lidt uheldigt; saa tillader jeg at betragte den Enstemmighed hvormed Forhøjelsen er vedtaget overalt, som en Anerkendelse og som et Sympatibevis, for det Arbejde jeg efter ringe Evne har faaet Lov at udføre for vor lille Sag.

Bevidstheden om saaledes at have udført mit Hverv til Eders Tilfredshed giver mig fornyet Kraft til ogsaa fremtidigt at bestræbe mig for at vise mig Eders Tillid værdig.

Med hjertelig Hilsen

P. Jørgensen.

Kreuzlingen, April 1903.

Giv Agt.

Til vore Afdelinger og Enkeltmedlemmer er vedlagt et hektograferet Schema. Spørgsmaalene i samme bedes ved Generalforsamlingen besvarede i Aften saa det udfyldte Schema kan være os i Hænde til 15. April.

De endnu udestaaende *Regnskabsblanketter* for Februar og Marts bedes hurtigst indsendte saa Regnskabet kan afsluttes.

Da Adressefortegnelsen optrykkes paany inden denne Maanedes Udløb, anmodes om Meddelelse angaaende alle siden Januar indtraadte Adresseændringer, saavel med Hensyn til Lokale som Kasserer.

Hovedbestyrelsen for C. U. K.:

P. Jørgensen.

Bern.

Rejseunderstøttelsen udbetales af Snedker
C. Jepsen i *Restaurant Linde, Murtenstrasse*
Nr. 21, hver Aften fra Kl. 6½—8.

Bremen.

Kassererens Adresse er: *R. Svenningsen,*
Bachstrasse 111.

Harburg.

Kassererens Bopæl er: *Maretstrasse*
Nr. 13, I. Et. l.

Efterlysninger.

Sadelmagersvend **Julius Nielsen** af Slagelse
(24 Aar), bedes opgive sin Adresse til *Murer*
Nielsen, Bjergbygade 10, Slagelse.

Ciseleur **Torben Hopp** af København bedes
opgive sin Adr. til *Sk. For. Schaffhausen.*

Smed **Peter Kehlet** fra Esbjerg bedes op-
give sin Adr. til Redaktionen af »D. f. Sv.«

Til Kronenberg

er i denne Uge indkommet:

Skand. For. St. Gallen . . . Fr. 24,00

Med det forud kvitterede Fr. 200,30

☆☆☆☆☆ **ANNONCER** ☆☆☆☆☆

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.
Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.**ARBON.**

Rest. z. Park. Lokale for Skand. For.

BERN.

Skand. Foren. Heimdal i Bern
har flyttet sit Lokale fra Rest. »Schäfer« til
Rest. zur Börse (lige ved Bundespaladset).

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte
Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for
Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel,
Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere
afholder Møde hver **Torsdag** Aften Kl. 9 i
»City«, Piletræde. Alle hjemvendte Lands-
mænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmanns-
weilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-
gartenstrasse. Samlingslokale for Skandi-
naver.
F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler,
Marktplatz. Herberge og Samlingssted for
Skandinaver. Danske Blade.

NÜRNBERG.

Fra Lørdag d. 4. April har **Skand. Forening**
Lokale i Rest. »Vater Jahn«, Turnstr. 14.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38.
Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal
for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Blumenegg, Kornhausstrasse.
Lokale for Skand. Forening og flere Fag-
foreninger.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Sam-
lingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22.
Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12,

Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti. Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 16.

Lördag den 18. April 1903.

II. Aargang.

Udsigterne til Fredslutning

er saare ringe. Fra C. U. Ks Side er der væsentligt dog en god Vilje til Forhandling forhaanden; det saame kan derimod ikke siges om Foreningerne udenfor C. U. K. Efter Meddbl. Opgivelser har af disse Foreninger kun Dan i *Hamburg*, og de Skand. Foren. *Frankfurt, München, Wien, Bern*, i alt 5 Foreninger, givet Tilsagn om Deltagelse i Forhandlingerne. Disse har endvidere til Dels foretaget Valg af Repræsentanter og indsendt deres »5 Fr.«

Derimod har »Freja« i *Berlin*, Sk. Club *Hamburg*, Skand. For. i *Genf*, begge For. i *Paris* og D. f. D. F. i *London*, i alt 6 Foreninger intet Votum afgivet. Skulde de sidstnævnte Foreninger, endnu i Aften, ikke naa at komme til et klart Resultat over deres Stilling til Fredstorslagene, resp. til Kongresforhandlingerne, maa vi med Henblik paa Hovedbestyrelsens Beslutning fra 22 Marts anse Fredsforhandlingen som strandet. I *Hamburg, Frankfurt, München* og *Bern* har C. U. K. jo allerede Afdelinger, saa de Landsmænd som i disse Byer maa føle Trang til Centraliseringen kan jo der indmelde sig i C. U. K. Vi maa holde os til den engang trufne Erklæring, da et delvist Resultat kun vil bringe fornyet Strid og maaske Opløsning i vore egne Rækker, hvilket vi ikke ønsker.

Paa den anden Side haaber vi at Medlemmerne af C. U. K. gøre Skridtet til Forsoning fuldt ud og i Aften vælger 5 Repræsentanter blandt de af Foreningerne opstillede Kandidater. Af økonomiske Hensyn mener vi at burde foreslaa Repræsentanterne valgt blandt de i Schweiz bosiddende Medlemmer af C. U. K., en Fremgangsmaade der iøvrigt billiges af alle Foreninger undtagen Wiesbaden.

Hovedbøst. for C. U. K.

Kongressen.

Ved den i Paaskedagene foretagne Afstemning i C. U. K. besluttedes det med **251 Ja** mod **22 Nej** + ca. 65 blanke Stemmer at deltage i Kongresforhandlingen. En specificeret

Optælling af Stemmeafgivningen er vedlagt til vore Afdelinger.

I denne forholdsvis store Tilslutning som Kongrestanken har faaet, har adskillige Foreninger dog knyttet en Del Betingelser hvilke vi ikke undlader hermed at bringe til Offentlighedens Kjendskab:

Mannheim.

Paa Mødet d. 11./IV. 03, vedtoges i Anledning af Skrivelsen fra H. B. følgende Resolution: »Foreningen slutter sig til Forhandlingen paa det Grundlag, at de fleste udenfor C. U. K. staaende Foreninger og Landsmænd indmelder sig i Centralisationen saafremt Enighed opnaaes. Men skal man derimod opnaa, at et mindre Antal af nævnte indmælte sig, maa vi tage bestemt Afstand fra at der skal gives Afkald paa de gamle Love for C. U. K.

* * *

Basel.

Skand. For. Basel foreslaar, at Kongressen tager sin Begyndelse Fredag d. 1ste Maj, da der denne Dag alligevel ikke arbejdes paa de fleste Steder. Kongressen faar derved mere Tid til sin Raadighed. Skuld Omkostningerne derved blive større foreslaar vi at C. U. Ks Medlemmer betale 20 Cts. i Stedet for 10 Cts.

* * *

St. Gallen.

Foreningen holder paa sin engang fattede Beslutning: ikke at deltage i nogen Forhandling saafremt den nuværende § 4 i C. U. Ks Love skal ændres.

* * *

De fra flere Sider indsendte Lovændringer vil blive bekendtgjorte paa Kongressen.

Red.

Den sidste Trumf.

I sidste Nr. af »D. f. Sv.« oplyser Züricher Foreningen, at dens Korrektur af Kongresforslaget, som stod i »D. f. Sv.« Nr. 14, er bleven forsinket for »Medd.-Bl.«s Vedkommende og meddeler samtidigt, at dens nævnte Artikel derfor først kan komme i næste Nr. (Nr. 14) af »Meddbl.«

Foreningen spaar; men — Harald Jensen raader. Han ignorerer fuldstændig Z. F.s bestemte Krav om Artiklens Optagelse.

At Z. F. tager Afstand fra Faistrup-Jensens uheldige Opræden finder jeg naturligt, ligesaa naturligt som den ogsaa ønsker sin Korrektur af F. J.s fejlagtige Artikel optaget i begge Blade.

Man skulde næsten tro, at H. J. gennem Per Gynts Artikel om »Overmenneske-Theorien« er bleven en saa begejstret Tilhænger af denne Theori, at han allerede vil praktisere den overfor Züricher Foreningen og alle dem som tager Fredsforhandlingen med Ro og Alvor; idet han uendvidere lader Korrekturen gaa i Papirkurven. — Jeg mindes uvilkaarligt en Diskussion i Bladene sidste Sommer, hvor J. Jørgensen i Basel og senere Redaktionen af »D. lar. Sv.« tillod sig at mistænke Hr. Harald Jensen for Despoti. Da slog H. J. sig for Brystet og sagde, at saadan en Mistanke var ubegrundet.

Mon han kan gøre det Kunststykke om igen?

Sin usine Handlemaade overfor Z. F. motiverer han med, at han finder Forskellen mellem Z. F.s virkelige Forslag og Faistrup-Jensens forvrængede Fremstilling saa »lille og ubetydelig«.

Er H. J., som ellers er et helt godt Hovede, kommen til dette Resultat med en ærlig Overbevisning? Forskellen mellem de to Forslag er dog saa iøjnefaldende, at almindelige Mennesker — uden Kendskab til Overmenneske-Theorien — maa blive opmærksomme paa den.

For at belære H. J. om den »lille og ubetydelige« Forskel vil jeg fremsætte følgende: Efter F. J.s Artikel skal af Anti-C. U. K.-Repræsentanterne, 2 være fra Bern, 2 fra Zürich og 1 fra Luzern. Medlemmerne i Bern har saaledes kun Adgang til at stemme paa de af dem opstillede o. s. v. Züricher For. foreslaar derimod, at enhver Forening opstiller saa mange som maa findes kvalificerede til Hvervet som Repræsentant og Medlemmerne kan herefter i samtlige Foreninger stemme paa hvem de vil af samtlige opstillede, saaledes at man i Bern kan stemme paa de af Z. F. opstillede og omvendt. Den sidste Fremgangsmaade er ikke saalidt mere human og Resultatet vilde blive et ganske andet. Sandsynligheden taler for at Z. F. havde faaet flere end 2 Repræsentanter og man blev fritaget for den uappetitlige Maade hvorpaa Hr. H. J. saa opofrende tilbyder at tage sig af sine Meningsfæller.

I det Forsvar for sin Handlemaade, som han sindrigt har indviklet i »en polsk Rigsdag«, nævner han at ogsaa Frankfurter-Foreningen bl. a. har valgt sin Repræsentant. Imidlertid har der ingen Meddelelse været i noget af Bladene derom.

Hvad er den af? —

Jeg kan ikke tro at Z. F. saadan uden videre lader sig træde over Fødderne af H. J. og lade ham spille Boldt med Foreningens

Beslutninger. Derfor henstiller jeg til den, at den bestemt kræver sin Korrektur optaget i »Meddbl.« eller ogsaa forlanger at H. J. giver den en officiel Undskyldning for sin Handlemaade.

Ved forskellige Lejligheder er H. J. optraadt som om Bladet var hans private Geschäft, optog i Bladet hvad der passede ham og fortalte at: Ejendomsretten ved hans Trykning af Bladet er blevet hvor den var, kun den *financielle Risiko havde han overtaget*. I Fald det sidste er Tilfældet og han saaledes halvt som Landsmand og halvt som Geschäftsmand har givet sig af med Bladet og saaledes *privat* er interesseret i Bladets Forretningsgang; da er det dog af sin egen fri Vilje han er det og derfor finder jeg, at det er paa høje Tid at han ophører med, i forblommede Vendinger, at tale om Regres til Z. F. med Hensyn til Bladets Deficit.

Eller er det af Hævnfølelse overfor Z. F. at han vil vise hvem der for Tiden er Mester ved Medd.-Bl.?

S.

Kandidatlisten.

For. C. U. K.

Foreslaaet i	Navn	Stilling	Bopæl
Basel:	P. Jørgensen,	Maler, Kreuzlingen.	
	W. Bahnson,	Maskinarb., Arbon.	
	J. Rasmussen,	Snedker, St. Gallen.	
	V. Riisfeldt,	Snedker, St. Gallen.	
	Henry Larsen,	Forretningssk., Basel.	
Hamborg:	P. Jørgensen,	Maler, Kreuzlingen.	
	W. Bahnson,	Maskinarb., Arbon.	
	Chr. Nielsen,	Maskinarb., Arbon.	
	J. Jørgensen,	Tilskærer, Basel.	
	E. Jensen,	Maskinarb., Mannheim.	
Luzern:	N. P. Asmussen,	Bogbdr., Luzern.	
	Chr. Sørensen,	Maler, Luzern.	
Nürnberg:	P. Jørgensen,	Maler, Kreuzlingen.	
	C. Gerthsen,	Blikkensl., St. Gallen.	
Zürich:	Erik Jepsen,	Maler, Zürich.	
	J. K. Langvad,	Maler, Zürich.	

For Lokalforeningerne.

Bern:	H. Jensen,	Bogtrykker, Bern.
	J. P. Jensen,	Typograf, Bern.
Luzern:	Math. Sørensen,	Maler, Luzern.
Zürich:	Emil Krogh,	Maler, Zürich.
	Henry Schou,	Snedker, Zürich.

Arbejdsforhold.

For en Del Aar siden revolutionerede Sk. For. Bern mod den daværende Redaktør af Meddbl. da denne nægtede at optage en staaende Rubrik i Bladet saalydende:

»Svende stöt Eders Fagforening!«

I sidste Nr. af Meddbl. meddeler samme For. at Arbejdsforholdene ere særlig gode for *Tömrere* og *Murere* for Tiden i Bern.

Da der i samtlige Arbejderblade i Schweiz meddeles at *Bern er spærret for disse Fags Vedkommende*, maa vi antage, at saavel Berner Sekretærens som ogsaa Meddelelsesbladets Arbejdervenhed er af en egen Art naar de søger at drage skandinaviske Arbejdere til en By hvis Arbejdsforhold de bedst selv maa kende.

Vi advarer derfor vore Landsmænd at stole altfor meget paa Medd.-Bl. Notitser om Arbejdsforhold.

Red.

Berlin.

Lørdag d. 4. April afholdt Sk. Haandvfor. i Berlin sin ordinære Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes Næstformand: *A. Löfgren*, Elektriker, Stockholm. Kasserer: *Hjort-Freiesleben*, Elektriker, Köbenhavn. Bibliothekar: *Karl Johansen*, Chirur. Instrumentmager, Kristiania. Suppleant: *Holger Back*, Tapetserer, Aalborg. Sparekasse-Kasserer: *H. Peterson*, Glassliber, Kalmar. Revisorer: *H. Johnsen*, Snedker, Bergen, *A. Magnussen*, Blikkenslager, Aarhus, *P. Kvist*, Skrædder, Fredericia.

Kassererens Adr. er: *Hjort-Freiesleben*, Elektriker, *Markusstrasse 53, Parterre links til Gaden*. Træffes i Reglen hver Aften fra Kl. 7 til 8.

Med skand. Hilsen

J. Chr. Nissen, Sekretær.

Bremen.

Efter at Foreningslivet har lagt i Hi Vinteren over, er der nu ved Foraarets Begyndelse atter kommet lidt Liv i Foreningen her.

Paa Mødet den 4. April valgtes en fast Bestyrelse og Resultatet blev følgende. Formand: *R. Svenningsen*, Blikkenslager, Viborg. Kasserer: *H. Rudebeck*, Sadelmager, Haderslev. Bibliothekar: *Carstensen*, Murer, Köbenhavn. Sekretær: *Carlson*, Former, Kbhvn.

Kassererens Bopæl er: *Bachstrasse 111*.

Med skand. Hilsen

Skand. For. Bremen.

Harburg.

Lørdag d. 4. April afholdt Afdelingen her sin første Generalforsamling 25 Medlemmer vare til Stede. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *Anton Petersen*, Tömrer. Kasserer: *A. P. Madsen*, Rebslager. Sekretær: *N. C. Christensen*, Maskinarbejder. Lokalinspektør: *Hilmer Rasmussen*, Maskinarbejder. Suppleant: *Adolf Andersen*, Tömrer.

Efter Valget blev det, efter en livlig Diskussion, vedtaget at abonnere paa Allers »Familie-Journal» og den danske »Social-Demokraten». Efter Diskussion af forskellige Emner sluttedes Mødet Kl. 12 hvorefter vi

paa ægte Navervis havde et Par lystige Timer i hverandres Selskab.

Med skand. Hilsen

N. C. Christensen, Sekretær.

Vegesack.

Skandinavisk Forening Vegesack afholdt Lørdag d. 4de April sin ordinære Generalforsamling hvor der foretoges Valg af en ny Bestyrelse. Valgte bleve, som Formand: *M. Nielsen*, Maskinarbejder, Fredericia. Kasserer: *M. A. Deleuran*, Maskinarb., Fredericia. Næstformand: *Chr. Madsen*, Kleinsmed, Odense. Sekretær: *M. Andersen*, Kleinsmed, Aalborg. Arkivar: *J. Petersen*, Maskinarb., Aarhus.

Kassereren træffes indtil videre hver Middag Kl. 1 i Foreningens Lokale hos Hr. Rest. *F. Hespe*, *Fähr-Chausse Nr. 40*.

Med skand. Hilsen

M. Andersen, Sekretær.

Wiesbaden.

Lørdagen d. 4. April afholdt Skand. For. C. U. K. Wiesbaden sin ord. Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes, Formand: *P. Nielsen*, Snedker, Stubbekøbing. Kasserer: *C. Lüneborg*, Snedker, Haderslev (gv.) Sekretær: *P. Friis*, Snedker, Grönnebæk.

Paaskedag afholdt Foreningen en meget vellykket Festlighed med Udflugt til »Platten». Nordisk For. Frankfurt samt en Landsmand fra Darmstadt glædede os med deres Besøg. Den sidstnævnte som havde et Fotografi-Apparat med sig fotograferede Deltagerne gjentagne Gange. I det af Festudvalget smukt dekorerede Foreningslokale samledes vi senere for at spise Paaskeæg. Ved Bordet herskede en gemytlig Stemning, Taler og Sange allöste hinanden. Forskellige af Naverne gave flere gode »Glandsnumre» til bedste og først sent skildtes man fra hverandre, med Ønsket om at Foreningen maatte vedblive at bestaa til Glæde og Samhold for Medlemmerne og til Gavn for de rejsende Svende.

Med Naverhilsen

P. Friis, p. T. Sekretær.

Bundtmagere.

Det fraraades Bundtmagere at rejse til Berlin foreløbigt da der er Udsigt til Strejke for Indførelse af en 9 Timers Arbejdsdag i Faget.

J. Chr. Nissen.

St. Gallen.

Sk. For. St. Gallen har fra Söndag den 19. April flyttet sit Lokale til Rest. *Neueck*, Brühlgasse.

Med skand. Hilsen

Viggo Riisfeldt, Sekretær.

Efterlysninger.

I Skand. For. Nürnberg henligger i længere Tid følgende Breve: *N. Bahr*, Snedker, Kolding, 3 Breve; *Former Møller*, 1 Brev, og *Joh. Wildenrath* 1 Brev.

Til Kronenberg

er i denne Uge indkommet:

Sk. For. Wiesbaden . . . 9 Fr. — Cts.

Sk. For. Basel 15 „ 60 „

Med det forud indkomne 224 Fr. 90 Cts.

Hermed den beklagelige Meddelelse, at vor kære Landsmand, Maler **K. Hansson**, født den 28. April 1871 i Vestre Karleby ved Malmö, er afgaaet ved Døden Mandag den 6. April 1903. Hansson blev Søndag d. 5. April indlagt paa Hospitalet som lidende af Örebetændelse, den paafølgende Dag foretoges en Operation; men han vaagnede ikke efter denne. Langfredag fulgte vi ham til Graven paa Ohlsdorf Kirkegaard ved Hamborg.

Æret være hans Minde!

Skand. Haandvfor. f. Hamborg-Altona
Afd. C. U. K.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.
Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere afholder Møde hver Torsdag Aften Kl. 9 i »City«, Piletræde. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier*.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Rest. zum weissen Bären, Josephspitalstr. 9. Lokale for Nordisk Forening.

NÜRNBERG.

Fra Lørdag d. 4. April har Skand. Forening Lokale i Rest. „Vater Jahn“, Turnstr. 14.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 33. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin*.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 17.

Lördag den 25. April 1903.

II. Aargang.

Den første Maj

efter Robert Seidel.

Mel.: »Vist stolt paa Kodans Bølge.»

Der toner lydt en Susen
Af Tidens Vingeslag,
En Jubel og en Brusen
Paa Folkets store Dag.
Det er en Foraarsspiren,
Et Friheds-Hjerteslag,
En Summen og en Flirren,
For første Majendag.

Det drønner lydt paa Porten
Af Tyranniets Magt. —
Som Stormens Hyl og Torden
Den nye Tid er vakt.
Den majestætisk skrider —
I Skjoldet Ret og Lys, —
Imens Guldslangen vrider
Sig fraadende med Fnys.

Nu svæger Millioner
— Fra Syden og til Nord,
I alle Verdens Zoner. —
Paa et bevinget Ord:
„Med otte Timers Møje,
Vor Arbejdsdag er endt.
Til Søvn og til vort Føje,
Er Døgnet Rest erkendt!“

Den Ed bær hen min Muse
Mod Himlens Stjernehær,
I Sjælene at bruse,
Forkynd den fjærn og nær:
„I Armods Skjød og Minde
Er født saameget stort.
Dog aldrig nogensinde
En større Daad er gjort!“

Jeg synger højt din Ære,
Du store Verdensdag,
Du Fremtids Frihedslære,
For Folkets store Sag.
Der hvor Kultur er hjemme
Du bane skal en Vej
Og ingen Magt skal dæmme
Os Haabets første Maj.

Arnold Hertz.

Den omstridte Paragraf 5

har vi diskuteret saa ofte med vor Kollega i Bern og »Velynderne« af C. U. K. at det vilde være meningsløst oftere at forsøge paa at skabe Forstaaelse hos dem, for det Grundprincip der har givet Anledning til Forslaget af samme. Skade at »Per Gynt« kun skriver sin egen Mening. Var han Medlem af en Skand. For. i Udlandet og saaledes kunde handle officielt paa Foreningernes Vegne var der noget mere Grund til at tage Overmenneske Stådpunktet for ramme Alvor. C. U. K. har nu for Tiden, med omtrent samme Ordlyd i sine Love, en stor Del Mænd blandt sine Medlemmer, som ikke tilhører Arbejdersstanden og derfor ikke ere Fagforeningsmedlemmer. Desuagtet billiger de Lovene og bliver heller ikke af de øvrige C. U. K.-Medlemmer betragtede som daarlige Kammerater. Indenfor C. U. K. har der hidtil ikke i nogen nævneværdig Grad været Strid om dette Spørgsmaal. Vi kender kun et Tilfælde hvor man i en Afdeling satte en Mand paa Porten, da han nægtede, at vilde staa i Fagforening »sammen med Mursvende og Tugthusfanger«. Vedkommendes Optræden, å la Overmenneske, havde desuden til Tider retfærdiggjort denne Afdelings Fremgangsmaade, saa vi maa antage at Eksklusionen vilde være foregaaet ogsaa af andre Grunde.

I øvrigt saa vil enhver som forstaaer Betydningen af Ordene Moral og Pligt ogsaa forstaa Meningen med Prgf. 5.

Indførslen af Kaniner til Australien fik jo ikke de bedste Følger.

Kender Per Gynt Skandinaverne i Udlandet, vil han vide, at man ad vor »Middelvej« ogsaa kan naa Maalet. Saafremt man vil naa det.

Vor Bernerkollega tager Sagen anderledes. Han er en sand Stoiker, hvis Theori er: »lad Prgf. 5 ryge og rejse Pokker i Vold, der træffes dog ikke mange uorganiserede Skandinaver i Udlandet.« Hvis vi vare overbeviste om denne Theoris Rigtighed, ansaa vi den selvfølgelig ogsaa for en Dekoration. Denne Dekoration kunde i saa Fald ikke skade Skandinaverne i Udlandet og vilde være til stor Glæde for mange Tusinde Mennesker, idet disse vilde overbevises om at vore »patriotiske« Foreninger ikke ere deres Konkurrenter og at de skandinaviske Arbejdere i Udlandet staar paa et højere Niveau end t. Eks. Polakkerne i Danmark og mange af Italiens Arbejdere som ogsaa ere i Udlandet.

Netop i disse Dage, hvor man derhjemme søger at forbedre Tugthusfangerne ved at sende dem til Udlandet, og letsindigt nok omgaaes med Anbefaling af Arbejdsforhold. Vil Prgf. 5 være mere end en ren Dekoration.

Til vore Landsmænd i Wien kan vi kun sige: Lovene for en ev. Udvidelse af Centralisationen, som af os foreslaaet, vil kunne blive legaliserede, jvfr. Østr. V. G. B. § 4, af Myndighederne her i Schweiz om § 5

findes deri eller ej. Overhovedet rummer Østrig sikkert saamegen Intelligense, at man der vil skelne mellem politiske og faglige Foreninger.

Saa klog er C. U. K. nemlig ogsaa.

Arbejdsforholdene i Bern.

Vi har modtaget følgende:

P. Jørgensen og Bernersekretæren.

I sidste Nr. af nærværende Blad omtalte Redaktøren bl. a. Bernersekretærens Arbejdersvenlighed. Hertil følgende Oplysninger:

At samtlige Arbejdere i Foreningen »Heimdal« ere organiserede, at Arbejdsberetningen er indrykket »Meddbl.« af mig i Opdrag af organiserede, skand. Arbejdere og at Beretningen, — selv om der er taget Hensyn til Annoncer i Dagspressen og det kommunale Arbejdsanvisningskontors Beretninger, — dog i det væsentligste er udarbejdet efter Forespørgsler hos organiserede Arbejdere i de respektive Fag.

For yderligere at faa Vished om Sagens Sammenhæng, med Hensyn til Murerne og Tømrerne, henvendte Undertegnede sig til Tømrernes Fagforening og meddelte man mig, at den definitive Afspærring først havde fundet Sted for et Par Dage siden, altsaa efter at jeg havde udarbejdet min Oversigt over Arbejdsforholdene. Der findes desuden Småbøger i Berns Omegn, hvor der er godt at berstille; men som ikke berøres af Konflikten.

Ellers, Hr. Jørgensen, lad være med at tale om Arbejdersvenlighed. Naar Undertegnede t. Eks. skulde være med til at bortgive et Stykke Arbejde til Udførelse, vilde den første Betingelse være den, at dette skulde udføres af organiserede Arbejdere, Prisen derimod vilde blive stillet i 2den Linie. Men det er jo ikke alle der tænker saadan — desværre.

Dette kun for at forebygge Misforstaaelse.

Bern, i April 1903.

J. P. Jensen.

* * *

Vi skal hertil bemærke at Konflikten i Bern for Murerne Vedkommende stammer fra Strejken i Efteraaret 1902, altsaa ikke er af nyere Datum. Bekendtgørelser desangaaende har jævnlgt været indrykkede i Arbejderspressen siden Byggetidens Begyndelse i Aar.

For Tømrernes Vedkommende er det dog Fakta at Meddelelsen kom i »Arbeiderstimmene« samtidig med at Beretningen stod i Meddbl. Desuden er Bekendtgørelsen udstedt af Tømrerforbundets saavel som de samv. Fagforbunds Hovedbestyrelse. Saa »Meddbl.« der ligesaavel som »Arbeiderstimmene« trykkes i Bern, maa kunde været å jour med de virkelige Forhold. Da Arbejdsberetningen desuden gjentages i Meddbl. for den 18. April falder hele Undskyldningen bort, da Redaktionen af Bladet, saavel som Sekretæren, til

Den omstridte Paragraf 5

har vi diskuteret saa ofte med vor Kollega i Bern og »Velynderne« af C. U. K. at det vilde være meningsløst oftere at forsøge paa at skabe Forstaaelse hos dem, for det Grundprincip der har givet Anledning til Forslaget af samme. »Skade at »Per Gynt« kun skriver sin egen Mening. Var han Medlem af en Skand. For. i Udlandet og saaledes kunde handle officielt paa Foreningernes Vegne var der noget mere Grund til at tage Overmenneske Stai punktet for ramme Alvor. C. U. K. har nu for Tiden, med omtrent samme Ordlyd i sine Love, en stor Del Mænd blandt sine Medlemmer, som ikke tilhører Arbejderstanden og derfor ikke ere Fagforeningsmedlemmer. Desuagtet billiget de Lovene og bliver heller ikke af de øvrige C. U. K.-Medlemmer betragtede som daarlige Kammerater. Indenfor C. U. K. har der hidtil ikke i nogen nævneværdig Grad været Strid om dette Spørgsmaal. Vi kender kun et Tilfælde hvor man i en Afdelings satte en Mand paa Porten, da han nægtede, at vilde staa i Fagforening »sammen med Mursvende og Tugthusfanger.« Vedkommendes Optræden, à la Overmenneske, havde desuden til Tider retfærdiggjort denne Afdelings Fremgangsmaade, saa vi maa antage at Eksklusionen vilde være foregaaet ogsaa af andre Grunde.

I øvrigt saa vil enhver som forstaar Betydningen af Ordene Moral og Pligt ogsaa forstaa Meningen med Prgf. 5.

Indførslen af Kaniner til Australien fik jo ikke de bedste Følger.

Kender Per Gynt Skandinaverne i Udlandet, vil han vide, at man ad vor »Middelvej« ogsaa kan naa Maalet. Saafremt man vil naa det.

Vor Bernerkollega tager Sagen anderledes. Han er en sand Stoiker, hvis Theori er: »lad Prgf. 5 ryge og rejse Pokker i Vold, der træffes dog ikke mange uorganiserede Skandinaver i Udlandet.« Hvis vi vare overbeviste om denne Theoris Rigtighed, ansaa vi den selvfølgelig ogsaa for en Dekoration. Denne Dekoration kunde i saa Fald ikke skade Skandinaverne i Udlandet og vilde være til stor Glæde for mange Tusinde Mennesker, idet disse vilde overbevises om at vore »patriotiske« Foreninger ikke ere deres Konkurrenter og at de skandinaviske Arbejdere i Udlandet staa paa et højere Niveau end t. Eks. Polakkerne i Danmark og mange af Italiens Arbejdere som ogsaa ere i Udlandet.

Netop i disse Dage, hvor man derhjemme søger at forbedre Tugthusfangerne ved at sende dem til Udlandet, og letsindigt nok omgaaes med Anbefaling af Arbejdsforhold. Vil Prgf. 5 være mere end en ren Dekoration.

Til vore Landsmænd i Wien kan vi kun sige: Lovene for en ev. Udvidelse af Centralisationen, som af os foreslaaet, vil kunne blive legaliserede, jvfr. Østr. V. G. B. § 4, af Myndighederne her i Schweiz om § 5

findes deri eller ej. Overhovedet rummer Østrig sikkert saamegen Intelligense, at man der vil skelne mellem politiske og faglige Foreninger.

Saa klog er C. U. K. nemlig ogsaa.

Arbejdsforholdene i Bern.

Vi har modtaget følgende:

P. Jørgensen og Bernersekretæren.

I sidste Nr. af nærværende Blad omtaler Redaktøren bl. a. Bernersekretærens Arbejdervenlighed. Hertil følgende Oplysninger:

At samtlige Arbejdere i Foreningen »Heimdal« ere organiserede, at Arbejdsberetningen er indrykket »Meddbl.« af mig i Opdrag at organisere, skand. Arbejdere og at Beretningen, — selv om der er taget Hensyn til Annoncer i Dagspressen og det kommunale Arbejdsanvisningskontors Beretninger, — dog i det væsentligste er udarbejdet efter Forespørgsler hos organiserede Arbejdere i de respektive Fag.

For yderligere at faa Vished om Sagens Sammenhæng, med Hensyn til Murerne og Tømrerne, henvendte Undertegnede sig til Tømrernes Fagforening og meddelte man mig, at den definitive Afspærring først havde fundet Sted for et Par Dage siden, altsaa efter at jeg havde udarbejdet min Oversigt over Arbejdsforholdene. Der findes desuden Smabyer i Berns Omegn, hvor der er godt at berstille; men som ikke berøres af Konflikten.

Ellers, Hr. Jørgensen, lad være med at tale om Arbejdervenlighed. Naar Undertegnede t. Eks. skulde være med til at bortgive et Stykke Arbejde til Udførelse, vilde den første Betingelse være den, at dette skulde udføres af organiserede Arbejdere, Prisen derimod vilde blive stillet i 2den Linie. Men det er jo ikke alle der tænker saadan — desværre.

Dette kun for at forebygge Misforstaaelse.
Bern, i April 1903. J. P. Jensen.

* * *

Vi skal hertil bemærke at Konflikten i Bern for Murerne Vedkommende stammer fra Strejken i Efteraaret 1902, altsaa ikke er af nyere Datum. Bekendtgørelser desangaaende har jævnligt været indrykkede i Arbejderpressen siden Byggetidens Begyndelse i Aar.

For Tømrernes Vedkommende er det dog Faktum at Meddelelsen kom i »Arbeiderstimm« samtidig med at Beretningen stod i Meddbl. Desuden er Bekendtgørelsen udstedt af Tømrerforbundets saavel som de samv. Fagforbunds Hovedbestyrelse. Saa »Meddbl.« der ligesaaavel som »Arbeiderstimm« trykkes i Bern, maa kunde været à jour med de virkelige Forhold. Da Arbejdsberetningen desuden gjentages i Meddbl. for den 18. April falder hele Undskyldningen bort, da Redaktionen af Bladet, saavel som Sekretæren, til

denne Tid maa have haft Kjendskab til Tømrernes Lønbevægelse, saafremt de virkelig har Interesse for det hvorom Sagen drejer sig.

Hvad Slutningen af Hr. J. P. J.s Svar angaaer, finder vi at dette intet har med Spørgsmaalet, at gøre om skandinaviske Arbejdere bør rejse til By hvor der er Konflikt i deres Fag. Alligevel maa vi sige at Hr. J. P. J.s Standpunkt hvad denne Side af Arbejdervenligheden angaar er fuldstændigt korrekt. Vi vilde handle akkurat ligesaadan hvor Omstændighederne tillade det.

Hvorledes vare Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839
af *L. Prange.*

(Fortsat.)

Ratzeburg ligger helt romantisk midt i en Indsø, omgivet af Bakker og Skove; der fører en lang Bro over Søen. Byen har været befæstet i forrige Tider, men de fleste af Voldene ere sløjfede og omdannede til smukke Spadsereveje, beplantede med Popler. Selve Byen er lille, men har et venligt Udseende; de smukke Lindetræer udenfor Husene langs med Fortoget og Bænkene, hvor Naboerne om Aftenen faa sig en lun Passiar og en Pipe Tobak — Alt dette saa rigtigt indbydende ud.

Vi toge ind i et Værtshus, hvor der vare flere Længs Herberger, og havde neppe faaet vore Tornystre af Ryggen og sagt, at vi vare Malere, førend der blev sendt Bud efter en Mester, som var i stor Forlegenhed for Svende. Mesteren kom ogsaa snart løbende, for at tage os i Øjesyn, og han ønskede os velkommen, idet han traktede os med en stor Snaps »Kümmel«, hvorefter han selv drak først og dernæst vi Andre. Derpaa slog han i Bordet med knyttet Næve og gav os Haanden — saaledes var det Haandværksskik at hilse paa Fremmede.

(Her følger en nærmere Beskrivelse af hvorledes P. fik Arbejde og blev i Ratzeburg omtrent 1 Aar indtil Martssolen atter skinnede.)

Næste Afsnit er:

Rejsen til Berlin og Dresden.

Jeg forlod det kjære Ratzeburg, hvor jeg havde henlevet en lykkelig og fornøjelig Tid, i Selskab med min Ven, Guldsmeden. Adskillige Bekjendte fulgte os et Stykke paa Vejen, og nu gik det med raske Skridt til Gadebusch, den første Kjøbstad i Mecklenburg, hvor vi ankom om Aftenen. Vi overnattede paa et Herberg og sov i en god Seng. Byen er lille og uanselig, hvorfor vi ogsaa strax om Morgen den derpaa begave os paa Vejen til Schwerin. Vejene i Mecklenburg vare dengang meget slette og opkjørte og ikke videre behagelige at passere for Fodrejsende. Men paa Eftermiddagen naaede vi Mecklenburgs Hovedstad, Schwerin, som har

en Folkemængde af henved 30,000. Der er et stort og prægtigt Slot, smukke Kirker og brede Gader. Vi besøgte Byen, som har flere Mærkværdigheder og mange smukke Anlæg udenfor Porten. I Schwerin var der et Malerherberg, som kun findes i større Byer. Her bleve vi godt trakterede af Svendene og jeg fik desuden 1 Mk. Kurant i »Geschenke«.

(Fortsættes).

Mannheim.

Lørdagen den 19. April afholdt Foreningen sin ordinære Generalforsamling med Valg af ny Bestyrelse. Valgte blev Formand: *J. Andresen*, Maskinsnedker, Kristiania. Næstformand og Bibliothekar: *P. Jensen*, Posamentmager, Kjöbenhavn. Kasserer: *A. Sevel*, Maskinarb., Köge. Sekretær: *E. Christensen*, Montör, Kbhvn. Suppleant: *B. Lundquist*, Maskinarb., Helsingör.

Kassereren træffes daglig fra 7—8 i sin Bopæl: H 4, Nr. 24 III.

Med skand. Hilsen
Emil Christensen, Sekretær.

Zürich.

Paa Generalforsamlingen den 18. April valgtes til Bestyrelse: Som Formand: *J. K. Langvad*, Maler, Ribe. Viceformand: *Erik Jepsen*, Maler, Helsingör. Kasserer: *J. Spetzler*, Bogb., Augustinergasse 19, Zürich (gv.) Sekretær: *N. P. Olsen*, Snedker, Köge. Bibliothekar: *Th. Jensen*, Bogb., Æbeltoft. Lokalinspektör: *Niels Jörgensen*, Snedker, Aarhus. Suppleanter: *M. J. Erlangsen*, Tömrer, Köbenhavn, og *H. Radoor*, Maler, Fredericia.
p. T. V. Sekretæren.

Kongressen.

De Foreninger som endnu ikke har foretaget Valg af Repræsentanter bedes besørges dette i Alten. Valgresultatet maa indsendes senest 26. April.

Sk. Club Hamborg har givet sin Tilslutning.
P. Jörgensen,

Forretningssfører f. C. U. K.

Advarsel!

Da der fra flere Sider er klaget over at en Landsmand, *Tekniker Aksel K. Kinzi*, skal have udført adskillige Bedragerier i Frankfurt a. M. bedes dette meddelt i »D. f. Sv.« for at forhindre en Gentagelse paa andre Steder.

Nord. For. Frankfurt.

Paa Bestyrelsens Vegne
H. Kjær, Sekretær.

Efterlysninger.

I Skand. For. *Basel* ligger Brev til *N. H. Rasmussen*, Maskinarbejder, og *M. Madsen*, Maler.

Kvitteringer følger i næste Nr.

C. U. K.s Forenings Lokaler og Kasserere.

Lokaler		Schweiz.		Kasserer:	
Arbon:	Rest. z. Park,	Park.	A. Fischer,	Gasthaus z. Post.	
Basel:	" z. Eintracht,	Ochsengasse 19.	J. Jörgensen,	Ochengasse 19.	
Bern:	" z. Börse,	Bärenplatz 28.	C. Jepsen,	Murtenstrasse 21.	
Kreuzlingen:	P. Jörgensen, Malermester,	Hauptstr. 12.	P. Jörgensen,	Hauptstr. 12.	
Luzern:	Rest. z. Bad,	Bürgerstrasse.	H. Weichert,	Mühlenplatz 9.	
Schaffhausen:	Bryner,	Webergasse 38.	A. Olsen,	Webergasse 38.	
St. Gallen:	" Neueck,	Brühlgasse.	Chr. Iversen,	Linsenbühlstr. 45.	
Zürich:	" Zwingli.	Rindern arkt.	J. Spetzler,	Augustinergasse 19.	
Tyskland.					
Berlin:	Rest. Schulze,	Stallschreiberstr. 5.	Hjort-Freiesleben,	Markusstr. 53 part.	
Bremen:	"	Ruchstrasse 48.	H. Rudebeck,	Bachstrasse 111.	
Dresden:	" z. Günsedieb.	Victoriastrasse 30.	E. Bjerregaard,	Stiftstr. 14 II	
Düsseldorf:	" z. Dicken Jean,	Ecke Ober- u. Fürstenwallstr.	L. Möller,	Hohenstr. 8.	
Frankfurt a. M.:	" Heiligen Stein,	Gr. Kornmarkt.	H. Rixon,	Hardenbergstr. 7 III.	
Hamburg:	" Bünsow-Tunnel,	Fuhrentwiete 50.	A. M. Jensen,	Baumeisterstr. 19.	
Hannover:	" z. Gewerkschaftshaus,	Calenbergstr. 31—32.	Ch. Johnson,	Dietrichstr. 20 III.	
Harburg:	" z. alten Elbbrücke,	Elbdalch 11.	A. P. Madsen,	Marctstrasse 13 I.	
Leipzig:	" Sauerbier,	Ecke Lange- u. Kohlartenstr.	Chr. Nielsen,	Aeuss. Tauchaerstr. 4.	
Mannheim:	" Starkenburg,	H 3, Nr. 12.	A. Sevel,	H 4, Nr. 24 III.	
München:	" weissen Bären,	Josephspitalstr. 9.	W. Albertus,	Kreitmayerstr. 9 III.	
Nürnberg:	" Vater Jahn,	Turnstrasse 14.	O. Fischer,	Turnstrasse 14.	
Stettin:	" J. Jensen,	Gustav-Adolfstr. 18.	H. C. Andersen,	Bogislausstr. 4 I.	
Vegeack:	" F. Hespe,	Fähr Chaussee 40.	M. A. Deleuran,	Führ-Chaussee 40.	
Wiesbaden:	" Gutenfels,	Dotzheimerstr. 22.	C. Lüneborg,	Adolphstr. 5 rechts III.	

☆☆☆☆☆ ANNONCER ☆☆☆☆☆

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid trinkt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gansedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere afholder Møde hver Torsdag Aften Kl. 9 i "City", Piletræde. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplat. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Rest. zum weissen Bären, Josephspitalstr. 9. Lokale for Nordisk Forening.

NÜRNBERG.

Fra Lørdag d. 4. April har Skand. Forening Lokale i Rest. „Vater Jahn“, Turnstr. 14.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 18.

Lördag den 2. Maj 1903.

II. Aargang.

Fremad.

Sunget ved Stiftelsesfesten i Luzern.

Mel.: Ja vi elsker dette Landet.

Fremad! Frem paa Kundskaabs Bane!
Frem mod Lysets Væld!
Fremad under Ungdoms Fanel
Frem fra Gry til Kvæld!
Frem at hævde Nordens Ære
Blandt et fremmed Folk
Fremad Svend! vi maa være
Fædrelandets Tolk.
Fremad Svend! vi maa være
Fædrelandets gode Tolk.

Tidens Hjul paa Vinger lette
Ruller hurtigt frem;
Større Krav de til os rette,
Vi maa følge dem —
Lade Sang og Tale klinge
Mere ren og klar —
Lade Aanden kækt sig svinge
Op mod Himlens Glar.
Lade Aanden kækt sig svinge
Frit og let mod Himlens Glar.

Bort med gamle usle Vaner,
Følg med Tiden, Svend!
Ind i nye, bedre Bæer —
Sande, frie Mænd —
Høje, rene, skønne Toner
De maa lyde frem,
Hvor vi hid til andre Zoner
Drog fra Nordens Hjem.
Hvor vi hid til andre Zoner
Drog fra Nordens skønne Hjem.

Fælles Maal og fælles Stræben
Krones skal med Sejr —
Derpaa bringer jeg et „Leve“
For vor Naver-Lejr.
Gid vor Naver-Klub maa blive
Sund og stærk og stor,
Og et yndet Hjemsted give
Mangen Søn af Nord
Og et yndet Hjemsted give
Mangen trofast Søn af Nord.

Chr. Sørensen.

Kongressen i Zürich

tager sin Begyndelse i Alten Kl. 9. Som Repræsentanter for de lokale Sk. For. (Bern, Zürich, Frankfurt, Hamburg (Dan og Skand. Klub), München og Wien) er valgte:

H. Jensen, Bogtrykker, Bern (6 For.)
J. P. Jensen, Typograf, „ (2 For.)
E. Krogh, Maler, Zürich „ (1 For.)
H. Schou, Snedker, „ (1 For.)

Som Repræsentanter for C. U. K. valgtes i 11 Afdelinger:

P. Jørgensen, Kreuzlingen	137	Stemmer
W. Bahnsen, Arbon	125	„
J. K. Langrad, Zürich	87	„
J. Jørgensen, Basel	71	„
Henry Larsen, Basel	52	„
J. Rasmussen, St. Gallen	52	„

Dernæst havde

Chr. Nielsen, Arbon	46	„
N. P. Asmussen, Luzern	40	„
W. Riisfeldt, St. Gallen	38	„
Chr. Sørensen, Luzern	32	„
E. Jepsen, Zürich	22	„
E. Jensen, Mannheim	6	„

Da Hr. J. Jørgensen meddeler, at han af Hensyn til sin Plads, i de schweiziske Brugsforeningers Hoveddepot i Basel, ikke kan udeblive fra denne, ser han sig nødsaget til at frabede sig det paa ham faldne Valg. I hans Sted er det 5te C. U. K. Mandat overgivet til Hr. Snedker J. Rasmussen, St. Gallen.

Angaaende C. U. K.s Deltagelse i Kongressforhandlingerne, kan vi meddele, at udover det i Nr. 16 offentliggjorte Resultat har yderligere 3 Foreninger indsendt deres Afstemning, saa der er 292 Ja mod 22 Nej. Der er saaledes en overvældende Stemning i C. U. K. for Forhandling med vore Modstandere.

Fra et overvejende Tal af Landsmænd og Foreninger har vi modtaget Korrespondencer om Fagforeningsprincippet. Vi foretrækker at offentliggøre disse Korrespondencer for de Delegerede, istedetfor i Bladet. Det lader nemlig til at vor Kontraparts Arbejde mod „§ 5“, har haft lige det modsatte af den tiltænkte Virkning. Dog skal det ikke være vor Opgave her at indvirke paa Sagernes

Gang, vi overlader det til de Delegerede selv at handle som deres Samvittighed byder og at de ikke svigter den Tiltro og de Forventninger der bliver dem tildelt fra de farende Svendes Side.

Og skal det ikke lykkes at skabe et for alle Parter tilgængeligt Fredsforslag, — hvad vi stærkt betvivler — saa lad i altfald d. 2. og 3. Maj 1903 blive en Mærkepæl paa den Vej de Skand. For. i Udlandet nødvendigvis maa vandre for at udvikle sig til større Fuldkommenhed.

De Delegerede skal være vore Pionerer paa denne Vej. De skal, uden at de behøve at blive »polske Rigsdagsmænd«, dog vise os Vej til større og bedre Samfølelse i Fremtiden. Vi ere færdige med at stille Ønsker; men med vor Læserkreds tilraaber vi de 10 Mand i Zürich et kraftigt:

»Fremad for alt hvad vi har kært!«

Basel.

Lørdag d. 25. April afholdt Sk. For. Basel sin ord. Generalforsamling med Valg af ny Bestyrelse. Valgte blev Formand: *J. Obel*, Blikkenslager, Lemvig. Næstformand og Bibliothekar: *J. Mortensen*, Snedker, Varde. Kasserer: *J. Jørgensen*, Tilskærer, Horsens. Suppleanter: *P. Vejling Jensen*, Blikkenslager, Holstebro, og *F. Sørensen*, Skrædder, Als.

Med skand. Hilsen

J. Obel, Sekretær.

Luzern.

Skandinavisk Klub Luzern fejrede Lørdagen d. 25de April sin 14aarige Stiftelsesfest ved et bedre Festmaal, hvor man bl. a. delikaterede sig med »danske Snapse«.

En Række Taler holdtes, originale Sange blev afsungne og enkelte, i Dagens Anledning forfattede, Deklamationer foredroges — alt sammen under stormende Bifald.

Efter Bordet Koncert for Klaver, Violin og Horn. Nogle Medlemmer gav adskillige af deres »Glansnumre«. Derefter alm. Lystighed, Dans m. m. — Frisk Gemytlighed indenfor det passende Grænser. —

»Det er den bedste »Hule-Aften« vi har været med til,« var den almindelige Udtalelse fra de 35 Deltagere.

Med Naver-Hilsen

Sekretæren.

Fra St. Gallen.

For at De Hrr. som ivrer mod Fagforeningspunktet kan danne dem et Billede af hvor »dygtige og selvhjulpne« de »Naverere«, som ikke tilhøre deres Fagforening, skal jeg her præsentere et Eksempel.

Vi har her et Individ gaaende som er født i Danmark i 1861 han har efter Forlydende tidligere været Malermester i Zürich og kom for ca. 2 Aar siden her til St. Gallen.

Efter en Del Agitation fik vi ham ogsaa til at indtræde i Fagforeningen og i den her-værende Skand. Forening. Glæden varede dog kun kort, thi efter et Par Maaneders Forløb maatte han slettes i begge Foreninger for Restancer. Dette er dog ikke Enden paa Visen. Nej. Da Malerne i St. Gallen for 11 Dage siden nedlagde Arbejdet var den »dygtige og selvhjulpne« Landsmand bleven til »Overmenneske«. Vi ser ham nu jævnlig blive ledsaget fra og til sit Arbejde af et Par Politibetjente. Vi kunde begribe hans Handling saafremt han havde en Familie at forsørge, eller paa anden Maade var i Nød; men da han er ugift og har haft Arbejde næsten hele Tiden, han har været her i Byen er hans Handlemaade saa meget lavere. Vi ere glade ved at der gives en Paragraf i vore Love der forhindrer at saadanne Individer kan være Medl. af vore Foreninger og haaber at Navnet **Chr. Bøstrup** for Fremtiden er ude af de skand. Foreningers Saga.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reis: r i 1833 til 1839
at *L. Prange*.

(Fortsat.)

Den følgende Dag gik vi til Ludwigslust, Hertugen af Mecklenburgs Residents. Det var 4 stive Mile og vi ankom dertil om Aftenen. Byen er kun lille, men snuk, og har et prægtigt Slot, der er bygget i Renaissancestil af Sandsten, samt et stortart Vandspring, hvor Vandet springer ud af flere Marmorstatuer og falder ned i et stort Bækken, hvorfra det har sit Afløb. Der blev mig tilbudt Arbejde hos Hofmaleren, men jeg vilde naturligvis ikke blive der, da min Hu stod til Berlin.

Den følgende Morgen blev jeg tilsagt at møde paa Politikammeret, hvor de vilde tvinge mig til at tage Arbejde, idet de mente, at jeg jo ikke rejste for Andet; men jeg svarede dem, »at skulde jeg tage Arbejde i enhver lille By, jeg kom igjennem, da vilde jeg ikke komme ret langt«. Imidlertid havde min Trosdighed (som de kaldte det) til Følge, at jeg fik den Befaling at forlade Byen saa hurtig som muligt, hvilket naturligvis ogsaa var min Hensigt. Vi vandrede nu til Grabow, den sidste Kjøbstad i Mecklenburg, hvor vi ankom om Eftermiddagen. Vi marscherede helt igjennem Byen, for at naa den preussiske Grændse for Aften. Da vi kom ud paa Hovedlandevejen (Chausseen), der var saa jævn som et Stuegulv, gik Marschen bedre, saa at vi snart naaede Grændsen. Der var anbragt en Bøm over Vejen og et stort Toldhus, hvor vi maatte udpakke vore Tornystre, for at vore Sager kunde blive visiterede, om der muligvis skulde være nogen Kontrebande eller andre toldpligtige Varer imellem dem.

Da det lakkede mod Aften og der var et Værtshus i Nærheden, saa toge vi derind for

at overnatte. Vi bleve behageligt overraskede ved at træffe en Landsmand (Kjöbenhavner), som var Barber; han kom lige fra Wien (fortalte han os), hvor han sidst havde konditioneret. Aftenen gik behagelig, da Barberen, som havde rejst meget, fortalte os mange og morsomme Rejseeventyr. Da det blev Sengetid, bleve der adskillige Knipper Halm bragte ind i Stuen og lagde langs med Væggen, for at vi saa kunde gjøre os det selv saa bekvemt som muligt (saaledes er det Skik overalt i Preussen). Vor Landsmand, Barberen, var vant til Turen; han redte Lejet efter Kunstens Regler, som han kaldte det. Tor-nystret var Hovedpudding og Frakken agerede Overdyne, men vi laa endda ikke saa daarligt efter Omstændighederne. Om Morgen den derpaa vare vi lidt stive i Lemmerne, men det gik snart over, da vi atter kom paa Marschen.

Vor Vej gik nu til Perleberg. Egnen, vi passerede, bestod for første Delen af en flad, sandet Jordbund og frembød ikke Noget, der var videre at lægge Mærke til. Imidlertid bemærkede vi, at de fleste Folk, vi kom i Beröring med, havde noget »Storsnudet« i deres Væsen, og i ethvert Værtshus paa Landevejen hørte vi altid praleriske Fortællinger om preussiske Krigsbedrifter, om gamle Fritz og Blücher, saa at man skulde tro, at Preusserne vare de tapreste og dygtigste Folk i hele Verden.

Om Aftenen ankom vi til Perleberg, hvor vi overnattede. Her maatte vi tage os et preussisk Pas paa Politikammeret, som kostede os hver $\frac{1}{4}$ preussisk Daler, og maatte aflevere vore danske Vandrebøger, hvilket senere gjorde os meget Bryderi. Da Byen, som er lille, ikke frembød noget Mærkværdigt, saa gik vi den følgende Morgen til Küritz, som ogsaa er en lille By. Her op-søgte vi en Dame fra Odense, som vi kjendte, og som var gift med en velstaaende Embedsmand. Vi hilsede hende fra hendes Forældre, og det glædede hende at se os. Vi bleve særdeles godt trakterede, men opholdt os dog ikke længere, end at vi gik endnu en Mil og overnattede i en Landsby (naturligvis paa Straa).

De følgende Dage passerede vi adskillige smaa Kjöbstæder: Wusterhausen, Friesach og Nauen, i hvilken sidste By vi overnattede i en Mölle, imellem en hel Del Rejsende og Fragtmænd. Der blev holdt Kommers hele Natten, saa at vi slet ikke kunde sove, hvorfor vi ogsaa, saasnart Dagen gryede, begave os paa Marschen igen, for at naa Berlin før Aften. Kl. 1 om Middagen ankom vi til Spandau, en lille stærk Fæstning og en ganske net By. Her vrimlede det af Militær af flere Vaabenarter. Vi opholdt os ikke længe, men vandrede videre. Vejret var godt og Chausseen særdeles god, men hele Egnen lignede en Ørken, som hist og her afvexlede med lidt Kratskov. Efter en Times Vandring saa vi Taarnene af Charlottenburg, og vi troede, at det allerede var Berlin. Da vi endelig ankom til Slottet, saa hørte vi, at der

endnu var 1 Mil til Hovedstaden. Charlottenburg er en lille By, som har sit Navn efter Slottet; den bestaar egentlig kun af en Hovedgade, der gaar helt igjennem Byen.

Vi vare meget trætte, men da vi stedse kom vort Maal nærmere, saa fik vi fornyede Kræfter. Vejen blev ogsaa særdeles interessant, og da vi saa at sige gik forbi Lutter Lyststeder og smukke Haver, lige til Dyrehaven, saa mærkede vi ikke Længden.

(Fortsættes).

Dresden.

Vid Generalförsamling, afholden i Skandinavisk Foreningen »Vaulundur« d. 11. April 1903, blef följande Styrelse vald. Ordförande: *Fritiof Grönberg*, Stockholm. Vice-Ordf.: *H. Möller*, Köbenhavn. Kassör: *E. Bjerregaard*, Köbenhavn. Sekreterare: *Carl Ek*, Örebro. Bibliothekarie: *N. P. Ross*, Tromsö. Humpelmästar: *W. Hartenberg*, Viborg. Suppleant: *H. Grönberg*, Stockholm.

Med skand. Helsing

Carl Ek, Sekreterare.

Hvordan Stemningen er!

Da C. U. K.s Medlemmer i Hamborg for 4—5 Maaneder siden, i et Antal af 14 Mand, tog Initiativet til Dannelsen af en C. U. K. Forening i Hamborg oplöfte man et Ramaskrig over deres Uforsømmethed.

Skand. Klub drog i sin Juleavis i Feldten mod den ny Forening og Dan afslog en Indbydelse til paa et Fællesmöde med den ny Forening at drötte C. U. K.-Spörgsmaalet. Senere besluttede de to Foreninger af Modpartiet, at forene sig for at modarbejde C. U. K. Sammenslutningen er dog ikke bleven til Virkelighed. Sk. Klub har nu paa Mangel af Deltagere maattet udsætte sin Generalförsamling 2 Gange.

Men vor Forening i Hamborg tæller nu op til 60 Medlemmer og er for Tiden en af de störste Sk. For. i Tyskland.

Saadan er Tidens Gang. — Trods Fagforenings »Tvangen«.

**

For Svende som rejser til Schweiz!

For de forskellige Fag ere följende Byer spærrede:

Tömrere: *Basel, Bern, Luzern, Zürich**.

Murere: *Bern, Zürich.*

Malere: *St. Gallen**.

Blikkenslagere: *Luzern*, Interlaken.*

* Strejker.

Bremen.

Kassererens Bopæl er nu Grafenstr. 42 I.

Kvitteringer.

A. Enkeltmedlemmer.

Nr.	Navn	By	Uge	Fr.
787	Nielsen,	Stuttgart	48—11	3,75
789	Madsen,	do.	48—8	3,00
844	Flendsted,	Karlsruhe	11—15	1,25
1129	Runchel,	do.	6—15	2,50
1551	Gulstad,	do.	11—15	1,25
1411	Hector,	Ludwigshafen	7—16	2,50
1365	Andersen,	Turbenthal	52—21	5,50

B. Blade.

		Kvartal	
Hr. A. Petersen,	R. af D., Zürich,	4. og 1.	4,00
„ Jacobsen,	Montrouge,	1. og 2.	4,00
„ Ch. Jensen,	Aarhus,	3., 4. og 1.	5,72
„ F. Jentsch,	Odense,	1.	2,00
Skand. For. München,		4. og 1.	7,80
D. F. D. F. London		1.	2,10

C. Annoncer.

Skand. For. Wiesbaden	1.	0,80
Hr. Günther, Arbon,	3—4	6,00
„ Olsen, Basel,	2—3—4	6,75

Til Kronenberg

er indkommet:	
Fra Landsmænd i Bern . . .	9,00 Fr.
Med det forud indkomne	233,90 Fr.

En faders hopp.

Frenologen: »Er son kommer att en gång bli skald.«

Fadern (ängstligt): »Men tror ni ej, att vi kunde bota honom nu, om vi på ett eller annat sätt kunde massera bort den poetiska knölen.

☆☆☆☆☆☆ ANNONCER ☆☆☆☆☆☆

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.
Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr.Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for berejste Haandværkere afholder Møde hver Torsdag Aften Kl. 9 i »City«, Piletræde. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne!

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweiergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. *Danske Blade.*

MÜNCHEN.

Rest. zum weissen Bären, Josephspitalstr. 9. Lokale for Nordisk Forening.

NÜRNBERG.

Fra Lördag d. 4. April har **Skand. Forening** Lokale i Rest. „Vater Jahn“, Turnstr. 14.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 33. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 19.

Lördag den 9. Maj 1903.

II. Aargang.

En Patriot.

Jeg er en Mand med Kapital
Min Konge og mit Land loyal
Foragter hver en fattig Stymper
Som uden Penge gaar og krymper.
Jeg agte Pressens store Magt,
Naar kun den viser rigtig Takt
Og holder fattigt Rak i Tømmer,
At ej om Lighed — med os — det drømmer.

For Spidser har jeg aabent Hus
Og er med højste Person Dus,
Fylder saagar de Lærdes Mave
Naar blot de holder Krybet i Ave.
Jeg understøtter Kirkens Aand
Som holder Faar i Præstens Baand.
Jeg elsker Kuust, især Theater,
Er Balletteusernes milde Pater.

Derfor er jeg i Ære og Ry.
Nyder mit Gods som Parvenu.
Hjælper Ad'len, mod høje Renter.
Min Godhed prises af Skribenter.
Thi jeg er venlig mod Folk af Stand,
Selv om Pöblen raaber Tyran.
Kort sagt: En Mand med Kapital
Som tjener sin Konge, sit Land loyal.

Amar Onap.

Kongressens Forslag til

Love for „De centraliserede skand.
Foreninger i Udlandet.“

§ 1.

1. Foreningernes Formaal er at skaffe Skandinaverne i Udlandet Hjem og Sammenhold.
2. At fremme Viden, Haandværk- og Kunstforstaaelse blandt disse.

3. Ved Selvforsikring og gennem Stats- og Privathjælp at understøtte sine Medlemmer.
4. At udgive et Centralorgan.

§ 2.

1. Samtlige Medlemmer have samme Pligter og nyde samme Rettigheder.
2. Naar en Forening tiltræder Centralisationen, er denne Tiltrædelse bindende for samtlige Medlemmer.

§ 3.

1. Centralorganet udgaar for at lette Forbindelsen mellem de skand. Foreninger
2. Samme udgaar ugentlig, er obligatorisk for samtlige Foreningers Medlemmer, og betales gennem Kontingentet.

§ 4.

1. Indskuddet er 50 Cts., og Ugebidraget 25 Cts.
2. Efter 8 Ugers Restance betragtes et Medlem som slettet, og kan ikke paany optages uden at betale sine Restancer og nyt Indskud.

Syge og arbejdsløse Medlemmer kunne faa Henstand udover den nævnte Frist.

3. Ethvert Medlem, har, i Arbejdsløsheds og Sygdomstilfælde, Krav paa en Understøttelse af 1 Fr. 25 Cts. (1 Mark) per By, respektive per Dag, indtil et Maximum af 20 Fr. aarlig. Ved fast Ophold i en By, gives Arbejdsløshedsunderstøttelsen kun til gifte Medlemmer.
4. Hvert Medlem har Krav paa et Eksp. af Centralorganet, og Adgang til de af Foreningerne jfr. § 1, Punkt 2, arrangerede Foredrag, Diskussioner o. s. v.

§ 5.

1. Medlem kan enhver Skandinav, eller skandinavisk talende, blive.
2. *J. P. Jensens Forslag* (støttet med 5 St.)
For at være Medlem, maa man dog staa i sin Fagforening. Findes ingen saadan eller forhindrer Vedkommendes Stilling ham deri, kan Optagelse kun ske efter Forretningsudvalgets Prøvelse.
2. *A. Hertz' Forslag* (støttet med 5 St.)
Politiske og faglige Spørgsmaal ere overlade de lokale Foreningers Interesser.

§ 6.

1. Til Ledelse af ovennævnte *Fællesinteresser* vælges et af 5 Personer bestaaende Forretningsudvalg.
2. Desuden vælges til Ledelse af Hovedkassen en Kasserer og til Ledelse af Bladet 2 Redaktører. Kassereren og én af Red. ere forpligtede til at deltage i Udvalgets Møder.
3. Udenfor Udvalget vælger 2 Supleanter og 2 Revisorer.
4. Regnskabet revideres og offentliggøres hvert Kvartal i Foreningsbladet.

§ 7.

1. Klager over Forretningsudvalget ere at indsende til et Kontroludvalg der ikke maa have Sæde i samme By som Forretningsudvalget.
2. Kontroludvalget bestaar af 5 Medlemmer, disse vælger af deres Midte et Medlem som Opmand.

§ 8.

1. Hvert 3 Aar maa en Generalafstemning finde Sted. Ved denne foretages eventuelle Revisioner af Lovene, Valg af Udvalg, Redaktører, Funktionærer o. s. v., samt bestemmer Bladets Trykkersted.
2. 50 Medlemmer, eller 3 Foreninger, kunne forlange Revision af Lovene, og en ekstra Generalforsamling.
3. Forretningsudvalget leder slige Anliggender, og blive eventuelle Ønsker eller Anker at tilstille samme. Redaktørernes og Trykkerens Virksomhed, Pligter og Rettigheder bestemmes ved et særligt Reglement.

§ 9.

1. Samtlige Foreninger bestemme deres egne Lokallove, som dog ikke maa være modstridende Centrallovene.
2. Foreninger som modhandler Centrallovene ere at udelukke.

Overgangsbestemmelser.

1. Disse Love træde i Kraft, naar de med Majoritet ere vedtagne.
2. Forenings-Bladet hedder for Fremtiden »Den færende Svend«, Meddelelsesblad for de skandinaviske Foreninger i Udlandet.
3. Den nuværende Centralkasse danner Grundfond for Hovedkassen.
4. Medlemmer af C. U. K. saavel som af udenforstaaende Lokalforeninger, ere straks understøttelsesberettigede. Senere indtrædende Medlemmer ere først understøttelsesberettigede 3 Maaneder efter Indtrædelsen.
5. Ved Generalafstemningen om ovennævnte Lovudkast, vælges tillige Forretningsudvalg, Redaktører etc., paa Forlangende efter Forholdstalvalg. Forretningsudvalget vælger Trykkersted.
6. Foreningen i Zürich, i Forbindelse med Hovedbestyrelsen for C. U. K., overtager til en Begyndelse Organiseringsforretning-

gerne. Valgforslag etc. adresseres til Formanden for Züricher Foreningen.

For Kongressen i Zürich d. 2.—3. Maj 1903:

Emil Jensen, Christen Hansen,
Sekretærer.

* * *

Hermed overgiver vi Eder, til Afstemning, de af Kongressen i Zürich, i deres Helhed (*enstemmig*) anbefalede Forslag til Love, haabende at Generalafstemningen ligeledes vil *antage* dem *enstemmig*; hvad enten det bliver Hr. Arnold Hertz' eller Hr. J. P. Jensens Forslag til § 5 som bliver vedtaget med *Stemmeflerhed*.

Afstemningen maa finde Sted senest den 6te Juni, og sker idet de stemmende antager eller forkaster Lovforslagene samlet, enten det bliver det ene eller det andet Forslag, til § 5, som bliver Lov. Derpaa afstemmes om de ønsker Hr. Hertz' eller Jensens Forslag *vedtaget*. Nøjagtigt Resultat, paa hvor mange Stemmer hvert Forslag faar, bedes snarest mulig indsendt til J. K. Langvad, Englisches Viertelstr. 9¹, Zürich V.

Haabende at dette maa føre til den saa længe ønskede Forstaaelse, samt oprette Tiliden og Agtelsen mellem os *rejsende Skandinaver*.

Zürich, d. 5te Mai. J. K. Langvad.

Fra Kongressen.

Det var Graavejr d. 2den Maj. Fin Støvregn og en blytung graa Himmel der trykende hang over os. Graavejr ude og Graavejr inde. Den kølige Luft gav ogsaa sit Udslag i en temmelig kølig og reserveret Stilling blandt de Delegerede. Man brugte Lørdag Aften mere end 3 Timer for faa den lille Kongres konstitueret og en Forretningsorden fastsat. Saa gik de Delegerede hjem og sundede sig paa det, til næste Formiddag Kl. 9.

Men Søndagen bragte varmende Sol. Sollys som aabnede Frøgtblomsterne for travle Arbejdsbier. Sollys hvor Bladkuoppernes sarte Hylstre bristede, hvor Træernes nøgne Grene fik smaa grønnende Skud.

Sollys som bragte grønnende Haab og spirende Tro paa en Enighed blandt de færende Svende.

Programmet som indesiuttedes i § 1 blev vedtaget uden nogen stor Diskussion og det varslende godt Haab, et Haab som ikke bristede.

Thi det blev som en lille Triumf for C. U. K.s hidtige Stilling, da Modpartens Delegerede forlangte Ordet *passiv* slettet i Lovudkastet, og da det næsten enstemmigt vedtoges at vi Skandinaver i Udlandet, i vor Stilling til hverandre, ere lige rige og lige fattige, at ingen af os, hverken under den ene eller anden Form, maa skulke sig fra, gennem et ensartet Bidrag, at hjælpe sin nødlidende Broder. Da straaede der Sollys over

vore Ansigter, et Sollys som ikke formindskedes ved et Udbrud fra Harald Jensen: »Der kan I selv se hvad vi ere for Engle!»

De to følgende Paragrafer vedtoges med nogle ikke synderlig indgribende Ændringer. Dog stop, i § 4 blev man enige om at forhøje den nuværende Understøttelse for Sommerhalvaaret med 25 Procent. Det vil de færende Svende vist ikke græde for.

Saa kom endelig Stridens Æble § 5. Den havde foraarsaget en ikke ringe Hjærtetanken, da man frygtede, at Afstemningen over den maatte bringe Gemytterne i Uave. Og saa gik det hele ganske godt i Orden alligevel. De 10 Bygmestre lavede 2 Grundrids af Huset, som skal bygges og overlader saa til de Folk som skal bo i Huset, selv at bestemme hvilken af Planerne de synes bedst om. Idet de hengive sig til Haabet om et Mindretallet bøjer sig for Flertallet, saafremt man vil bo i Huset, over hvis Dør staar Ordet »Broderskab».

Resten af Lovforslaget blev temmelig glat afviklet. Der truede en lille sort Sky paa Horisonten, da Peter Jørgensen, under Debatten om Bladets Sammensmæltning, forlangte og fik »Medd.-Bl.s og »Zür. For.s Kontrakt oplæst. Denne Kontrakt gav Anledning til lidt Hovedbrud; men det lod alligevel til at den gode Vilje, som havde været fremherskende denne Dag, gik af med Sejren.

Da Klokken var henimod 7 kunde Kongressen, som var sammentraadt under saa ejendommelige Forhold, afsluttes. Vi slutter os til Opmandens, Hr. Arnold Hertz, Ønske om at denne Majdags Arbejde maatte være til Nytte og Gavn for os Skandinaver i Udlandet. At dette Foraarspust d. 3. Maj, vil bringe de Hylstre til at briste hvori den sætte Bladknop — Vort Kammeratskab — var inde-sluttet. At Træet maa grønnes under hvis Løv de færende Svende i Fremtiden, skal søge Ly og finde hverandre, naar Verdens Stormene rase. *

London.

Den frie Disk. For. i London afholdt Lørdagen d. 18 April sin ordinære Generalforsamling, hvor følgende Bestyrelse blev valgt. Sekretær: *N. Hansen*, Snedker, Horsens (gv.) Kasserer: *W. Jansson*, Skomager, Stockholm. Bibliothekar: *J. Jensen*, Skrædder, Hammel. Suppleanter: *J. Kristensen*, Skomager, Slagelse. *W. Petersen*, Skrædder, Hammer. Revisorer: *C. Rasmussen* og *A. Andersen*, Skomagere.

»Den Frie» gør god Fremgang og haaber vi snart at have et Medlemstal omkring de fire Snese.

Den 2den Maj fejrede vi Foreningens Stiftelsesfest med Fællesspisning og Punschesold, medens vor Sangforening tappert bidrog til at gøre Aftenen saa gemytlig og underholdende som muligt. Ved Totiden skiltes Deltagerne med kraftige Naver-hurraer og Ønsket om god Fremgang for den Frie.

Foreningen besvarer enhver Forespørgsel om Arbejdsforholdene. Disse ere for Tiden meget sløje, særlig for Metalarbejdere er det næsten umuligt at finde Beskæftigelse.

»Den Frie» afholder Møde hver Lørdag Aften. Sangforeningen Sangøvelse hver Fredag Aften Kl. 8.

Med Naver-Hilsen

N. Hansen, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af *L. Prange*.

(Fortsat.)

Endelig saa vi den høje Brandenburger Port at hæve sig i det Fjerne. Vi fordoblede vore Skridt, hvilket imidlertid var vanskelig nok for de mange Drosker og Spadserende samt Mælkevogn med forspændte Hunde, der kom fra Byen og spærrede Vejen for os. Omsider naaede vi da Porten, som er storartet og imponerende. Over den midterste Indgang hæver sig en Triumfvogn med forspændte Heste af stolt Malm. Den vender Fronten mod Byen, efter at den er vendt tilbage fra Paris, hvortil den havde været henflyttet af Napoleon. Vi kom nu forbi de smukke Alleer »Unter den Linden«, der bestaa af fire Rader Lindetræer, som danne smukke Promenader for den fine Verden. Vor Vej gik forbi flere af de kongelige Paladser med store Marinorstatuer af berømte Generaler ved Indgangene. Det varede næsten en hel Time, før vi naaede det Herberg, hvor vi havde bestemt os til at tage ind. De Herrer Berlinere holde meget af at vise Fremmede en gal Vej, hvilket vi ogsaa maatte bekjende.

Berlin er en stor og smuk Stad, der vistnok er dobbelt saa stor som Kjøbenhavn, og havde den Gang allerede over 300,000 Indbyggere. Der er Gader, som ere over en halv Mil lange, store Pladser, prægtige Broer over Spreeloden, smukke Kirker og et stort Operahus, foruden flere Theatre. Det nye Museum, som er en Pragtbygning, staar daglig aaben for Enhver; det indeholder en stor Malerisamling af gamle og nye Kunstnere, store Sale med Marmorstatuer og Gipsafstøbninger, samt et Naturaliekabinet.

Da der var Meget at se, i Særdeleshed hvad Malerkunsten angik, saant Meget at lære, saa vilde jeg gjerne have haft Arbejde i Berlin; men det lykkedes mig ikke. Min Rejsekollega (Guldsmeden) var heller ikke heldigere; han kunde nemlig ikke faa Arbejde paa de Værksteder, som han syntes om. (Fortsættes).

Svar til Hr. J. P. Jensen, Bern.

Da de i Deres Svar i Medd.-Bl. Nr 17, ikke formaar at bestride Rigtigheden af mine Kommentarer til Deres Replik i dette Blads forrige Nr., burde De, da De selv mener at

Diskussionen derom ingen Nytte er til, have tiet. Da imidlertid mit Forhold til Faistrup-Jensen trykker Deres Samvittighed, kan jeg meddele Dem, at jeg af Hensyn til Kongressen lod den Sag hvile. Tilmed afskar de to Herrer Redaktører af Meddbl. mig Ordet. Nu da jeg ikke længer bindes af Hensyn til Kongr. kan jeg meddele Dem, at jeg har undersøgt Hr. F.-J.s »Beviser«; men kunde intet finde, hverken i min Kopibog, i Meddbl. eller i H. B.s Forhandlingsprotokol. Tilbage stod saa kun at undersøge om 30—40 Landsmænd i Zürich kunde hjælpe min ellers ret gode Hukommelse paa Gled. Under mit Ophold i Zürich bankede jeg derfor paa hos adskillige Landsmænd; men uden Resultat.

Nu er der saa kun Züricher Foreningens Protokol tilbage og troer jeg derfor ikke at begaa noget stort Fejlgreb, naar jeg beder Züricher Foreningens Bestyrelse om at undersøge denne og konstatere, om jeg var til

Stede paa det Møde hvor den besluttede at gøre Indtrædelsen i C. U. K. frivillig for sine Medlemmer. Det vil være saavel i min om Hr. F.-J.s Interesse at faa denne Sag fuldt oplyst, saa den ikke volder Hr. J. P. Jensen flere Besværligheder, — til Gavn og til Baade for alle Skandinaver. *P. Jørgensen.*

De nyvalgte Kasserere og Sekretærer

anmodes om at frankere deres Breve tilstrækkeligt. Breve med Strafporto modtages ikke. Denne Uge har jeg atter maattet retournere 5 Stk. af denne Grund.

P. Jørgensen,

Forretningsfører f. C. U. K.

Kvitteringer.

Dansk For. »Freja« Berlin, 4. & 1. Kv. Fr. 4,00
Chr. Petersen, København, 1. & 2. „ „ 4,00

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere atholder Sammenkomst i sit Sommerlokale hos: N. P. Nielsen, Allegade 19. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmanusweilergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Rest. zum weissen Bären, Josephspitalstr. 9. Lokale for Nordisk Forening.

NÜRNBERG.

Fra Lördag d. 4. April har Skand. Forening Lokale i Rest. „Vater Jahn“, Turnstr. 14.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 20.

Lördag den 16. Maj 1903.

II. Aargang.

Referat

af Forhandlingerne paa Kongressen
i Zürich d. 2. og 3. Maj 1903.

Opmanden *Arnold Hertz* aabnede Kongressen, og foreslog Valg af to Sekretærer, *Kristen Hansen* valgtes med 6 Stemmer, *Emil Jensen* med 5 St. ved Lodtrækning med *Faistrup-Jensen* som havde samme Stemmeantal.

Heretter forhandlede om Opmandens Stemmeret i Tilfælde af Stemmelighed. *Bahnson* foreslog ikke at give Opm. Stemmeret. *J. P. Jensen* imod dette. *Hertz* mente at det var ligegyldig om han havde Stemmeret, da det dog kun var Lovudkast, som senere skulde vedtages i Foreningerne.

P. Jörgensen, Parlamentarismen giver ingen Stemmeret for Præsident eller Opmand ved en Forhandling, det vilde heller ikke være rigtig, at give den ene Mand det afgørende Ord. *J. P. Jensen* Opmanden er sikkert saa upartisk at vi rolig kan lade ham stemme med. *Schou* for, *J. Rasmussen* imod. *Hertz* foreslog kun at ville have Stemmeret i Forretningsager. *H. Jensen*. Ja kun i administrative Sager, eller hvis Stemmerne staar lige i principielle Spørgsmaal har Opm. Stemmeret, samt leder Diskussionen uden at deltage i samme. Det vedtoges at Opm. leder Forhandlingen, deltager i Diskussionen, samt har Stemmeret i administrative Sager.

H. Jensen. Foreslaar Mødet hævet for i Aften, hvilket *Jörgensen* er imod, da vi maa se at faa Forretningsordenen færdig. — Det vedtoges at fortsætte.

Forretningsordenen. *H. Jensen*. Jeg foreslaar paragrafvis Behandling af Forslagene uden bindende Afstemning; hvis ikke alle Pg. til Slut vedtages en Bloc. *Hertz* mener at baade Flertals og Mindretalsforslag i Tilfælde af Uenighed, tilstilles Foreningerne til Afstemning. *H. Jensen*. Nei! et Helhedsforstag maa vi have. *J. P. Jensen*. Ja og hurtig Forretningsg. saa vi blive færdige i den knap tilmaalte Tid. *Larsen* for paragrafvis Behandling. *H. Jensen* foreslaar helt at stryge de Pg. hvor Stemmerne saa lige *Jörgensen*. Nei, alle Pg. maa med, hvilket

støttes af *Rasmussen* og *Larsen*. *Schou* er imod.

H. Jensen. Skal Mindretallet helt høje sig for Flertallet, maa vi hellere opgive det hele straks og reise hjem. *J. P. Jensen* foreslaar paragrafvis Behandling af Forslaget i Foreningerne. Som Forretningsordenen vedtoges følgende, at *Hertz* fremsatte Forslag. • Forslagene blive behandlede artikelvis med artikelvis Afstemning. Stuttelig bliver der atsteint over hele Lovforslaget. Pg. som ved Stemmelighed ere uafgjorte ved Kongressen, forelægges Foreningerne til Afgørelse ved Generalafstemningen. • Mødet hævet Kl. 12^{1/2}.

Søndag Morgen Kl. 9 fortsattes Kongressen i Cafee Zwingli. *Hertz* oplæste Skrivelser fra Foreningerne i Luzern, Wien, Hamburg, fra J. Paulsen (Peer Gynt) og F. Nielsen, Herisau. Telegram fra Foreningen for herejste Haandværkere i København og fra Foreningen i Luzern.

H. Jensen forlangte konstateret at 6 af de Delegerede vare C. U. K. Medl. *Hertz* foreslog 2 Behandlinger af Lovforslaget, vedtaget. *H. Jensen* og *Schou* ønsker »centraliserede» erstattet med »samvirkende». *Jörgensen* imod. Centraliserede vedtaget med 8 St.

§ 1.

Jörgensen anbefaler Forslaget, som vedtages med 8 St.

§ 2.

Brev fra Nürnbergerforeningen oplæstes af *Jörgensen* i dette ønske For. kun aktive Medl. *Hertz*. Hvorfor kun aktive Medl. i mange For. har man, til Alles Tilfredshed, flere Afdelinger under fælles Ledelse. *Schou* ønsker ogsaa Spezialafdelinger. *H. Jensen* vil gerne have en mere bestemt Formulering af Pg. *Jörgensen*. For at imødekomme Modstandere af Understøttelsesvæsenet ere aktive og passive Medl. foreslaede. *J. P. Jensen*. Jeg mener at alle Medl. maa have samme Pligter og Rettigheder, og stiller dette som Forslag. *Larsen*. For gifte, bosiddende Medl. bliver Kontingentet for stort, lad dem nøjes med at staa i Understøttelseskassen, herved vil vi sikkert opnaa at mange flere gifte Landsmænd komme i Foreningerne. *H. Jensen*. Lad Understøttelsesvæsenet overgaa til saadanne Foreninger der udelukkende har dette som Program, og derfor give

de gunstigste Betingelser herfor. *Jørgensen* er herimod og paaviser den store Nytte Understøttelseskassen gör, navnlig i Sygdomstilfælde. *Schou*. Neilad Understøttelsen komme i anden Række, det bör ikke være Hovedformaalet. *J. P. Jensen* fastholder sit Forslag, som efter Bemærkninger fra *H. Jensen* vedtages med 9 St. som Punkt 1. Til Forslag fra *Jørgensen* om Foreningernes Pligt overfor Centralisationen, knytter *Bahnsen* et Par Bemærkninger, hvorefter det vedtoges som Punkt 2 med 8 St.

§ 3.

Jørgensen ønsker bestemt fastsat Maal for Bladet hvortil *H. Jensen* bemærker, at man dog ikke maa binde Redaktøren for meget. *J. P. Jensen* foreslaar følgende Ordlyd som Punkt 1 «Centralorganet» udgaar for at lette Forbindelsen mellem de skand. Foreninger, hvilket enstemmigt vedtoges sammen med Punkt 2 i Forslaget.

§ 4.

Kontingent — *H. Jensen* mener at 20 Cts. om Ugen er tilstrækkeligt, vi skulde nødtigt miste vore Medlemmer ved at sætte Bidraget for højt. Forslaget om 25 Cts. fastholdes af *Jørgensen* og vedtages med 8 St.

Punkt 2. *J. P. Jensen* foreslaar: «Medlemmerne maa kun staa 6 Uger til Restance, udover den Tid betragtes et Medlem som slettet og kan kun genoptages med Betaling af Restance og nyt Indskud.» *Schou* foreslaar 8 Ugers Restance og Fritagelse for Kontingent i Sygdoms og Arbejdsløshedstilfælde. *Rasmussen* kunde gaa med hertil. *Larsen* forespørger om Kassen ogsaa kan bære dette; hvortil *Jørgensen* oplyser, at med det nuværende Medlemsantal vil det betyde et Tab af ca. 600 Fr. aarlig, støtter iøvrigt de 8 Uger og mener at kunne give syge og arbejdsløse Henstand udover denne Frist, hvilket vedtages med 7 Stemmer.

Som Indskud foreslaar *J. P. Jensen* 50 Cts. som *Jørgensen* mener at kunne dele mellem Hoved- og Lokalkassen. *H. Jensen*: Jeg troede, at heretter gaves kun en Kasse hvortil alle Indtægter gik. *Larsen* tvivler paa at de store Foreninger vil kunne klare sig i saa Tilfælde, foreslaar at alle Indtægter gaar til Hovedk., som afholder alle Udgifterne. Herved opnaas samme Bladhold i alle Foreninger. Indskud til Hovedkassen 50 Cts. vedtoges med 9 St.

Det foreslaaede Punkt 2 vedtoges som Punkt 4 (enstemmigt). *P. Jørgensen's* Forslag: «Ethvert Medlem har i Arbejdsløsheds og Sygdomstilfælde Krav paa en Understøttelse af 1 Fr. 25 Cts. (1 Mark) pr. By resp. pr. Dag, indtil et Maximum af 20 Fr. aarlig», med Tilføjelse, «ved fast Ophold i en By, gives kun Arbejdsløshedsunderstøttelse til gifte Medlemmer.»

Eventuelt kan Understøttelsen forhøjes til 1 Fr. 50 Cts.

Uden Diskussion enstemmigt vedtaget.

(Fortsættes.)

Rejsehaandbogen.

Det trækker desværre i Langdrag med Indsendelsen af de udfyldte Schemaer. Til Dato har vi kun modtaget fra Zürich, Karlsruhe, Sk. H. For. i Hamborg, Frankfurt. «Cimbria» i Paris, D. f. D. F. i London, Sk. For. München, Wien, Nürnberg, Bern og St. Gallen, i alt 11 Foreninger og fra enkelte af disse endda i meget faa Eksemplarer. Da vi har sendt Schemaer til 33 Sk. For i Europa burde Deltagelsen dog være noget bedre. Thi det er ikke særligt oplivende for os herhjemme som omfatter denne Sag med saamegen Velvilje.

Kære Landsmænd, tag nu fat paa Arbejdet, det er jo dog saa let og kan gavne saa mange. T. Eks. burde vore Landsmænd i de 2 store Berliner Foreninger som ogsaa «Dan» i Hamborg, fra hvilke vi intet have hørt, nok være lidt ivrigere. De fleste Unge paabegynder dog Rejsen til en af disse Byer, hvor uendelig vigtigt er det da ikke at have paalidelige Adresser og andre Oplysninger. Fagforeningerne i disse Byer ere ogsaa Medarbejdere ved Bogens nye Udgave ligesom de vare det ved 3die Udg.; men deres Hjælp, hvor god den end er, er dog ikke tilstrækkelig. Nej, det maa være Eder selv, der skal tage fat. Udfyld de tilsendte Schemaer, har man ikke flere saa skriv os et Brevkort og der skal øjeblikkelig blive sendt, om ønskes ogsaa paa det tyske Sprog.

Nu til Handling Landsmænd, det er Ederes Sag det gælder. Husk efter Eder kommer andre der kan drage Nytte af Eders gode Raad.

Med skand. Hilsen

Fr. Nilsen,

Forretningsfører f. For f. ber. Haandv.
København, 12. V. 1903.

* * *

Til de farende Svende!

Vi har saa ofte her i Bladet omtalt Rejsehaandbogens Nytte og den Nødvendighed det er, at vi som ere i Udlandet yder vort Medarbejde, efter bedste Evne, ved den ny Udgave. Lad os nu gøre Alvor af Sagen og skriv op i lange Rader, paa de tilsendte Schemaer; ellers faar vi s'gu Fr. Nielsen paa Nakken nok en Gang. Kan vi være hans Klagesange bekendte? Nej saa min Sandten om vi kan. Der gaar den gamle Svend derhjemme i København og er ved at revne af bare Arbejdsiver for os farende Svende. Han venter kun paa, at vi skal levere ham det nødvendige Stof.

Spyt nu i Næven, Svende! og tag saa fat paa at skrive i Schemaerne, saa de bliver færdige inden denne Maanedes Udgang. Alle de fine Turister har deres «Baedeker», i Orden naar de gaar paa Rejsen. Det skulde dog være som Pokker, om der ikke i hver Sk. For. fandtes saa megen Intelligense, at Schemaets Spørgsmaal kunde blive besvarede

saa vore Turister kan faa deres »Baedecker« i Orden.

En Bog af og for de farende Svende i Udlandet.

Leve vor Standsfølelse! Fremad for vort Kammeratskab!

* *

Berlin.

Skand. Haandværkerforening flytter Lör-dag d. 23 Maj, sit Foreningslokale fra Stall-schreiberstr. 5 til *Hotel z. goldenen Löwen*, Jüdenstrasse 55 skraas over for Raadhuset 3 Minutter fra Alexanderplatz. Selve Aftenen indvies det nye Lokale ved en lille Festlighed.

Søndagen d. 31. Maj (Pintsedag) Udflugt til Straussberg. Sammenkomst Kl. 7 om Morgenen i Foreningslokalet (Jüdenstr. 55.)

Til Indvielsesfesten saavel som Udflugten, indbydes alle Landsmænd saavel som alle Venner og Bekendte af Foreningen.

Med sk. Hilsen

J. Chr. Nissen, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortsat.)

Vi forbleve i Berlin i 5 Dage, hvilken Tid vi benyttede til at se os om saa godt som muligt og til at tage alle Seværdigheder i Ojesyn, som vi kunde faa Kundskaab om. En Aften vare vi i et af de større Theatre, som var pragtfuldt, og en anden Aften besøgte vi »Kolosseum«, en stor Dandsesalon med Gallerier og store Beværringslokaler. Orkestret bestod af 30 Musici, og det Hele var noget saa Storartet, som vi ikke havde set før. — I Berlin traf vi flere Landsmænd, dog ingen Bekjendte fra Hjemmet.

Vi forlode nu Berlin og toge Vejen til Potsdam, i Følge med en Bogbindersvend, og ankom dertil om Aftenen. Vi toge ind paa Bogbinderherberget, hvor vi maatte ligge paa Straa, da de havde saa knap Sengelejlighed. — Potsdam er en stor og smuk By, har regelmæssige Gader, et smukt Slot og store Militærkaserner. Der vrimlede af Militær — rigtige Paradedukker med Snoreliv paa. Egnen omkring Potsdam er meget smuk; men det var endnu saa tidligt paa Aaret, at vi ikke rigtigt kunde bedømme den.

Den følgende Dag gik vi efter Wittenberg, hvor vi ankom efter 2 Dages Marsch.

Wittenberg er en stærk Festning ved Elben og forresten en gammel og mærkværdig By. I en af Byens Kirker ligger Morten Luther begravet, og paa en fri Plads staar hans Statue af støbt Malm paa en stor Granitblok under et gothisk Tempel af støbt Jern. I Kirken hørte vi en Prædiken af Luthers Afkom.

Vi kom igjennem adskillige smaa Kjöbstæder i Preussen og naaede den tredje Dags Aften Leipzig i Kongeriget Sachsen. Vi bleve

anholdte ved Porten og hver af os maatte fremvise 3 preussiske Daler i Rejsepenge, før vi fik Lov til at komme ind i Byen. Vi opsøgte os nu et Herberg, hvor vi udhvilede vore trætte Lemmer i en god Seng.

Leipzig er en betydelig Handelsstad og har mange store og smukke Butiker og Vexelkontorer. Det var kort for Paaskemessen og der havde allerede indfundet sig mange Rejsende af forskellige Nationer. Vi saa saaledes Tyrker, Grækere og flere asiatiske Folkeslag i deres Nationaldragter. Af polske Jøder var der en stor Mængde, samt mange Slags Folk og Dragter. — Vi opholdt os een Dag i Leipzig og gjorde os bekjendte med meget Seværdigt, f. Ex. de smukke Anlæg udenfor Byen med Mindestøtten fra Slaget den 18de Oktober 1813, hvor Napoleon mistede Herredømmet i Tydskland.

Da der ikke var noget Arbejde at erholde for os i Leipzig, saa lode vi os visere til Altenburg, hvor min Rejsekollega Guldsmiden havde hørt, at der skulde være Arbejde.

Det var nu 3 Uger siden, vi forlode Ratzeburg, og vi skiltes ad ikke uden Rørlse. Jeg var nu skilt fra min Ven og Landsmand og kunde ikke længere underholde mig med Nogen i mit kjære Modersmaal. Vel traf jeg en ny Rejsekommerat undervejs, som lod til at være et skikkeligt Menneske, men han var en Tydsker, og jeg kunde dog ikke fatte rigtig Fortrolighed til ham.

Vi indtraf om Aftenen i Altenburg og toge ind paa Herberget, hvor det gik meget lystigt til, saa at jeg snart kom i en glad Stemmning.

Altenburg, Hoved- og Residensstad i Hertugdømmet Sachsen-Altenburg, er en temmelig stor By med gammeldags Bygningsmaade (ligesom Lübeck.) Det hertugelige Slot er bygget paa en Klippe og har et imponerende Udseende.

Her saa jeg for første Gang Bjerge og dannede mig ved Synet af dem en Idee om de gamle Ridderborge, hvorom jeg havde læst.

Jeg besøgte flere Malere, for om muligt at faa Arbejde; men det lykkedes mig ikke. Jeg besøgte ogsaa Holmaleren, som jeg dog ikke traf hjemme; men hans Kone, som nok ansaa mig for en stor udenlandsk Kunstner, havde den Artighed at vise mig sin Mands Atelier og Malerisamling, som var meget interessant. Til Slutning var hun saa fri at spørge om mit Navn, og da jeg antog, at mit eget var temmelig ubekjendt, saa nævnte jeg Navnet paa en af vore berømteste danske Kunstnere, hvorefter jeg anbefalede mig.

Landboerne i det Altenburgske have en ejendommelig Dragt, der har noget tilfælles med vore Amageres. Fruentimernes Skjorter ere saa korte, at de knapt naa til Knæerne; men forresten ere de velproportionerede Folk og have et godt Udseende.

Jeg forlod Altenburg igjen og tog Vejen til Chemnitz, i Følgeskab med den omtalte Rejsende, som var Rebslager af Profession. Egnen blev nu mere vild og romantisk, men ogsaa mere besværlig at gaa.

Vi vare nu ved Foden af Erzbjergene. Vejen slyngede sig igjennem store Granskove i en betydelig Højde, og der laa en Mængde Sne, som ikke var tøet endnu.
(Fortsættes).

Efterlysning.

Oskar Gramm, Blikkenslager fra Ribe og **H. C. Andersen**, Maler fra Næstved bedes hurtigst muligt opgive deres Adr. til Skand. Club Luzern (Adr. Hôtel Bad, Bürgerstrasse.)
Ahrend Olsen, Sekretær.

Vege sack.

Den herværende Afdeling af C. U. K. afholdt Lördagen d. 9. ekstraord. Generalforsamling. Pa Grund af Kasserens og Sekretærens Bortrejse valgtes, som Kasserer: **Chr. Petersen**, Maskinarbejder, Aarhus.

Sekretær: **Chr. Madsen**, Kleinsmed, Odense. I sidstnævntes Plads som Næstformand valgtes **J. M. Larsen**, Kleinsmed, Aarhus.

Vi maa tillige meddele, angaaende Arbejdsforholdene, at der er spærret i alle Brancher for Øjeblikket, saa vi faraaer alle Landemænd at rejse hertil foreløbigt.

Med skand. Hilsen

Chr. Madsen, Sekretær.

Det danske Consulat i Schweiz.

Adressen paa den nye Consul er: **Hr. Diethelm**, Bahnhofstr. 13, Zürich I.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Aldt friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokal for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder Sammenkomst i sit Sommerlokal hos: **N. P. Nielsen**, Allegade 19. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweiergasse.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokal for Skandinaver.
F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Rest. zum weissen Bären, Josephspitalstr. 9. Lokale for Nordisk Forening.

NÜRNBERG.

Fra Lördag d. 4. April har Skand. Forening Lokale i Rest. „Vater Jahn“, Turnstr. 14.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Samlingslokal for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. **Gustav Polzin**.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz)

Adr. i Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 21.

Lørdag den 23. Maj 1903.

II. Aargang.

Paa Grund

af Helligdagen (Kr Himmelfart) kan dette Nr. af Bladet først ekspederes Fredag Aften.

Referat

af Forhandlingerne paa Kongressen
i Zürich d. 2. og 3. Maj 1903.

(Fortsat.)

§ 5.

Jørgensen skildrer Organisationens Betydning for Arbejderklassen, og mener at det er ret og billigt at inødekomme Kravet om Organisationspligten. *J. P. Jensen* foreslaar: »Medlem kan enhver Skandinav og skandinavisk talende blive« som Punkt 1. Enstemmigt vedtaget. *H. Jensen*. Enhver skandinavisk talende bør, forsaavidt Medlemmerne tillader det, kunne optages; Betingelsen om at staa i Fagforeningen giver Foreningen et vist politisk Anstrøg, som virker meget til Skade, f. Ex. i Wienerforeningen. *Hertz* stillede følgende Forslag: »Politiske og faglige Spørgsmaal ere overladte de lokale Foreningers Interesser.« Det er den eneste Maade at opnaa Fred. *Larsen*, Foreningen i Wien maa sagtens kunde undgaa Politiets Indblanding. *J. P. Jensen*, Naar Fagforb. i Østrig kan staa i Forbindelse med udenlandske, kan skand. For. i Wien ogsaa staa i Forb med os, selv om Fagforeningsbogen er Betingelse. *Schou* oplyser, at Politivangen er meget streng, Bøger og Kasse blive flere Gange om Aaret kontrollerede. *Jørgensen*: Disse Skræmmebilleder have ingen Betydning, Foreningen bliver ikke betragtet som politisk og har som Følge deraf intet at risikere, jeg finder den gamle Pg. 5 formaalstjenligst. *H. Jensen*: Hvorfor blive hængende ved denne Paragraf den er dog unødvendig da Naverne ere saa godt organiserede hjemme fra. Skal vi endelig have denne Pligt har jeg et Ønske fra Frankfurterforeningen om at stryge Ordet »moralisk« i Forslaget; med Hensyn til Wienerforeningen troer jeg ikke den østrigske Konsul tager Foreningen for upolitisk. *P. Jørgensen*: I saa Tilfælde tiltræder Foreningen Centralisationen som korresponderende Afdeling. *Langvad*: Naar det

blot er en Pligt at staa i Fagforb. er vi ude over Striden, det tror jeg alle kan gaa med til; men da vi jo som bekendt naar vi kommer hjem maa fremvise Kvittering fra Forbundene i Udlandet, finder jeg det som en moralsk Pligt at minde de ligeglade om ikke at laa for store Restancer i Rejseaaarene, samt stadigt holde Kollegialitetsfølelsen højt.

Der opstilles 4 Forslag. 1: Det oprindelige Lovforslag. 2: Frankfurterforeningens. 3: Forslag fra J. P. Jensen (se Lovforslaget). 4: Forslaget fra Arnold Hertz (se Lovforslaget). Ved Slutafstemningen fik hver af de to sidstnævnte 5 St. og gaar derfor til Generalafstemning.

§ 6.

P. 1. Enstemmigt vedtaget, med Udeladelse af sidste Linie.

P. 2. *H. Jensen* foreslaar 2 Redaktører. *Jørgensen* ønsker hver Redaktørs Arbejde nærmere fastsat. Støttes af *H. Jensen* og vedtages enstemmigt med denne Ændring.

P. 3. Enstemmigt vedtaget.

P. 4. Enstemmigt vedtaget.

§ 7.

P. 1. *Larsen* foreslaar at hvert Udvalg bestaar af Medlemmer som bo i samme By. *Jørgensen*: dette har mindre at sige, blot de bo i Nærheden af hinanden.

Enstemmigt vedtaget.

P. 2. Vedtaget med 7 Stemmer.

§ 8.

P. 1—2—3. Enstemmigt vedtagne.

§ 9.

P. 1—2. Enstemmigt vedtagne.

Overgangsbestemmelser.

P. 1. Enstemmigt vedtaget.

P. 2. *J. P. Jensen* foreslaar Bladets Navn saalydende: »Den farende Svend.« Meddelelsesblad for de skand. Foreninger i Udlandet. *H. Jensen* synes Titlen er for poetisk; men Forslaget vedtoges med 8 Stemmer.

P. 3. Enstemmigt vedtaget, efter at *P. Jørgensen* paa Opfordring af *H. Jensen*, har oplyst at C. U. K.s Aktiva lavt regnet er ca. 500 Fr.

P. 4. Enstemmigt vedtaget.

Til dette Punkt stiller *Jørgensen* følgende Resolution: »Kongressen i Zürich bemyndiger det eventuelle Forretningsudvalg at tilstræbe

en Samvirken med Haandværkernes Rejseforening i Danmark.« Vedtoges enstemmigt.

P. 5. Hertil stillede *H. Jensen* følgende Forslag: »Ved Valg af Forretningsudvalg etc. anvendes paa Forlangende Forholdstalsvalg.« Enstemmigt vedtaget.

P. 6. Vedtoges enstemmigt.

Af Mangel paa Tid udgik 2den Behandling af Forslaget, og Lovforslaget i sin Helhed vedtoges enst.

Generalafstemningen maa foretages senest d. 6. Juni.

Zürich, 12. Mai 1903.

Emil Jensen, Kristen Hansen,
Sekretærer.

§ 5.

Vi har modtaget følgende Indsendelse:

§ 5 er endnu Stridens Æble. Ved Kongressens Forhandlinger kom 4 Forslag til Afstemning. Det første var det oprindelige med Ordlyden »moraliske Pligt« som kun støttedes med to Stemmer. Det næste var fra Frankfort (Skand. For.) som foreslog »moraliske strøget; men som sletning Stemmer fik. Sluttelig var der kun de to Forslag som hver vedtoges med 5 Stemmer og over hvilke I nu har at afgjøre.

Bliver J. P. Jensens Forslag vedtaget, tvivler jeg paa et godt Resultat af Kongressen og anmoder jeg eder, om ikke for andet, saa dog i Fredens Interesse, at antage mit Forslag.

Landsmænd! hvorfor skal vi paatvinge netop de største og ældste Foreninger en Lov eller Baand, naar det ikke er nødvendigt for det store Hele. Med Undtagelse af § 5 ere de af Kongressen vedtagne Love, en fuldstændig Sejr for C. U. K. Er det vel nødvendigt, at de, for vore rejsende og trængende Landsmænd, ellers saa gode Bestræbelser, skulde blive tilintetgjorte for denne Prgfs. Skyld? Mit Forslag er absolut demokratisk, gjennem dette staar det enhver Forening frit, at nægte uorganiserede Skandinaver Optagelse. Alle Foreninger har fuldstændig Frihed ved Optagelse af Medlemmer, en Frihed som berøves dem dersom J. P. Jensens Forslag gaar igjennem. Kan det ikke blive ubehageligt for enhver Forening, hvis den ved Lejlighed vil optage en Student, Haandværksmester, Handlende eller Mænd af lignende Stilling, og saa først maa indhente Forretningsudvalgets Tilladelse? Dernæst er Tallet paa uorganiserede Skandinaver saa lille, at det for deres Skyld næppe er nødvendigt at sætte de ellers saa velmente Bestræbelser paa Spil. Tilmed har vi dersom en Landsmand staar udenfor sin Fagforening snarere Lejlighed til at faa ham i en saadan end naar vi helt støder ham fra os.

Dernæst vil Foreningerne i Østrig og maaske ogsaa i Frankrig (hvor for ca 10 Aar siden en nordisk Forening opløstes af politiske Grunde) forhindres i at tiltræde Centralisationen.

Landsmænd! jeg anbefaler eder hemmelig Afstemning, tænk, vær moderat, og lad ikke vor gode Sag strande ved en Paragraf 5.

Arnold Hertz.

Aabent Brev.

Til „Familien Jensen!“

Jeg vil nødig, men jeg kan ikke andet, jeg maa svare, skönt jeg véd hvilken Storm det vil nedkalde over mit syndige Hoved.

Hrr. Harald Jensen, jeg begynder naturligvis med Dem; det er egentlig ikke for at smigre Dem, men jeg synes at jeg maa. Vilde det ikke have været nok saa passende om De i sidste Nr. af Meddbl. havde sat Referatet fra de paa Kongressen tilstedeværende Sekretærer, i Stedet for »Frits Kemps«; som, da han kun overværede en Del af Forhandlingerne, tildels maa betragtes som Spind. De ynder hvad der kommer fra Grunden siger De; men De lader til at kunne huske forkert, naar De siger at P. Jørgensen »med Pathos« har fremsat, »at Mestrene her med Angst og Bæven tænker paa de danske Svende.« Protokolførerne, og jeg forøvrigt ogsaa, hørte det som en Spøgebemærkning. Jeg finder det, under de nuværende Forhold, hvor der handles om Fred, som sjofelt at vilde puste en saadan Bagatel op til et Agitationsnummer. —

I Stedet for »Fra Tilskuerpladsen« J. P. Jensens $\frac{1}{2}$ og Deres egen $\frac{3}{4}$ Side Reklame, tror jeg at vi Abonnenter af Deres Blad, vilde være bedre tjente, hvis De ikke tyggede og omplavede vor Læsning saa man skulde tro De ansaa os for ukompetente til at læse og fordøje Faktum.

Derpaa vil jeg sige et Par Ord til Hrr. Faustrup-Jensen. Egentlig er der meget at svare Dem, men jeg ynder ikke altfor mange Ord.

Hvis jeg ikke vidste at De ingen Brillen bruger, vilde jeg tro at De havde haft et Par for stærke paa under Kongresbesøget paa »Tilskuerpladsen«. De har lagt Mærke til Ting som næppe nogen anden har skænket en Tanke — for Ex. Pladseringen og Temperamentet. De siger at C. U. K.s Delegerede mødte med bundne Mandater; — ja, i samme Grad som Lokalkassens; men heller ikke mer, — vi vare valgte til Forhandling om Lovforslag, som senere skulde antages eller forkastes af Generalforsamlingen — jeg gad vide hvorledes De tænker Dem de bundne, under ovennævnte Forhold! De har bemærket, at Harald Jensens Paapasselighed var Skyld i at Lokalkassen ikke allerede Lørdag Aften blev kastet til Jorden; det har De vel drømt, eller H. J. har selv fortalt Dem det, for selv gav De mens dette stod paa »Glansnumre« i det andet Lokale. De siger at De godt fatter min reserverte Velkomst, eftersom jeg var den eneste der stemte mod Indskaldelsen til Kongres, ogsaa en forkert Paastand. Jeg stemte imod at Indbydelsen overgaves til Dem, fordi jeg ved at man mange Steder be-

tragter Dem med Mlstillid, og ikke uden Grund naar De én Dag kan anbefale og være ivrig for en Sag, som De en anden Dag modarbejder. Og hvad Maaden for Indskaldelsen angaar, viste denne ogsaa at Deres Hukommelse ikke er til at lide paa. Da jeg paa Mødet den 21. Marts paataalte Deres Forslag om at Foreningerne i Schweiz skulde vælge de 10 Delegerede, og ønskede at vi kun skulde opstille Kandidater dertil og *ikke noget bestemt Antal*, men saadan at der var nok at vælge imellem, naar alle Foreninger, i som udenfor Schweiz, skulde stemme derom; da slog De Dem for Punden og sagde: »Alting kan dog ikke være herinde paa en Gang!« og De lod til, lige saagodt som alle andre Tilstedeværende, at indse det for Lokalkasserne nedværdigende, og, tror jeg, for C. U. K. uantagelige Forslag. — Forøvrigt fandt jeg det forkert at tage Beslutning om en saa vigtig Ting paa en almindelig Mødeaften, blot fordi De var kommet dumpende ned fra Himlen eller fra Kempen.

Og nu Hr. J. P. Jensen. De er vanskelig at forstaa, endda De skriver vort Modersmaal; men Meningen med Deres Veltalenhed er vel at slaa et Slag for om mulig at faa vort nye Blad, væk fra Kreuzlingen — De skriver som om at Bladet allerede var bortliciteret og uden anden Betingelse end blot Billighed — Prøv en Gang at tage Deres Øjne væk fra Bern og se »den færende Svend« som den nu udgaar — se dens Indhold; den kommer bestemt, og dens Artikler er hvad der har Interesse for færende Haandværkere, andet behøver vi ikke, Resten kan vi læse i hjemlige eller udenlandske Dagblade.

Som Slut blot disse Par Ord: »Lad Dem ikke af personligt Usynpathi forlede til at bruge Udtryk som virkelig ikke sømmer sig naar man er kommet ud over den Alder hvor man løber med korte Bukser og sætter en Ære i at kunne fløjte højest.«

Zürich, den 19. Maj 1903.

J. K. Langvad.

Skand. Haandvfor. Berlin.

Kassereren *Hjort-Freiesleben*, er flyttet fra Markusstr. til Borsigstr. Nr. 2, 4 Sal o. G., Berlin N. (Borsigstr. ligger vis-à-vis Stettiner Banegaard). Vort nye Foreningslokale er: Jüdenstrasse 55, Hotel z. goldenen Löwen. Møde hver Lördag Aften Kl. 9 hvortil alle Landsmænd i Berlin og Omegn venligst indbydes.

Med skand. Hilsen

J. Chr. Nissen, Sekretær.

Dresden.

Lördagen d. 9de Maj afhöll Skandinaviska Föreningen »Vaulundur«, sin 20årige stiftelsestest. I den vackert smyckade föreningslokalen samlades vi för att göra oss en trellig afton. Vid bordet härskade en gemytlig stämning, tal och sång allöste hvarandra. Efter måltiden vidtog prisskjutningen, ett par lands-

män gaf ett par extranummer i sång o. bukaleri. Först sent på natten skildes man åt med många Lyckönskningar om föreningens framgång. Med skand. hälsning

H. Grönberg, Sekreterare.

München.

Som Följe af en Opfordring fra den henværende Skand. Foren. til os, om Sammensmæltning af de to Foreninger, afholdtes der Lördag d. 16. ds. en fælles Generalforsamling. Paa denne blev samtlige Fordringer som Nord. For. allerede tidligere havde opstillet, vedtagne, — saaledes Nedsættelse i Kontingentet til Lokalkassen for C. U. K.s Medlemmer o. a. Sammensmæltningen blev saaledes vedtaget og udbetales Understøttelsen fremtidigt af C. U. K.s Kasserer i Foreningens Lokale: Rest. Nürnberger-Hof, Bayerstr. 53a hver Lördag Aften, samt daglig fra Kl. 7—7½ hos Kassereren H. Riis, Jahnstr. 35 II.

Til Bestyrelsen, som efter Overenskomst skulde repræsentere begge Parter, valgtes: Formand: A. Reimer, Snedker. Kasserer: Niels Juul, Snedker. Sekretær: Sørensen, Mekaniker. Bibliotekar og Lokalinspektør: V. Berg, Bogbinder. Suppleanter: Halle og Albertus. Med skand. Hilsen

V. Albertus

Stettin.

Herved meddeles, at Kassererposten fra Dato er overtaget af Maler *Jakob Kamp*, Philippstrasse Nr. 7 III o. G.

Med skand. Hilsen

H. C. Andersen.

Zürich.

Hr. P. Jörgensen, Kreuzlingen.

I Striden mellem Dem og Faistrup-Jensen, angaaende Deres Tilstedeværen ved et Møde paa hvilken det med 1 Stemmes Fierthal blev vedtaget at ændre Züricher Foreningens Beslutning om Medlemmernes obligatoriske Indtrædelsespligt i C. U. K. og ophæve denne, udviser Forhandlings-Protokollen følgende: Den 15. Maj 1901 afholdtes et Møde paa Grund af en Forespørgsel fra Deres Side om hvorledes Foreningen stillede sig til et Forslag fra et Par Foreninger om Ophævelse af Obligatoriet. Om De var til Stede eller ej indeholder Protokollen intet. Da der ikke staaar noget om at De har talt om Sagen maa det vel antages at De ikke har været til Stede.

Paa et følgende Møde den 15. Juni 1901 talte P. Jensen for C. U. K., stillede nogle Forslag angaaende Forholdet af Lokalforeningerne til C. U. K. De var ved dette Møde ikke tilstede.

Paa Mødet den 1. Marts 1902 blev det vedtaget at Züricher Foreningen ophævede Obligatoriet vedrørende C. U. K. og at Indtrædelsen i C. U. K. var frivillig for For-Medlemmer. Grunden der talte for denne Beslutning har jeg tidligere meddelt Dem. Ved dette Møde var De ikke tilstede.

Paa et Møde i Okt. 1901 holdt de i Zürich et Foredrag, om det er dette Møde F. Jensen inener, ved jeg ikke.

Med venl. Hilsen

J. Spetzler.

Til Hr. Spetzlers Slutbemærkning skal jeg tilføje, at jeg d. 8. Sept. 1900 holdt et lille Foredrag i Z. F. hvor følgende Resolution *enstemmig* vedtoges: »Skandinaviske Arbejdere i Zürich udtaler deres fulde Sympathi overfor C. U. K. og lover at staa sammen Skulder ved Skulder, for at bringe samme frem til større Fuldkommenhed i Centralisation af alle sk. Foreninger udenfor Hjemlandet.»

D. 5. Okt. 1901 talte jeg atter i Foreningen i Zürich om de Sk. For's Maal og Midler. Foredraget frembragte hverken Diskussioner eller Afstemninger.

P. Jørgensen.

Harburg.

Det er vel snart paa Tiden at vi gennem »Den færende Svend« hilser paa vore Brødre i Udlandet. Foreningen her har jo nu snart eksisteret i 3 Maaneder og Svendene ved jo knapt at vi ere til. Foreningen tæller f. T. ca. 20 Medlemmer, dog findes her endnu en

Del Skandinaver som nok komme med i en nær Fremtid.

I Paasken havde vi Besøg af Sk. Haandv. Hamburg og tilbragte en rigtig gemytlig Dag tilsammen. Søndag d. 10. Maj vare vi indbrudte til Genbesøg forbunden med Kegletur i Foreningen i Hamborg og det skal siges til Ros for vore Landsmænd i Hamborg at de ere Folk med Liv i. De ere ikke tabt bag af Vognen. Aftenen sluttede med Fællesspisning om Aftenen, hvor Aalborg Akvavitten gik fra Mand til Mand og smagte næsten som Champagne. Kl. 11 om Aftenen vendte vi pr Dampfer atter hjem fuldtud tilfredse med vort Besøg og Haab om snartigt Gjensyn.

Foreningen her arbejder sig jo ellers stot fremad skönt det jo kniber lidt til Begyndelsen. Vi har saaledes besluttet at anskaffe os et Bogskab og et Bibliothek og har i den Anledning begyndt at bortsælge vore gamle Numre af Dagbladene ved amerikansk Auktion og har paa denne Maade allerede samlet os ca. 20 Mark. Foreningen afholder Møde hveranden Lørdag hos Ernst Süssenhoff, Erste Bergstrasse Nr. 7.

Næste Møde afholdes Lørdag d. 30. Maj.
Paa Foreningens Vegne
Peter Larsen, Sekretær.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokal for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Süssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder **Sammenkomst i sit Sommerlokale** hos N. P. Nielsen, Allegade 19. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokal for Skandinaver.
F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokal for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 22.

Lördag den 30. Maj 1903.

II. Aargang.

Pintse.

Du ensomme Vandrer paa grønnende Vang,
Hør fra Skovens Krone den jublende Sang,
Sangen som vækker i ængstende Bryst
Til Kamp for Livet en spirende Lyst.

De rige de mætte som klare sig bedst
De længes mod Sommerens straalende Fest,
Længes mod Skoven fra Gaderne graa,
Længes mod Landet, mod Skyerne blaa.

Men over den mørke, den sorte Fabrik,
Der hænger en Røgsky som hæmmer vort Blik,
Maskinerne larmer i Dag som i Gaar
Der mærker vi intet af Solskin og Vaar.

Er Skoven end fjern saa vil vi den naa
Om Skyer end dække for Himmelens Blaa,
Dagen vil stige, det lysner i Ost,
Lysner for Frihed, for Lighed og Lyst.

Det synger i Skoven det jubler paa Vang,
Naturen den synger os Frihedens Sang,
Sangen for Alle, i Ost som i Vest,
Sangen for Livets, for Sollysets Fest.

Bendix.

Aanden.

I Rækkefølgen er Pintsen den sidste af de Feste som i den kristne Religion symboliserer og forherliger Nazarenerens Liv fra hans Fødsel til hans Aands Genfødsel. Hvem af os kender ikke Fortællingen om hvorledes denne aandelige Genkomst bevirkede Stiftelsen af den første kristelige Menighed i Jeru-

salem. En Menighed som var sammensat af Folkets brede Lag og stod i Opposition til Datidens »borgerlige» Livssyn.

Vore skand. For. i Udl. ere i Lighed med hin Menighed sammensat af Folk fra »det brede Lag». De har hidtil, for Störstedelen staaet i Opposition til »borgerlige» Anskuelser paa et Omraade. De ere ikke patriotisk-nationale. Denne Opposition har bevirket adskilligt, forspildt megen »Sympathi» og voldt et temmeligt stærkt Modarbejde. Bevirket at vort lille Fædrelands mange vise Fædre nu i et Aar har grundet paa om det vilde være sømmeligt med »borgerlig Moral» at række sine fattige Sønner i Udlandet en hjælpende Haand. Og endnu lægger vore »Stormænd» deres stakkels Hjerner i Blod over hvorledes de bedst skal slippe ud ad Kniben; thi rent med Hud og Haar at give sig »Djævelen» i Vold vil man ikke.

Vender vi Blikket til os selv. Medens vi hidtil, dels ved opblæst Agitation, ved Indifference og maaske som Følge af naturlige Forhold delte os i Klasser som enten ikke kunde eller ikke vilde forstaa hverandres Sprog og Levemaade; saa synes der nu ved Arnold Hertz og Z. F.s Initiativ at være skabt en ny Aand, et Grundlag for Enighed og Forstaaelse, Begyndelse af et nyt Kulturværk for vor lille Kreds.

Ved Kongressens Arbejde skabtes der Husly for vore individuelle og intellektuelle Krav til Foreningerne, lad det varsle godt for vor

Pintsefest, vor Aands Genkomst, den nye Tids Krav til Livet.

Lad os betragte Foreningsaanden. Den er ofte sløj. Vore Foreninger ere Forbund for Ungdommen, den Ungdom som aldrig kan ældes, som er ung blir end Haarene graa. En kundskabstørstende Ungdom hvis Devise er »Fremad». Lad os derfor drage i Feldten mod den Aand der ofte viser sig saa sløj og

lad os reformere vore Krav, i første Linje Kravene til vort nye Blad. Lad den personlige Polemik blive sat i sidste Linje og lad os faa andre Foreningsberetninger. Er det ikke kedeligt ved hver Festberetning at skulle have at vide hvad der blev spist og drukket og at der gaves »Glandsnumre«. Vi ere alle sultne og tørstige det behøver vi ikke at fortælle Alverden. Lad ikke Offentligheden faa det Indtryk at vi ere stolte af at høre til den store Hob der søger at efterligne Bourgeoisiets Æde og Drikkegilder. Muligt der saa med Tiden ogsaa skal fortælles hvormange Gange der blev raabt Hurra og til hvilke Konger vi sendte Hyldnings-Telegrammer. Derfor bort med den Slags Beretninger.

Lad os tage en Begyndelse med vore Pintseudflugter. Lad os se hvormange Sekretærer der kan referere Foreningernes Pintseture, de Seværdigheder og Adspredelser som Medlemmerne deltage i. Og for de hvem Omkostningerne ved en Udflugt ere for dyre turde en Beretning om et Musæumsbesøg ogsaa være af Interesse. Alle i som af Kundskabstrang ere rejste til Udlandet, til Eder reitter vi en Appel. Vis at Naverne duer til mere end til at spise og drikke. Følg Eders Devise, hold Kundskabs Fane højt saa de Ligegyldige begejstres og fylkes under den. Vi vil da faa mange ru Kanter afslæbne i vort Foreningsliv og vore Foreninger vil vokse i Styrke, Enighed og Held.

Da fejrer vi Pintse hele Aaret.

Afstemningen.

Vi har fra flere Sider modtaget Beretninger om Afstemningsresultatet. Flere af Sekretærene har knyttet deres Kommentarer til Afstemningen; men da disse for Størstedelen ere de samme i hver Beretning maa vi, for ikke at trætte Læserne, stryge disse Kommentarer og i Korthed referere Resultatet fra hver By.

Bern.

C. U. K.s Afdeling vedtog paa ekstraordin. Generalforsl. enstemmigt Kongressens Lovforslag med *J. P. Jensens Forslag* til Prøf. 5.

Lokalforeningen »Hejmdal« afholdt ligeledes ekstraordin. Generalforsamling, hvor Lovforslaget vedtoges med 13 St. mod 1. *J. P. Jensens Forslag* til § 5 vedtoges med 8 St. mod 7.

St. Gallen.

Lördagen d. 23. Maj blev paa en ekstraordin. Generalforsl. Kongressens Lovforslag med *J. P. Jensens Forslag* til § 5 vedtaget.

Ligeledes blev det enstemmigt vedtaget at foreslaa d. Hr. *Peter Jörgensen*, Kreuzlingen, og *Arnold Hertz*, Zürich, til Redaktører af det ny Blad.

Derimod besluttedes det indtil videre at vente med Forslag til Forretningsudvalget.

Vege sack.

Den herværende Sk. Foren. vedtog med

21 Stemmer Kongressens Lovforslag med *J. P. Jensens Forslag* til § 5.

Wiesbaden.

Lördagen d. 16. Maj afholdt Skand. For. Wiesbaden et Møde, hvor Kongressens Lovforslag behandledes og efter en saglig Diskussion enstemmigt vedtoges.

J. P. Jensens Forslag til § 5 vedtoges med 10 Stemmer (1 stemmer ikke).

Den 5te Juni.

Nu hejser de atter det rødhvide Flag som vækker til Glæde og Fest; nu fejrer de atter den lystige Dag, hvor Glæden er selvskreven Gæst; midt i Skærsommerens dejlige Tid med den varmende Sol over By, hvor selve Naturen gør Tauken blid saa hver Sorg og Bekymring maa fly.

Der hviler et særegent, hjemligt Skær over Grundlovens Fest i vor By. Processionernes taktfaste, muntre Hær og Fanernes Smælden mod Sky. Den lystige Sang og den glade Musik og de vaargrønne blomstrende Grene, og saa Solens venlige, straalende Blik over hele den lystige Scene.

Og Aftenen under de grønne Træer, med Glassene fyldte til Randen. i kulørte Balloners dæmpede Skær, med den lune Vaarvind om Panden. Saa svinger du Pigen med Lyst og Humør paa Estradens tømrede Planker og blæser ad alt hvad der sørged dig før, og ad alle alvorlige Tanker.

Der sidder en Svend i den fremmede Stad under fremmede Forhold og Skikke; altid er han frejdig, altid er han glad, og Hjemve det kender han ikke; men han indrømmer, der var han gerne med i den glade pyntede Vrimmel, paa det gamle, gemytlig, kendte Sted under Hjemmets beskærmende Himmel.

Leipzig 1903.

Svend Lau-Hansen.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839 af *L. Prange.*

(Fortsat.)

Rebslugeren var ikke udannet og havde megen Sands for Naturens Skjönheder. Vi harmonerede godt sammen, da han tillige var et muntert Menneske, og vi havde mange Løjer i de Smaabyer, vi kom igjennem. Da der ingen Malere vare i Byerne, men desto flere Rebslugere, saa fulgte jeg i Almindelighed med ham om hos Mestrene paa »Geschenks«, idet jeg lod ham gaa først ind, for at gjøre sine Tempo og fremvise sin Vandrer-

bog (min Vandrebog laa naturligvis enten paa Politikanmeret eller den var indpakket i Randselen, og jeg blev saaledes fritaget for at fremvise den). Der vankede paa den Maade alletider lidt Levemaade og et Par Groschen.

Efter 3 Dages Forløb naaede vi Chemnitz, der er en By med omtrent 20.000 Indbyggere. Den bestaar for det Meste af Kattunvæverier; man hører en Klappen af flere Tusinde Væverstole paa alle Steder i Byen. Chemnitz er forresten en smuk By med mange smukke Bygninger og en dejlig Omegn.

Da vi atter forlode Chemnitz, begyndte det at sne saa voldsomt, at Vejen blev helt utremkommelig, hvorfor vi maatte blive i et Værtshus paa Landevejen til den følgende Dag. Der var falden saa megen Sne, at Bønderne kom kjørende i Slæde til Byen.

Den følgende Dag var Vejret godt, men meget besværligt at marschere. Vi ankom yderst udmattede om Aftenen til Freiberg, hvor vi overnattede i en god Seng, som rigtigt vederkvægede os, da vi i flere Nætter havde maattet ligge paa Straa. Freiberg er lidt mindre end Chemnitz, men en ret net By. Der er et stort Sølvbjergværk, hvor vi besaa Smelteovnen og Maskinerne, som blive drevne ved underjordisk Vand. I selve Gruben vare vi ikke, da det var Helligdag (Langfredag) og de fleste Bergmænd vare i Kirke.

Vi forlode Freiberg om Eftermiddagen i Folgeskab med flere Rejsende, som agtede sig til Dresden. Det gik nu efter Tharant, som ligger i en romantisk Dal. Vejen dertil er besværlig, men særdeles interessant. Det er en Hulvej mellem lutter Klipper, hvis Udseende blev højere og vildere, jo nærmere man kom Byen. Det blev næsten mørkt, før vi naaede Byen og Værtshuset. Her maatte vi Allesammen kampere paa Straa, men vare dog ellers i rigtigt godt Humør.

Den følgende Morgen stod jeg tidlig op og gik ud, for at gjøre Jagt paa smukke Udsigter fra Bjergene, og blev heller ikke sluffet. Tharant, som er omgivet af høje Klipper og Bjerge, bestaar for første Delen af adspredte Lyststeder, der ejes af rige Folk, som bo der om Sommeren, samt Fremmede, der ønske at nyde idyllisk Ro i den smukke Natur. Fra en gammel Ruins Mure paa en høj Klippe havde jeg den smukkeste Udsigt, hvorfra jeg slet ikke kunde løsrive mig; det var det mest Stortartede, jeg endnu havde set. Det fængslede mig saa nægtigt, at jeg snart forglemte mine Rejsefæller, og først da de opsøgte mig og mindede mig om, at det var Tid til at bryde op, først da kunde jeg rive mig løs fra det smukke Syn.

Vi forlode det dejlige Tharant, for at naa til Dresden før Aften, og passerede nu en Vej, som flere Steder var udhugget igjennem Bjergene. Uhyre Klipper hang ud over Vejen og truede med at styrte ned og begrave os Allesammen. Vi nærmede os nu den smukke Plauenske Grund, hvor den lille Flod Weiseritz strømmer gjennem Dalen og lodrette

Klipper rejse sig til en truende Højde. Flere Möller, hvis brusende Vand hvirvler sig i mange Krumninger i Flodsengen langs med Vejen, give Landskabet her en mildre Karakter, og da vi endelig ved Landsbyen Plauen kom ud af Bjergene og saa den yndige Elbdal for os, hvor Dresdens Taarne viste sig i det Fjerne og Solen beskinne dens Kirker og Kupler, da ønskede jeg rigtignok, at Dresden maatte blive den By, hvor jeg kunde finde Rolighed og Arbejde.

Klokken 4 om Eftermiddagen marscherede vi ind i Dresden og styrede vor Kurs til et Herberg. Efter at have aflagt vort Tøj og pyntet os en Smule, gik jeg i Følge med Flere til den katholske Kirke, for at se Højtideligheden, da det var Paaskeaften. Vi saa her hele Kristi Opstandelse, som de kaldte det, og som var overordentlig pragtfuldt. Processionen, hvori hele den kongelige Familie deltog, bevægede sig langsomt gjennem alle Kirkens Gange under den mest henrivende Musik, som i Forbindelse med Duften af Røgelse fyldte enhver Tilskuers Bryst med forunderlige Følelser. Kirken var pragtfuldt oplyst og Alting glimrede af Guld og Sølv, et Bevis paa Kirkens uhyre Rigdom. Da Højtideligheden var forbi, begave vi os igjen tilbage til vort Herberg, hvor vi spiste Paaskeæg, som smagte fortræffeligt. Der vare mange Gjæster, for største Delen Fremmede, til Stede.

(Fortsættes).

Bremen.

Skandinavisk Forening Bremen afholdt Lørdag d. 23. Maj en ekstra ordinær Generalforsamling, hvor Lovforslagene drøftedes. Resultatet er indsendt til Hr. Langvad. Dernæst foretoges Suppleringsvalg til Formand og Sekretærposterne. I Stedet for Murer Thorsen, Korsør, valgtes som Formand: Bødker J. P. Petersen, Vejlv., og som Sekretær: C. Nielsen, Tapetserer, Odense.

Med skand. Hilsen

N. Sørensen, fhv. Sekretær.

Hamburg.

Søndag d. 10. Maj afholdt Sk. Haandv.-Forening Hamburg-Altona en meget vellykket Keglerefest, hvortil vi havde indbudt vor Broderforening i Harburg. Naverne vare fuldtalligt mødte og Kl. 3 begyndte Kuglerne at rulle henad og ved Siden af Banen. Der var indkøbt 10 smukke Præmier og Kl. 8 var man færdig med den spændende Del af Festen. Herpaa begave vi os hen i vort Lokale, hvor den mere gemytlige Del tog sin Begyndelse med Fællesspisningen. Menuen bestod af Beusteg og for yderligere at kildre Ganen diverteredes vi med smaa danske Snapse. Efter Maaltidet underholdtes vi paa bedste Maade af en Del Svende som gave deres Glandsnumre til bedste.

Festen gav et rent Overskud paa ca. 70 Mark, hvilke vil blive anvendte til Fordel for vort Bibliothek.

Med skand. Hilsen
K. A. Nilsen, Sekretær.

Vege sack.

Mandag d. 18. ds. afholdtes et ekstra Møde. Paa Grund af Fornandens Bortrejse valgtes i hans Sted Maskinarbejder *E. Petersen* fra Silkeborg. Med skand. Hilsen

Chr. Madsen, Sekretær.

Arbejdsforhold.

Dresden.

Härmed meddelas, att strejk för närvarande pågår i Dresden under Timmerer- och Murarfacket och torde på den grund resande skandinaver med ofvan nämnda yrke ej resa till Dresden.

H. Grönberg.

Bremen.

Det meddeles hermed, at der for Tiden er Lockout i næsten alle Fag her i Byen.

N. Sörensen.

Efterlysning.

Vi har fra Köbenhavn modtaget et Brev fra et Par bekymrede Forældre som gjerne vilde vide deres Söns Kleinsmed *Andreas Hansens* Adresse. Hansen er ca. 20 Aar og er efter en Vinterrejse i Italien paa Vejen nordpaa bleven syg og indlagt paa Hospitalet i Eidorf, hvorfra han blev udskreven d. 26. April. Herfra agtede han sig over Düsseldorf hjem. Da her ethvert Spor ophører, anmodes Landsmænd som maatte kende hans nuværende Adr. sende denne, enten til Redaktionen af *»D. f. Sv.»*, eller direkte til *Chr. Hansen, Lille Farinagsg. 2. Kj., Köbhvn.*

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Süssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere atholder Sammenkomst i sit Sommerlokale hos **N. P. Nielsen**, Allegade 19. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohlgartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. i Tyskland: Postlagernd Konstanz.
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 23.

Lördag den 6. Juni 1903.

II. Aargang.

I Bologneskoven.

Der er mange, der rejser til Paris, og det er ganske interessant at besøge »Verdens Hovedstad« — det vil sige, naar man har en godt spækket Tegnebog med sig. Kommer man derimod til Paris med nogle få Sous i Vestelommen, er det en noget tvetydig Fornøjelse.

Efter en lang Pilegrimsvandring fra vort lille Danmark, var vi endelig naaet saa vidt, at vi kunde spørge efter »Chaussé de Paris«. Det var et højtideligt Øjeblik, da vi kunde begynde at skimte Eiffeltårnet i det fjerne. Det tegnede sig som et taaget Omrids af en lang Dampskorsten forude.

Vi holdt vort Indtog i Paris hverken til Hest eller »paa en Asenindes unge Fole« — men ret og slet paa »Apostlenes Heste«. Der var ikke rejst Æresporte eller strøet Blomster for os, og der lød ingen Hurra-Raab. Vel lød der af og til et Jubel-Raab bag os; men det maatte vist nærmest tilskrives Moroen over vore komiske »Gagakker«.

Det kneb med at finde omkring i dette Virvar af Menneskebørn. Vel talte vi ganske godt Fynsk; men det forstod de slet ikke dernede.

Paa Landet havde vi meget bedre kunnet klare os. Var vi sulten der, havde vi blot behovet at stikke Hovedet ind ad Døren og sige: »Buh!« Saa var Bønderne altid klar over, at vi var sultne og tørstige. Det Udtryk kendte de fra deres egen Stald.

Men i Paris maatte der mere til end et Brøl. Hvert Øjeblik maatte vi foranstalte en hel Pantomime-Forestilling, som Cirkus Variété kunde have tjent hele Formuer paa.

Syatten Gange var vi paa Nippet til at blive hakket til Plukfisk af Dampsporvognene. Man skal næsten være Akrobat for at vove sig over en Kors-Boulevard.

Den første Nat sov vi paa et Hotel i rue de la Tombe Issoire. Efter en vellykket Pantomimeforestilling blev Værten klar over, at vi ønskede Logi. Det var 1½ Francs til hver for den Fornøjelse. Da vi skulde til Sengs, forsøgte Værten at faa endnu nogle Sous ud af sine danske Logerende. Hvis vi vilde have Lys til at klæde os af ved, kostede det 20 Cent mere, gjorde han os forstaaelig.

Vi betakkede os for en saadan Luksus. V var vant til at orientere os foruden. I Høstakkene faar man nemlig aldrig Lys.

Da vi næste Dag reviderede vor Formue, kom vi til det Resultat, at vi maatte leve noget mere økonomisk. Det gik ikke an at sove i Ederdun hver Nat.

Saa tog vi en rask Beslutning og indlogerede os i Bologneskoven.

Det var netop Søndag Aften, og en stor Del af Paris var i Bologneskoven. Der var Drosker, Kalesche-Vogne og Automobiler i lange Rader, og det vrinlede med brogede Menneskebørn. Min Kammerat var saa vred som en Tysker. Det var uforskammet, sagde han, at de skulde have Lov til at gaa herude og forstyrre vor Nattero.

Endelig gik Pariserne hjem i Seng, og saa havde vi det rigtig hyggeligt. Men der var noget fodkoldt paa vort Logi. Min Kammerat laa hele Tiden i Søvne og fannede efter Overdysten.

Jeg puffede ham i Siden. »Hør, du,« sagde jeg, »vi maa uniformeres mere feldmæssig, ellers risikerer vi at fryse ihjel og gaa til Helvede og blive stegt bagefter.«

Vi faar Handselen frem og ekviperer os saaledes i Gala:

Revnede »Gagakker«.

Hvide Underbukser.

Sol-grøn Frakke.

Bulet Hat.

Strømper paa Hænderne.

Nu gik det bedre. I Lobet af et Øjeblik snorkede vi, saa Nat-Uglerne hylede af Forskrækkelse.

Pludselig vaagner jeg ved, at nogen dunker mig i Maven. Jeg slaar forskrækket Øjnene op og skimter to Politibetjente, der staar bøjet over os.

Paa en noget ublid Maad betyder de os, at vi maa rejse os. En af dem tænder en Blændlygte, og saa begynder de at betragte os.

I næste Nu lød der en skraldende Latter. De ellers saa bøse Lovens Haandhævere lo, saa det klukkede i dem. En saadan Uniform havde de sikkert aldrig tidligere set.

Da Latteren var stillet lidt af, matte vi frem med Papirerne. Men det var noget besværligt at faa vore »Baske-Luffer« ned i Inderlommen.

Laugt om længe fik vi dog Papirerne draget frem, og Beljente begyndte at revidere dem. Efter nogen Overvejelse kom de til det Resultat, at Danmark laa nede ved den anden Side af Rom, og at de i Grunden ikke havde noget med os at gøre.

Saa gik de, og vi sov uforstyrret til den lyse Morgen.

Lazaron.

En ny „Den farende Svend.“

Fra og med Fredag d. 3. April 1903 udgives i Odense et Blad under Titlen »Den farende Svend«. Ugentligt Organ for Herbergerierne og de farende Svende. (I Danmark. Red.) Bladet uddeles gratis til alle Landets Svendehjem og kan abonneres for 50 Øre Kvartalet (5 Øre pr enk. Nr.) Bladets Program er at være et Bindeled mellem de rejsende Svende og Svendehjemmene i Danmark og fortjener derfor sikkert Støtte fra disse to Sider. Dets Redaktør, Hr. M. L. Madsen, Paaskestræde 3, Odense, fortæller jævnligt smaa Interiører fra sine Rejser i Udlandet. Ovenstaaende gengiver vi en af disse under Titlen »I Bolognaeskoven«. I et senere Nr. skal vi genfortælle Hr. Madsens Besøg hos Konsul Hoskier i Paris.

Varmen

kort før Pintse, var saa stærk i Bern at vor Kollega var ved at blive blød paa Pæren. Til en Begyndelse ærgrede han sig gul og grøn over Kongressens Resultat, hvilket han tilskrev C. U. K.s »bundne Mandater« og Lokalforeningernes »ungdommelige Delegerede« der stemte efter deres egen og ikke efter Harald Jensens Oberbevisning. Og da saa Langwad sendte »Familien Jensen« et aabent Brev blev han rav ruskende gal i Skrallen over den Grønskolling der ikke begreb, at Alderdom og 20 Aars Erfaring beskytter for Daarskab.

I sin Bersærkergang, hvor han fægter mod Windmøller, gør han et Indtryk som minder os om et Digt af Poul Möller, hvilket vi for en Snøs Aar siden læste i et dansk Blad og hvis første Strophe lød:

»Før snart for evig Tid min Mund er stum
og Muldet synker alt imellem mine Tænder,
saa vil jeg samle al min gamle Vrede i en

Sum

og slynge ud med begge mine Hænder,
det gamle Had, den isnende Foragt,
hvorat mit Hjerte inderst inde brænder.«

P. Jörgensens Udtalelse om Schweizermestrenes »Angst og Bæven for de skandinaviske Svende« volder vor Kollega ikke ringe Fordøjelsesbesværigheder. En Mand med 20 Aars Erfaring burde dog virkelig ikke være begavet med en daarligere Fordøjelse end de øvrige Kongresdeltagere. Det er et Tegn paa Svaghed, naar han endnu maa grunde paa hvad der er Spøg og Alvor. Som

Familien Jensens Overhoved giver han sig dernæst til at spille Fornyrer for Familiens Benjamin, Hr. J. P. Jensen.

Mon J. P. J. er tilfreds med det? En Mand som aspirerer til en tom Redaktørstol maa nok kunde svare for sig selv, uden at faa sine Argumenter om P. Jörgensens Husvært og private Malerforretning aftappet paa Flasker. Den Slags vaasede Argumenter der ere skaarne efter Berner-Bogtrykkerens Maalestok, forbyder et alvorligt Svar.

Kun et af de sædvanlige Midler til at putte Folk Blaar i Øjnene med, finder vi, fortjener lidt Paataale. Sætningen lyder: »Det staar fast, at mit Pristilbud i sin Tid var 35 Fr. pr Uge, medens Prisen fra P. Jörgensens Trykker var 33 Fr.; men med en hemmelig Tilføjelse om at P. Jörgensen skulde have 2 Fr. ekstra for at læse Korrektur —«

Hr. Jensen i Bern og Grütlitrykkeriet i Zürich forlangte i sin Tid hver 35 Fr. pr Nr. (500 Expl.) Hr. Welti i Kreuzlingen gav Tilbud paa forskellige Formater at Bladet deriblandt et, i samme Format som de andre to Tilbud, for 30 Fr. (ikke 33 som H. J. fortæller). Da Bladet hidtil havde arbejdet med Deficit mente man ikke, at kunne flutte sig med 260 Fr. aarlig. For Ekspedition af Bladet havde man hidtil betalt en Landsmand i Zürich 2 Fr. pr Nr. Jörgensen tilbød at gøre dette Arbejde for samme Pris og Korrekturlæsningen gratis. Senere foreslog Faistrup-Jensen 450 Kr. = ca. 650 Fr. aarlig Løn til Red. og Administration o. s. v. og disse Penge mente Jörgensen burde fordeles saaledes 400 Fr. til Redaktion og Medarbejdere, 200 Fr. til Ekspedition og Korrekturlæsning, 50 Fr. til Bladets Kasserer.

Se saa Hr. Harald Jensen, nu ved Offentligheden det der hidtil var »en Hemmelighed.« Lad os tilføje, at der ved en Ekspedition af Bladet fra Konstanz til Tyskland og Østrig, aarligt spares 75 à 100 Fr. saa bliver det ca. 350 Fr. aarligt som de farende Svende mindre blokkes for.

Paa Kongressen forklarede Hr. H. J., at den taritmæssige Løn var 37 Fr. for Sættere i Bern, medens den i Kreuzlingen var 30 à 32 Fr. pr Uge. Skal vi følge Hr. J. P. Jensens Teori findes der maaske en By, hvor Tariften er 40 à 45 Fr. pr Uge og saa vare vi jo moralsk forpligtede, i Følge Theorien, at lade Bladet trykke i denne By; men saa fik jo hverken J. P. Jensens Principal eller Bogtrykker H. Jensen Lejlighed til konkurrere med hverandre om Bladets Trykning.

Til Slut kun dette, Faistrup-Jensen har nogle Gange bebrejdet Hoved-Best. og P. Jörgensen deres Rundhaandethed, J. P. Jensen deres Sparsommelighed. Skönt de begge ere enige om at det er en skidt Ledelse C. U. K. har, ere de ikke enige om hvad der er mest forkasteligt. Vi antager at Antipathien hos de Hrr. har sin Rod i deres egen store Trang til Ros og Magt, da nu vor Bernerkollega andet Steds i sit Blad saa beskedent foreslaar sin egen Forening til Sæde for Forretnings-

udvalget vil det muligvis lykkes at faa et Medlem af »Familien Jensen« ind i Udvalget. For faar vi næppe Fred.

Sikken Idyl det vil blive. * *

Et Par Ord, til Hrr. Harald Jensens Brev.

Deres faderlige Svar, og den Omhu De deri viser for mit Velfærd, rører mig.

Hvad min »Blasfemi« overfor P. Jørgensen angaar, haaber og tror jeg at han har en klarere Opfattelse og Hukommelse end De i dette Tilfælde lader til at have.

Deres 20 Aars Erfaring har jeg al Respekt for, man maa benytte det Pund man har faaet eller samlet. Deres Udtalelse, at jeg er Idealist ønsker jeg maa være rigtig og helst i en større Udstrækning end De tænker Dem, og jeg haaber at den ikke maa tage af, selv om jeg faar Aarrækken. — Jeg ønsker lige saa lidt at være Uven med F. Jensen som med enhver anden. — Under en Diskussion har enhver Ret til at tale for sin Mening, men har en Aistemming fundet Sted, maa man rette sig derefter, og gör Tillidsmanden det ikke, har Enhver Ret til at kritisere ham.

Hvad jeg skrev til J. P. Jensen var nærmest foranlediget ved hans grove Angreb paa P. Jørgensen, jeg fandt ikke at han burde overfuse Tillidsmanden for den Forening med hvilken der bliver arbejdet paa Sammenslutning — og som forøvrigt ikke skylder ham Regnskab.

At mit Brev kom i begge Bladene skylder jeg saavel Redaktørerne som Læserne en Undskyldning for

Zürich, d. 2. Juni. J. K. Langvad.

Paamindelse !

De Foreninger der endnu ikke har stemt over Lovforslagene erindrer vel, at Lørdag d. 6. Juni er sidste Frist for Aistemningen, og for at denne kan blive sammentalt og bekendtgjort i førstkommande Nummer af Bladene, bedes den inden Mandag den 8. Juni tilsendt undertegnede.

Og beder jeg med det samme at tænke over Forslag til Forretnings- og Kontroludvalg, samt 2 Redaktører, Trykker, Suppleanter og Revisorer som Lovene paabyder — saa de kan være parat, hvis Aistemningen faar det tilsigtede Udfald.

Zürich, d. 2. Juni. J. K. Langvad,
Englisch-Viertelstr. Nr. 9.

St. Gallen.

Pintsemorgen foretog Sk. For. en Fodtur til Östrig over Heiden, Rheineck, Walzenhausen, Meldegg til Lustenau i Östrig. Om Morgen Kl. 5 samledes Naverne og i en Trop paa 18 Mand begave vi os paa Vej til Heiden. Undervejs passerede det Uheld at

en Landsmand blev kjørt over af en Cyklist han kom en Smule til Skade; men kunde dog deltage i Turen. Efter 2½ Times Gang naaede vi Heiden, hvorfra vi havde en smuk Udsigt over Bodensöen. Efter at have spist Frokost gik Turen til Rheineck som naaedes ved Middagstid. Her gjordes en Hvil paa 1½ Time i hvilken vi stillede vor Sult, thi uden Mad duer Naven ikke. Med Skønit og Sang gik Turen herpaa til Walzenhausen som naaedes efter 1 Times Gang og hvorfra man har en storartet Udsigt over Bodensöen i hele dens Strækning fra Bregenz til Konstanz. Herfra gik vi til Meldegg. Undervejs havde vi en dejlig Udsigt over Rhindalen, Vorarlbergene og Sämtiskæden. Ankomsten til Meldegg havde vi et storartet Panorama over Baden, Württemberg, Bayern, Östrig og Schweiz, der alle grænser ud til Bodensöen. Efter at have nydt en Genstand i Meldegg gik det ned ad Bakke til Lustenau i Östrig, hvorfra Naverne sendte Postkort hjem til gamle Danmark for at man der kunde se at dets Sønner havde været paa Udflygt til Östrig. Nu gik Turen atter tilbage til Schweiz, hvor vi ankomne til St. Margarethen opdagede flere trætte Mænd blandt os, hvorfor vi vedtog at køre hjem til St. Gallen som vi naaede Kl. 11 om Aftenen. Her skiltes Naverne i Haabet om snart igen at kunne foretage en saadan Tur, som forløb i saa god Ro og Orden. Den store frie Natur som vi hele Dagen havde for Öje havde lagt en Solstraale af Tilfredshed og Glæde over alle Deltageres Ansigter og for at give vore Medlemmer Lejlighed til at bese St. Gallens smukke Omegn vil der af Foreningens Forlystelseskomite blive arrangeret lignende Udflygter hver Søndag Eftermiddag. Med skand. Hilsen

Viggo Rüsselfelt, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste !

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortsat.)

Ved en Hændelse fik jeg at vide, at en Bekjendt og Legekammerat fra Odense, hvis Navn blev nævnt, arbejdede i Dresden. Han var Typograf og havde i flere Aar ikke ladet høre Noget fra sig. Jeg fik en af hans Bekjendte til at opsøge ham, og efter en halv Times Forløb var han hos mig paa Herberget. Vi blev Begge glade ved at træffes og fortalte hinanden om vore Rejser. I de 5 Aar, min Landsmand havde været borte fra Hjemmet, havde han rejst meget og arbejdet i flere af Tysklands Hovedstæder. Han havde haade haft Held og Uheld og blandt Andet i 3 Aar lagt syg i et Munkelöster i Böhmen, idet han havde været saa uheldig at blive overkjørt af en Fragtvoغن. Fra Hjemmet havde han ikke hørt Noget i adskillige Aar, idet hans Breve, som han havde sendt med Rejsende, vare gaaede tabte, saa at der var kommen noget Uregelmæssigt i Vejen, som senere

udartede til lidt Ligegyldighed, der just ikke var det Rette.

Vi sadde lige til Klokken 11 om Aftenen og mærkede ikke, at alle Gjæster vare gaaede, saa fordybede vare vi i vor Samtale. Da han gik, lovede han mig, at han næste Morgen igjen vilde indfinde sig paa Herberget, hvilket han ogsaa gjorde; thi jeg var neppe staaet op endnu, da han allerede kom. Jeg klædte mig paa i en Fart, hvorpaa vi spiste en god Frokost sammen, og saa gik vi ud i Staden for at opsøge en Malersvend fra Odense, som jeg havde hørt skulde arbejde i Dresden. Da jeg slet ikke vidste hans Adresse eller hos hvilken Mester han arbejdede, saa var det en vanskelig Sag at finde ham; men efter at vi havde været hos flere Mestere, fik vi endelig at vide, hvor der skulde bo en dansk Malersvend, hvis Navn de dog ikke kunde sige os. Vi stormede hen til det betegnede Sted, en stor 4-Etages Bygning kaldet »Jungfernpalais«, hvor han skulde bo højest oppe hos en gammel Enke, som havde indlogerende. Vi traf

rigtig Enken og spurgte efter vor Landsmand, men hun gav os den trøstesløse Efterretning, at han for otte Dage siden var rejst til Wien.
(Fortsættes.)

Kvitteringer.

Enkeltmedlemmer.

Nr.	Navn	By	Uge	Fr.
917	Hermann,	Vitznau	12—19	2,00
918	Clausen,	„	12—19	2,00
1312	Gjerding,	Bad Harzburg	3—22	5,00
1611	Hemmingsen,	Antwerpen	16—27	3,00
1612	Hessel,	„	16—27	3,00
1622	Jønsen,	Plauen	14—19	1,50

Efterlysning.

Hvis nogen skulde kende Adresse paa Blikkenslager *Oskar Gramm*, Ribe, bedes man opgive den til

Skandinavisk Club Luzern:
Ahrend Olsen, Sekretær.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73. Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr.Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Süssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannswellergasse.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder **Sammenkomst i sit Sommerlokale hos: N. P. Nielsen**, Allegade 19. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. Gutenfels, Dotzheimerstrasse 22. Lokale for Skand. Foren. *Gustav Polzin.*

Redaktion og Ekspedition:

P. Jürgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. i Tyskland: Postlagernd **Konstanz**.
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 25.

Lördag den 20. Juni 1903.

II. Aargang.

Til C. U. K.s Medlemmer og Afdelinger!

Efter det offentliggjorte Afstemningsresultat fremgaar det tydeligt, at Størsteparten af de lokale Skand. For. i Udlandet ikke ønsker noget Samarbejde med os. (Af 12 Lokalforeninger har kun 4 vedtaget Kongressens Forslag).

Da saaledes enhver Tanke om Samarbejde og Fællesskab maa opgives, ser H. B. sig nødsaget til at stille følgende Forslag:

•Paa Grund af den daarlige Forstaaelse som Tanken om et Samarbejde mellem alle Sk. For. i Udlandet har mødt fra de fleste og største Lokalforeningers Side ser C. U. K. sig nødsaget til at frafalde Kravet om det vedtagne Lovforslags Gjennemførelse. Et Samarbejde, efter det Resultat Afstemningen d. 6. Juni har faaet, vil dog ikke skabe den tilstræbte Enighed og erklærer C. U. K.s Medlemmer hermed, at de som hidtil vil staa Skulder ved Skulder for at bringe Centralisations- og Fællesskabsfølelsen frem til større Sejr blandt de farende Skandin. Svende!

En nærmere Frist for C. U. K.s Generalforsamling vil blive bekendtgjort i næste Nr.

Hovedbestyrelsen for C. U. K.

Kl. Elleve faldt Skorstenen.

Som det af hosstaaende sees har Hovedbestyrelsen fundet sig foranlediget til at andrage om Annullering af »Forligsarbejdet«. Det er et svært Skridt, efter at der nu i 5 Maaneder stedse er arbejdet paa at faa noget godt ud af Samlingsbestræbelserne; men det er nødvendigt.

For det første fordi vi har set hvilken Bunke Lögn der ligger hobet op bagved vore

Modstanderes Skanser. De har gennem deres Blad i aarevis fortalt Verden at C. U. K. var uføragelig, at den splittede Skandinaverne osv. osv. De har fortalt at Fagforeningsbevægelsen skilte os ad, vi lod dette Spørgsmaal gaa til Afstemning idet A. Hertz' Forslag til § 5 aabnede Vejen til Forlig om denne Sag; men alligevel ignorerede man den gode Vilje der fra vor Side udvistes overfor dem. Ikke alene at man fra en Forening som Freja ignorerer hele Historien nej »Dan« og Sk. For. Frankurt sige endda aabenlyst »lad os blive ved det gamle«. Det viser sig saaledes at være Sisypus-Arbejde at skabe Forstaaelse og Stemning for en Enighed og for et Fællesskab, til Gavn og Nytte for alle Skandinaver og **dog tabe vi ikke Modet.**

Hvad var Maalet?

Enighed!

Enighed om Maaden hvorpaa vi vilde hjælpe os selv, ved den Gensidighed som Foreningerne byde hverandre gennem Centralisation.

Enighed om Maaden hvorpaa vi gennem Pennen skulde give Verden Besked om paa hvilket Dannelsesstrin vi staa.

Det sidste skulde ske gennem Sløjfningen af det ene Blad, resp. vi skulde samle begge Blade til et, som skulde være vor Talsmand, vor Fane, vort Lösen.

Maalet blev en Utopi.

Hvem er Skyld i at det gik i Brokkassen?

Uden at rødmø maa vi sige at Tonen i Meddbl. har været en ikke ubetydelig Aarsag.

Medens vi straks efter Kongressen undlod at skrive noget der kunde give Anledning til partielle Stridigheder, begyndte M. B.s Redaktion at vælte sig over de Delegerede og især over Bussemanden, Jörgensen i Kreuzlingen. Da Bladet for at bevare sit hidtidige fredsvenlige Skin ikke kunde modarbejde Fredsbestræbelserne direkte, saa gjorde den det indirekte. Man skræmmede Folk fra et Samarbejde, med Fortællinger om hvilke moralsk forkomne Subjekter der vare Førere for C. U. K.

Men den lille Orm som sad inderst inde og gnavede lod man ikke komme frem for Dagslyset. Vi skal prøve at belyse den for vore Læsere.

Efter Kongressens Forslag skulde det nye

Blads Hovedtitel være »Den farende Svend«. Det var ensbetydende med Indstilling af Medd.-Bl. og Ophævelse af Kontrakten mellem Hr. H. Jensen og Züricher Foreningen.

Nu findes der i denne Kontrakt en Passus om at Trykkeren skal have 35 Fr. pr Uge for Trykningen, dog indtil Bladet kunde svare dette ved sine egne Indtægter, skulde Trykkeren selv bære Risikoen; men Züricher Foreningen som Part *maa ikke indstille Udgivelsen af Bladet inden Trykkerens Deficit er dækket*. Dette Deficit, som i Løbet af næsten 1½ Aar har naaet en ikke ubetydelig Størrelse, var den Orm som gnavede inderst inde. Gik Foreningerne hen og indstillede Meddbl. og lavede et fuldstændigt nyt Blad var det umuligt at søge Dækning hos Züricher Foreningen alene og at C. U. K.s Kassebeholdning, der skulde danne Grundfondet for den ny Sammenslutning, ikke turde benyttes til at klare gammel Gæld med, var soleklart.

Man vil efter disse Linier bedre kunde takere det Arbejde som Meddbl. har udført siden Kongressen.

Dets Skrivelser har endvidere bevist hvor langt vi endnu har tilbage inden vi kan haabe at faa Enighed om og gennem et Blad. Den sidste Stilprøve af J. P. Jensen maa være overbevisende nok for alle Vantro.

Resultatet af alt dette er, at vi som Situationen nu har udviklet sig, vist gör klogest i at lade Mændene i Bern og Kempton selv sable omkring med deres Blad og lade de »store« Lokalforeninger sove i Fred paa den gamle Vis, medens vi bestandigt arbejde fremad paa vor vante Vis. Det har endnu ingen Skade været til for os. *

Basel.

Kære Landsmænd!

Gjennem »D. f. Sv.« har I erfaret, at vor Landsmand og mangeaarige Medlem: *Iver Petersen*, Blikkenslager, fra Svendborg, er afgaaet ved Døden. Han begravedes Lørdag den 12. Juni Kl. 5 Efterm. under stor Deltagelse. Blikkenslagernes Fagforening og Sygekasse vare mødte med Fane. Den tyske Arbejderforening kom ligeledes med Fane og samtlige Medlemmer af Skand. Forening vare tilstede, ligesom ogsaa et stort Antal Private, Venner og Bekjendte, vare mødte. Paa Baaren var henlagt en Mængde Kranse med Baand og Indskrifter, hvilke noksom beviste hvor atholdt Petersen var af alle med hvem han var kommet i Berøring.

Petersen kom i 1899 til Basel fra Luzern, hvor han før var Medlem af Sk. Club. Han var en ivrig Medarbejder ved C. U. K.s Stiftelse og valgtes til Medlem af Kontroludvalget. Indenfor den lokale Forening har han beklædt adskillige Tillidsposter som Kasserer og Sekretær og var sædvanligt Medlem af de Udvalg som arangerede vore Festligheder. Den 25. September 1902 giftede Petersen sig og havde et rigtigt pænt Hjem og en venlig Hustru. Han har omtrent hele Tiden, han

var her i Basel arbejdet i samme Forretning, hvor man var særdeles godt tilfreds med ham ligesom han selv var godt tilfreds med ham. I den senere Tid viste han sig noget forstyrret, talte om at man vilde ærgre ham i Forretningen og talte om at han vilde bort fra Basel. Onsdag d. 11. Juni kom han til sædvanlig Tid fra Arbejde; men var i Hjemmet noget underlig og meddelte sin Svigermoder, at han med sin Hustru vilde rejse bort fra Basel. Han blev stedse mere urolig og kunde ingen Ro finde i Sengen. Paa hans gentagne Anmodning skruede hans Hustru Lampen lidt ned og i samme Øjeblik sprang han gennem det lukkede Vindue fra 3die Sal ned paa Gaden. Kl. var da 2½, han blev straks baaret op i Lejligheden igen af Natpatrouillen og man hentede en Læge hvis Kunst var overflødig, thi 2 Timer senere døde han af en indvendig Forblødning.

Dette fortvivlede Skridt har P. aabebart gjort i et sindstyrret Øjeblik, det er saameget mere at beklage som hans unge Hustru, der i nær Fremtid venter sin Nedkomst, saa brat er blevet berøvet sin Forsørger.

Hans Landsmænd saavelsom Fagfæller beklager Tabet af en god Kammerat.

En Landsmand som var hos ham i Dødsøjeblikket.

Paa Opfordring tillader vi os at tilføje et Par Ord.

»Efter ovenstaaende Beretning har P. lidt af Forfølgelsesvanvid og har berøvet sig selv Livet. I følge vor Meddeler har P. som Følge af de Udgifter hans Giftemaal og Bosættelse forarsagede maattet gøre en Del Gæld som trykkede ham. Dette i Forbindelse med Tanken om den Tilvækst til Familien som forestod, har efterhaanden trykket hans Sindssætning til han henfaldt i Melankoli, hvilken Sygdom tog en saa brat Ende.

Petersens Enke er mest at beklage. For 2 Aar siden mistede hun sin Fader, for ca. 1½ Aar siden en voksen Broder og nu efter ¾ Aars Ægteskab Manden. Som foran skildret ere de pekunære Forhold som P. efterlod ikke gode, tilmed forestaar der jo nye Udgifter ved den forventede lille Navs Ankomst, saavelsom til Huslejen. Skandinaverne i Basel har derfor besluttet at række hende en hjælpende Haand for at hun der er tyskfødt kan klare Skærene og undgaa at blive sendt til Danmark, resp. falde Petersens Hjemsteds-kommune til Last. Da imidlertid Skand. For. Basel f. T. ikke tæller retmange Medlemmer kan dens Hjælp ikke blive stor. Den retter derfor hermed en Appel til fraværende Bekjendte af Petersen, saavelsom alle andre Landsmænd, om at give en lille Haandrækning i nævnte Retning, for derved, i klingende Mønt, at udtale en Tak for den Gjerning som Petersen i sin Levetid udførte for os.

Bidrag modtages af Foreningens Kasserer

J. Jørgensen,
Müllheimerstrasse 35, Basel.

J. P. J.- & L.-Duetten.

Et Fuglekor — fra höjen Nord
Gav tidt Koncert herude —
Blandt rare Spurv- og Svalkevitt
Man hørte Lærkesang ej tidt
Men ofte Ugler tude.

Nu man Duet, Saa »fin og net«
Fra Bern til Zürich sjunger —
Man mærker af den »grønne« Pral
Ej Lærke eller Nattergal;
Men tænker — *Krageunger*.

Luzern, 15./VI. 03. *Chr. Sørensen.*

Berlin.

Lördag d. 13. Juni kom Kongressens Lovforslag til Behandling. Resultatet som er indsendt til Hr. Langvad er følgende: Forslaget vedtoges med Undtagelse af § 2, Punkt 2, som forkastedes med 6 mod 5 Stemmer. — J. P. Jensens Forslag til § 5 vedtoges med 15 St., medens A. Hertz' Forslag fik 3 St.

Søndag den 21. Juni afholder Foreningen stor Sommerfest i »Prenzlauer Volksgarten«, Prenzlauer Allee, hvortil alle Landsmænd indbydes.

Paa Sk. Haandvfor.s Vegne:
J. Chr. Nissen, Sekretær.

Hannover.

Lördag d. 13de Juni afholdtes ekstraordinær Generalforsamling i Skand. For. Hannover, hvor følgende ny Bestyrelse valgtes: Formand: *A. Nielsen*, Grenaa. Næstformand og Bibliothekar: *Th. Andersen*, Viborg. Kasserer: *J. C. Kjeldsen*, Esbjerg. Sekretær: *Chr. F. Frøkjær*, Esbjerg.

Kassererens Bopæl er: *Schillerstrasse 46, IV. Etage.*

Med skand. Hilsen

Chr. F. Frøkjær, Sekretær.

Luzern.

Skand. Club Luzern afholdt Lördagen den 13. Juni ekstraord. Generalforsamling, hvor følgende Suppleringsvalg foretoges: Næstformand: *A. Andersen*, Skrædder, Odense. Kasserer: *P. Heboe*, Maler, Æbeltoft. Sekretær: *Hertz*, Maler, Helsingör. Suppleant: *Ulrik Jensen*, Maler, Helsingör.

Kassererens Adr. er som hidtil: *Mühlenplatz Nr. 9.*

Følgende Resolution vedtoges enstemmigt:

»Foreningen udtaler sin Misbilligelse af at Bladene hovedsageligt bliver brugt til personlige Trætterier, istedetfor at give Medlemmerne Vejledning i de vigtigste Foreningsanliggender, særlig for Generalafstemningen.

Vi haabe at vort nye Blad maa blive mere tilfredsstillende. —

Mindre Spind, mere Oplysning!

Med skand. Hilsen

Sekretæren.

Kongen af Danmark,

som i nogen Tid har opholdt sig i Wiesbaden, har skænket vor derværende Broderforening 100 Mark som Hjælp til Oprettelse af et Bibliothek.

Gaven gaar selvfølgelig af Kongens Privatkasse og er en særdeles nobel Gave naar man samtidig tager i Betragtning, at det danske Udenrigsministerium nu i mere end et Aar »undersøger« om de skandinaviske Foreninger i Udlandet ere »værdige« til en Statsunderstøttelse. * *

Hr. J. P. Jensen, Bern.

Ved at læse Deres Svar kom jeg til at tænke paa Eventyret om Frøen og Koen. Da jeg af Dem faar Attest paa Dummhed og jeg tillige ryster af Angst for Damokles *bevingede* Sværd og Nemisis giftige Pile, tager jeg mig i min Enfoldighed den Frihed, at bede Dem meddele mig hvem af os der kan være Frøen og hvem Koen, saa man kan forberede sig paa en eventuel Eksplosion. Men forhaabentlig vil hverken Solen forandre sin Bane eller Universet ramle sammen for det.

Erb. *J. K. Langvaal*.

Zürich, 16./VI. 03.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af *L. Prange.*

(Fortsat.)

Vi bleve noget nedslaaede og vilde til at gaa igjen; men i det Samme spurgte hun os, om vi vare fra Odense, og fortalte os, at der var en anden Logerende hos hende fra samme By, hvis Navn hun nævnede. Jeg kjendte ham naturligvis godt, da han var min Lærerkollega fra Hjemmet. Vi traadte ganske uventet ind i Stuen til ham, og han blev behagelig overrasket ved Synet af os. Han fortalte os, at han kun havde arbejdet en kort Tid i Dresden og at der arbejdede nok en Malersvend fra Odense i Byen, hvem vi Begge kjendte, da vi hørte hans Navn. Vi havde hinanden saa meget at fortælle, at det var blevet Middag, førend vi mærkede det. Derpaa forlode vi vor fælles Ven, for at samles med ham igjen om Eftermiddagen og i Forening at afhente den 4de Odensianer.

Efter at have spist til Middag paa Herberget, gik vi igjen hen til »Jungfernpalais« og traf der den nye Landsmand, som var bleven hentet. Nu bleve vi enige om at gaa lidt ud at spadserere, da Vejret var blevet godt. Vor Vej førte os over den smukke Elbbro, som er en af de smukkeste i Tyskland; vi glædede os over den dejlige Udsigt, som i Sandhed er henrivende — Hundreder af Spadserende, samt Ridende og Kjørende passerede frem og tilbage. Med Et faar jeg Øje paa en Rejsende, som saa noget lurvet ud i Paaklædning, men hvis Ansigtstræk vare mig bekjendte fra Odense, skjönt det jeg ikke strax

kunde huske, hvem han var. Jeg yttrede det for de Andre, men de kjendte ham ikke og lo ad mig, idet de mente, at jeg troede, den halve By skulde bestaa af Odensianer, fordi jeg havde været saa heldig at træffe tre. Jeg lod mig imidlertid ikke forbløffe, men løb efter Fyren og tiltalte ham paa Dansk. Som lynslagen vendte han sig om; med Taarer i Øjnene stirede han paa mig og udbrød: »Ja, jeg er en ægte Dansker fra Haderslev og har i lang Tid ikke hørt det kjære Sprog!« Mine 3 Landsmænd nærmede sig nu og det opklaredes, at jeg havde havt Ret i at kjende ham. Han var Handskemager af Profession og havde i 2 Aar arbejdet i Odense hos Handskemager Bardram. Senere var han rejst til Tyskland og Ungarn, hvor han havde opholdt sig i adskillige Aar, og var nu paa Tilbagerejsen kommen i en daarlig Forfatning. Vi skillingede sammen, saa at han fik en Dalers Penge, og besøgte ham om Aftenen paa hans Herberg.

Efter Helligdagene fik jeg Arbejde hos en

Vognlakerer, men forblev der kun i 14 Dage, efter hvilken Tid jeg og den ene af mine Landsmænd fik Arbejde hos Hofmaleren og kom strax ud til det kongelige Lystslot Pillnitz, som ligger meget romantisk ved Elben og er bygget i kinesisk Stil. Efter 14 Dages Forløb kom vi igjen tilbage til Dresden og fik noget Arbejde at udføre i det kongelige Slot.

(Fortsættes).

Rettelser.

I Afstemningsresultatet har indsneget sig en Fejl, idet man fra Nürnberg gøre os opmærksom paa, at Hertzs Forslag kun fik 10 St. ikke som angivet 19.

Paa Side 96 hedder ang. J. Petersen født 7de Juni 1879, skal være 7de Juni 1875.

Efterlysning.

I Skand. Haandværkerfor. Berlin ligger Brev til Skomager *Hans Sand*.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr.Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder **Sammenkomst i sit Sommerlokale hos: N. P. Nielsen, Allegade 19.** Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplat. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 27.

Lördag den 4. Juli 1903.

II. Aargang.

Hovedbestyrelsen

afholdt Møde i Arbon den 27de Juni. Efter at Protokollen var oplæst og godkendt afklagede Forretningsføreren Beretning over Forretningsgangen i Maj og Juni. En Afdeling meddelte, at den som Medlem har optaget en Landsmand der ikke stod i nogen Fagforening. H. B. fandt ikke at kunde indvende noget mod Optagelsen da Vedkommendes Fag (Dyretæmmer) ikke er organiseret. Fra anden Siden meddeltes om Optagelse af Mejerister og Møllere for hvilke Fag der paa Stedet heller ingen Organisation fandtes. Den nye For. i Lübeck ønskede Tilsendelse af et Expl. af C. U. K.s Love medens Foreningen i Danmark foreløbigt tegnede Abonnementet paa 20 Eksp. af »D. t. Sv.»

Et Medlem beklager sig over at Kassereren, i den By hvor han nu opholder sig, nægter at betale ham Understøttelse. Vedk. Medlem er tilrejtst fra en Afd. hvor han ved sin Bortrejse ikke fik Lejlighed til at faa sin Bog afstemplet hvorfor en Ven besørgede Bogen ordnet og tilsendt. Da Bogen, efter nogle Dage, ankom havde han faaet Arbejde; men troede sig alligevel berettiget til at hæve Understøttelse, hvilken Kassereren dog i Henh. til § 2 nægtede at udbetale. — For. i Fremtiden at undgaa lignende Tilfælde anbefaler H. B. Medlemmerne selv at lade deres Bøger afstemple ved Afrejsen, samt hæve Understøttelsen saasart de ankomme til en anden By hvor der findes Afdeling. I et saa særegent Tilfælde, som det foreliggende, skønner H. B. dog at et Medlem kan gøre Krav paa sin Understøttelse, dog kun for denne ene Afdelings Vedkommende, ikke for saadanne Afdelinger som han paa sin Rejse muligt har berørt; men maatte gaa glip af Understøttelsen paa Grund af den manglende Medlemsbog.

Et Medlem forespørger om han kan kræve Understøttelse for et ham tilstødt Ulykkestilfælde. Forretningsf. meddelte, at Vedk. allerede i Maj fik 20 Fr. Sygehjælp paa samme Ulykkestilfældes Konto, hvorfor H. B. svarer benægtende. En Afd. har indsendt sin Kassebog til Revision og det viser sig at der findes flere Uregelmæssigheder i dens Regnskab, hvorfor det overdroges Forretningsføreren at faa disse Sager bragt i Orden hurtigst muligt.

Da Udgifterne ved C. U. K.s Delegation paa Kongressen er ca. 20 Fr. mindre end beregnet, besluttedes det ikke at opkræve noget Ekstrabidrag.

Paa Grund af det uheldige Resultat Kongressen fik og da ingen Afd. har gjort Indsigelse mod den af H. B. foreslaaede Resolution besluttedes det at fastsætte Generalafstemningen til Lördag d. 1. August. Resultatet maa være H. B. i Hænde til senest 5te Aug. Fristen for Indsendelse af Lovændringsforslag saavel som Forslag til Sæde for Hovedbestyrelse og Kontroludvalg sættes til d. 19. Juli.

Da der nu kun er et meget lille Antal Medlemsböger til Rest vedtoges det, hvis de skulde slippe op, at udstede provisoriske Medlemskort indtil Generalafstemningen har fundet Sted.

Bevægelse og Maal.

Adskillige Gange har vi i vore Blade talt om det Ideal som foresvæver os Skandinaver i Udlandet, som et tilstræbelssværdigt Maal. For at naa et Maal er en Bevægelse nødvendig.

I høj Grad taabeligt vilde det være om vi sagde: »vort Maal er et idealt Venaskab, et Broderskab mellem alle Skandinaver i Udlandet,» og saa dermed anse vore engang vedtagne Love som saa enestaaende gode, at de vedblivende skulde være den eneste Vej, hvorpaa vi naa vort Maal. Vore Love ere ingen Dogmer hvortil vi skulle nære en Tilid som gør os blinde for alt andet i Verden og vi have i Erkjendelse heraf ogsaa en Paragraf i Lovene, ifølge hvilken de aarligt kunne ændres efter de Krav Tidens Strøm maatte bringe.

Vi har dette Foraar udført et ikke ubetydeligt Arbejde for at finde et Grundlag for den ønskede Enighed; men dette Arbejde blev som bekendt ikke kronet med det forventede Held. Resultatet blev, at vi naaede den Overbevisning, at Tiden for at naa vort Maal endnu ikke er inde. Vor Tro og Haab er dog, at dette ene mislykkede Arbejde ikke kan regnes os C. U. K. er til Last og at det ikke virker splittende indenfor vore Rækker ere vi fast overbeviste om. Tvertimod lyder det for os som et »Fremad«, det opmuntrer

os til fornyet Fremmarsch i sluttet Trop, mod det Punkt hvor vi kan mødes med vore Brødre udenfor Centralisationen og med dem veksle Handslag paa, at vi fremtidigt bør slaa Fællesskab mod det fælles Maal, *et Brodersamfund* af alle Skandinaver i Udlandet, stort og stærkt og ædelmodigt til Fremhjælp af de fælles Interesser.

Som et Led i den Bevægelse der som en Kæde slynger sig om Tidens Hjul hvorpaa vore Foreninger rulle frem, er nærmest den nu forestaaende Generalforsamling i C. U. K. at betragte. Der gives sikkert et eller andet Punkt i vore Love som denne eller hin Forening maatte ønske ændret, tag derfor Lovene op til Diskussion og saafremt der kan gøres Ændringer i dem, saa lad os faa saadanne Ændringsforslag indsendte til den fastsatte Frist — 19de Juli.

Man kan næsten befrygte at alle denne Sommers Møder og Afstemninger kunde virke trættende paa vore Medlemmer, dog anmoder vi dem at holde ud endnu disse 4 Uger, ikke svigte ved Mødeaften og den 1. August fuldtalligt give Møde naar Generalfastemningen og Valgene finde Sted.

Det gælder for os i C. U. K., efter det mislykkede Samlingsarbejde, at vise alle udenforstaaende, som med spændt Interesse følge Foreningernes Udvikling, at vi ikke har mistet en Kjende af den Solidaritetsfølelse der hidtil var C. U. K.s Fane og Lösen.

Derfor, Fremad for vor Sag. Leve den færende Svend! Leve det Forbund han har sluttet og bragt ham nærmere sine Landsmænd og Standsfæller! Leve C. U. K.!

* *

Sidste Gang Rejschaandbogen.

Hvis en eller anden Forening (vi savner desværre flere som Medarbejdere), eller Privatpersoner skulde ligge inde med udfyldte Schemaer, med Materiale til Bogen, bedes man sende disse uopholdelig. Der er nu trykt 3 Ark af Bogen, men kan der endnu være lidt Stof saa lad os faa det.

Med skand. Hilsen

Fr. Nielsen,
Forretningssk. f. For. f. ber.
Haandværkere.

Köbenhavn, 30. VI. 03.

Medlemsbögerne.

Vi har fra enkelte Sider faaet Reklamationer over at de i den senere Tid forsendte Medlemsböger *ikke* indeholder 1 Eksp. af de f. T. gældende Love for C. U. K. Vi maa forklare dette for vore ny tiltrædende Medlemmer med følgende. Lovene vare ved Trykningen i April 1902 beregnede saaledes at de skulde slaa til indtil 1. April 1903 hvad de ogsaa gjorde. Imidlertid kom Fredsforhandlingerne i Gang og vor Generalfastemning, der jo ifølge Lovene skulde have været afholdt i Paasken maatte udsættes indtil vi

saa hvilket Resultat Kongressen vilde opnaa. Imidlertid slap Oplaget op og vi mente, at kunne spare C. U. K. en Udgift paa ca. 25 Fr. som en Optrykning af Lovene vilde være da de dog vilde blive underkastet en Revision. De ny tiltrædende Medlemmer bedes derfor have Taalmodighed indtil Generalfastemningen er forbi.

Hovedbestyrelsen for Skand. C. U. K.

Leipzig.

Ved den afholdte Generalforsamling valgtes, som Formand: *S. Lau-Hansen*, Kleinsmed, Kjöbenhavn; som Kasserer: *O. Knudsen*, Maler. Sekretærposten overtoges af Formanden. Kassererens Bopæl er: *Acussere Tauchaerstr. 4³*. Foreningen har i den senere Tid paa Grund af Bortrejse haft en Del Svind i Medlemstallet. De Tilbageblevne haabe dog at klare Skærene indtil nye Kræfter komme her til Kyen. *Sekretæren.*

Nürnberg.

Lördag den 27. Juni afholdt Skand. For. Nürnberg sin femaarige Stiftelsesfest. Lokalet var i Dagens Anledning festligt dekoreret, bl. a. havde den herværende Konsul været saa velvillig at laane os sine 3 nye nordiske Flag til dette Øjemed. Efter Festmaaltidet der bestod af en ekstra Kalvesteg, maatte de bayerske Øl frem paa Banen. Vi tilbragte en god og fornøjelig Aften takket være nogle af Medlemmerne som gav deres »Glansnumre» til bedste.

Med skand. Hilsen
B. Kristensen, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortsat.)

Rejsen fra Dresden til Wien.

Dagen til Afrejsen fra Dresden var bestemt, mine Sager ordnede, kort sagt, det afgjørende Øjeblik var kommet. Hvor længselsfuldt jeg end havde hidönsket dette Moment, saa var Skilsmisken fra et Sted, hvor jeg havde levet to lykkelige Aar, mig dog ikke ligegyldig. Min Vært og hans Familie var bleven mit andet Hjem. De elskede mig som deres Egen, og nu maatte jeg forlade dem, maaske for steds! Med langsomme Skridt vankede jeg ned ad Trappen og ud af Huset. Med taarefyldte Øjne tilraabte de mig endnu det sidste Levvel — og de forsvandt for mit Blik.

Ilde stemt ankom jeg til Værtshuset, hvor mine Venner ventede mig, for at ledsage mig et Stykke paa Vejen. Om Morgenens Kl. 8³⁰ brød vi op fra Dresden og toge Vejen efter Pirna igjennem den saakaldte »grosse Garten», hvilken Vej altid havde været min Yndlings-spadseretur; ethvert Sted var mig bekjendt.

Med Vemod forlod jeg disse kjære Steder. Snart forsvandt ogsaa Dresden — kun Taarnene viste sig endnu i det Fjerne.

Da vi omtrent vare gaaede en Milsvej, toge vi ind i et Værtshus for at spise den sidste Frokost sammen. Vinens Kraft forjagede lidt efter lidt det daarlige Humør. Muntre Drikkeviser bleve sunge og jeg deklamerede til Slutning »das leere Glas« og flere. Klokken var allerede 2 om Eftermiddagen, da vi forlode Værtshuset, Alle mere eller mindre berusede. Tumlende toge vi Afsked med hverandre, og længe hørte vi Bortdragende endnu deres vilde Hurra-toner i det Fjerne.

Med tunge Hoveder fortsatte min Rejseskammerat og jeg vor Rejse. En stærk Vind rejste sig, som flere Gange kastede os ned i Grøften. Udmattede sank vi ned under et Træ, hvor vi snart faldt i Slummer. Stive af Kulde vaagnede vi noget hen paa Eftermiddagen; Rusen var næsten gaaet over, men — nu indfandt sig den sædvanlige Følge: Hovedpine! Vi fordoblede vore Skridt og snart naaede vi Pirna, hvor vi lode os give lidt sort Kaffe, hvilket havde sin velgjørende Virkning.

Den samme Dag marscherede vi endnu en Mil, for næste Dag at naa Töplitz. Vi overnattede i en romantisk Dal, Bergieshübel, ikke langt fra den böhmiske Grændse. — Den næste Dag fortsatte vi Rejsen med lystige Skridt og snart naaede vi den böhmiske Grændse ved Peterswalde, hvor vi bleve anholdte og visiterede af Grændsevagten, og da vi ikke havde nogen Kontrebande eller forbuden Vare (saasom Tobak), saa bleve vi rask expederede.

Vi vare nu paa böhmisk Grund. Vejen slynger sig her over et uhyre Bjerg, hvor der laa 4 Alen højt Sne. Da vi med Besværlighed havde naaet det Øverste af Bjerget, laa et smukt Landskab udstrakt for os. Ved Bjergets Fod ligger Landsbyen Kulm, hvor det berømte Slag har staaet mellem Napoleon og de allierede Magter; et højt Monument af støbt Jern, prydet med den østerrigske Flag-ørn samt Dato og Aarstal, viser dets Betydning. Vi dvælede nogle Øjeblikke paa dette Sted, hvor mange Tusinder havde ladet deres Liv; — endnu ser man tydelige Spor af Skandser og overalt i Omegnen opdager man Ruiner af Kirker og Slotte. Omtrent 200 Skridt fra det første Monument staar et andet mindre, som Kongen af Preussen har ladet sætte; det har en særdeles smuk Tegning. Et tredje Monument for Russland var paabegyndt, men dengang endnu ikke færdigt.

Vi vare nu imellem Erzbjergene, — de mest henrykkende Landskaber, smukke Klippepartier og rislende Bække gav os her en behagelig Afveksling. Henimod Aften naaede Töplitz, som ligger i en idyllisk, romantisk Egn, — et Bjerg, paa hvis Spidse Ruinerne af en gammel Ridderborg, saut Stadens høje Beliggenhed give Töplitz et fortryllende Udseende.

Den næste Dag besaa vi Omegnen og Stadens Mærdværdigheder. Vi badede os i det berømte varme Bad, hvor Vandet sprudler kogende hedt ud af Kilden og ledes gennem Rør til Badehusene, i hvilke man efter Behag kan atkjøle det.

Henimod Aften forlode vi Töplitz og overnattede i et ægte böhmisk Værtshus — for første Gang. Nu hørte vi ikke noget andet Sprog end Böhmisk; kun Værten brækkede lidt Tysk, som man neppe forstod. Her bleve vi ogsaa første Gang opmærksomme paa, at vi vare iblandt Katholiker, da deres Ceremonier næsten grændsede til det Naragtige. — I Böhmen lever man ellers ret billig; kun maa man tage til Takke med tarvelige Retter, men dertil maa enhver Rejsende bekvemme sig.

Den følgende Dag gik Rejsen gennem flere smukke Stæder, f. Ex. Theresienstadt, en smuk, lille Fæstning ved Elben; den ligger i en skjøn Egn. Jo nærmere man kommer Prag, desto fladere bliver Egnen; kun hist og her vise sig Klipper, paa hvis Spidser Ruiner af fordums Slotte og Ridderborge hæve sig (de bleve for største Delen ødelagte og ruinerede i Trediveaarskrigen).

(Fortsættes).

„Norden“.

»Norden«, Tidsskrift for Nordisk Kultur, har udsendt sin 4de Aargangs 1ste Hæfte i forandret Skikkelse. Julihæftet indeholder: *Norden*. Carl Snoilsky*) af David Sprengel. — * *Mindesmærket for Dronning Margrete** af Joh. Clausen, Poul la Cour og O. Thyregod. — * *Skiferbrudene i Valdres**) af H. R. — *Svensk Litteraturkritik af V. z.* — *Vore rejsende Haandværkssvende.* — *Meddelelser.*

De med *) betegnede ere illustrerede.

Tidsskriftet udkommer 12 Gange aarlig og koster kun 1,50 Kr. pr Aar. Det er officielt Organ for »Nordisk Forening« i Danmark Sverige og Norge.

De Skandinaviske Foreninger i Udlandet burde støtte Bladet med Abonnement. Det lille Beløb Abonnementet koster aarlig maa hver Forening let kunde opdrive.

Bladets Ekspedition er: *Skandinavisk Bureau*, Helogolandsgade 9, Kbhvn. B.

Et gammelt Bibliotek.

Professor H. V. Hilprecht fra Universitet i Pensylvanien har i 12 Aar været beskæftiget ved Udgravninger i Nipur, det gamle Babylon, og det er overordentlig interessante Ting, han har bragt for Dagens Lys. Af særlig Interesse er Udgravningen af det kongelige Bibliotek, som anslaaes til ca. 150,000 Ler-

tavler, deraf er ca. Ottendedelen bragt for Dagens Lys og tildels forklarede. Professoren paastaar at Offentliggørelsen af Tavlernes Indhold vil sætte Verden i Forbavselse over det gamle Folks høje Kultur. Tavlerne stammer fra Abrahams Tid ca. 2300 Aar før vor Tidsregnings Begyndelse, og deres Indhold viser, at man f. Ex. den Gang allerede var klar over, at Jorden var rund, ligesom Astronomerne den Gang havde omtrent samme Mening om Himmellegerne, som vor Tids Astronomer. Det gamle Babylon bestaar af 16 over hinanden byggede Byer; men man er langt fra naaet ned til de underste endnu, saa man kan endnu vente mange interessante Ting.

Til Kronenberg i Schaffhausen

er endvidere indkommet:

Fra Sk. For. St. Gallen . . . Fr. 16

Met det forud indkomne Fr. 249,90

Kvitteringer.

Enkeltmedlemmer.

Nr.	Navn	By	Uge	Fr.
1111	Hector,	Ludwigshafen	17—26	2,50
844	Flendsted,	Karlsruhe	16—25	2,50
1551	Gulstad,	"	16—25	2,50
1722	Egeberg,	Walzenhausen	14—25	3,00
1365	Andersen,	Turbenthal	22—41	5,00

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Søgt:

Kompl. Aarg. af *Meddbl.* 1902, ønskes byttet med en kompl. Aarg. af *D. f. Sv.* Tilbud sendes til Exp.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokale for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skand. naver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heiligen Stein, Gr. Kornmarkt. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KONSTANZ.

Gasthaus z. Kratzer, Sallmannsweilergasse.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder **Sammenkomst i sit Sommerlokale hos: N. P. Nielsen, Allegade 19.** Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skand. naver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skand. naver. Danske Blade.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 33. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokale for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skand. naver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 33.

Lördag den 15. August 1903.

II. Aargang.

Afstemningen.

Vi bad i sin Tid om at faa de udfyldte Afstemnings-Schemaer tilbagesendte til den 5te August.

Fra vore 25 Afdelinger har vi dog til Dato (12. Aug.) kun modtaget Schemaer fra de 16, medens de øvrige 9 ingen Schemaer have tilbagesendt. At det under disse Omstændigheder er os umuligt at kunde give Medlemmerne en klar Oversigt over Afstemningsresultatet, er indlysende. Skylden træffer derfor ikke os.

Vi offentliggøre hermed Navnene paa de manglende Byer og anmoder de derværende Foreningers Bestyrelse per omgaaende udfylde og indsende Schemaet, saa det endelige Resultat kan bekendtgjøres i næste Nr. af Bladet. De manglende Byer ere:

Berlin
Dresden
Düsseldorf
Harburg
Leipzig
Stettin*)
Wiesbaden
Luzern
Schaffhausen.

I de øvrige 16 Byer med tilsammen ca. 245 Medlemmer have 200 deltaget i Afstemningen. De her nævnte 9 Afdelinger tælle mindst ca. 100 Medlemmer og man vil heraf kunde skønne hvor stor Indflydelse disse Stemmer vil have paa det endelige Resultat.

Med skand. Hilsen
Hovedbestyrelsen for C. U. K.

Vore Konsulater.

»Meddelelsesbladet» for Lördag den 1ste August indeholder en alenlang Imødegaelse af min Artikel om »Konsulen i Paris».

Artiklens Forfatter, Hr. Frits Kemp, har paataget sig den Opgave at belære de rejsende Svende om, hvad vi har de danske Konsuler til. Dette kunde i og for sig være nødvendigt nok. Thi der er sikkert mange, der har gransket derover.

Desværre har Hr. Kemp ikke fuldført sin beundringsværdige Opgave. Forfatteren fortæller os, hvad Konsulerne *ikke behøver at gøre*. Derimod har det været mig umuligt i hele Artiklen at finde et eneste Ord om, hvad Konsulerne *skal gøre*. Det gør mig ondt. Maaske har Hr. Kemp ogsaa forgæves lagt sit Hoved i Blød for at udgranske dette Spørgsmaal.

Hr. Kemp er kommen til det Resultat, at naar man »opsøger Konsuler for at faa en Understøttelse, saa er det egentlig ikke det kongelig danske Konsulat, man beder om Hjælp; men den Privatmand, der tillædigvis har den Ære samtidig at være kongelig dansk Konsul». Hr. Kemp oplyser nemlig, at kun faa danske Konsuler en lønnede. Formodentlig tror Hr. Kemp, at Konsulerne derfor ingen Pligter har overfor den danske Nation.

Det er jo kedeligt for de gode Konsuler, at de ikke faar en lille Ministergage. Men forunderligt nok, Hr. Kemp, træffer det sig altid saaledes, at Konsulerne har et Par Skilling at leve af. Det er jo altid rart. Thi ellers kunde det jo hælde, at Konsulerne maatte lade substistensløse Landsmænd sulte ihjel, forinden de fik dem sendt hjem paa Fattigaarden. Hr. Kemp oplyser nemlig, at en rejsende Svend kun kan fordrø at blive sendt hjem paa Fattigaarden. Det er jo altid noget, men hvad kunde det hjælpe, hvis Konsulen ikke havde noget at give dem, til der afgik et Skib eller et Tog til Fædrelandet.

Tror De ikke, Hr. Kemp, at en dansk Konsul er bemyndiget til at holde Liv i enhver dansk Undersaat? Tror De ikke ogsaa, at en dansk Konsul er bemyndiget til at hjælpe en Landsmand ud over en øjeblikkelig Forlegenhed? Det vilde dog være idiotisk at sende en Mand hjem fra Brasilien, fordi han manglede Substistensmidler i 3 Dage. Det var dog adskilligt billigere at betale hans Ophold i de 3 Dage end at sende ham hjem paa Fattigaarden.

Hr. Kemp fortæller os, at en Sognefoged eller Byfoged i Danmark ikke kender anden Lov end at hjemsende en substistensløs Person paa Fattigaarden. Maaske Hr. Kemp ikke kender til Fattigdommens Mysterier. I saa Fald kan jeg oplyse, at der gives mange fattige Familjer her i Landet, som kun *hjelpes*,

*) nu opløst.

men ikke *forsørjes* af Fattigvæsenet. Det var vel ogsaa meningsløst *helt* at ernære en Mand, naar han selv var i Stand til at hjælpe til. Ligeledes var det meningsløst at hjemsende os fra Paris, naar vi selv var i Stand til at klare os paa vor Understøttelse, blot vi kom til næste By.

Hr. Kemp fortæller, at han har fægtet hos danske Konsuler i Italien. Det behøver en berejst Svend ikke at skamme sig for, skriver han. I Slutningen af Artiklen imødegaar Hr. Kemp imidlertid sig selv og skriver, at »Fægteriet bør høre Fortiden til«.

Det var altsaa kun i Hr. Kems unge Dage, at man maatte »fægte«.

Gudskelov har jeg sjælden set mig nødsaget til at »fægte«. Ganske vist har jeg ogsaa aflagt Besøg hos danske Konsuler i Italien. Men det var ikke for at »fægte«. Det var for at understøttes eller laane — ikke af Konsulen, men af Konsulatet.

Hr. Kemp har en hemmelig Anelse om, at danske Konsuler har en Mission at udføre.

Maaske! Men i saa Tilfælde maa det vel være en Konsuls første Pligt at sørge for, at Landsmænd ikke sulter ihjel.

M. L. Madsen.

Et Skræmmebillede.

III.

(Slutning).

Jeg stillede i sidste Artikel et Par Spørgsmaal. Hvis Tilhængerne af »de gode, gamle Dage« ikke kan besvare dem tilfredsstillende, har vi Lov at betragte lidt nærmere den »Aand«, som der har været gjort Forsøg paa at faa anerkjendt i Foreningerne. Hvori bestaar denne Aand? I Foredrag —? I Diskussion —? I Oplysning —? I Samtale —? Ja, den bestaar i alt muligt — helt ned til »Bagklap« — i alt, som tvinger de farende Svende til at være saa intelligente Mennesker, som det med deres Evner, Kundskaber og Forhold er dem muligt at være. Hvad vi, der nu og da har lagt et godt Ord ind for »Aanden«, paastaar, er, at de farende Svendes Evner, Kundskaber og Forhold ere ikke *saa* slette, at vi behøver at gaa helt ned til Bagklap, Træbenet og Præsten i Hollænderbyen for at drage det bedste i dem frem. Det er Undervurdering af de farende Svende. Det er at lade som om tekniske Skoler, Aftenundervisning, Bibliotheker, let Adgang til Foredrag, Musæer o. s. v. ikke eksisterede. Det er med andre Ord at forudsætte, at den skandinaviske Haandværker nu staar hvor han stod for 30 Aar siden. Og det er en Fejltagelse. Han staar i almindelig Oplysning, i Evnen til at tænke, i Forstaaelsen af de Fænomener Livet daglig præsenterer ham, ikke der, hvor han *selv* stod en Menneskealder tilbage, men der hvor Datidens *Student* stod. Han har Forudsætninger for at kunne danne sig et fornuftigt og klart Begreb om næsten hvilket som helst Æmne, forudsat at det Æmne hydes ham paa en fornuftig og klar Maade.

Hvis dette Billede af den farende Svend er sandt — og det vil tage en god Del Snedighed at bevise, at det er falsk — saa følger deraf, at hvis han i sine Foreninger sidder en hel Aften og taler det rene Pærevrøl om Vind og Vejr og Kellnerinder og hvordan en ganske ligegyldig Mand fik fat i sit Træben, saa gjør han sig selv Uret. Han gjør noget, som han i sin Egenskab af Fagmand vilde ønske sig ved at gjøre. Han prøstiterer sig selv. En Snedker vil nødig tage Tjeneste som Gaardskarl. En Guldsmid beklager, hvis han er nødt til at tage Plads som Opvarter. Hvorfor? Fordi — rent bortset fra Betalingen — Gaardskarl- og Opvarterpladsen ikke giver dem Lejlighed til at bruge de Ævner og Færdigheder, de har. Og det er netop Tingen. En Mand er altid utilfreds, hvis han ikke kan leve op paa Højde med sig selv.

Dette er alt, hvad vi forstaar ved Aand. Er der noget at skamme sig over i det? Forhindrer det en Nav i at være en rigtig Svend? Er det værd at stille som et Skræmmebillede? Paa ingen Maade!

Er det vanskeligt at realisere? Heller ikke! Det er simpelthen en Vænesag. Hvis to Naver spise tilaften sammen hver Aften, vil det, hvis de alvorligt forsøger derpaa, i Løbet af en kort Tid falde dem lige saa let at begynde en Samtale om et fornuftigt og interessant Æmne, som at tilbringe den Tid de er sammen, med ørkeløst Vrøvl. Og hvad der gjælder om to Naver gjælder om tyve eller fyrre.

Og saa er det forresten ligegyldigt om Midlet er Foredrag eller noget andet. Foredraget har den Fordel, at det giver Anledning til Diskussion, som er en god Forskole for fornuftig Samtale Mand og Mand imellem. Hvilket er Maalet.

»Hvorfor skal vi bruge de Par Aar, vi er ude, til den Slags Ting?« spørger een eller anden. — Fordi I er unge og modtagelige nu og bliver gamle og forstokkede længe før I tror, I vil blive det. Endvidere fordi Rejsen med sine nye Indtryk, andre Landes Aviser o. s. v. holder Jer *vaagne* nu. Naar I kommer hjem vil de halve af Jer falde i Søvn. Endvidere fordi I, naar I kommer hjem, vil have en vis Indflydelse over de Svende, der *ikke* have rejst, og jo større Dannelse, jo flere Kundskaber I har, — jo mere aandrige I er, — desto bedre vil den Indflydelse blive. Og endelig — om tyve Aar vil hver enkelt indrømme det — endelig, siger jeg, fordi Livet kun har een Trækning. Et Aar spildt kommer aldrig tilbage. Fem Aar i Ulandet er en Tiendedel af jeres voksne Tilværelse. Det er formeget at lade gaa i Skuddermodder. Foreningernes Opgave er at afværge det. Thi hvis I ikke kommer hjem igjen aandelig seet *vaagne*, med mere Dannelse end I rejste ud med, flere Kundskaber og bedre Evner til at bruge dem, saa vil *selv det faglige Udbytte*, I har haft af Rejsen, lidt efter lidt gå bort. Saa sandt som det tager en Rejse til

at erhverve sig öget Fagkundskab, saa sandt tager det en dannet, en vaagen, en »aandrig« Mand til at *vedligeholde* den Kundskab gjen-nem de lange Aar i den daglige Trædemölle, som Livet jo för eller senere bliver for de fleste af os.

Altsaa ikke hange for »Aanden! — Vær begærlig efter den. Den er nu og vil i Fremtiden blive af overordentlig stor Nytte for Jer. I hvad Form den end bydes Jer, tag imod den! Et Foredrag om Mesopotamien vil indirekte hjælpe Jer til om ti Aar at forstaa en Arbejdstegning bedre, end I uden det Foredrag vilde have forstaaet den. Thi ligesom Föden, vi spise, ikke blot holder et enkelt Lem, men hele Legemet ilive, saaledes vil den aandelige Udvikling i paa Rejsen modtage være Jer en Hjælp i *alle* Livets Forhold — faglige og ikke-faglige. P. v. J.

München.

Lokaleflytningen; som trods mange i de sidste Aar i den Retning tagne Beslutninger, var ved at blive en Fabel for vor Forening, er nu bleven Virkelighed, idet vi i Restaur. *Walhalla*, Augustenstr., Hjørnet af Briennerstrasse, har fundet et nyt Lokale, hvor vi ønske alle tilreisende Landsmænd velkommen; Möde hver Lördag.

Med skand. Hilsen
V. Albertus, Sekretær.

Stettin.

Paa Grund af Medlemmernes Bortrejse er Afdelingen opløst. Materialet og Kasse-Beholdningen er indsendt til Hovedkassen.

Vege sack.

Den herværende Afdeling afholdt Lördag den 1. Aug. ord. Møde. Paa Grund af Formandens og Sekretærens Afrejse foretoges Suppleringsvalg til Bestyrelsen. Valgte bleve som Formand: *Robert Gross*, Maskinarbejder, Fredericia. Sekretær: *J. Ohlsen*, Klejnsmed, Aabenraa. Revisor: *W. Bauer*, Maskinarbejder, Fredericia.

Med skand. Hilsen
J. Ohlsen, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortsat.)

Rejsen fra Wien til Triest.

Jeg forlod Wien og alle dets Herligheder. Min Hu stod nu til de fjerne Alper, hvis snebedækkede Toppe man skuede i det Fjerne. Da Vejen over Alperne er besværlig, havde jeg og min Rejsekollega ladet vore Randseler kjøre forud til Triest og beholdt kun lidt Tøj tilbage, som vi bar i et Tørklæde (en saa-

kaldet Berliner-Kuffert) Vi kjøbte ogsaa lidt Proviant, mest Fedevare, da vi altid kunde faa Brød og Vin, hvor vi kom hen, især da vi ikke agtede at gaa den store Hovedlandsvej; men gjøre Afstikkere til Venstre og Højre for at faa Mere at se.

Snart laa Keiserstaden bag os. Fra en Høj havde vi endnu den sidste suukke Udsigt over Kæmpestaden, og den forsvandt lidt efter lidt; kun Stefanstaarnet blev som en Kæmpeskikkelse staaende paa Horisonten.

Ved Middagstid ankom vi til Laxenburg (som rigtignok er en Omvej, men hvem der var i Wien og ikke saa Laxenburg, han har forbigaaet en af de største Mærkværdigheder).

Efter at have beset disse Fortidens Mindesmærker, forlode vi Laxenburg og fortsatte Rejsen henimod Alperne. Vi gik over den ungarske Grændse igjennem flere Smaabyer og ankom den tredje Dag til Schottwien, som ligger ved Alpernes Fod. Stejle Klipper hæve sig malerisk paa begge Sider af Vejen. Paa højre Side ligge Ruinerne af en gammel Ridderborg, som endog i den senere Tid have tjent Røvere til Skulested; flere underjordiske Gange ere udhuggede i Klipperne, som alle føre til Borgens underjordiske Hvelvinger. Hele Egnen synes dannet til Opholdssted for Røvere og Mordere. — Under en uhyre Klippe, som truende hængte ud over Vejen, traadte vi ind i Schottwien, som bestaar af elendige Huse, for største Delen udhuggede i Klipperne. Byen udgjør kun een Gade, som var saa smudsig, at man neppe kunde komme frem. Paa begge Sider hæve Fjeldvæggene sig til en Højde af 100 Alen. Først hen paa Eftermiddagen kunne Solens Straaler trænge ind i Byen. En mere vildromantisk Dal kan man ikke tænke sig, og dog gruer man ved Tanken om at tilbringe hele sit Liv i et saadant Vildnis uden Atvexling.

Da vi atter kom ud af Hulvejen, gik Vejen snegleformig op ad Bjerget; snart naaede vi Sneen, som paa mange Steder laa temmelig højt. Vejen blev bestandig mere besværlig; dog da vi først naaede Skyerne, som lig Taager svævede omkring paa Højderne, saa sköde vi Gjenvej over den tilfrosne Sne og vare snart paa det højeste Punkt. Her var det saa koldt som midt om Vinteren, og hvorhen man vendte sig, mødte Blikket kun Is og Sne.

Paa det Överste af Bjerget er der oprejst en Stötte af Granit, som skal vise Grændsen imellem Österrig og Steiermark. I et elendigt Værsthus styrkede vi os med nogle Forfriskninger og fortsatte derpaa Rejsen videre.

Nu kommer en Epoke, som man med Rette kan henregne til Rejsens Gjenvordigheder. Længe havde vi havt godt Vejr. Skyerne, som ofte havde truet os med Regn eller Sne, trak for det Meste forbi bag Bjergene; kun her i dette Vildnis brød Övejret løs. Regn, blandet med Sne, styrtede i Strömmen fra Himlen; Skyerne brödes paa Klipperne og indhyllede os i en uigjennemtrængelig Taage; intet Hus, intet Træ beskyttede os

imod Uvejret — med Kæmpeskridt ilede vi fremad, da det allerede lakkede mod Aften.

Gjennemblødte indtil Skindet naaede vi endelig et Værtshus, hvor vi med Nød og neppe fik lidt varm Suppe. Men at komme i en Seng var der nu slet ikke til at tænke paa, da man i disse Egne just ikke har de fordelagtigste Tanker om Rejsende til Fods. Med vore vaade Klæder paa maatte vi kampere i en Hestestald, hvor vi for Kulde knap kunde lukke et Øje til. Endnu regnede det uophørlig, og endskjönt vor Tilstand var betænkelig, saa takkede vi dog Gud, fordi vi i det Mindste havde Husly.

Det var just ikke de behageligste Drømme, som foregik os. Trætte af Marschen, som vi vare, gjorde Naturen sin Ret gjældende, men Søvnens var kun afbrudt; vi frøs os ønskede Intet inderligere, end at Natten vilde tage en Ende. Endelig gryede Morgen og vi forlode vort Leje. Regnen var rigtignok ophørt, men et skrækkeligt Føre hindrede os i at komme rask fremad.

Med uhyre Møje naaede vi en By, hvor vi fik vore vaade Klæder tørrede og lidt Varmt i Kroppen. Men da vi havde forladt Byen, begyndte det igjen at regne saa smaat og det blev stedse værre, saa at det ikke gik os stort bedre end den foregaaende Dag.

(Fortsættes).

Kvitteringer.

A. Enkeltmedlemmer.

Havn	By	Uge	Fr.
B. Clausen,	Teufen	20—31	3,00
A. Hermann,	"	20—31	3,00

B. Blade.

Dansk For. Freja, Berlin, 4. og 1. Kv.	4,00
For. f. ber. Haandv. Kbhvn. 4, 1 og 2. "	17,55
Chr. Petersen, " 1 og 2 "	4,00
O. Larsen, " 1 og 2 "	5,00
F. Jentsch, Odense 2 "	2,00

C. Annoncer.

A. Friis, Frankfurt	4,00
For. f. ber. Haandv. Kbhvn. 1 og 2 "	8,00
Skand. For. Wiesbaden 2 og 3 "	4,00

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skand. naver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder **Møde hver Torsdag i sit Sommerlokale hos: N. P. Nielsen, Allegade 19.** Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skand. naver. **F. Sauerbier.**

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplat. Herberge og Samlingssted for Skand. naver. **Danske Blade.**

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skand. naver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12,

Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 36.

Lördag den 5. September 1903.

II. Aargang.

Konsulerne og den farende Svend.

Der har været en Del Polemik om ovennævnte Spørgsmaal og denne Polemik synes endnu ikke at være endt, tværtimod har den ved Hr. Fr. Nielsens Indlæg. i sidste Nr., faaet ny Næring. Maaske et lille Ord fra vor Side derfor heller ikke vil tages fortrydeligt op, hos de som har Interesse for Spørgsmaalet. — *Rejselivet* der er saa tæt sammenknyttet med og afhængig af *Erhvervslivet*, har, i Forbindelse med dette, torandret sig saa betydeligt i den sidste Snes Aar, at den Mand der er blind for dette hverken kan forstaa eller bør have Lov til offentlig at diskutere dette Æmne.

Lad os se paa Sagen som den er: Hvad var dansk Industri og Haandværk for 20 Aar siden? Hvilke ny Erhvervsgrene ere ikke opkomne? Hvilke ere gaaede til Grunde? Hyormange Fag ere ikke underkastede Tidens revolutionerende Indflydelse, idet de langsomt men ustandseligt overgaar fra Haandværk til Industri, til Fabriksvirksomhed. Hvem kan benægte at den dermed forbundne Proletarisering af store Masser af Befolkningen er et Faktum man maa tage i Betragtning, naar man vil skrive om farende Svende.

Hvor der for ti Aar siden stod 8 a 10 rejsende Svende har vi i Aar maaske 20 a 30 saadanne. For 6 Aar siden har t. Eks. her i Kreuzlingen kun 1 Landsmand i Aug. Maaned henvendt sig om Understøttelse. Aaret derpaa understøttedes 3, et Aar derefter 5, de sidste Par Aar var Tallet 8, i Aar er der udbetalt til 20 Rejsende.

Tallet paa de Rejsende er stadig i Stigning og vender vi vort Blik mod Fremtiden ser det ikke lysere ud. Lad os tage Statistiken til Hjælp og da tager vi det danske Malerforbunds Statistik for April-Kvartal i Aar. I dette Forbunds Provisionsafdelinger, omfattende 37 Byer samt Bornholm fandtes 806 Svende og 940 Lærlinge, altsaa flere Lærlinge end Svende. Naar man ved at af disse 806 Svende kun 59 vare arbejdsløse i April medens de arbejdsløse Maleres Tal i Oktober-Kvartal 1902 var ca. 400 (i Provisions) saa vil man fatte hvad dette store Lærlingehold vil betyde for os farende Svende. Og som

det er med Malerfaget, er det med de fleste andre.

Se det er hvad man maa tage i Betragtning naar man vil skrive om de farende Svende og om Rejsespørgsmaalet. Hvorledes at dette Rejsespørgsmaal er i Stand til at afbalancere og mildne Arbejdsløsheden derhjemme, og hvorledes det med Tiden er vokset til at blive et *socialt Spørgsmaal* af stedse stigende Betydning. Og naar saa vore Konsuler og vore mere bemidlede Landsmænd beklage dem over »Fægten« og »Alklapperi«, saa bør de betænke dem to Gange før de denuncerer de farende Svende og skriver Vagabonder og Plattenslagere paa vor Konto. Et tydeligt Bevis for at den farende Svend ikke er den som Konsulerne, som Fritz Kemp i sin Snakkesalighed og Fr. Nielsen i sin Medynk med Konsulerne, vil have ham til, er, at den farende skandinaviske Svend har centraliseret sit Understøttelsesvæsen. C. U. K. bestaar af farende Svende, den er typisk for Standen, den er fremgaaet af de farende Svendes Vilje og Evne og ved deres Kræft; men ikke fordi at nogen Konsul eller Overklassemand af Medynk med de farende Svende dannede et Fond og forærede det til dem, i Haabet om fremtidigt at have Ro. De farende Svende kræve endvidere af hverandre at de skal tilhøre deres Organisationer — og derved har vi tidnok hørt et forarget Ramaskrig — fordi de vide, at de faglige Organisationer betyder mere Løn om Ugen, Adgang til større Kundskaab og Hjælp paa Rejsen.

Disse to Ting ere vel Bevis nok for hvad de farende Svende vil og hvad de gør, og de ere Typerne paa Standen paa Nutidens farende Svend. Der gives Parasitter mellem dem som mellem enhver anden Stand, hvem vil benægte det; men ligesaa lidt som man naar t. Eks. een eller et Par Bankdirektører lave Bedragerier kan stemple alle Bankdirektører som Svindlere, ligesaa lidt kan man efter et daarligt Eksempel af en farende Svend stemple dem alle som daarlige Subjekter. Standen viser at den bestræber sig for at klare sig selv ved egen Hjælp og ikke stoler paa nogen Konsuls Hjælp.

Og nu Konsulerne. Ja bliver de overrendte af Folk som ikke kan klare sig selv,

saa bør de studere Livet, overveje Grunden for hvert Besøg de faar af en trængende Landsmand, før de siger at det er Plattenslagere. Saalænge man derhjemme i vor Justits har en betinget Benaadning: D. v. s. *lader Forbrydere slippe for Straf mod at de forlade Landet*, saalænge, siger vi, vil Konsulerne være udsatte for Fægtebesøg. Saalænge man derhjemme vægrer sig ved give den færende Svend en Haandsrækning herude, en Hjælp til Selvhjælp, i Form af et aarligt Tilskud til C. U. K., saalænge vil Konsulerne være udsatte for Fægtebesøg. Saalænge Arbejdsløshed og Nød ikke ere ude af Verden, saalænge vil Konsulerne være udsatte for at komme til at opfylde deres Pligt efter Konsulatreglementets § 21.

Dersom det ikke vilde være en ren Ironi kunde vi ynkes over Konsulerne; men naar t. Eks. en Konsul har Raad til at give en Naverforening 10 Mark til Öl for at den skal raabe Hurra for Kongen, d. v. s. et Naver-Hurra med lange og korte Hurraer, med Indianer og Kronborg Hyl; ja saa maa man ikke undres naar de færende Svende sige sig selv: »Har en Konsul Raad til at smide Penge ud til saadanne Narrestræger, maa han ogsaa kunde ofre lidt til en fattig Svend«. Og naar vore Konsuler aldrig, eller højst ved særlig festlige Lejligheder, komme i Berøring med de færende Svende, istedetfor jævnlige at deltage i deres Møder og derved lære at forstaa og kende de færende Svendes Tarv og Ønsker, saalænge maa de ikke analysere den færende Svend, thi da bliver det kun en Overklasse-Dom som er sat paa opstyltede Anskuelser.

Overhovedet, saa er det en almindelig kendt Sag at Konsulatet paa flere Steder og af mange Indehavere anses som en Titel og ikke som et Embede der er forbundet med Arbejde og at og til, for en magelig Spidsborger, med ubehagelige Situationer.

Og skal vi nu til Slut formere alt det ovenforstaaende saa bliver det i følgende Krav til den danske Regering: *Hjælp de færende Svendes egen Institution*, saa den ævner at virke overalt hvor færende Svende ere i Træng for den. *Gør vore Konsuler til fastlønnede Embedsmænd og med et Hjælpefond*, saa de ikke tvinges til enten at hjælpe af deres egen Lomme, eller at henvisse den trængende til Fattigvæsenet, hvad i de fleste Tiltælde er ensbetydende med en ufrivillig Tour over Landets Grænse. — Der kunde næres mange Ønsker med Hensyn til vore Konsulater. Vi forbeholde os med Tiden at fremsætte dem, da vor Plads i Dag er indskrænket.

Vore Konsulater.

Det lader til, at der er mange, der har faaet min Artikel om »Konsulen i Paris« forkert i Halsen. Nu begynder selve den ærværdige Udgiver af Rejsehaandbogen, Hr.

Barnevognsfabrikant Fr. Nielsen i København, at hoste den op igen.

Hr. Nielsen har rimeligvis ogsaa en Gang gaaet paa »Valsen«, og den Gang maa det have gaaet ganske anderledes til.

Hr. Nielsen mener, at enhver Svend nu maa kunne klare sig selv. De fleste Fag faar nemlig 2 Pf pr. Kilometer. Naar man saa har tilstrækkelig Penge til at komme hjem for og iøvrigt holder sig Rejsehaandbogen efterrettelig og f. Eks. ikke rejser til Paris eller London, naar det staar i Rejsehaandbogen, at man ikke maa, — saa er Hr. Nielsen fast overbevist om, at det maa gaa os vel.

Ja, det var den Gang, at man kunde rejse til Italien med nogle Hundrede Kroner indsyet i Vesteforet. Nu skriver vi 1903, og Tiderne har forandret sig.

Den Gang rejste man af Lyst. Nu rejser man af Nød. Den Gang rejste man, fordi man var ked af sin Kondition. Nu rejser man, fordi man bliver »tyret«. Og saa rejser man til Paris eller London, selv om den Rejserute ikke staar i Rejsehaandbogen. Vi rejser ikke dertil for at »klappe Konsulerne af«. Det blev vi ikke rige af. Nej, vi rejser dertil for at søge Arbejde, naar det er sløjt herhjemme. Eller vi rejser dertil for at oppebære Understøttelse, naar vi har opbrugt, hvad der tilkommer os herhjemme.

Hr. Nielsen kalder mine Artikler ondskabssfulde. Hr. Nielsen maa altsaa selv have faaet et slet Indtryk af Konsulernes Færd. Thi var Konsulernes Optræden upaaklagelig, da kunde det vel ikke kaldes ondskabssfuld at fremstille et Besøg hos en dansk Konsul.

Iøvrigt kan jeg trøste Hr. Nielsen med, at det skulde være mig en sand Fornøjelse, om jeg en Gang maatte faa Lejlighed til at give en smigrende Skildring af en dansk Konsul.

M. L. Madsen.

Henstilling til Hr. Fr. Nielsen.

Ved at læse Hr. F. N.s Artikel i begge Blade, følger jeg Trang til at udtale min Forundring over, at Hr. N., — der dog, antager jeg, selv kender Forholdene hernede, og som, selv om han bedømmer Sagen fra et forældet Synspunkt, dog i enkelte Punkter har Ret —, kan begaa en saadan Fejl, som den han begaar, naar han i en Sætning anbefaler den rejsende Svend samtidig at være Medlem af sin Fagforening og den katolske Svendeforening. Jeg kan dog ikke antage, at Hr. N. virkelig er saa ukendt med Forholdene i Tyskland nu for Tiden, saa han er uvideende om hvilken Foragt den organiserede tyske Arbejder nærer for de Arbejderforeninger der ere dannede paa et religiøst Grundlag og først og fremmest for den katolske Svendeforening. Ved nærmere Eftertanke tror jeg ogsaa at Hr. Fr. N. vil indse, i hvilken Forlegenhed han bringer den rejsende Svend, naar han anbefaler ham at være Medlem af nævnte to Foreninger paa en Gang, idet den rejsende Svend jo ikke altid

er vidende om i hvilket Forhold disse Foreninger staa til hinanden. Mellem de to Retninger bestaar jo et saa skrigende Misforhold, at det er umuligt, naar man vil regnes for en rettskænkende Arbejder og oplyst Menneske, paa en Gang at være Medlem af begge Foreninger, og at den som dog er det, selvfølgelig paadrager sig sine Arbejdskammeraters Mistillid og Foragt.

Af ovennævnte Grund vil jeg anmode Hr. N. om i den ny Udgave af Rejsehaandbogen, som for Tiden forberedes, ikke at anbefale eller opfordre den rejsende Svend til at være Medlem af katolsk Svendeforening.

Basel, 29. Aug.

Aage Petersen.

Den nye Hovedbestyrelse.

Søndag den 30. Aug. samledes de Skand. For. *Arbon-Kreuzlingen-St. Gallen* i Arbon for at foretage Valg af den ny Hovedbestyrelse. Valgte bleve:

Forretningsfører resp. Formand: *P. Jørgensen*, Malerm., Kreuzlingen (gv.)

Næstform.: *W. Bahnson*, Monteur, Arbon (gv.)

Protokolfører: *Chr. Nielsen*, „ „ (gv.)

Suppleant: *V. Riisfeldt*, Skrædder, St. Gallen.

„ *B. Rasmussen*, Maskinsmed, Kreuzlingen.

Revisorer *J. Rasmussen*, Snedker, St. Gallen.

„ *A. F. Fischer*, Blikkenslager, Arbon.

Herefter atholdt den nyvalgte Hovedbestyrelse et Møde, hvor der toges Stilling til flere foreliggende vigtige Sager. Paa Grund af Protokolførerens Upasselighed maa et Referat udsættes til næste Nr. *Red.*

Berlin.

Lørdag d. 8. Aug. afholdt Sk. Haandvfor. Berlin sin 6-aarige Stiftelsesfest med Koncert og Sommernatsbal i Union Bryggeriets Have og Sal. Under de tilstedeværende 200 Personers stormende Jubel opførtes et Par smaa Theaterstykker. Festen sluttedes først Kl. 5 om Morgenen.

H. J.

Bern.

Møde Lørdag den 15. August. Formanden *J. P. Jensen* oplyste, at han agtede at forlade Bern. I sin Afskedstale udtalte han bl. a. en Tak til Foreningen for den Tillid man viste ham ved at vælge ham til Sekretær, Delegeret og nu sidst til Formand; endvidere udtalte han Ønsket om, at Foreningen »Hejmdal« — nu, da den havde betraadt den Vej enhver fremadstræbende og med Tiden følgende Forening maatte slaa ind paa, nemlig at melde sig ind i og tiltræde Centralisationen — *indadtil* og *udadtil* maatte vokse sig stor og stærk. Indadtil derved, at den stadig maatte have et stort Medlemsantal med deraf følgende gode økonomiske Forhold; *udadtil* derved, at den — som under den sidste Kongres — vedblivende maatte være en af de ledende Foreninger, en Foregangs-

forening, der kan vise i hvilken Retning alle skandinaviske Foreningers Bestræbelser bør gaa: at tilstræbe en mægtig Centralisation af alle Foreninger med vort Organ »Den færende Svend« i Spidsen. Endvidere, at Foreningen »Hejmdal« vedblivende fuldtud maatte være i Stand til at efterkomme saavel sit *realistiske* som sit *idealistiske* Formaal; sit realistiske derved, at den kan understøtte og vejlede enhver tilrejsende Landsmand; sit idealistiske derved, at værne om Skandinavernes fælles Sprog og fælles Kultur. Det Sprog og den Kultur der rækker fra Bergen til Slesvigs smilende Sletter *J. P. Jensen* sluttede med at udbringe Foreningens Skaal.

Næstformanden, Blikkenslager *Christensen*, takkede *J. P. Jensen* for det ihærdige og anerkendelsesværdige Arbejde han som Delegeret, Sekretær og Formand havde udfoldet i Foreningens Interesse, og sluttede med at udbringe en Skaal for *J. P. Jensen*.

Foreningens Lokale er fremdeles i Restaurant »Zur Börse« (lige ved Bundespladset). Enhver Skandinaver er velkommen.

Rejseunderstøttelse til Medlemmerne af C.-U.-K. udbetales hver Aften fra 7¹/₂—8¹/₂ i Kassererens Bopæl: Metzgergasse Nr. 55. Med skandinavisk Hilsen.

E. Jensen, Sekretær.

Dresden.

Lørdag d. 29. Aug. foretoges Valg af følgende Bestyrelsesmedlemmer idet disse Poster ved Afrejse vare blevne ledige. Som Formand valgtes *A. Krogh*, Skrædder, Aarhus. Næstformand: *F. Paulsen*, Maler, Gylling. Bibliothekar: *P. Petersen*, Maler Hasle.

Efter at vi forrige Søndag havde haft en storartet Udflugt til Moritzburg og Lösnitzgrund, havde vi til i Aften arrangeret en Præmie-Skydeaften hvilken ligeledes var vellykket. Blandt Præmierne, en »Aalborger« ikke at glemme, var ogsaa en stor, men uægte, Guldmedaille, stiftet af vor Kapelmester *V. Wallhegn*. Denne gjorde stormende Lykke og Naverne sköde, saa jeg tror at i Fald vore Krigsgale derhjemme havde set denne Iver saa havde de sikkert stiftet en Ekstra Præmie. Efter Præmiefordelingen tilbragte vi et Par gemytlige Timer med Spil, Sang og Foredrag. Dog Aftenen skulde ikke ende uden Bedrøvelse, thi da vi vare paa Slutningen meddelte vor Kapelmester, at han maatte drage bort fra Dresden. — Stor Bestyrtelse blandt Naverne. — Dog efter et stort Afskedsbæger, skiltes vi med Forvisning om at have tillragt en gemytlig Aften og i Haabet om snart atter at faa Tag i en Kapelmester.

Det var en Aften som beviste hvad der kan udrettes naar der hersker Enighed, thi Enighed gjør stærk.

E. B.

Fra Kassereren i Dresden

hav vi modtaget Klage over Medlem Nr. 1992 R. C. Andersen, Typograf af Faxe, indtraadt i Leipzig. Den nævnte Herre mødte d. 7. Aug. allerede Kl 10^{1/2}, beruset i Hr. B. Lejlighed for at hæve Understøttelse og da Fru B. ingen Understøttelse udbetalte, forulæmpede han hende saa hun maatte alarmere Husets Beboere. Over Middagstiden da Hr. B. var hjemme kom A. igen og opførte sig atter saaledes at Hr. B. saa sig nødsaget til at sætte ham paa Døren.

Vi forventer nu at Hr. Andersen indser det urigtige i sin Optræden og giver Hr. Bjerregaard og Hustru en Undskyldning for sin Optræden. Svende! Om vi staa i Arbejde eller om vi ere paa Rejser saameget maa vi dog have tilovers for hverandre, at vi kan optræde med den gensidige Høflighed og Agtelse vom Forholdene kræver.

Lad det ikke komme dertil at vi tabe Agtelsen for os selv og for vor egen Stand, der er nok endda om at kaste Smuds paa os.

Hr. Bjerregaard ser sig som Følge af ovenstaaende nødsaget til at sætte Udbetalings-tiden fra 6—7 om Aftenen, i sin Bopæl.
Red.

IV. Kvittering

over indkomne Bidrag til Jver Petersen Enke.
Sk. Club Luzern vod Helboe Fr. 20. —
Forud kvitteret i D. f. Sv. Nr. 35 • 271. 40
Summa Fr. 291. 40

Naverne i Luzern bringes vor hjerteligste Tak for Pengene og for den smukke Kranz som kom lige efter Petersen Død.

Paa Sk. For. Basels Vegne:
Jörgen Jörgensen, Kasserer.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Aldt friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Hellig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere atholder Møde hver Torsdag i sit Sommerlokale hos: N. P. Nielsen, Alleegade 19. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walthalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Brienerstrasse.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 33. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 37.

Lördag den 12. September 1903.

II. Aargang.

K. S. F.

Der sidder en farende Svend i min lille Stue, med ham er jeg kommen i Samtale om den katolske Svendeforening. Han har selv været Medlem af den og det er hans Erfaringer jeg her gör Forsøg paa at gjenfortælle.

„Hvorledes jeg blev Medlem af K. S. F. behöver ikke nogen lang Forklaring. Det anbefaledes i Rejsehaandbogen, en Landsmand som havde været paa Langfart raadede mig ligeledes til at lade mig optage i den og saa blev jeg Medlem af den. Jeg maatte i min Prövetid stille ved hver Mödeaften for at man kunde undersøge om jeg levede et moralsk Levnet, —det gaar t. Eks ikke an at möde med „en Gnist paa Lampen“. Naa for saa vidt er der jo intet at sige dertil at man søger at bevare Medlemmerne for Udskejelser, naar man saa paa anden Maade søger at give Medlemmerne Underholdning. Men Underholdningen bestod for en Del i Bön og skönt jeg som Protestant ikke var forpligtet til at deltage i denne Ceremoni saa oprörtes jeg ved den, ligesom jeg opröres naar en Flok Mennesker, uden Overlæg og uden noget alvorligt Motiv, raaber Hurra paa Kommando. Bön i Kompagnivis uden anden Motivering end „lader os bede“, er ikke udsprungen af Hjertets Dyb og gaar heller ikke til Hjertet. — *Jeg væmmes!*

Ved et Möde forhandlede en Sag, — jeg rejste mig og tog Ordet for at udtale min Tanke om Sagen; da trak min

Sidemand mig i Bagsmækken og bad mig være stille „Thi kun „der Præses“ dröfter Sagen og udförer den.“ Ak saa ægte *kirkelig!* Vor Præses var en Kapellan og han havde nogle tro Drabanter ved sin Side. De tilsammen ere Symbolet paa al menneskelig Fornuft i K. S. F. der i Byen. De ere Hyrderne vi *Faarene*. Vi regnedes kun for Tal at fylde op i en Statistik over K. S. F.s Velgjerninger. — *Jeg væmmes!*

Endelig kom Tiden da jeg gik paa Rejsen. Mine Kammerater — og paa Rejse træffer man mange — vare ikke i K. S. F. Naar vi kom til en By kunde de tage ind i hvilket Herberg de vilde men jeg maatte luske hen i K. S. F.s Herberge. Der var Forplejningen som Regel god hvorimod Behandlingen af og til kunde have været bedre — men hvem tör vove at mukke naar man kun er en *Parasit*.

Ja en Parasit, et Snyltedyr som hager sig fast ved og lever af andres Naade, et Væsen der betragtes som *Spytslikker*. Og det var ikke blot af Kammerater, ikke blot af de organiserede Arbejdere; men ogsaa af K. S. F.s egne Medlemmer og Ledere man, af og til, saa skævt til mig, den fremmede. Da begyndte jeg efterhaanden ganske stille at overveje Situationen. Jeg fandt mig selv paa en Skraaplan hvor jeg langsomt gled ned, hvor jeg sank i mine Medmenneskers Agtelse. Og jeg frygtede for at synke endnu dybere, saa dybt et Menneske overhovedet kan synke, nemlig til at foragte mig selv.

Men da fandt jeg Maalet fuldt. Hellere gaa og sulte end være i en Forening der udöver *Burmhjertighed* i

Stedetfor *Retfærdighed*. Hellere være en „fri“ Mand end sælge sig selv for de *Judaspenge* som K. S. F. byder os organiserede, ikkekatolske, Nordboer.

Jeg traadte ud af K. S. F. og raader Ingen til at blive Medlem af den Forening.*

* * *

Jeg overvejede Svendens Ord og fandt at burde gengive dem her i Bladet, i sammentrængt Form, nærmere Detaillér er til Tjeneste.

P. Jørgensen.

Konsulerne og den rejsende Haandværker.

For at en Sag rigtig kan blive belyst og det Usunde saa vidt muligt rettet, maa man helst høre de forskellige Meninger for og imod, og det ser jo nu ud til, at der er kommet rigtig Gang i Konsulat-Spørgsmaalet. I sidste Nr. af D. i. Sv. findes ikke mindre end 3 Artikler, en redaktionel og to Indlæg om samme Sag. Vor Ven *P. Jørgensen* har i sin redaktionelle Artikel faaet fat i Kærnepunkterne i Spørgsmaalet, de danske Konsulater i Udlandet.

Propos! hvis *P. J.* sigter til mig, med den blinde Mand, der ikke offentlig har Ret eller Lov til at diskutere dette Emne, da vil jeg kun bemærke, at jeg i over et kvart Aarhundrede har arbejdet med og for de farende Svende i Ind og Udland, hvilket vel nok kan berettigge mig til at sige et Ord med i Laget ogsaa om Konsulat-Spørgsmaalet.*) Selv om jeg i dette lange Tidsrum er bleven disse 25 Aar ældre, er jeg dog ikke bleven saa affældig, ad jeg ikke skulle kunne følge Samfundets Udvikling, om man end med Alderen ser med noget mere nøgterne Øjne end i Ungdommens varme Ophlussen.

J det store og hele kan jeg meget godt slutte mig til Redaktionen. *P. J.* har absolut Ret med Hensyn til Fagenes Udvikling til Storindustri; men naar han, som Bevis, anfører, at der for 6 Aar siden i Kreuzlingen kun var 1 Landsmand der fik Understøttelse, i Aar derimod 20, er det simpelthen Centraliseringen af Understøttelsessagen der har bevirket dette. For blot 4 Aar siden kendte man ikke C. U. K., nu er jo det overvejende Antal af de skand. For. samlede under C. U. K.

At det er vanskeligere at rejse nu end det var for 20 Aar siden, er jeg enig med

P. J. i, endskönt vi herhjemme efter Evne gjør alt muligt for at lette Besværlighederne for den unge Haandværkers Færden i det Fremmede. Dels er der mange flere om at søge de ledige Pladser, dels har Maskintekniken overflødiggjort en stor Del Arbeidskraft i mange Fag og det bevirker igjen at mange bliver dreven ud paa Landevejen, hvilket ogsaa kan ske af den at *P. J.* anførte Grund i Malerfaget (Lærlingspørgsmaalet) som man kan suplere med mange andre Fag, f. Eks. Typograferne, Bagerne o. fl, hvor man tager ny Lærlinge naar en har udlært, hvilken man afskediger, og disse bliver jo let Landevejens Børn, da det er vanskeligt for dem at faa Arbejde; men at man derfor skal stemple disse Folk som Vagabonder og Plattenslagere, er et Synspunkt som ialtfald jeg vil bede mig fritaget for at nære, og det har jeg ogsaa klart bevist ved at anføre de Assurance Midler, som Svenden har og selv har sat i Scene, som Fagforeninger C. U. K. og endelig K. S. F., hvilke jo alle ere Hjælp til Selvhjælp. De K. S. F. er maaske de mindst heldige Hjælpere idet de, efter nogles Sigende, modarbejder Fagforeningerne, men dog tror jeg at de hjælper mest af alle, hvad jeg har fra mange Berjestes Erfaringer, ja selv for ganske nylig har jeg hørt unge Mennesker fortælle, hvilken Nytte de har haft af disse Foreninger. Saaledes har en af vore Medarbejdere i dette Foraar sendt os Meddelelse til denne Udgave af Rejsehaandbogen om, hvorledes han i 44 Byer har faaet Værdier for over 70 Kr. i Understøttelse af K. S. F. Det tør jeg vel sige er mere end baade C. U. K. og Fagforeningerne tilsammen kan udrede. Ligeledes har et af vore Medlemmer, Mekaniker *Ch. Otzen* i Aaret 1900 bl. a. faaet 6 Dages gratis Ophold (Middagsmad og Logi) i Rom, senere 1 Dag i Innsbruck; dette er kun et Par Eksempler blandt de mange. Det er ingenlunde min Mening eller Tanke, at jeg vil forsvare eller anbefale K. S. F. men det er kun nogle Fakta jeg fremfører for at vise, at disse Foreninger i Virkeligheden gør meget godt for den farende Svend, langt mere end han selv ofrer for dem i Kontingent.

Den ærede Red. skriver, at Svendene kræver af hverandre at de skal tilhøre deres faglige Organisation og derover er der udstødt et forarget Ramaskrig, jeg har aldrig udstødt noget Skrig i den Retning, tvertimod, jeg anser og har altid anset det for Enhvers Pligt at tilhøre sit Fags Organisation, hvad enten man er ude eller hjemme; men jeg har sagt at det er i høj Grad forkert at slutte saadanne to Ting sammen, som Fagforeningerne og de skandinaviske Foreninger. Disse har absolut ikke Spor at bestille med hverandre og i mange Tilfælde virker det skadeligt for selve Sammenslutningen i de skandinaviske Foreninger, derom er jo talt og skrevet saa meget og Kongressen i Zürich, sidste Foraar, bragte det desværre heller ikke videre.

Op nu Konsulerne, ja de bør selvfølgelig

*) Hvorfor mener Hr. Fr. N. at vi sigter til ham? Overhovedet var det vor Agt og Apgave at skrive om det foreliggende Emne, ikke om Hr. F. N. Saa han maa have misforstaaet Situationen. Red.

hjelpe den farende Svend, naar han er i Nød; men først da er det han bør hjælpes — men er det nu i alle Tilfælde, at man først søger Konsulen naar man er i Nød? Jeg mener absolut Nej!

(Sluttes i næste Nr.)

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortsat.)

Det begyndte allerede at mørkne, da vi ankom til det ensomme Værtshus, hvor vi søgte Nattekvarter. Vi bleve mod al Forventning nobelt behandlede, fik en god Aftensmad og en god Seng, men maatte ogsaa dyrt betale derfor.

Da Dagen gryede, vare vi allerede paa Benene, og da Solens Straaler traalte frem, gjenløde Bjergene af vore muntre Sange. Klokken 7 naaede vi Klipperne, som danne Dalen, i hvis Midte Idria ligger som paa Bunden af en uhyre Kjedel. Et mere beundringsværdigt Sted findes vist neppe. Vi skuede i Dybet en Dal, som den mest levende Indbildningskraft ej formaaer at beskrive.

Vi befandt os i en Højde af over 2000 Alen over Vandfladen. Hele Dalen lignede et malet Landskab, indhyllet i Morgentaage.

Efterat have styrket os til den farlige Vandring ned af Bjerget, hvor Vejen snegleformig er udhugget i Klipperne, naaede vi efter en Times udmattende Marsch endelig Maalet.

Det var netop Kejserens Fødselsdag. Klokkerne ringede, Kanonerne tordnede, alle Indbyggerne strømmede til Kirken, hvor et Te-deum blev afsungen og en Tale holdt af en katholsk Præst i det krameriske Sprog. Af Talens Indhold forstode vi naturligvis ikke et Ord, men at den havde været rørende, kunde vi tydelig mærke paa hele Forsamlingen.

Først efter Middag erholdt vi Tilladelse til at bese Bjergværket. Vi besaa først Maskinerne og Ovnene, hvori Kviksølvet bliver rensat; derefter gik vi til Schachten, hvor vi bleve iførte Bjergmandsklæder. Ved Indgangen hænger den evige Lampe under et Mariabillede. Her maatte vi holde Bøn og bestænke os med Vievand, førend vi gik videre.

Derpaa gik vi dybere ind i Schachten, hvor Rummet var saa snevert, at vi neppe kunde gaa oprejst. Vor Lampe, som hang i Bæltet, belyste alle Gjenstande, der glimrede som Guld og Sölv.

Endelig hørte vi Lyden af Arbejdende og vi ankom til tre Mennesker, som ved en Lampes matte Skin hamrede Erts løs fra Klippen. Disse Mennesker opnaa neppe en Alder af 50 Aar. De giftige Uddunstninger i Schachen forkorte ej alene deres Liv, men gjøre dem ogsaa i meget kort Tid til syge og elendige Krøblinger. 500 Mennesker arbejde her Dag og Nat i Bjergværket. —

Vor Förer beskrev os Alting paa det Nøjagtigste; blandt Andet meddelte han os, hvor mange Dele Kviksölv enhver Art Erts indeholdt.

Efter at vi vare gaaede til en Dybde af 500 Favne, maaite vi atter vende tilbage, da det blev saa varmt, at det ikke var til at udholde. Til Erindring forærede Föreren os hver adskillige smaa Stykker Erts, som Relikvier fra Europas største Kviksölv-bjergværk.

Efter at have beset Byen, som ellers intet Mærkværdigt indeholder (med Undtagelse af et stort Hospital for de syge Arbejdere), begyndte vi igen at lempe os til Afrejsen. Vi vilde nu gaa den allernærmeste Vej til Triest, som er mange Mile kortere, da vi ellers skulde gaa den samme Vej tilbage, før at komme paa Chausseen, og dertil havde vi ingen Lyst.

Det var allerede langt ud paa Eftermiddagen, da vi forlode Idria, og vi havde efter Sigende flere Bjerge at bestige, før vi naaede en Landsby. Vi travede rask til og snart vare vi ved Sneglevejen, som førte op ad Bjerget. Til Lykke (eller snarere til Ulykke) traf vi en Mand, som brækkede lidt Tydsk; han viste os en Gangsti, som han sagde var en hel Time nærmere. Snart befandt vi os paa Fodstien og kom til en Bro i en svimlende Højde, som forbandt to Klipper med hinanden. Vi gik over og stode toran et Bjerg, hvis Spidse ragede op i Skyerne. Tvivlrædige bleve vi staaende og vidste ikke, om vi skulde bestige Bjerget eller vende tilbage, da det saa altfor farligt ud.

Davos.

Sk. For. Davos afholdt ekstraord. Generalforsamling Lørdag, d. 5. Sept. Paa Grund af Sekretærens Bortrejse saavel som Formandens forestaaende Afrejse foretoges nye Valg.

Til Formand valgtes *Chr. Petersen*, Svendborg og til Sekretær *Wilh. Nielsen*, Sonnerup pr Roskilde.

P. F. V. *Wilh. Nielsen*, Sekretær.

„Norden.“

Nordens Augusthefte er udkommet. Det indeholder N. Heyman: *Kaptajn J. C. la Cour*.^{*} Litteratus: *Henrik Schück*, Sønderjyde: *Skandinavismen og Sønderjylland*. R—r: *Et Fremskriat og en Sejr*.^{*} Joh. Clausen: *En Tilføjelse*. Anders Diemer: *C. U. K. — C. U. K—s Adresser*. R—r: *Industri og Støjdudstillingen i Helsingborg*. Valdres: *Famlegg til Arbejd i Ungdoms og Avhaldslagi i Valdres*. *Meddelelser*.

Bladet koster 1,50 Kr. aarligt og bestilles hos *Skand. Bureau Helgolandsgade 9, Kbhvn. B.*

^{*}) illustrerede.

Sløjhedens Protokol!

Følgende Medlemmer ere slettede af C. U. K. som Følge af Restancer og Bortrejse uden Afmeldelse.

Nr.	Navn	Stilling	Fødested	Uge
1402	N. Nielsen,	Tömrer,	Framlev	42.—
701	R. N. Rasmussen,	Maler,	Marslev	32.—
1178	P. Nielsen,	Blikkenslgr.,	Silkeborg	24.—
158	Fr. Kanstrup,	Maler,	Helsingör,	24.—
847	Axel. Mörk,	Tömrer,	Aarhus.	

(Alle slettede i St. Gallen.)

1455 Hjalmar Maquard, Maler,

1463 Aug. Lenz, Stentrykker.

(Afrejste fra München uden Afmeldelse.)

Kvitteringer.

A. Enkeltmedlemmer.

Nr.	Navn	By	Uge	Fr.
1150	Rixen	Vevey	21—40	5,00
1164	Mehlsen	"	21—40	5,00
1240	Heering	Strassburg	24—35	3,00
1343	Sorensen	"	22—34	3,25
1722	Egeberg	Walzenhausen	26—37	3,00

B. Blade.

Ch. Jensen, Aarhus.	Rest pr 1ste, samt	
2 og 3 Kvartal		4,28
F. Jenstch, Odense	3 Kv.	2,00

C. Annoncer.

Sk. For., Basel	4 og 1 Kv.	Fr. 10
Wazniewski, Basel	4 og 2 Kv.	Fr. 17,15

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Aldt friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Hellig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder **Møde hver Torsdag i sit Sommerlokale hos: N. P. Nielsen, Allægade 19.** Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohlgartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. **F. Sauerbier.**

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. **Danske Blade.**

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Brienerstrasse.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz. Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 38.

Lördag den 19. September 1903.

II. Aargang.

Hovedbestyrelsesmødet i Arbon

den 30. August 1903.

Efter det i for. Nr. af D. f. Sv. omtalte Valg af Tillidsmænd til Hovedbestyrelsen afholdt denne et kort Møde. Her vedtoges det at lade de ny Love trykke ekstra, ikke som sidst i Medlemsbogen, da dette viste sig at være upraktisk.

Fra en Afdeling var indsendt en Forespørgsel om et derværende gift Medlem som f. T. deltog i en Strejke kunde kræve Arbejdsløshedsunderstøttelse. Hovedbest. vedtog at anerkende en saadan Udbetaling da de ugitte Strejkende som Regel forlade den By hvor Strejken finder Sted og fra 1ste Dag faar Rejseunderstøttelse udbetalt. Nægtede man at understøtte det gifte Medlem vilde han sikkert og med Ret føle sig tilsidesat overfor det ugitte Medlem.

I Anledning af en Forespørgsel fra en anden Afdeling, vedtoges det at Medlemmer, som afmelde sig i en Afdeling og rejse til Hjemlandet, kunne, i Fald deres Ophold hjemme rækker over 6 Uger, ved Tilbagekomsten blive optagne som nye Medlemmer efter § 10.

Med Hensyn til det af vor Afdeling i Wiesbaden stillede og ved Generalafstemningen uafgjorte Lovforslag, vedtoges det at bifalde et af Sk. For. Nürnberg stillet Kompromis-Forslag, hvorefter kun danskaltende Sønderjyder betragtes som kommende direkte fra Hjemlandet. Andre Skandinaver som opholde sig i Slesvig-Holsten ere derimod underskastede Lovene som Skandinaverne alle andre Steder i Udlandet.

Da en Afdeling i længere Tid intet Regnskab har indsendt, besluttedes det at indstille Bladtilsendelsen indtil den resp. dens Kasserer efterkommer sine Forpligtelser. En anden Afdeling ønskede Tilskud, dette blev bevilliget dog gaves den en Paamindelse over de store Restancer som fandtes.

Efter at et Par Spørgsmaal af mindre Vigtighed vare behandlende sluttedes Mødet.

Paa Hovedbest. Vegne.

Chr. Nilsen, Protokolfører.

Til Overvejelse blandt Skandinaverne i Udlandet!

Ærede Landsmænd!

Som jo enhver erfaren Svend ved, hænder det desværre ofte, at Svende som komme til en fremmed By, i den første Tid ere ret flittige til at besøge de Skand Foreninger; men efter kort Tids Forløb kun sjældent lade dem se. For at raade Bod paa dette, finder jeg, efter min ringe Optattelse, kun en Udvej, og det er, at skaffe en sund og oplysende Litteratur, da det jo heldigvis ikke er enhver Navs højeste Ideal at komme i Foreningen for at drikke Humpener.

Hvor en god Bogsamling mangler, ere de sprogkyndige henviste til andre fremmede Biblioteker, endskønt de vel ligesaa gerne gav deres Skærv til deres egne mod at erholde lige saa gode Bøger; men den unge Svend som kun kan læse vort Modersmaal, for ham vilde en god Bog, i de fleste Tilfælde, være en god Underholdning, baade sundere og nyttigere, end den han finder paa et Værtshus og derfor ogsaa, som Regel, at holde ham fra at gaa paa Værtshus.

Nu mener maaske mange, at det vilde være umuligt med de smaa Midler, som staar de forskellige Lokalforeninger til Raadighed, at kunne gjøre noget i den Retning. Et godt Middel vilde dog vist være om samtlige Foreninger sluttede sig sammen, betalte et Beløb efter Overenskomst og dannede et Udvalg som satte sig i Forbindelse med vore større Forlagsboghandlere hjemme. Man vilde sikkert kunde faa Bøgerne til en lavere Pris ved Fællesindkjøb og maaske faa enkelte gratis.

Endvidere kunde maaske de forskellige Foreninger her i Udlandet have Lyst til at bytte med hverandre. De os tilsendte Bøger vilde da blive at dele efter Bidragets Størrelse.

Derfor Landsmænd, overlæg Sagen. Min Tanke hermed er at gøre noget nyttigt for den færende Svend og samtidig at fremme Skandinavismen i Udlandet.

Med en god Vilje kan vi udrette meget!
Argus.

Konsulerne og den rejsende Haandværker.

Thi selv om man gik ud derfra, er Konsulen i alle Tilfælde den ulønnede danske Embedsmand (der er kun 4 som faar Gage, for alle de andre er det et Æreshverv.) Det er rigtigt, de burde være fast lønnede og dertil have en Konto for den Hjælp, som burde være en Ret, som enhver retskaffen Haandværkssvend kunde fordre af sit Lands Repræsentant, naar han (Svenden) rejste i det Fremmede, for at berige sig med Kundskaber som senere komme Fædrelandet tilgode. Men saaledes er det nu ikke, og bliver det næppe nogensinde. Foreløbig vilde dette at lönne alle sine Konsuler blive en stor Post og for det andet ere vi under et Agrar-Flertalsræjse for hvem det ligger saa fjern, egentligt at gjøre noget virkeligt reelt for Haandværkerstanden. Denne Form paa Understøttelsen til den færende Svend, var jo langt bedre end den gennem C. U. K. selv om denne fik Statsunderstøttelse, i altilfald saaledes som det nu er ordnet, at Understøttelsen kun kan udbetales i den By hvor der findes en Afdeling og dermed en Kasserer. Var det derimod Konsulen der havde Understøttelsen i sin Haand, saa fik man Hjælpen paa de Steder hvor man egenlig trænger til den, nemlig der hvor man rejser og absolut intet Arbejde kan faa, men kun rejser for sine aandelige Interesser, som i Italien, Orienten, Ægypten osv. I de store Byer i Tyskland, kan man da som Regel faa Arbejde og der er Hjælpen kun at faa i de sk. Foreninger.

Lad os med Red. arbejde for at faa Konsulerne som fastlønnede Embedsmand og med et Hjælpesond, — det var maaske nødvendig at have lidt flere Konsuler end vi nu har for at fordele Hjælpen; men saa var ogsaa en Statsunderstøttelse til C. U. K. overflødig, jeg tror ogsaa det vil være den eneste Form nogen Regering herhjemme gaar med til at hjælpe den færende Svend, nemlig gennem Konsulaterne, ikke gennem C. U. K. — det er nu saadan mit Syn paa Sagen.

Hr. M. L. Madsen er atter ude med sit smagfulde danske Sprog, jeg kan oplyse ham om, at jeg ikke er Udgifter af Rejsehaandbogen, thi den udgives af Foreningen f. ber. Haandværkere Jeger slet og ret dens Udarbejder, sammen med flere Hundrede færende Svende.

Hr. M. mener, at da jeg rejste, gjorde man det af Lyst, nu derimod af Nød, nej slet saa slemt er det dog heller ikke, thi saa var vor Mission for den unge Mand til dels uden Betydning. Nej endnu rejser man paa Faget, og endnu mener vi, at man kan rejse ud og uddanne sig i sit Fag og de ca. 400 Mand, som hvert Foraar søger det sydlige Udlænd, gjør det ikke fordi de er i Nød; men fordi de vil ud i Verden for at lære noget og vi vil gjøre vort til at faa

alle til at rejse i deres travleste Tid, i Foraaret, hvor man ikke rejser af Nød.

Jeg ved meget vel, at der baade ude og hjemme gives Tilfælde, hvor man maa rejse fordi man intet Arbejde kan faa; men her hjemme fra kommer der ialtfald ikke ret mange i den daarlige Tid paa Aaret, derfor sørger vi. Der kommer altsaa ikke ret mange ned for at lide Nød. Hr. M. siger endvidere at man søger til Udlandet, naar det er sløjt herhjemme, det er maaske den Maade M. har rejst paa; men den er meget fejl. Man skal rejse ud i ens bedste Sæson, saa er der ogsaa godt at bestille ude og saarejser man ikke af Nød men af Lyst til sit Fag og til at lære noget mere. Rejse til Udlandet for at lide Nød, nej saa bliv hellere herhjemme og lid den her.

Hr. Aage Petersen forbauser sig over at jeg har kunnet blande de 2 Foreninger, Fagforeningen og K. S. F., sammen, tildæm da den sidste er religiøs. Det er ikke fordi den er religiøs, jeg omtaler den, det er mig saa rasende ligegyldigt; men det er de Fordele den yder den unge Mand. Jeg kender ikke et Tilfælde hvor en Dansker er bleven omvendt til Katolicismen ved at være Medlem af Foreningen under sin Rejse i Udlandet; men derimod kender jeg flere Hundrede der har draget pekuniær Fordel deraf. Hvorfor ikke tage disse Fordele? Men nu kommer Fagforeningsspørgsmaalet, — ja, at disse Foreninger i de senere Aar lever paa Krigsfod med hverandre er jo sandt, og dette har vi ogsaa omtalt i Bogens nye Udgave, og vi anbefaler ikke nogen særlig at melde sig ind, vi siger kun, hvad vi ved, pro og contra, saa kan jo enhver gøre hvad han lyster.

Fr. Nielsen.

Hvorledes vor Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

Endelig besluttede vi os til det Første. Med Livsfare klatrede vi op ad Bjerget og naaede, udmattede og dryppende af Sved, et fladt Sted, hvor vi kraftløse henstrakte os. Dog længe kunde vi ikke udhvile os, naar vi vilde naa Landsbyen, førend det blev mørkt. Med uhyre Anstrængelser naaede vi Overfladen af Bjerget, som var bevoxet med Kratskov; flere Fodstier gik i forskjellige Retninger, men vi vidste jo ikke, hvilken af dem der var den rette.

Intet Spor af Mennesker var at finde, hvorfor vi fulgte den Sti, som syntes mest betraad. Den førte os dybere ind i Skoven og endte ved nogle fældede Træer. Her stode vi atter og vidste ikke hvorhen.

Dagen begyndte at hælde og vi befandt os endnu i denne kritiske Stilling. En Beslutning blev fattet og iværksat, og det var at bryde os en Udgang gennem Krattet, som vi da, forrevne og forkradsede, til Slutning endelig fandt. Snart naaede vi en Hytte,

hvor vi formedelst Gebærder bleve underrettede om Beliggenheden af Landsbyen. Vi fandt endelig den rette Vej, men Solen var forlængst gaaet ned, førend vi naaede Landsbyen.

Der vare to Værtshuse i Landsbyen og vi toge ind i det, som man kaldte det bedste; men ved Indtrædelsen forundrede vi os ikke lidt og vi troede først, at vi vare komne til det forkerte Værtshus, idet Alt saa saa svinsk og daarligt ud. Folkene forstode hverken Tydsk eller Italiensk, saa at vi ved Pantomimer maatte betyde dem, hvad vi vilde have. Efter at have spist lidt Mælkebrød og drukket noget sur Vin, betydede vi dem, at vi vilde i Seng, hvorpaa der blev slæbt et Knippe Hø ind i Stuen, hvorefter vi danuede os et udmærket Leje og sov brillant. De øvrige af Husets Folk, baade Karle og Piger, toge Plads ovenpaa Ovnene — det var en rigtig Menage!

Den følgende Morgen vare vi tidlig paa Benene, og efter at have drukket lidt varm Mælk, begave vi os igjen paa Vejen og op ad Bjerget. Men her forvildede vi os igjen, saaledes at vi efter en Times Forløb atter kom tilbage til Landsbyen.

Da vi indsaa, at der ingen Fordel var at vente, hvis vi vilde vedblive med at følge Fodstien, saa holdt vi os fra nu af til Landevejen, som snegleformig slyngede sig op i Højden. Vi befandt os nu paa de høje Alper, som danne Skillerummet imellem Illyrien og Italien. Jo højere man kom, desto barskere og koldere blev Luften, saa at vi maatte binde Tørklæderne for Ansigterne, for at kunne modstaa den kolde Vind, som fik Huden til at sprække.

I denne Udørken, hvor al Vegetation var ophørt og hvor vi kun saa nøgne Klipper, overalt bedækket med Sne, stod et ensomt Værtshus, hvor vi nøde nogle Forfriskninger og varmede os ved Ovnene.

En østerrigsk Grændsejæger, som kom fra den modsatte Side, havde prydet sin Kasket med en nylig afplukket Pommerrantsgren. Han fortalte os om det herlige Land, vi skulde betræde, og hvor forundrede vi vilde blive ved ligesom at træde fra Vinteren ind i Sommeren. — Vort Ophold i Værtshuset var kun af kort Varighed. Vi fortsatte Marschen igjen og efter et Par Timers Forløb naaede vi den modsatte Side, hvor Vejen atter snegleformig sænkede sig.

En fortryllende Dal laa ligesom i Taage udstrakt for os. I Trav gik det nu ned ad Bjerget, hvor snart en behagelig Luitning strømmede os imøde, som lidt efter lidt blev saa varm, at vi maatte trække vore Frakker af og hænge over Skuldrene. Vi betraadte nu for første Gang Italiens klassiske Jordbund.

I Dalen var Vejen paa begge Sider beplantet med Figentræer, som alle stode i fuld Flor. Vinranker, hvis Stammer vare af uhyre Tykkelse, slyngede sig fra det ene Træ til det andet langs med Vejen; fremmede Væxter og Træer udbredte en behagelig

Vellugt -- kort sagt: vi vare som hensatte i et Paradies.

I Midten af denne fortryllende Dal laa den lille Kjöbstad Wippach, der er bekjendt for sin gode Vin. For billig Betaling drak vi os en lille Rus, som opmuntrede os efter Dagens Strabadser.

Bern.

I Anledning af en Meddelse i Medd. Bl. Nr. 28 skal vi hermed tillade os at korrigere saame Aandsfoster af Hr. H. Jensen.

For det første maa vi erklære det for *Usandhed*, at Hr. P. Jørgensen har forlangt to Medlemmers Attest paa Rigtigheden af vort Forsamlingsreferat i D. f. Sv. Nr. 36. Dernæst maa vi erklære det for *Usandhed* at Foreningen Heimdal er gaaet tilbage i Medlemstal siden dens Overdrædelse til C. U. K.

For det tredje vilde vi kun ønske at Hr. H. Jensen vilde henvende sig til os om Oplysninger, naar han atter vil bringe Nyheder fra Bern, til Torvs, istedet for at løbe om med al Slags Sladder. I hvert Tilfælde sparer han at servere Usandheder for sine Læsere.

Bestyrelsen f. Sk. For. Heimdal Bern.

Red. Anm.: Omhandlede Referat blev indsendt af Hr. J. P. Jensen og da det har Foreningssekretærens, Hr. E. Jensens Underskrift forhørte i hos ham om Artiklen var skrevet og indsendt med hans Vidende, Da han svarede ja blev Artiklen optaget.

Hr. H. J. har derfor lavet en Myg til en Elefant, som sædvanligt. I øvrigt finde vi det ikke særligt nobelt af ham, nu da han *ikke længere har Brug for J. P. Jensen*, at blive ved at kaste med Smuds efter denne. Efter vort Skøn stiller Hr. H. J. sig selv i et daarligt Lys, thi en Gang var han svært glad for at have en *Ven og Forbunds-felle* i Hr. J. P. J. — til at skyde med skarpt mod Kreuzlingen.

Luzern.

Kassereren Hr. J. P. Helboe, er flyttet fra Mühlenplatz 9 til Hotel Bad, Bürgerstrasse, hvor han træffes hver Aften fra Kl. 7. til 8.

G. Hertz, Sekretær.

Leipzig.

Lørdag den 12. ds. afholdt Nord, For. en ekstraordinær Generalforsamling for at foretage Suppleringsvalg til Bestyrelsen. Følgende valgtes: Formand: S. Lau-Hansen, Kleinsmed. Næstformand: B. Olsen, Bogbinder. Kasserer: K. Jepsen, Snedker. Sekretær:

H. Jpsen, Kleinsmed. Bibliothekar; *P. Christiansen*, Tømrer.

Kasseren træffes fra 6—7 om Aftenen i sin Bopæl *Hauptmannstrasse 9, III, l.*

Efterlysninger.

J Foreningslokalet i Leipzig ligger Breve til Malerne *Chr. Andresen, Jens Nielsen og Carl Petersen.*

Chr. Hansen, Snedker, Kolding. *Wilh. Andersen*, Blikkenslager, Randers. *Norlin*, Blikkenslager, Wennersborg, Sverige. *Niels Nielsen*, Tømrer, Framlev pr Aarhus. *Fr. Kanstrup*, Maler, Helsingør og *R. N. Rasmussen*, Maler, Marslev, bedes opgive deres Adresser til *Sk. For. St. Gallen*

K. M. Laursen, Maskinarbejder, Vejle bedes opgive sin Adr. til sin Broder i *Sk. For. Wiesbaden.*

Advarsel.

Sk. For. Harburg advarer Landsmændene i Udlandet mod Typograf *Albert Hansen*, Odense,

Landsmænd i Interlaken, i Luzern og i Davos advarer ligeledes Landsmændene mod 2 Malere ved Navn *Andersen*, den ene fra *Frederiksberg* den anden fra *København*. De ere tillige begge beskyldte for at have lavet et større Bedrageri i Interlaken; men denne Sag maa vistnok først undersøges nærmere.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder Møde hver Torsdag i sit Sommerlokale hos *N. P. Nielsen*, Alleegade 19. Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohlgartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplat. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jürgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 39.

Lördag den 26. September 1903.

II. Aargang.

I Skumringen.

Aftenen lægger sin Skygge
Hen over Bjergenes Top;
Fuglene sove saa trygge;
Bag Skoven staar Maanen op.

Engene dampe af Varme;
Søen saa spejlstille staar
Træernes krogede Arme
Fantastiske Former faar.

Skyerne synes at smile
Ned til den slumrende By,
Skumringen sænker sin Hvilte
For Dag, der kommer paa ny. —

Henad de gulnede Agre
Skynøer en Vandrer sig frem,
Tankerne kredse og flagre,
Minderne vaagne af Gem.

Underlig vemodig spændes
Dirrende Streng i Bryst,
Tanker og Længsler de sendes
Hjem mod den fædrene Kyst.

Lille, men yndigt, er Landet,
Hvor Dansken bygger og bor,
Kranses og favnes af Vandet
Deroppe i høje Nord.

Hjemme hos Moder i Hjemmet,
Længtes han ud mod det ny,
Uvant er alt dog og fremmed
Her nede i ukendt By.

Hochdorf (Schweiz).

Folmer Gothard.

Vore Bibliotheker.

I sidste Nr. af »D. f. Sv.« har en Landsmand under Mærket »Argus«, skrevet nogle Ord om et nærmere Samarbejde mellem de skandinaviske Forenings-Bibliotheker. Jeg tillader mig hermed at knytte nogle Bemærkninger til samme.

Det vilde i første Linie være af stor Betydning at faa en Oversigt over samtlige Bibliothekers Indhold. Af denne Grund tillader jeg mig at foreslaa, at enhver Bibliothekar indsender en Fortegnelse over Bøgerne som findes i det Bibliothek han har at holde Haanden over. Findes der Duplikater bedes det ekstra bemærket om man er villig til at bytte disse med Duplikater fra andre Foreninger. De indsendte Fortegnelser vil blive samlede til en Hovedkatalog, som vi saa lader hektografere og tilstiller hver deltagende Forening 1 Eksemplar. Udgifterne saavel som Arbejdet vil sikkert være at overkomme og det vil sikkert betale sig, gennem en forøget Interesse for Bøgerne.

Dernæst, naar vi har faaet en Oversigt over alle de Bøger vore Bibliotheker rummer, gaar vi til en Revision af dem. Jeg ved nemlig, at der paa mange Steder findes Bøger som ikke kan gøre Krav paa at opbevares og som i vore Bogskabe staar og fylder Pladsen til ingen Nytte. Bekendtgør disse Bøgers Titler, muligvis findes der en Liebhaber som for en billig Penge vilde erhverve sig dem og for de derved indvundne Penge kan man anskaffe sig nye Bøger, som Medlemmerne vilde omfatte med mere Lyst og Interesse. Det gælder for alt om at holde vore Bibliotheker paa Højde med Tiden, saa at det læse — og lære — lystne Medlem ikke, istedetfor en Bogsamling, der har Nyhedens Interesse, bydes en saadan hvor der kun findes Antikviteter om hvilke han maa sige »de Bøger læste jeg, da jeg gik i Skole«. »Argus' Forslag om Fællesindkjøb af Bøger er praktisk set godt og vil sikkert kunne gennemføres.

Og endnu et, naar jeg er ved dette Spørgsmaal: Vilde det ikke være, praktisk set, af stor Betydning for vore Bibliotheker om man anskaffede nogle af vore hjemlige Forfatters tyske Udgaver? Der gives jo saamange billige

tyske Udgaver af den danske, svenske og norske Litteratur at de uden nogen større Udgave kan anskaffe, t. Eks. findes der i *Reclams* og i *Kürschners* Folkeudgaver Værker af næsten enhver kendt skandinavisk Forfatter, især af vore Klassikere. Jeg tænker at man derved kan lette vore unge Landsmænd Adgangen til det tyske Sprog. Naar Vedkommende kjender Handlingen i Bogen, paa dansk, interesserer det ham at følge den paa det tyske Sprog og ganske umærkeligt lærer Læseren dette Sprogs Grammatik o. s. v. Selvfølgelig bør vore Bogsamlingen i første Række være *skandinaviske* i Teksten; men alligevel tror jeg nok at min fremsatte Tanke om skandinaviske Bøger med tysk Tekst ogsaa ville være af forholdsvis stor Betydning, thi ved Siden af den ovenfor nævnte Nytte for de yngre Medlemmer, kan det ældre og gitte Medlem, ved Hjælp af disse Bøger, give sin Hustru og opvoksende Børn og muligvis andre Paarørende let Kendskab til den skandinaviske Litteratur og derved har vore Bogsamlinger atter virket for sit Maal.

At opfriske, vedligeholde og udbrede Kendskabet til nordisk Litteratur.

P. Jørgensen.

Endnu en Gang Konsulerne og den farende Svend.

Hr. Fr. Nielsen ser endnu ikke ret paa denne Sag og vi maa tillade os at knytte et Par Bemærkninger til hans sidste Artikel.

Den første Mistforstaaelse skyldes vel Forskellen paa Hr. M. L. Madsens og Hr. Fr. N.s Anskuelse. Hr. M. L. Madsen er *Typograf*. En Typograf rejser, vel i de allerførste Tilfælde til Udlandet som Følge af Arbejdsløshed og Nød, ihvert Fald for Sætternes Vedkommende. Enhver dansk Typograf som rejser til Udlandet kan ligesaagodt have et andet Formaal med sin Rejse end blot at komme ud for at lære noget, og Hr. M. L. M. kan derfor, som Typograf, sikkert have Ret i sin Opfattelse.

Den anden Mistforstaaelse af Hr. Fr. N. er, naar han vil bedømme Haandværkernes Rejse til Udlandet efter Tallet paa de Svende der først hente Oplysning hos ham. Gennem C. U. K.s Blanketter ser vi at Tilgang fra Hjemlandene er fordelt paa næsten hele Aarets 12 Maaneder — svagest i Juni, November, December og Januar, stærkest i Marts og April —. Endvidere er Jyderne for Tiden det fremragende Element blandt Naverne, de gaa som Regel over Hamborg og berøre saaledes ikke Kbhvn. Bl. a. skriver Hr. F. N. »de ca. 400 Mand, som hvert Foraar søger det sydlige Udland, o. s. v.« Vi har t. Eks. i C. U. K. i Løbet af 2 $\frac{1}{2}$ Aar forbrugt ca. 2500 Medlemsbøger, det giver saaledes ca. 1000 nye Medlemmer pr. Aar og endda kan vi jo ikke sige at det er Tallet paa alle de Svende som aarligt kommer hjemmefra.

Som vi i Nr. 36 sagde, og som Hr. Fr. N. ogsaa bifalder, er det ikke Lærelyst alene; men tillige Nødvendigheden af at gøre Plads for andre, der bringer Svenden til at rejse. Maaske vil man kalde dette en Frase, men der staa statistiske Tal bagved denne Opfattelse, det bør man ikke glemme.

Angaaende Konsulerne maa vi gøre Hr. F. N. opmærksom paa at de Hrr. har en ministeriel fastsat Tarif for hvert Arbejde de udfører for den rejsende Svend med Hensyn til Legalisation af Papirer, Oversættelte og Kopiering o. s. v. saa at Konsulatposten selv om den ikke er lønnet, saa dog heller intet Tab er for Vedkommende. Indtægterne gaar direkte i Konsulens Kasse som Løn for det Arbejde han udfører, og selv om der maa aflægges Regnskab for denne Indtægt til Regeringen, saa kunde det dog være af temmelig stor Interesse at vide hvor højt denne Indtægt kan takseres, inden man ynkes over Konsulerne for de Smaasummer de i enkelte Tilfælde maa give en rejsende Svend. Skulde alligevel disse Konsulatsindtægter være utilstrækkelige, da har jo vort lille Fædreland noget Luksus som kaldes Gesandtskaber. Hvad om man inddrog et Par af de aller mest overflødige og lagde de derved indvundne Penge til Konsulatposternes Indtægter; mon der saa ikke næsten blev nok til at give Konsulerne en ordenlig Løn, saa man blev fri for de fattige »Ereskonsulere«.

Og hvad Statsunderstøttelsen til C. U. K. angaar, saa mener vi at de farende Svende, gennem C. U. K., gerne vil fritage Konsulerne for den Plage, det maa være for dem, at uddеле Understøttelsen; i alt Fald hvor C. U. K. har Afdelinger. Det vil sikkert blive en mere ligelig Fordeling af Pengene og vil komme i ligesaa værdige Hænder som i de der som Regel derhjemme fra faar Statsstipendium til Udlandet. Vi kan forsikre, at i Fald vort Andragende i den kommende Sæson ikke skulde blive færdig »undersøgt«, saa skal vi paabegynde en anden Undersøgelse af hvorledes Statens Stipendier misbruges. Hvilken der bliver interessant vil saa Tiden vise.

**

Bern.

Lørdag d. 19. Septbr. afholdt Skand. For. »Heimdal« sin ord. Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *C. Christensen*, Blikkenslager. Aalborg. Næstformand: *C. P. Steffensen*, Maler, Nyköping/M. Kasserer: *J. Wonsyld*, Skomager, Ribe (gv.) Sekretær: *S. Nørgaard*, Skomager, Kolding. Bibliothekar: *K. Madsen*, Snedker, Middelfart. Suppleanter: *L. Larsen*, Bogbinder, Thisted, og *V. Berg*, Bogbinder, Kjöbenhavn.

Kassereren træffes hver Aften fra 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ i Foreningslokalet, Café z. Börse, Bärenplatz. Alle tilrejsende Landsmænd ere velkomne.

Med skandinavisk Hilsen
S. Nørgaard, Sekretær.

Düsseldorf.

Lördagen den 5. September affholdt den herværende Skand. For. sin 4 Aars-Stiftelsesfest. Skönt Jupiter Pluvius i Vrede svang sit Scepter og øste Vand ned i Spandavis, lode Naverne sig ikke forskrække; men mødte tultalligt, ja saagar fra München-Gladbach fik vi Besøg af 4 Landsmænd.

Festen aabnedes Kl. 10 i vort smukt pynkede Lokale. Efter at Formanden havde budt Velkommen og givet Signal til hurtig Udtømming af et Fad Öl, toge vi rigtig fat med Liv og Humør. Taler og Sange afløste hverandre og da der senere serveredes Æbleskiver og Punsch blev Stemningen ligefrem animeret. Et Par af vore større Poeter havde klenmt deres Muse og leveret et Par Sange som toge vældige Kegler.

Den vellykkede Fest sluttedes først henad Morgenstunden.

Med skandinavisk Hilsen

Halfred Sorensen, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af *L. Prange.*

(Fortsat.)

Vi fulgte nu Vejen, som slyngede sig imellem lutter Vinbjerger i en temmelig Højde, og naaede før Aften Byen Sessana, som laa ved Hovedlandevejen. Vi overnattede i en Gæstgivergaard udenfor Byen paa et Høloft — det var ikke saa daarligt!

Den følgende Morgen begave vi os igjen paa Rejsen i spændt Forventning. Snart naaede vi den italienske Grændsevagt, hvor vore Vandreæøger bleve viserede paa Italiensk og i det første Værkshus, som kaldes Osteria, blev der holdt Forkost. Den sorte italienske Vin (Vino negro) perlede i Glassene og gav Fantasiens et højere Sving. Jublende fortsatte vi Marschen og efter en halv Times Forløb naaede vi en Høj, hvor med Et det adriatiske Hav laa udbredt for os, tilligemed Triest og Italiens Bjerger.

Min svage Pen formaar ikke at beskrive dette Moment. Alle Ubehageligheder og Gjenvendigheder, som Rejsen fører med sig, vare glemte. Med Øjet fæstet paa Havets blaa Flade, som ved Kysten var bedækket med en Skov af Master, den milde italienske Luft, de fjerne tyrolske og italienske Bjerger, belyste af Morgensolen, saaledes gaves der kun Rum for een Følelse, og det var Beundring!

Vi nærmede os nu den for sin Handel med Levanten saa berømte Hovedstad Triest. Belæssede Fragtvogne, forspændte med 16 Heste, spærrede os Vejen. Vi gik derfor den brede Fodsti ned af Bjerget, mellem dultende Cypresser og Orangetræer; Kornet stod næsten 3 Alen højt og begyndte at modnes. Vi vare nu i det Land, hvor Sne og Is kun sjældent ses, hvor man høster 2 Gange aarlig, hvor Citroner og Pommeranser voxe vildt, og hvor der hersker et evigt Foraar.

Rejsen i Italien.

Endelig ankom vi til Triest. Her vrimlede det af alle Nationer: Tyrker, Grækere, Persere og Afrikanere, kort sagt, næsten af alle Jordens Folkeslag.

Triest er regelmæssigt bygget, alle Gaderne ere belagte med Fliser og store tilhugne Marmorsten. Staden er tildels ganske ny; den længste og smukkeste Gade hedder Korso; deri ligger det smukke Theater og den nye Kirke.

Vi toge ind i et Gæstgiversted, som kaldtes „Zum deutschen Ritter“, hvor Værten talte Tydsk og hvor tydske Rejsende i Almindelighed logerede. Ihvorvel Gæstgiveriet havde et tydsk Navn, saa var dog Alt indrettet som et italiensk Værkshus eller Osteria, nemlig et højt, hvælvet Værelse, som tjener til Kjøkken, Spisekammer, Kjølder og Gæstestue. Vinen var billig og Levemaaden god.

Her vare mange Nordboere og imellem disse to Hamborgere og een Flensborger. Det glædede os at træffe Landsmænd saa langt borte fra Hjemmet, og Glæden blev endnu større om Eftermiddagen, da der ankom en Sønderborger med Dampskibet fra Venedig. Fyren blev næsten fortrydelig paa os, fordi vi vare komne lige saa langt bort som han, da han mente at være utorhignelig i at rejse udenlands.

I Triest opholdt vi os 2 Dage, dels for at lære Staden at kjende og dels for at vente paa vort Tøj, hvilket vi havde sendt forud og som alligevel ikke var kommet endnu.

En Beskrivelse af Triest vilde falde mig vanskelig, da Alting her kun er beregnet paa Handel og Omsætning. Her ere ingen Kunst eller Oldsager at se, men kun tyrkiske Kaffe-huse, hvor de rige tyrkiske Handelsherrer ligge langs med Væggene paa bløde Matrasser og nyde deres Kaffe samt ryge af lange Piber. Det ser løjerlig ud, men det er endnu forunderligere at høre dem tale deres Modersmaal.

Vor Rejsekollega, en Lübecker, fik Arbejde i Triest, men da vort Tøj endnu ikke var arriveret og vi ikke vilde opholde os længere, saa gave vi ham i Kommission at modtage det, naar det kom, og beholde det indtil Videre.

Med vore Sparepenge, som vi havde indvexlet i Guld og bare indsyede i Bælter indenfor Skjorterne, samt med vore Berliner Kufferter under Armen bestege vi Klokken 10 om Aftenen Dampskibet, der skulde føre os til Venedig. Vore Landsmænd og en stor Del Tydskere, af hvilke flere skulde med, ledsagede os til Skipsbroen.

Det var en behagelig Aften og saa mildt, som om det var midt om Sommeren. Ankrene bleve lettede og et „Vivat Venetia!“ lød fra Alles Struber.

Op nu begyndte Maskinen at arbejde.

Det var en dejlig Nat. Søvnens flydede mine Øjne og Fantasiens var i stadig Bevægelse ved Tanken om den følgende Morgen. Skade, at jeg ej formaar at skildre de Følel-

ser og de Tanker, som gennemstrømmede mig — kun Erindringen, som ligger i Sjæls Dyb, staar endnu frisk og levende for mig.

Klokken 4 begyndte Dagen at gry og snart stod Solen op i sin fulde Pragt. Markus-taarnet hævede sig mere og mere op af Bølgerne og allerede Kl. 6 laa Venedig, belyst af Morgensolen, for os.

Dampskibet sejlede nu ganske langsomt mellem de mange Øer og kastede Anker tæt ved Markuspladsen. Vi bleve omringede af en stor Mængde Gondoler, der vare bemandede med Folk, som dels vare halvnøgne og dels klædte i forunderlige Dragter. Disse Mennesker skrege til os paa Italiensk, den Ene højere end den Anden, og tilbød os at ro os i Land. (Fortsættes).

„Norden“.

I Anledning af vor Anmeldelse i forrige Nr. af „D. f. Sv.“ gör man os opmærksom paa, at „Norden“ forsendes **gratis** til alle Medlemmer af „Nordisk Forening“. Aarsbidraget er 4 Kr. — Indmeldelser modtages af Hr. *Bagermester Marstrand, Købmagergade 19, København K.* **

Efterlysning.

Peter Wodskow bedes opgive sin Adresse til *Zacha Friis i Nürnberg*, da der ligger Meddelelse til ham fra Urmager Marius Petersen i Amerika.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokal for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen for ber. Haandværkere afholder **Møde hver Torsdag i sit Sommerlokal hos: N. P. Nielsen, Alleegade 19.** Alle hjemvendte Landsmænd ere velkommen.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokal for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

SCHAFFHAUSEN.

Gasthaus Bryner, Webergasse Nr. 38. Lokale for Skand. Forening. Verkehrslokal for organiserede Arbejdere.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Samlingslokal for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jürgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd **Konstanz.**
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 40.

Lördag den 3. Oktober 1903.

II. Aargang.

Ungdomens fädernesland.

Allt ungt eger samman ett fädernesland, ett hemland af tro och af drömmar, där borgarne bindas af broderband och i hjärta för hjärta det ömmar, — och så ofta till kamp våra härar vi ställt, för ungdomens hemland vi draga i fält.

Det rasar en vild och förtviflad strid för vårt hemland af tro och af drömmar, den kräver sitt offer af tid efter tid, och rödt genom häfden det strömmar, och hvart löfte, som bryts, och hvart mål, som hinns, är en tappad eller en vunnen provins.

De svika, de svika sitt fädernesland, sitt hemland af tro och af drömmar, de svika för bröd och för kärliga band, de flykta med hängande tömmar, de lämna åt fienden ut sitt banér, de unga, som ej äro unga mer.

Men somt är förgyllning, och somt är guld, somt glas och somt diamanter — ej alla svika sin ungdoms skuld som flyktingar och emigranter, och stundom än under hår, som är hvitt, har ungdomen hållit sitt hemland frött.

Och vore mörker all jordens ruud, i ljus ligger landet af drömmar: det kommer oss närmre i hoppets stund, när hjärtat sjuder och strömmar, — vi drömma det flyttat till jorden ibland, vår dröms och vår framtids solstråleland.

(Fram).

K. G. Ossian-Nilsson.

Rejsehaandbogens 4. Udgave

er nu arriveret. Nogen egenlig Kritik af Bogen maa vi udsætte til næste Nr., thi for dette Nr. er Tiden lovligh kort.

Vi vil dog paa Forhaand anbefale enhver af Læserne at anskaffe sig denne brune »Rejsekaummerat«, hvis Værdi med hver Udgave torøges betydeligt med Hensyn til Indholdet.

Som en Prøve paa den kortfattede, men dog righoldige Tekst gengiver vi efter Bogen:

Fodture langs Rivieraen.

Hvis man fra *Paris* vil foretage en Rejse til *Italien*, bør man lægge Ruten langs den skønne *Revia*, Kysten af Middelhavet fra *Marseille* til *Livorne*. Fra *Paris* tager man med Exprestoget til *Marseille* og videre over *Toulon*, *Cannes* til *Nizza*, det største af alle Badestederne ved *Revia*. I Saisonen Januar—April er her en overordentlig Tilstrømning af velhavende Rejsende fra alle Egne i Evropa. For enkelte Fag, som Skræddere, er det da let at opnaa Arbejde, og det er jo en Aarstid, hvor det er sløjt andre Steder. Her er Sommer i Januar Maaned. Palmer, Appelsiner, Citroner og Oliven vokser overalt. Fra *Nizza* anbefales det at vandre langs den skønne Kyst. Det er en henrivende Tur, snart gaar Vejen langs Havet, snart oppe paa Klipperne, nogle Steder gennem Tunneller, andre Steder er Klippen sprængt bort for at give Plads og overalt ser man den frodigste Plantevækst. Det er en Tur, som man aldrig glemmer; her er bestandig Nyt for Øjet. Ved *Villefranche* forlader man Kystvejen og stiger op til *Route de la Corniche*, hvorfra man har en storslaet Udsigt over hele Kysten fra *Nizza* til *Monaco*. Ved *La Turbie* ser man *Monte Carlo* ligge ved Foden af Bjerget, og her stiger man ned i Fyrstendømmet *Monaco*, der bestaar af 3 sammenbyggede Byer *Monaco*, *Port d'Hercule* og *Monte Carlo*. Byen *Monaco* er bygget paa en Fjeldspids. *Port d'Hercule* er nærmest Handelsbyen, her findes ogsaa billigere Hoteller. Paa en mindre Klippespids ligger *Monte Carlo* med sin Spillebank, der som bekendt drager en Mængde rige Spillelystne til sig. Fra *Monte Carlo* følger man igen Vejen langs Havet til *Men-*

tona, et skönt beliggende Kursted; endnu en kort Vandring og man er ved den italienske Grænse. Derfra gaar man videre ad Kystvejen til *St. Remo*, et meget smukt Badested. Over Byerne *Oneglia* og *Porto Maurice*, Hovedpunkterne for Olivenhandelen, naar man *Genua*, en gammel interessant By med gamle Paladser og en berømt Kirkegaard med prægtige Mindesmærker. Fra *Genua* følger man igen Kysten ad den østlige Riviera forbi de smukke Steder *Nervi*, *Rapallo* til *Spezia*, den italienske Marinehavn. Herfra er der en dejlig Sejlstur paa en Time over Bugten til *Lerica*. Herved sparer man $\frac{1}{2}$ Dags Vandring. Ved *Lerica* forlader man Kystvejen, passerer den gamle By *Sarrana* og naar *Carrara* med det berømte Marmorbrud. Byen har ca. 12,000 Indbyggere, som hovedsagelig ernærer sig ved Bearbejdelsen af Marmor. Man har Adgang overalt i Værkstederne og interessant er det at se, hvorledes de mægtige Marmorblokke bliver gennemsavede til Plader eller bliver bearbejdet i Billedhuggerværkstederne. Nu gaar Turen videre ad Vejen til *Pisa* med det bekendte skæve Taarn, Domkirken og Daabskuppet, alt bygget af Marmor fra *Carrara*. Herfra naar man i nogle faa Timer *Livorno*. Her slutter *Riviera*en og man kan herfra tage til *Neapel* eller *Florenz*. En saadan Rejse fra *Marseille* til *Livorno* kan gøres paa 2—3 Uger, og ved fornødt Økonomi for ca. 50 Fr.

St. Gallen.

Lørdagen den 27. Sept. afholdt Sk. For. St. Gallen sin 18-aarige Stiftelsesfest, ved en lille gemytlig Sammenkomst forbunden med Keglefest og Skiveskydning. Om Middagen samlede man i »Arbeiter-Bildungsverein«, hvortil afmarscheredes til Restaurant »Bauhof« Kronbühl, en halv Times Vej udenfor Byen, hvor vi havde fundet de for os passende Lokalteter. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ trillede den første »skæve« under stor Latter ud af Keglebanen; men blev, da Spillet varede til Kl. 6 $\frac{1}{2}$, endnu efterfulgt af mange flere. Skiveskydningen gik ogsaa rask fra Haanden, enhver vilde prøve at skyde, og Naverne viste ogsaa deres Dygtighed i at føre Vaabnet, idet man paa stod, naar kun et Hul var at finde i Skiven, at alle tre vare truine i det samme.

Det straalende Elterarsvejr lokede til lige i Løbet af Eftermiddagen de gifte bedre Ægtehalvdele med samt Arvinger ud i den til Restaurationen hørende Have og man fik Indtrykket af Afholdelsen af en ren Familiefest. Arboner Naverne havde ogsaa indfundet dem, og vor Formand havde ogsaa besøgt os med sit Besøg, samt Medstifteren af Foreningen. A. Hertz fra Zürich, som for Tiden opholder sig her, deltog ogsaa i vor lille Festlighed. P. Jörgensen havde medbragt sit Fotografiapparat, saa samtlige Deltagere, 35—40 Mand, blev eviggjorte.

Da Skumringen faldt paa bleve Præmierne

uddelte, hvorefter man trak sig indenfor Dørene for at tilbringe et Par gemytligge Aftentimer i hverandres Selskab, hvilket imidlertid først kunde ske efter at et Par forstyrrende Elementer vare blevne fjernede.

Aftenen forløb herefter ganske lystig, rigt afvekslende med Solo og Korsange, samt Deklamationer, hvori vor gamle Ven Hertz viste at kunne fængsle Naverne, Ved 10—11 Tiden brød man op og begav sig hver til sit, men alle enige om at have tilbragt en meget gemytlig Søndag Eftermiddag, samt at have givet vor Lokalkasse et lille »Skub«, som den nok kunde trænge til.

Med skaud, Hilsen

H. Hansen, Sekretær.

* * *

Af en anden Indsendelse gengiver vi følgende om Supplement til ovenstaaende:

— Alt imedens Bøsserne knaldede og Kuglerne løb lige og skraas henad Banen, voksede Gemytligheden til fl. Ja en af Kuglerne var endda saa ellevild af Glæde, over den gode Behandling der blev den tildelt fra Naverne Side, at den stak af i fuldt Firspring ned ad Skrænten og lavede en lille Skovtur. Bagefter saa man en halv Snes Naver gaa paa Klapjagt efter den, indtil den atter fandtes og i højtideligt Optag førtes tilbage til dens rette Jagtmarker.

Naa, for nu ikke at blive altfor »udsvævende«, vil jeg straks gaa til Enden af min Beretning. Resultatet blev at de udenbves Naver fik Præmierne, om de havde fortjent dem eller ej skal jeg ikke her bedømme. »Skydekonge« blev *Egeberg*, Walzenhausen, og »Keglekonge« blev *Petersen*, Wittenbach. Selv om det saa var Kreuzlingermannden snød han sig en Pibe til, paa en andens Points. Naa »nichts for ungut«; men en stor Del af St. Galler-Naverne var selv Skyld i de Nitter de fik, thi de skød hellere efter Værtens Bajerskøl ude i Haven, end efter Maalet derinde paa Banen.

Som en Kuriositet fortjener det gode Besøg at fremhæves Naverne vare ariverede ligefra *Iversens* og *Rüsfeldt* Smaaglutten til vor Veteran *Arnold Hertz*, med det svære Skæg, og i Haven fandtes en hel Vognpark af Barnevogne, Cykler og andre Sportsvogne.

Jo, jo! Naverne kan nok være med endnu.

Dix.

Skandinavernes Bogsamlinger i Udlandet.

Jeg har med stor Interesse læst saavel »Argus« som P. Jörgensens Artikel om de skandinaviske Foreningers Bibliotheker. Der vil sikkert kunde gøres meget ad den Vej for sund Adspredelse og større Oplysning blandt vore unge Venner i Udlandet, naar man vil følge den, i disse Artikler, paa pegede Vej og jeg vil efter Evne gøre mit til, herhjemme at vække Interessen, saa dette Formaal kan naas, f. Ex. ved Artikler i de hævende Dagblade om ved Gaver af Bøger

at støtte Eder; men der maa være Plan i Sagen, saaledes at alle Foreninger høster Nytte deraf, ogsaa dem, der ikke staa under C. U. K. Der maa absolut være lige Adgang for alle.

Nu staa Vinteren for Døren med de lange Aftener og dermed Trangen efter at faa Tiden til at gaa paa den nyttigste Maade, saa at vore Landsmænd ikke altid skal tilbringe deres Fritid paa Restaurationer.

Derfor Landsmænd Haand paa Værket, efterse alle Bogsamlingen, benyt den første Søndag til dette, lav en Fortegnelse derover, send en Kopi heraf til P. Jørgensen, Kreuzlingen, han er Manden for at sætte det hele i Trit, kun maa det gøres saa simpelt som muligt, jo billigere Administrationen er desto hurtigere kommer det hele til at virke til Gavn for alle. I Lobet af en Maaned maa det hele være bragt i Orden.

Fr. Nielsen.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af *L. Prange.*

(Fortsat.)

Vi vare otte Nordboere, som stege ned i en Gondol, hvorefter vi lode os ro til Gjæstgivergaarden Osteria della tre Porti.

Efter at have spist Frokost lejede vi os en Baad for flere Dage og toge en Fører med som Tolk, og nu sejlede vi omkring i Gaderne.

Beundring gjennembæver den Fremmede, som for første Gang nærmer sig Venedig. Han tror sig hensat i en Fabelverden. Han ser mægtige Kirker og Kupler hæve sig af de spejlede Bølger, kæmpehøje Søjler, slanke Taarne og Marmorpaladser, talløse og pragtfuldere end den mest levende Fantasi kan udmale sig. Men det er ikke Venedigs Underverdigheder og Pragt i Bygningskunsten, ej alene Betragtningen over Menneskets dristige Planer, som kunde fatte en saa ophøjet Tanke at vælge Havets Grund til Fundamentet for arkitektoniske Underværker, ej heller Betragtningen over den umaadelige Rigdom, som gjorde Udførelsen af saadanne Udkast mulig, — nej, mere end Alt dette er Erindringen om det Folk, der frembragte disse Underværker, som i Venedig griber Sjælen paa den tænkende Beskuer. Naar man ser Tiggere tørre deres Klæder paa Balkoner af Erts mellem Marmor-Vinduessøjler, og bag de sønderslaaede Ruder faar Øje paa Elendighedens Skikkelser, da spørger man vistnok forskrækket over den alstikkende Kontrast: Hvad var her, den Gang man hævdede disse Kupler og sænkede Grundstenen og Fundamentet til disse Marmorpaladser i Bølgerne? Hvad var den Gang Venedig? Stor og mægtig, svarer Historien, den stolteste og rigeste Republik, Herskerinde over Havet og Verdenshandelen, en Stad, i hvis Skjød Natio-

nerne nedlagde deres Rigdomme! De skønneste Lande i Europa: Grækenland, Dalmatien, Cypern og Candia, Orientens herligste og rigeste Kyster vare dens Provindser, selv det kejserlige Byzanz (Konstantinopel) erkjendte den som Herskerinde, og Levantens mægtige Konger søgte dens Hjælp og Beskyttelse. Dens Flag førte Korsets utallige Skarer til det hellige Lands Kyster og under dens Banner tilkæmpede de Kristne sig ofte Sejren. Da den blinde Iver for Korset ogsaa kjølnedes i Orienten, og Glandsen udsluktes for den i de Verdensdele herskende Halvmaane, var det Venedig, som igjennem Aarhundreder med større Heltemod end Klogskab vedligeholdte den ulige Kamp, indtil endelig Vasco di Gama og Kolumbus anviste Verdenshandelen nye Veje. Venedig havde maaske aldrig tabt sin uadvortes Magt, naar den indvortes Frihed ikke var bleven forstyrret. Denne sank først, da Statens Borgere sukkede under Slaveaaget, da Fortællingen, der var saa fri, som den kunde være, var styrtet, og Republikens Nobili udartede og dannede et Forbund af tusinde smaa Tyranner, som, stoltere og rigere end Konger, udøvede Tyranni og Despotisme over deres Medborgere.

Naar man, fuld af disse Erindringer, betragter Venedigs Paladser, som engang beboedes af Krösus' er og som nu ofte huse Smuds og Armod, — betragter den forfaldne og dog saa pragtfulde Stad, med dens Vrimmel af Kupler, Taarne og Søjler, med dens 500 Kanaler, medens mange Gader ere mennesketomme og mange af Havets Bugter, der forud neppe kunde rumme Skihenes Masser, ere formuddrede og gjennemskjæres kun af ensomme Gondoler, — saa forekommer Venedig os som et uhyre Gravminde!

Ingen betræder Markus-Pladsen uden at gjennemtrænges af en dyb, indierlig Følelse. Man staa i Midten af den en Gang saa mægtige Republik, i hvis Skjød Menneskehedens største Dannelsesmidler: Skibsiid, Literatur og Kunst, nåde den herligste Pleje. — Lige for os ligger Dogens Palads med sine underjordiske Fængsler og den saakaldte Sukkenes Bro. Man betræder Venedigs hellige Jordbund, hvor den 1500-aarige Fristats vigtigste Epoker ere mest iøjnefaldende, — endnu ser man den frygtelige Løve, af hvis Gab hver Morgen Sedlerne bleve samlede og bragte for Skrækkens-Tribunalet (den hemmelige Ret); — her er Stedet, hvor de fremmede Konger og Fyrster bleve gjæstfrit modtagne; her bleve de nyvalgte Doger forestillede for Senatorerne og Folket; her bleve Tribunalets Bloddomme fuldbyrdede; her var det, at de talløse Slagtofre blødte under Revolutionen, og her var det endelig, hvor den mest brogede Vrimmel viste sig i Karnevalstiden, og hvor Gjøglerne, Tyve og Banditter dreve deres frie Spil. Endnu er Markus-Pladsen det mest besøgte Sted, hvor Enhver, der er træt af at vugges i Gondolen og længes efter igjen at betræde den faste Jordbund

tyr hen. Dog er det dødt der i Sammenligning med Fortidens brogede Vrimmel.

Vi forlode Markus-Pladsen for at bese den pragtfulde Markus-Kirke, som næst efter Peterskirken i Rom er Jordklodens berømteste kristelige Kirke. Den opbevarer Levningerne af Evangelisten St. Markus, hvilke Relikvier ogsaa ere Maalet for de utallige Valfarter fra alle Verdenskanter. Kirken er bygget i Aarene 976 indtil 1071; dens Bygning er en Blanding af græsk og arabisk Stil. (Forts).

Advarsel.

Skand. Foreninger og Landsmænd i Ulandet advares hermed mod Arbejdsmand og Anstryger **Peter Jensen** fra Bække ved Kolding. Denne Herre har nemlig glemt at op-

fylde sine Forpligtelser i Wiesbaden og muligvis at hans Hukommelse ogsaa kunde glippe paa andre Steder.

Paa Sk. For. Wiesbadens Vegne:
Anders Andersen, Sekretær.

Skand. For. Schaffhausen

har paa Mangel af Medlemmer maattet indstille sin Virksomhed fra og med 1. Oktober at regne. Materialet er indsendt til Hovedkassen.

P. Jørgensen.

Med dette Nr.

følger til vore Afdelinger C, U. K.s Foretagsmanuskript Nr. 7 »*Ambrosius Stub*» af *Anders Diemer*, stud. mag

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Til Sk. For. Wiesbaden.

En hjertelig Lykönskning i Anledning af den 1-aarige Stiftelsesdag.
M. Falk, p. T. Luzern.

En Maler

finder Arbejde hos
P. Jørgensen, Kreuzlingen.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänselieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr.Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus.

Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere i København har flyttet sit Lokale til: **Myginds Lokaler Linnesgade 25**. Møde hver Torsdag. — Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Brienerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd **Konstanz**.
 Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 41.

Lördag den 10. Oktober 1903.

II. Aargang.

Rejschaandbogens 4de Udgave.

Det er en sand. Fornøjelse at se, hvorledes denne Bog oparbejdes og bliver bedre og indholdsrigere for hver Udgave.

Tredie Udgave havde et Indhold af 264 Sider, hvorimod den nu udkomne 4de Udgave indeholder 320 Sider. Heraf fremgaar det at Indholdet er forøget betydeligt, hvilket jo ikke alene fortjener at fremhæves for at rose Bogens Udgiver — For. f. ber. Haandværkere — men tillige for at kendetegne de Krav man derhjemme og især herude, fra rejsende Svendes Side, med Rette stiller til en saadan Rejschaandbog. Thi det er vel en Kendsgjerning, at man for en Snes Aar tilbage i Tiden ansaa en Svend der havde opholdt sig et Tidsrum i Tyskland for at være en »Berejst«. Senere maatte man skamme sig naar man havde været i Udlandet og ikke rejst i Schweiz. Nu maa man næsten skamme sig naar man ikke har været i Italien og allerede nu er man i Færd ved at flytte »Navernes Vendekreds« hinsides Middelhavet. Palæstina, Ægypten og Algier ere ved at blive moderne Turistlande, hvorfor skulde saa den færende Svend, hvis Hjerne er ligesaa udviklingsdygtig og hvis Sind er ligesaa modtageligt for Rejseindtryk, for Kundskaab og Lærdom, som den mest velspækkede Turist saa ikke ogsaa kunde finde en Nydelse og høste Nytte af lægge sit Maal saameget længere. Og her er Rejschaandbogen ham en Støtte og Ven.

Den giver ham en Mængde »Praktiske Raad og Vink«, den fortæller ham om »Fodvandring« gennem Europas skønneste Egne, den gengiver i Bogform Hovedindholdet af vore *Dagbogsblade fra en Orientrejse* (se »D. f. Sv.« 1ste Aarg.) under Titelen: *Tur gennem Orienten og Palæstina* — og *Ægypten* — kan man tilføje.

Den fortæller om hvor man faar billigt Logi i de fremmede Byer, om *Arbejdsanvisning*, om Skandinavernes *Samlingslokaler*, om *Sygekasser*, *Arbejdersekretariater*, *Rejse- Legitimationspapirer* om K. F. U. M., om K. S. F. og om C. U. K.

Paa 174 Sider af Bogen, altsaa mere end Halvdelen af Indholdet fortællendes om *de forskellige Fag*, hvorhen en Svend bør rejse for

at finde Uddannelse og Arbejde. Der gives Adresser paa de *skandinaviske Foreninger* i Udlandet saavel som paa de *Danske Konsulater*. Der findes en *Parleur* paa Tysk, Fransk, Italiensk og Engelsk. Endvidere findes der, i Lighed med sidste Udgave, en *Vandresang*. Ogsaa her er foretaget en Ændring, idet man har lagt Hostrup paa Hylden og taget et Produkt af Navernes »egen« Skjald, Zacha Friis, hvis dejlige »Fra Arilds Tid drog ud paa Farten«; som er den populæreste af alle »Naversange« er optrykt i Bogen.

Endelig kommer »Last not Least« et skizzeret Jærnbanekort over Europa. Her mangler dog Angivelse af enkelte Byer hvis Beliggenhed er af Interesse for den Rejsende t. Eks. *Vegeack* og *St. Gallen*.

Skulde vi, da vi nu er i Lag med at kritisere Bogens Mangler eller Fejl nævne andre saadanne, da er det nærmest følgende: Paa Side 9 og 10 anbefales Belgien, man burde dog oplyse, at den belgiske Arbejder er ligesaa uvillig overfor fremmede som den engelske Arbejder er det. Ved Omtalen af 3die Udgave paapegede vi Fejlen i at omtale Drypstenhuler og lade andre Naturdannelser s. t. Eks. Gletschergarten med de interessante Gletscherkvarner i Luzern, upaataalt. Fortegnelsen over Herberge zur Heimat er ikke bleven revideret, den unødvendige Angivelse af St. Peders Gæstehjem og Herberget i Nykøbing findes atter i 4de Udgave. Paa Side 88 fortælles at Taksten for et Autorisationsstempel er 3 Fr., dette er en Fejlagelse, thi Taksten er i Følge den af Udenrigsministeriet fastsatte Tarif 5 Fr. 60 Cts. Under de forskellige Fags Omtale burde bl. a. for *Færøernes* Vedkommende Mannheim været omtalt, for *Skomagernes* (Fabriks-Arbejdere) *Tuttlingen* i Württemberg og *Warschau* i Polen, hvor saa at sige hele Ruslands Sko-Industri er ved at koncentrerer. For Malerfagets Vedkommende mangler *Düsseldorf*, en By hvis gode Navn og Rygte er ligesaa gammelt og godt, som de fleste af de Byer der nævnes. Under Malerskoler i München burde *Aug. Brandes'* Skole ogsaa været nævnt. Ligeledes er det en stor Fejl naar af Maler-Fagblade kun Leipziger »Maler-Zeitung« omtales, »Die Mappe« fra München

og »Dekorative Vorbilder« fra Stuttgart ere almindeligt bekendte for at være bedre. Under Omtalen af Maskinarbejderfaget er ved en Tryk eller Korrekturefejlsatsen om Belgien bleven adskilt saa man faar Indtryk af at der i *Belgien* findes Byer der hedder *Paris* og *Frankfurt*.

Dog, bortset fra disse her anførte Fejl saavel som de uundgaelige Trykfejl af By og Gadenavne, er Bogen sikkert at anbefale for enhver rejsende Svend. Den giver Oplysning paa Oplysning som sikkert i hundrede Fold opvejer den 1,75 Kr. som Bogen koster at anskaffe sig.

Düsseldorf.

Lördagen d. 3. Oktbr. afholdt Sk. For. i Düsseldorf sin ord. Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *Hans Blok*, Maler, Aarhus. Næstformand og Sekretær: *H. Sörensen*, Tømrer, Odder (gv.) Kasserer: *E. Hjorth*, Snedker, Bjerre (gv.) Bibliothekar: *Høedt*, Maler, Fredericia. Suppleanter: *L. Möller*, Snedker, Fredericia, og *Carl Larsen*, Maler, Aabenraa.

Søndagen den 4de Oktober foretog vi en længere Udflugt, nemlig til Drypstenhulen ved *Iserlohn*. Vi rejste fra Düsseldorf om Morgenens Kl. 8 til *Vohwinkel*, derfra tog vi med Svævebanen til *Barmen* og derfra med et mindre udsvævende Banetog til *Dechenhöhle*.

Her besaa vi saa Hulen som er opdaget i 1868 og bestaar af 11 Afdelinger, som alle ere meget interessante. Dette Naturens Kunstværk interesserede naturligvis Naverne i meget høj Grad.

Meningen var at vi efter at have besøgt Hulen skulde foretage forskellige Strejftog i Omegnen; men vor onde Aand — Regnen — havde naturligvis ikke glemt os. Resultatet blev derfor at vi pænt maatte sætte os i Toget og jolle ad Hjemmet til.

Med skand. Hilsen

Halfred Sörensen, Sekretær.

Nürnberg.

Skand. For. i Nürnberg afholdt d. 3. ds. sin ord. Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *Chr. Christensen*, Mekaniker, Odense. Næstformand: *F. Jensen*, Elektriker, København. Kasserer: *J. Obel*, Blikkenslager, Horsens. Sekretær: *M. Seligmann*, Maler, Kbhvn. Lokalinspektør: *E. Jensen*, Snedker, Aalborg (gv.) Suppleant: *E. Norlin*, Modelsnedker, Stockholm, og *Knut Erikson*, Snedker, Göteborg.

Til Kontroludvalget valgtes: *Zacha Friis*, Arkitekt, København. *Chr. Christensen*, Mekaniker, Odense. *C. Rosenfeldt*, Sadelmager, Aabenraa. *E. Norlin*, Modelsnedker, Stockholm. *J. Obel*, Blikkenslager, Horsens.

Rejseunderstøttelse udbetales i Forenings-

lokalet Rest. z. Vater Jahn, Turnstrasse 14, fra Kl. 12—1 Middag.

Med skand. Hilsen

Max Seligmann, Sekretær.

Wiesbaden.

Lördagen den 3die Oktober afholdt Skand. Foren. Wiesbaden sin 1-aarige Stiftelsesfest under meget stor Tilslutning. I Hulen, som var festligt dekoreret, samledes Deltagerne ca. 70 Mand til Fællesspisning og danske Snapse, thi uden Mad og Drikke duer Helten ikke. Drikkevarerne, de danske Snapse, udøvede desværre en sørgelig Virkning paa en stor Del af de Tilstedeværende saa hele Festen ødelagdes og et stort i Dagens Anledning sammensat Program maatte helt stryges, da det var umuligt at faa Orden tilvejebragt.

For Søndagen var planlagt en fælles Udflugt; men paa Grund af Regnvejret maatte denne udsættes. I Stedet herfor tilbragte vi et Par gemytlige Timer i Hulen, hvor flere Deltagere optraadte i deres Glansnumre. I Eftermiddagens Løb bleve vi fotograferede for at have en lille Erindring om den, desværre, mislykkede Fest.

De fire gamle Medlemmer *Falk*, *Petersen*, *Rasmussen* og *Harmsen* takkes herved mange Gange for det tilsendte Lykönsknings-Telegram. Paa Sk. For. Wiesbadens Vegne:

Anders Andersen, Sekretær

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af *L. Prange*.

(Fortsat.)

Allerede ved Indtrædelsen blændes Øjet af Guld og Ædelstene og Foden zitterer ved at berøre Gulvet, som er indlagt med Agat, Lapis Laculis, Jaspis, Porfyre og andre kostbare Stene i de mest sølsomme Former. Væggene ere stærkt forgyldte og smykkede med de kunstigste Billedhuggerarbejder. Loftet er Mosaik af Ædelstene og det kostbareste Marmor. I Kirkens Midte hæve sig 5 Kuppeler, hvoraf den midterste, som er den største, bæres af 36 Søjler af orientalsk Marmor. Under Kuppelen staa 5 Altere, der straalet af Guld og Ædelstene. Det midterste Alter bevarer Levningerne af Evangelisten St. Markus i en Kiste af Guld, som er indlagt med Rubiner, Safirer og Smaragder; over Alteret hæver sig paa Søjler af parisk Marmor en Tronhimmel af Olier. Bag dette Alter staa 4 Søjler af ægte orientalsk Alabast, hvide som Sne og saa gjennemsigtige som Glas. Disse Søjler, som for 1000 Aar siden ere udgravede af Jerusalems Ruiner, skulle efter Sigende have prydet den hellige Salomons Tempel.

Vi forlode Markus-Kirken, hvorfra Gondolen førte os til den ikke mindre smukke Kirke Maria della Salute, som er bygget i en herlig Stil og ganske af parisk Marmor. Dens Indre er yderst kostbart udsmykket og

indeholder en ubetalelig Skat af Mesterværker, frembragte af Italiens største Malere, saasom Raphael, Titian, Tintoretto, Paul Veronese og Georgino.

Vi sejlede nu igjennem den store Kanal (Canal grande), som er temmelig bred og hvor det ene Marmorpalads hæver sig ved Siden af det andet, indtil vi kom til Rialto-Broen (Ponte Rialto), som er et Mesterværk af Michel Angelo. Hele Broen er en eneste Bue, 12 Alen høj og over 30 Alen lang, opført af karrarisk Marmor.

Dog — jeg formaar ikke at beskrive alle Venedigs Mærkværdigheder; det vilde blive for vidtløftig, i 4 Dage opholdt vi os i Venedig og hver Dag fra Morgen til Aften besaa vi Kirker og Klostre, Dogens Palads, Arsenalet og Theatrene samt det berømte Perlefabrik paa Oen Murano. — Venedig har 45,000 Huse og er bygget paa 72 Laguner eller Øer i Havet, men har kun en Folke-mængde af 120,000, hvilket i Sammenligning med Byens Størrelse er meget ubetydelig. — Opholdet i Venedig var dyrt; men hverken jeg eller mine Rejsesæller fortrøde, hvad vi havde udgivet.

Den paafølgende Dag forlode vi den pragtfulde Stad, efter at have beriget os med Prospekter og Relikvier til bestandig Erindring. En Gondol førte os til Fusina, hvorfra vi gik Vejen efter Padua. Længe viste Venedig sig paa Havets spejlende Overflade i det Fjerne, indtil den dalende Sols sidste Straaler forsvandt bag Horisonten.

Vi overnattede i en lille By, kaldet Dolo, som er Halvvejen til Padua.

Vort Rejseselskab bestod af otte Personer. Vi levede ganske godt; den sorte Vin (Vino negro) var vor almindelige Læskedrik. Kun de lette Spiser vilde ikke rigtig fylde i vore nordiske Maver — dog vi maatte jo vænne os dertil.

Den følgende Dag ankom vi til Padua, som ligger i en herlig Egn. Staden er temmelig betydelig, men gaaet og tildels forfalden. Dog findes der mange Mærkværdigheder fra Fortiden, f. Ex. den hellige Antonio-Kirke med smukke Freskomalerier. I Padua besøgte vi det store Kaffehus, som efter Sigende skal være et af de største i Italien.

Padua, saavel som de fleste af Italiens Stæder, er efter dens Størrelse meget stærkt befolket; der gives ogsaa utallige Mennesker af den lavere Folkeklasse, som hverken have Hus eller Hjem; men kampere omkring paa Gaderne baade Nat og Dag. De fleste Haandværkere forrette deres Arbejder under aaben Himmel eller under opslaaede Telte. Skomagere ser man næsten paa hvert Gadehjørne og Skræderværksteder ere i Almindelighed under de mange hvælvede Buegange, som befinde sig under de fleste Huse. Gjøgler og Taskenspillere drive deres Kunst paa offentlig Gade, — kort sagt: Alting er forskjullet fra Livet i Tydskland.

Vi forlode Padua og toge Vejen efter Vicenza.

Man kan med Rette kalde Italien et Paradis. Vejene ere saa jævne som et Stuegulv; hvorhen man vender sig, ser man en Overflødighed af de herligste Væxter; Vinranker slynge sig langs med Vejen mellem duftende Cypresser; Figen- og Laurbærtræer afvexle malerisk med fede Rismarker. Det var en meget behagelig Rejse.

Vi ankom til Vicenza, der i Størrelse er som Padua, men har ingen synderlige Mærkværdigheder. Jeg erindrede, at min Landsmand, den berømte Portrætmaler Bendz (født i Odense), døde i denne By og laa der begravet. Efter mange Omstændigheder fik jeg at vide, at han skulde ligge begravet paa en Kirkegaard udenfor Byen; en Tyroler af vort Rejseselskab, som taledes temmelig godt Italiensk, ledsagede mig til Kirkegården, som laa en halv Fjerdingvej borte. Men vi fandt ikke hans Gravhøj. Graveren kunde ingen anden Oplysning give os, end at han havde hørt tale om, at der ventedes et Monument fra Rom til en udenlandsk Kunstner, som var død i Vicenza. Stedet, hvor han laa, kunde han ikke betegne os, med mindre vi først forskaffede os en Udskrift af Kirkebogen, men dette vilde vist blive for vidtløftig for os. Vi saa os derfor nødsagede til at vende tilbage til Byen med uforrettet Sag. Om Monumentet senere er kommet tilstede, har jeg aldrig erfaret.

Vi lavede os nu til Rejsen igjen og styrede vor Kurs til Verona, hvor vi ankom efter to Dages Forløb. Verona har en romantisk Beliggenhed; Egnen er noget bjergfuld og frembyder herlige Afvexlinger. Byen selv er stor og smuk og bygget i romersk Stil; de fleste Gader og Pladser ere belagte med Marmorfiser. Floden Etsch, som har sit Udspring i Tyrol, flyder igjennem Staden; dens Strøm er saa rivende, at Vandet bestandig er mudret og har en gulbrun Farve.

Iblandt Verona's Seværdigheder udmærke sig Ruinerne af det store Amphitheater, som efter Sigende skal være det største i Italien, adskillige Kirker med udmærkede Malerier af berømte Mestere, samt det smukke Klokkespil i de fleste Kirker. Fra Citadellet, som ligger paa en Klippe, har man en henrivende Udsigt. Bag de mørke Pinier hæver sig Alpekjæden med de snebedækkede Toppe paa den mørkeblaa italienske Himmel. — Verona er stærkt besat af østerrigsk Militær og skal være et vigtigt Punkt i Krigstiltæle.

Efter 2 Dages Ophold fortsatte vi Rejsen til Brescia. Vor Plan var egentlig at rejse til Rom; men da Koleraen rasede slemt i Kirkestaten og der holdtes streng Karantæne paa Grænsen, saa opgave vi Planen. Det gjorde rigtignok et ubehageligt Indtryk paa os, da vi passerede det Sted, hvor Vejen delte sig og den store Milesten med udhuggede Bogstaver viste via par Roma, og herved mindedes om, at den Vej skulde vi have gaaet.

Vi fulgte imidlertid den anden Vej, som viste via par Milano og førte os til Castelnuovo eller Peschiera, der er en lille, men

stærk Fæstning ved Soen Lago di Garda. I Fæstningen vrimgledede det af Militær og Soldaterne vare glade ved at tale med Landsmænd (som de kaldte os).

Vi opholdt os ikke længe i Fæstningen; men marscherede videre. Hele Eftermiddagen var Luften skrækkelig lummer og behudede et Uvejr. Vi gik derfor ikke længere end til den lille By Desenzano, hvor vi toge ind i en Osteria tæt ved Gardasøens Bredder.

(Fortsættes.)

Medlemskortene.

Indehaverne af de i forrige Maaned, gennem vore Afdelinger, udstedte Medlemskort for C. U. K. bedes indsende disse til Forretningsføreren for C. U. K., hvor de vil kunne udveksles med C. U. K's Medlemsbøger.

Hovedbestyrelsen f. C. U. K.

Til vore Afdelingskasserere.

Ved Kvartalskiftet har adskillige Kasserere atter glemt Takstgrænsen for Brevporto og bærer mig med Breve for hvilke jeg i alt skulde have betalt 3 Fr. Strafporto. Denne tvivlsomme Fornøjelse har jeg unddraget mig ved at nægte Modtagelsen af Brevene som saa er blevne retournerede. Maaske I saa en anden Gang vejer Brevene før I frakter dem.

P. Jørgensen.

Breve.

I Sk. For. Düsseldorf ligger Brevkort til Maler S. Sørensen, Hammel.

I Kreuzlingen ligger Breve og Kort til Frk. Kronenberg, Maler R. N. Rasmussen, Former Petersen og Skrædder Brinck.

Efterlysning.

Det vil glæde Red. overordentlig meget at erfare Maler Fr. Kanstrup's nuværende Adr

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BERLIN.

A. Martins *Restaurations*, Alte Jakobstrasse 103 A. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. *Gänsedieb*, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. *dicken Jean*, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. *Heilig. Stein*, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. *Bünsow-Tunnel*, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. *Gewerkschaftshaus*, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. *Lüssenhoff*, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere i København har flyttet sit Lokale til: *Linnesgade 25 (Myginds Lokaler)*. Møde hver Torsdag. — Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. *Sauerbier*, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. F. *Sauerbier*.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplat. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. *Walhalla*, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Brienerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. *Frick*, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1. Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. i Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 42.

Lördag den 17. Oktober 1903.

II. Aargang.

Vore Biblioteker.

Blandt de mange Midler, der eje den Evne at kunne adle Tanken, skærpe Fantasien, højne Moralsbegreberne og udvikle Aands-evnerne, er der sikkert intet, der formaar det saa fyldestgørende, som dette, at fordybe sig i vore Forfatteres og Digteres Værker, enten det saa er Poesi eller Prosa, med eet Ord: *en god Bog*. — En god Bog kan have en udviklende Opdragelsesevne paa den opvoksende Slægt, en modnende Indflydelse paa den voksne Mand og en kundskabsbevarende Udvikling paa de ældre, i langt højere Grad end de fleste egentlig ville vedgaa. Det er en Kendsgerning, at en god Bog mange Gange har formaaet at højne og rentegne Idealet for en ung Mand og at sætte sit gavnlige Præg paa hele hans fremtidige Karakter, Moral og Tankegang, ligesom vi ogsaa have Eksempler paa, at en daarlig Bog desværre altfor ofte har formaaet at gøre den modsatte Virkning. Det er derfor en vigtig Sag, der i de sidste Numre af dette Blad er bleven slaaet til Lyd for af d'Hrr. P. Jørgensen og Fr. Nielsen, nemlig: *en planmæssig Forbedring og Forøgelse af de skandinaviske Foreningers Bogsamlinger*. Jeg tror, at hvis denne Tanke kan gennemføres, vil den kunne blive til stort Gavn for det enkelte Medlem. Jeg vilde gerne have Lov til at sætte en tyk Streg under Hr. P. Jørgensens Opraab om at forøge Bogsamlingerne med »Bøger, som Medlemmerne vilde omfatte med mere Lyst og Interesse»; thi det er desværre mange Steder Tilfældet, at de Bøger der læses, langt fra ere egnede til at vække »Lyst og Interesse».

Det var sikkert ogsaa godt, om vore Biblioteker kom noget mere »paa Højde med Tiden», dog tror jeg ikke, at der skal søges og ledes blot for at faa fat i alt, hvad man kalder »moderne»; thi den bedste Læsning finder man, efter min Mening, hos vore *Klassikere*.

Hr. P. Jørgensen tilraader dernæst at anskaffe nordiske Værker i tyske Udgaver, det kan med Henblik til dette, at det letter dem af vore Landsmænd, der ere ukendte med det tyske Sprog, være ganske praktisk, dog har det ogsaa sine Skyggesider, da enhver

Bog, der oversættes paa et fremmed Sprog, taber det meste af dens Individualitet, og derfor har meget større Værd i det Sprog, den er skrevet paa.

Nej, skal Skandinavismen fremmes i Udlandet (gennem Litteraturen), da maa der købes *god, nordisk Skönlitteratur*, selvfølgelig uden Frygt for at faa noget af det populær-videnskabelige med, eller gode Fagskrifter. Der er Bøger nok at vælge imellem, ligesom de allersværest fordøjelige til de allerletteste, fra den dybeste Alvor til den uskyldigste Humoreske. Et Par Eksp. i Flæng: Ohlenschlägers, Heibergs, Hostrups, Björnsons, Ibsens og Tegners Dramaer og Lystspil, H. F. Ewalds, Carit Etlars, Ingemanns og Starbecks historiske Romaner. Chr. Winthers, Paludan Müllers betagende, formfuldendte Lyrik etc. etc. ikke at tale om lettere udmærkede Fortællinger og Romaner en Masse. Af populær-videnskabelige Tidskrifter: »Frem», »Tilskueren» o. s. v.

Det er første Klasses Bøger, der kunne gøre mangen en lang, trist Vinteraften behagelig. — Landsmænd rundt omkring, tænk lidt over disse Linier; de ere skrevne af Kærlighed til Sagen. *Folmer Gothard*.

Bremen.

Lördagen d. 10. Okt. afholdt Skand. For. sin ordinære Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes:

Formand: *H. Rudebeck*, Sadelmager,
Haderslev (gv.)
Næstformand: *P. Pedersen*, Bødker,
Fredericia (gv.)
Sekretær: *M. Mikkelsen*, Snedker, Aarhus.
Bibliothekar: *H. C. Naarbye*, Blikkenslager,
Kbhvn. (gv.)
Suppleant: *F. Jørgensen*, Blikkenslgr., Kbhvn.
Revisorer: *R. Svenningsen*, Blikkensl., Viborg
og *M. Nielsen*, Snedker.

Paa Foreningens Vegne:
M. Mikkelsen, Sekretær.

Frankfurt a. M.

Nord. For. afholdt Lördag den 10. Oktbr. sin ord. Generalforsamling, hvor følgende Bestyrelse valgtes:

Formand: *N. Schmidt*, Pianofortearb., Ribe.
 Kasserer: *G. Ewald*, Bogbinder, Zittau
 Sekretær: *H. Kjær*, Maler, Esbjerg.
 Bibliothekar: *J. Aase*, Maler, Egersund.
 Suppleanter: *E. Thorstensen*, Cond., Løgstør,
 og *Chr. Petersen*, Billedskærer, Skive.
 Revisorer: *N. P. Sjøbeck*, Tilskærer,
 Kristianstad,
 og *P. Vejling*, Blikkenslager, Holstebro.
 Med skand. Hilsen
H. Kjær, Sekretær.

Hamburg.

Skand. Haandværkerforening for Hamburg
 afholdt Lørdagen d. 3. Okt. sin ord. General-
 forsamling, hvor følgende Bestyrelse valgtes:
 Formand: *Th. Thomsen*, Maler, Fredericia (gv.)
 Næstformand: *Carl Jensen*, Snedker, Esbjerg.
 Kasserer: *M. Jensen*, Snedker, Aarhus (gv.)
 Sekretær: *Chr. B. Willadsen*, Maler,
 Kjersing-Esbjerg.
 Bibliothekar og Lokalinspektør: *M. Sigsgaard*,
 Snedker, Dronninglund.
 Suppleanten: *M. Clement*, Maler, Middelfart;
C. Jordhøj, Snedker, Aarhus.
 Revisorer: *Chr. Petersen*, Snedker, Ringkøb.;
G. Madsen, Murer, Ringkøbing.
 Til Direktør for Sparekassen: *M. Petersen*,
 Snedker, Aarhus (gv.)

Søndagen efter, den 4. Okt., havde vi en
 større og vellykket Keglefest med Præmier
 til Værdi af ca. 45 Mark. Fra Kl. 2 til 9 Eft.
 rullede Kuglerne ustandselig paa 4 Baner, to
 for Præmiespillet og to for Spil om Slukke-
 midler, hvilket sidsfe var meget nødvendigt,
 da Kuglerne til sine Tider var ved at blive
 varme, saa ivrigt spilledes der. Skönt den
 første, en »Nav», lagde for med tre »Skæve»,
 fulgte de andre heldigvis ikke efter med
 samme Kunststykke, men viste sig derimod,
 som rene Sportsmænd og slog saa Naverne
 nappede alle Præmier hjem. Efter Præmier-
 nes Uddeling inviteredes Deltagerne, be-
 grundet paa et flot Overskud, til Tømningen
 af et Fad Öl i »Hulen». Her forløb Aftenen
 under Sang. Musik, Tryllekunst og andet
 Morskab til langt ud paa Natten, hvorefter
 enhver gik eller kjørte hjem til sit, med Vis-
 hed om, at selv om der var slaaet nogle
 »Skæve», var der alligevel slaaet et godt Slag
 for vores nye Bibliothek, som største Delen
 af Overskudet tilfalder.

Med skand. Hilsen

Chr. B. Willadsen, Sekretær.

Hannover.

Lørdagen den 3. Oktober afholdt Klubben
 »Skandinavia» Hannover sin ordinær Gene-
 ralforsamling. Til Bestyrelse valgtes:
 Formand: *A. Nielsen*, Maskinarb., Grenaa.
 Næstformand: *Th. Andersen*, Snedker, Viborg.
 Kasserer: *L. M. Larsen*, Maler, Odense.
 Sekretær: *N. Clasen*, Snedker, Aarhus.

Bibliothekar: *A. Christensen*, Snedker,
 Frederikshavn.
 Suppleanter: *K. Hansen*, Murer, Skovshørup
 og *H. Hansen*, Bødker, Aarhus.
 Foreningen bifalder de fremsatte Forslag
 om Forbedring af vore Bogsamlinger og har
 til det forestaaende Fællesindkjøb af Bøger
 bevilliget 20 Mark.

Kassererens Bopæl er: Breitestr. 4 II 4,
 og træffes bedst fra 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$.

Med skandinavisk Hilsen

N. Clasen, Sekretær.

Luzern.

Sk. Club Luzern afholdt Lørdag d. 10. Okt.
 sin Generalforsamling. Til Bestyrelse val-
 gtes: Formand: *Asmussen*, Bogbinder, Viborg.
 Næstform.: *Andersen*, Skrædder, Odense (gv.)
 Kasserer: *Engberg*, Blikkenslager, Nakskov.
 Sekretær: *A. Harmsen*, Snedker, Kjøge.
 Bibliothekar: *U. Jensen*, Maler, Helsingør (gv.)
 Humpelmester: *Hansen*, Kobbersmed, Kbh.
 Suppleanter: *Weichert*, Blikkenslager, Randers
 og *P. Petersen*, Snedker, Aarhus.
 Kassererens Adr. er: Schwanenplatz 6a III.
 Med skand. Hilsen

Aage Harmsen, Sekretær.

Mannheim.

Skandinavisk Forening afholdt Lørdag d.
 10. Oktober sin ordinære Generalforsamling,
 hvor følgende Bestyrelse valgtes:
 Formand: *J. Andresen*, Maskinsnedker,
 Kristiania (gv.)
 Næstform.: *V. Eide*, Konditor, Haderslev.
 Kasserer: *B. Lundquist*, Maskinarbejder,
 Helsingør (gv.)
 Sekretær: *H. Schmidt*, Smed, København.
 Kassererens Adr. er: Bellenstrasse 26 III.
 Foreningens Lokale er flyttet til Restauration
Drei Kronen 7, 2, Nr. 20.

Med skand. Hilsen

B. Lundquist.

München.

Sk. Forening München afholdt ord. Ge-
 neralforsamling Lørdag den 3. Oktober med
 Valg af ny Bestyrelse.
 Formand: *Hj. Christensen*, Ciseleur, Kbhvn.
 Sekretær: *A. Thuesen*, Maler, Aabenraa.
 Kasserer: *R. Petersen*, Snedker, Kolding.
 Bibliothekar: *B. Sørensen*, Maler, Nyborg.
 Lokalinspektør: *H. L. Johannsen*, Tapetserer,
 København.

Suppleanter: *H. Riis*, Tapetserer, Aarhus,
J. Christensen, Snedker, Skive.

Kassererens for C. U. K.: *H. Riis*, Jahn-
 strasse 35; træffes hver Aften fra 6—7.

Med skand. Hilsen

A. Thuesen, Sekretær.

Vegesack.

Den 10. Oktbr. afholdt Afdelingen her i Vegesack sin kvartaarlige Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes: Formand: *M. Nielsen*, Maskinarbejder, Fredericia. Næstformand: *K. Hansen*, Kleinsmed, Odense. Kasserer: *Chr. Petersen*, Maskinarbejder, Aarhus, med Akl. Sekretær og Revisor: *H. Honoré*, Maskinarbejder, Fredericia. Arkivar og Humpelmester: *M. A. Deleuran*, Maskinarbejder, Fredericia. Revisor: *P. Mortensen*, Maskinarbejder, København.

Til trods for den stærke Til- og Fragang af Medlemmer her i Afdelingen kan vi meddele, at vor Forening staar sig godt, omend ikke saa godt som ønskeligt var, i det der af nogle urolige Gemytter gøres alt for at umuliggøre Naverne her i den lille By Vegesack. Efter at have modtaget Klage fra det tyske Forbund angaaende saa stor Restance blandt enkelte Medlemmer, blev det enstemmig vedtaget (for at hævde Navernes gamle Ry, som første Klasses Forbundsmedlemmer, der altid har deres Bøger i Orden) at lade Forbunds-bøgerne kontrollere. Dette har imidlertid givet det Udslag, at nogle Medlemmer har udmeldt sig af C. U. K. Da de ikke ønskede at staa i vore Rækker, naar det gælder at hævde Navernes Anseelse blandt fremmede Kollegaer; men som det lader til nok naar det gælder Understøttelsen, idet de to af de udmeldte omtrent har optaget deres Understøttelse i C. U. K. Vi mener nok at kunde undvære denne Slags Landsmænd som kun ønsker Sammenhold naar det gælder at modtage. De udmeldtes Navne er:

F. Rasmussen, Kleinsmed, København.

Niels Thygesen, Kleinsmed, Randers.

Chr. Larsen, Former, Aarhus.

Understøttelse udbetales hos Kassereren:

Chr. Petersen, Fähr-Chausse Nr. 52 i th Asf. fra 6—7 Alten. Paa Afdelingens Vegne

Med skand. Hilsen

H. Honoré, p. t. Sekretær.

Wiesbaden.

Skand. For. i Wiesbaden afholdt Lördagen den 10. ds. sin ord. Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes:

Formand: *H. Halvorsen*, Conditor, Tönsberg.

Næstformand: *P. Larsen*, Tömrer, Odense.

Kasserer: *C. Lyneborg*, Snedk., Haderslev (gv.)

Sekretær: *A. Andersen*, Snedker, Aarhus (gv.)

Lokalinspektör: *L. Laursen*, Tömrer, Aarhus.

Suppleanter: *Joh. Christensen*, Maler, Aarhus.

O. Rosenby, Maler, Kolding.

Bibliothekar: *T. Gerner*, Maler, Nakskov.

Med skand. Hilsen

Anders Andersen, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Målers Reiser i 1833 til 1839

af *L. Prange*.

(Fortisat.)

Om Natten brød Uvejret løs med en Voldsomhed, som man i vort kolde Klima ikke kan gjøre sig noget Begreb om. Torden-skraldene vare saa stærke, at hele Huset rystede; Elementerne syntes at være i vild Oprør; Regnen styrtede som Skybrud ned fra Himmelen; Søen voxede til en utrolig Højde og dens Bølger sloge voldsomt imod Husets Vægge og igjennem Vindueskodderne ind i vort Værelse. Vi kunde ikke sove før end hen paa Morgenstunden og bleve derfor liggende til Kl. 10 om Formiddagen.

Da Uvejret var ophørt og Himlen atter klar, fortsatte vi Rejsen til Brescia, hvor vi ankom om Aftenen. Det var just en Søndag og en Mængde Folk strømmede ud af Porten til de omliggende Forlystelsessteder. I Gæstgivergaarden, hvor vi toge ind, gik det lystigt til med Dands og Musik, og vi svingede os muntert omkring med de sorthaarede italienske Piger efter Takten af en Cither.

Den næste Dag besaa vi Stadens Mærkværdigheder, i Særdeleshed dens smukke Kirker. Brescia er stor og tæller vistnok over 30,000 Indbyggere.

Efter een Dags Ophold fortsatte vi Rejsen igjennem Stæderne Ospedaletto, Chiari, Antignat, Caravaggio, Cascina samt flere mindre Byer og ankom til Mailand efter 3 Dages Forløb.

Mailand (Milano) er en af de største og smukkeste Stæder i Italien; dens Folke-mængde er over 150,000. Blandt Stadens 80 Kirker udmærker sig Domkirken, som er 250 Alen lang. Hele Kirken er af hvidt Marmor og bygget i gothisk Stil. Ud- og indvendig befinde sig over 4200 Statuer. Fra det Øverste af Taarnet har man en henrivende Udsigt til de fjerne Snebjerge. Det Indre af Kirken er yderst brillant; den er indviet til den hellige Bartholomæus.

Vi besaa endvidere det store Theater della Scala, som er et af de største i Europa. Her blive i Almindelighed kun opførte store Operæer, i hvilke det ofte forekommer, at hundrede Mand til Hest manøvrere paa Scenen. Tilskuerpladsen har otte Etager og rummer flere Tusinde Mennesker.

I Klosteret Madonna della Gracia besaa vi det berømte Freskomaleri af Leonardo da Vinci, forestillende den hellige Nadvere. Maleriet er meget ødelagt, men viser dog alligevel den store Mesters Geni i Henseende til Ansigternes forskjellige Udtryk.

Mailand har mange smukke Gader og Pladser og er temmelig regelmæssig bygget, for det Meste i den nyere italienske Stil. Iblandt de nyere Bygninger udmærker sig Arco di Sempione eller Sejrsporten, som paa-begyndtes af Kejsar Napoleon den Første; men fuldenndes først i den senere Tid. —

De pragtfulde Butiker og Kaffehuse fremstille
en Elegance, som er ubeskrivelig.
(Fortsættes)

Kvitteringer.

A. Enkeltmedlemmer.

Nr.	Navn	By	Uge	Fr.
917	Hermann,	Rigi-First	32-43	3,00
918	Clausen,	"	32-43	3,00
1513	Nielsen,	Vevey	29-43	3,75
1611	Hemmingsen,	Karlsruhe	37-41	1,25

B. Blade.

		Paris	Kvartal	
Hr. L. Jacobsen,		Paris	3-4	4,00
Hr. J. Folk.v.Scherling,		Rotterdam	3-4	5,00

C. Annoncer.

Sk. For. Wiesbaden	4	2,00
--------------------	---	------

Ændringer til Adresselisten.

Kasserere.

Harburg a. Elbe.

G. Isaaks, Uhrmagermester, Rathausstrasse.

Leipzig.

K. Jepsen, Snedker, Albertstr. 12 IV links,
fra 6-7.

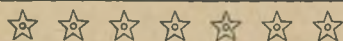
Luzern.

H. Engberg, Blikkensl., Schwanenplatz 6a III,
fra 12 $\frac{1}{2}$ -1 og 7 $\frac{1}{2}$ -8

Efterlysning.

Snedker **C. V. Larsen**, Skelskør, bedes op-
give sin Adr. til Snedker Jens Christensen,
Rest. Walhalla, Augustenstr., München.

Hr. **Louis Jacobsen**, forhen i Paris, bedes
opgive hvorhen Bladet fremtidigt skal sendes.

ANNONCER

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BASEL.

Rest. Perthus, Ochsen-gasse 19. Lokale
for Skand. For.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte
Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for
Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u.
Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skan-
dinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr.Kornmarkt 13.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel,
Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31-32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7.
Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere
har sit Lokale hos **Mygind**, Linnesgade 25.
Møde hver Torsdag. — Alle hjemvendte
Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-
gartenstrasse. Samlingslokale for Skandi-
naver. **F. Sauerbier.**

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler,
Marktplatz. Herberge og Samlingssted for
Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse.
Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenhühlstr. 45. Sam-
lingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Concordia-Saale, Stiftsstrasse Nr. 1.
Lokale for Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd **Konstanz**.
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 43.

Lördag den 24. Oktober 1903.

II. Aargang.

Ved Daggy.

Det lysner, det klares, et dagende Skær
Nu ses paa den østlige Himmel,
Der høres en Kvidren fra fjern og
fra nær,
En Vaagnen i Fuglenes Vrimmel,

Thi det er jo Dagen med lydløse Fjed,
Der kommer med Sejr over Mørke,
Og Natten maa vige, maa liste af Sted
For Dagskærrets Livskraft og Styrke.

Nu Skyerne sprænges med brændende
Rødt,
Og Maane og Stjerne forsvinder,
En Solstraale leger og dandser saa blødt
Paa Sneen paa Bjergenes Tinder.

Og Solstraalen synker fra isklædte Top,
Og banker paa tillukte Rude,
Den kalder den fattige Arbejder op
Til Livsdagens Travlhed derude.

Folmer Gothard.

Bibliotekerne.

De her i Bladet fremsatte Anskuelser om denne Sag synes at have vakt den Opmærksomhed for selve Grundtanken, som Hensigten var. Som noget selvfølgeligt er der jo ogsaa her ved at opstaa en lille Polemik, thi det er jo umuligt at realisere en ny Tanke uden at der gjøres forskellige Anskuelser gjældende. Alle de fremsatte Meninger ender dog i samme Omkvæd: *«Lad os lægge Haand paa Værket, thi det er et værdifuldt Fremskridt for vor Sag.»*

Det er naturligvis ikke let at faa alle Foreninger sat i Bevægelse for denne Sag lige paa en Studs. Trods det at Forslagene fremkom lige til de ord. kvartaarlige Generalforsamlinger, har kun den mindste Del behandlet Sagen paa disse; ja mit i Nr. 39 fremsatte Forslag, om Indsendelse af en Bogfortegnelse, er kun bleven fulgt af 1, skriver En, Forening (Hannover). Ganske vist kunde man ikke forvente noget stort Resultat straks til en Begyndelse og det gaar vel heller ikke an at være saa ivrig som Fr Nielsen, der mener at det hele maa være bragt i Orden i Løbet af en Maaned. Slet saa hurtige i Vendingen ere Navne nu ikke. Selve »Meddelelsesbladet«, der jo nu kun udgaar hver 14de Dag og har 2 Redaktører til at holde Udkig med Dagens Spørgsmaal, er jo endnu ikke kommet til at omtale Sagen. Istedetfor bolttrer »Fritz Kemp« sig endnu i sin Boldgade, — »Naturen gaar over Optugtelsen,« mener han og sukker vemodigt for den Bajer han gik glip af ved at efterligne Formandens mere moderne »Sirup med Vand«. Naa med de Erfaringer vi hidtil har gjort med »M.-Bl.« tror jeg nok at kunde forudsige, at »Fritz Kemp« nok kommer til at snakke om Bogsamlingerne ogsaa, han maa blot sunde sig lidt paa »P. v. J.s Skræmmebillede.

Det vilde nu maaske være paa Tide at overveje Sagens nuværende Standpunkt. —

Der har endnu ikke hævet sig nogen Røst imod Forslaget, derimod har flere Landsmænd, i private Breve, udtalt deres Sympati for det og selv om det end kun er faa Foreninger som til Dato officielt have udtalt sig, saa kan man dog sikkert gøre Regning paa, at alle For. ere med til at benytte Lejligheden til at forbedre deres Bogsamlinger.

Det første og vigtigste Skridt vil vel være at faa en Oversigt over vore nuværende Bogsamlinger. Send derfor hurtigst en Bogfortegnelse, saa at en eventuel Hovedkatalog kan blive ordnet og tilstillet hver Forening inden 1ste Decbr. Samtidigt bedes de forskellige Foreninger, som ville deltage i Fællesindkjøb af Bøgerne, at fastsætte det Beløb som de agte at ofre for Sagen. I November og Begyndelsen af December er det, som bekendt, at Aarets Produkter bringes til Torvs for Literaturens Vedkommende. Ved Hen-

vendelse til vore Skandinaviske Forlægger-Firmaer vil vi sikkert kunde faa deres Aars-Kataloger og muligvis faa opgivet hvilke Sager de har paa Lager til nedsat Pris. Vi vil derved bedst kunde faa Lejlighed til at træffe et passende Udvalg.

Haand i Haand hermed vilde det saa sikkert være i Sagens Interesse om vi tog Fr. Nielsen paa Ordet og bad ham virke hen til Realaseringen af sit Forslag. Da jeg imidlertid befrygter at han, som eneste Underskriver af sit planlagte Opraab i Dagbladene, næppe vil formaa at vække den Interesse for Sagen derhjemme, som den kan kræve; saa vil han sikkert ikke misforstaa Meningen naar jeg foreslaar, at der til dette Formaal dannes en Komite, hvori eventuel Repræsentanter for Bestyrelsen af For. f. ber. Haandværkere i København, Aarhus og Odense samt et Par af Nordisk Forenings Bestyrelsesmedlemmer havde Sæde. Jeg er overbevist om, at der i disse Foreningers Bestyrelser Andes Mænd med saamegen Interesse for rejsende og bosiddende Landsmænd i Udlandet, at de med Glæde frivilligt ville være Fr. Nielsen behjælpelige med Realiseringen af hans Plan.

Til Slut et Par Ord til »Folmer Gothard«.

Med al den Respekt jeg nærer for vore Klassikere kan jeg dog ikke lade deres Anskuelse, om at man hos disse finder den bedste Læsning, uimodsagt.

For det første gestalter det daglige Liv for en rejsende Haandværkssvend sig noget mere materialistisk end Moralen hos vore Klassikere er, og som Følge heraf vil vore Klassikere ikke finde den Forstaaelse de burde. Der vil blive en Kløft mellem deres og Nutidens realistiske Opfattelse.

For det andet, vil den moderne Skandinaviske Literatur anført af en *Georg Brandes* og repræsenterede af saa gode Navne, som t. E.: *J. P. Jacobsen, Holger Drachmann, Herman Bang og Gjellerup* i Danmark, *Strindberg, Heidenstam, Hedberg* i Sverige, og *Ibsen, Bjørnson, Garborg, Kielland* og *Lie* i Norge, sikkert kunde bevare sin Plads i Verdens Literaturhistorie, jævnbyrdig med vore Klassikeres Værker.

For det tredje ere alle moderne udenlandske Literaturkritikere enige om, at den skandinaviske Literatur i de seneste ti Aar staar i sin fejreste Blomst og det vilde derfor hverken være naturligt eller humant om vi ignorerede vore »Moderne« og søgte Tilflugt hos vore »Klassikere«, paa et Tidspunkt, hvor vi vil gøre Alvor af at reorganisere vore Bogsamlinger. —

Til vore Foreninger i sidste Linie dette: Tag Stilling til Sagen! Selv om I maa afholde en lille ekstra Forsamling i dette Øjemed, saa træk ikke Sagen længere ud end højt nødvendigt. Deisom I handle hurtigt kan vi maaske opnaa at give vore Foreninger en lille Forsmag paa Biblioteket — til Julegave!

P. Jørgensen.

Rejsehaandbogen.

Blandt de mange Anmeldelser, der i denne Tid læses i de forskellige Blade om Rejsehaandbogen, har nærværende Blads lille Artikel glædet mig mest, idet det her er den prøvede Anmelder, Manden med de selvoplevde Erfaringer, der siger sin Mening; saadanne Folk træffer man jo sjelden ved Dagbladene, der er det Journalisterne, de skal være alvidende, enten de saa er det eller ej. Men maa det nu være mig tilladt at anføre nogle Smaabemærkninger her.

Red. paaviser en Del Fejl, som den mener kunne været rettet, ja ganske rigtigt; men herfor bærer jo baade Red. og Andre Skylden. Ganske vist har Red. for 2 Aar siden henledt Opmærksomheden paa forskellige Fejl; men Skemaerne der denne Gang udsendes indeholdt netop et Spørgsmaal, som tog Sigte paa alle disse Fejl; men ikke 5% af de indsendte Schemaer indeholdt det fjerde og femte. Dette Spørgsmaals Besvarelse er af allerstørste Vigtighed, idet vi nemlig ikke her hjemme kan vide, om f. Ex. Skomager N. N., Wasserthorstr. 14, er død, gaaet Fallit eller solgt sin Forretning og saa fremdeles i samme Stil. Er man ikke samvittighedsfuld blandt de færende Svende med at rette Fejlene, kører de igjen i den følgende Udgave, nye Adresser føjes til og Bogen bliver tykkere. Nu vejer den med et tyndt Papir-Omslag 1/2 Pd., højeste Vægt for Tryksager i Danmark, — til Udlandet kan sendes indtil 4 Pd. som Tryksager.

Ved næste Udgave er der et Spørgsmaal værd at tage op, nemlig: hvad kan slettes af Bogen som unyttigt for den færende Svend. Den Tanke at udelade alle faglige Adresser i Bogen har været fremme; men jeg anser disse for at være af stor Vigtighed for den unge uerfarne Svend at ty til, selv om enkelte ere urigtige. Mange af de anførte Firmaer henvende sig aldrig til Fagforeningerne for at faa Svende, det behøver de simpelthen ikke, der komme nok og spørger om Arbejde, naar det er 1ste Klasses Forretninger.

Et andet Forslag har ogsaa været fremme med Hensyn til at gøre Bogen mindre, nemlig at trykke den med kun én faglig Afhandling, saaledes at hver Haandværker fik en Bog hvor, ved den faglige Afhandling, kun hans Fag var behandlet. Alt det øvrige Stof udenfor Fagene er jo fælles for Alle; men det har man maattet opgive, da man for mange Fags Vedkommende ikke ville kunne faa udsolgt og følgelig vilde det være værdiløst, naar det ikke kunne blive revideret. Dernæst er det foreslaet at samle alle de smaa Fag, som man vel kan regne til 40, i én Bog; men selv dette Forslag, der er det mest tiltalende, vilde volde mange Vanskeligheder, særlig med Hensyn til de unge Haandværkere uden for København, med hvilke alt foregaar pr. Correspondance og til hvilke mange Bøger sendes, ja det overvejende Flertal; uden at man mangen Gang faar at vide, hvilket Fag, de repræsenterer. Det er selv-

ølgelig unyttigt for en Handskemager, Bundtmager o. s. v. at slæbe Verden rundt med 171 faglige Sider, naar de kun benytter 1—2 Sider; men ved den Sag er vanskeligt noget at udrette og lidt Gavn kan det dog maaske til Tider ogsaa gøre, idet man jo kan træffe en Landsmand af et andet Fag, som maaske ikke har Bogen.

Bortset fra alle Fejl, der klæbe ved Bogen, er der hundrede, ja tusinde Vink og Raad for hver enkelt Rejsende, som han kan drage Nytte af og det er min Overbevisning, at ligesom denne er bedre end 3die Udgave, vil de fremtidige blive endnu bedre, de vil, foruden at være en god Kammerat, være en Kilde, hvoraf man kan øse mange forhenværende Svendes Erfaringer.

Hvis vi havde mere Plads i Bogen at raade over, vilde vi jo i endnu højere Grad kunne aabne Øjnene paa de unge unerfarne Svende, ved at paavise Ejendommelighederne og vedkommende Medarbejders rent personlige Beundring om dette eller hint Punkt, men det hedder stadig, vi har ikke Plads, vi kan derfor kun skizzere det, enhver maa da, ved sin egen Optattelse og Bedømmelse, faa saa meget som mulig ud af det set.

Da der nu sikkert i Udlandet er mange der gerne vil have denne nye Udgave, en Del har allerede faaet den tilsendt, vil jeg tilraade enhver, at sende Beløbet 1 Kr. 75 Øre pr. Postanvisning og paa Kuponen anføre, hvad man ønsker og fremfor alt skrive Adressen tydelig og nøjagtig. De allerfleste tage Efterkrav; men dels koster det mere og Adressalen er som oftest paa sit Arbejde naar Posten kommer. For en Postanvisning indtil 20 Rm. beregnes 20 Pfg., Bogen koster Kr. 1,50, Porto Kr. 0,25, Anvisning Kr. 0,18, en enkelt Bog vil saaledes koste Kr. 1,93, sendes flere samlede er det jo billigere, idet en Postanvisning er lige dyr, enten der er Beløb til én Bog eller til 9. Et Expl. koster pr. Postanvisning Rm. 2,17, pr. Efterkrav ca. Rm. 2,50.

Fr. Nielsen, Forretningsfører,
Nørrebrogade 18 B.

Berlin.

Skand. Haandværkerfor. i Berlin afholdt d. 4. Oktbr. sin ord. Generalforsamling, hvor følgende Medlemmer valgtes til Bestyrelsen: Næstformand: *K. A. Löfgren*, Elektromontör, Sverige.

Kasserer: *H. With*, Bandagist, Norge.
Revisorer: *H. Johnsen*, Snedker, Norge.
Willasen, Maler, Danmark.

Bibliotekar: *Tønnesen*, Snedker, Norge.
Lokalinspektör: *Frederiksen*, Snedker, Danm.
Suppleant: *A. Jensen*, Instrumentmager, do.

Den øvrige Bestyrelse bestaar af:

Formand: *Jens Madsen*, Skomager, Danmark.

Sekretær: *Axel Löfgren*, Montör, Sverige.

Direktör f. Sparekassen: *J. C. Nissen*, Drejer, Danmark.

Kasserer f. do.: *Petterson*, Glassliber, Sverige.

Til Festkomite for Vintersaisonen valgtes: *H. Johnsen*, *A. Magnussen*, *K. Johannesen* og *Petersen*.

Kassererens Adr. er fra 1. Okt.:

Schlegelstrasse 11 III.

Foreningslokalet er: *z. Löwen, Judenstr. 55.*

Samlingslokale: *A. Martins Restaurant,*

Alte Jakobstr. 103 A.

Cöln a. Rhein.

Den herværende skandinaviske Forening afholdt den 3. Okt. sin ord. Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes:

Formand: *C. Christensen*, Posamentmgr., Kbh.

Næstform.: *Torben Hopp*, Ciselör, Kbhvn. (gv.)

Kasserer: *G. Daewael*, Snedker, Kbhvn. (gv.)

Sekretær: *Carl Eriksson*, Blikkenslgr., Kbh.

Bibliotekar: *Otto*, Posamentmager, Kbh. (gv.)

Suppleanter: *S. P. Baum*, Snedker, Esbjerg,

og *Karl Hansen*, Snedker, Kbhvn.

Med skand. Hilsen

Carl Eriksson, Sekretær.

Dresden.

Foreningen »Vaulundur» afholdt Lördagen d. 10. Okt. sin ord. Generalforsamling, hvor følgende Bestyrelse valgtes:

Formand: *A. Krogh*, Skrædder, Aarhus (gv.)

Næstform.: *A. Jacobsen*, Beslagsmed, Odense.

Kasserer: *E. Bjerregaard*, Tapetserer,

Köbenhavn (gv.)

Sekretær: *V. Dresler*, Maskinarbejder, Kbh.

Bibliotekar: *P. Pedersen*, Maler, Hasle.

Revisorer: *M. Larsen*, Maler, Rødby,

A. Christensen, Maler, Fomyre.

Det vedtoges at tiltræde det i »Den far. Svend» fremsatte Forslag angaaende Bibliotekerne dog vil vi afvente, hvorledes Tilslutningen bliver for vi laastsætte noget Beløb, hvormed vi deltager i Fælletindkøbet af Bøgerne. — Rejseunderstøttelsen udbetales fremdes hver Aften fra 6—7 i Kassererens Bopæl Stiftsstrasse 14 2, Sal. Med skand. Hilsen

V. Dresler, Sekretær.

Harburg.

Skand. Forening »Norden i Harburg» afholdt sin ordinære Generalforsamling Lördagen d. 10. Okt. Til Bestyrelse valgtes:

Formand: *A. Andersen*, Tømrer, Aarhus.

Næstform.: *R. Thorsen*, Bødker, Aarhus.

Kasserer: *Rud. Isaaks*, Urmager, Harburg.

Sekretær: *Th. Madsen*, Maskinarb., Aarhus.

Bibliotekar: *Frost*, Bødker, Aarhus (gv.)

Suppleant: *C. Jensen*, Bødker, Aarhus.

Foreningen klarer sig jævnt godt, saaledes har vi samlet os ca. 100 Mark i Lokalkassen, hvilke vi anvende til Fordel for vort Bibliotek.

I nær Fremtid agte vi at afholde en større Skiveskydning i vort Lokale og da Medlemmerne baade ere gode og ihærdige Skytter, tør vi nok forvente et godt Resultat — for Kassen.

Kassererens Adr. er: Urmager *R. Isaaks*,
Rathausstr. 4, træffes hver Aften fra 7¹/₂—8¹/₂.
Med skand. Hilsen
Thomas Madsen, Sekretær.

Wiesbaden.

Skandinavisk Forening i Wiesbaden har
flyttet sit Lokale til Rest. zum »deutschen
Kronprinz«, Karlstrasse Nr. 3.

I Foreningen ligger Kort til Tömrer *Rasmussen* fra Hamburg og til *E. Hoffbeck* fra
Haderslev.

De to Murere som glemte deres Stokke
paa Herberget kan afhente den ene som er
mærket F. H. hos Sekretæren, som bor i
Oranienstr. 37 I. Den anden Stok blev ikke
funden. Med skand. Hilsen

Anders Andersen, Sekretær.

For Snedkere

som agte sig til Italien, er der Arbejde at
faa i Mailand ved Henvendelse til *Henry
Larsen, Viale Porte de Romane 20 (Balié)
Milano.*

Medlemskortene.

Vore Afdelingskasserere anmodes indtræn-
gende om at indsende de udstedte provisoriske
Medlemskort. Fra Hovedkassen er i August
og Septbr. Maaneder udsendt 125 Kort; men
af disse har vi i de sidste 14 Dage kun faaet
12 Stk. indsendte til Udveksling.

Man bedes indsende saavel de udstedte,
som de ubenyttede. Kort, saa en Afregning
over disse Kort kan blive tilendebragt.

For H.-B.: *P. Jørgensen.*

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Aldt friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BASEL.

Rest. Perthus, Ochsen-gasse 19. Lokale
for Skand. For.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte
Jakobstrasse 103a. Verkehrslokale for
Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30.
Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u.
Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skan-
dinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr. Kornmarkt 13.
Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel,
Fuhlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus,
Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7.
Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere
har sit Lokale hos *Mygind*, Linnesgade 25
Møde hver Torsdag. — Alle hjemvendte
Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-
gartenstrasse. Samlingslokale for Skandi-
naver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler,
Marktplatz. Herberge og Samlingssted for
Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse.
Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Sam-
lingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. z. Deutschen Kronprinz,
Karlstr. Nr. 3. Lokale f. Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 44.

Lördag den 31. Oktober 1903.

II. Aargang.

Farende Svend !

Farende Svend, rejs langt, rejs langt!

Gennem de fremmede Lande.
Stræk din Fod og stands ej din Flugt,

Rejs did hvor alting er lyst og smukt

Og Blomster dufte paa Strande.

Farende Svend, rejs langt, rejs langt!

Over de mørke Vover.

Rejs fra Sorger, Trængsler og Vé,
Snart kommer Vintrens Kulde
og Sne —

Rejs til de sydvarme Skove!

Farende Svend, rejs langt, rejs
Over de vide Sletter. [langt!
Rejs fra alt, som er skummelt
og taugt,

Rejs til Solen og Livet ung,
Landet din Tanke forjætter.

Farende Svend, rejs langt, rejs
langt! —

Rejs til de sollyse Dage.
Stræk din Fod, snart rækker du

Og, naar atter du vender hjem,
Kom saa med Vaaren tilbage!

I Okt. 1903. J. P. [initials]

Vore Bogsamlinger.

«Argus» Forslag og den efterfølgende Meningsudveksling om vore «Biblioteker» er sikkert blevet læst med Glæde og Opmærksomhed af mange Naver, thi selv om de fleste af os ere jævne Haandværkere, ere vi dog derfor ikke de Fægte-, Sjø- og Svirebrødre, som nogle endnu anser os for at være, det er heldigvis et forældet Synspunkt, som nu kun passer paa enkelte. Nej vi ere unge, lærelystne Svende, som ikke alene rejste ud for, at se fremmede Stæder og Sæder; men ogsaa for at udvikle os, ikke blot fagligt; men tillige aandeligt, saa vi en Gang i Tiden kunne udfylde vore Pladser, ikke som «Nul-ler», men som «Mænd», der ved hvad vi vil, og i denne Retning kan vore Bogsamlinger være os en værdifuld Hjælp, saafremt de «staar paa Højde med Tiden». Lad os derfor sige Tak for det gode Vink, idet vi tager alvorlig fat paa det forberedende Arbejde, og viser at vi ogsaa vil ofre noget derfor.

Det er vist ikke alle Foreningsbibliotekarer, som omfatter deres Hverv med den ønskelige Lyst og Kyndighed; men i saadanne Foreninger vil der nok findes nogle Bogkendere og -yndere, som for Sagens Skyld frivillig vil paatage sig, at undersøge Bøgerne og nedskrive Fortegnelsen. Tag saa fat, helst lidt hurtigt.

Jeg tror ikke, vi skulle vente os alt for stort et Udbytte, af Hr. Fr. Nielsens velvil- lige Bestræbelser hjemme i Danmark; enhver, som har haft med Bogsamlinger at gøre, ved hvor lidet et Udbytte, der høstes ved et of- fentligt Opraab; men lad os, med Tak, tage imod hvad der muligvis kommer, og ellers vide, at vi staar paa egne Ben, og selv maa ofre noget for Sagen.

Jeg anser denne Sag for en Hovedsag, thi for mange Svende er Bogsamlingen det eneste reelle Udbytte, de har af vore Foreninger, udover Selskabeligheden.

Hvilke Bøger skal der købes?

Hr. P. Jørgensen holder paa «Moderne», og Folmer Gothard paa «Klassikere». Her mener jeg, at private Meringer maa føje sig ind under Sagen i sin Helhed. Jeg «privat» sætter vore gode «Klassikere» højere end de fleste «Moderne»; men derfor vil jeg dog ikke

Kunstnere, ja endog saa Dekorationer
man ser mange smukke Malerier af nyere
Kunstnere, havde stadigt Ophold i Malmø, og
Kunstnere, havde stadigt Ophold i Malmø, og
Kunstnere, havde stadigt Ophold i Malmø, og

tilraade at købe flest Klassikere, thi jeg antager, at de fleste læselystne har læst disse hjemme, og de andre forstaar dem ikke fuldtud (ligesaa lidt som de forstaar vore »Moderne« fuldtud). Lad os faa noget af hver Slags. Klassikere fordi de ere gode, tilfredsstillere en vis Retning og endeligt ere langt billigere. Lad os ogsaa faa »Moderne«, der findes dog der dejlige Ting, som enhver, nok saa konservativ, kan læse med Nydelse og rigt Udbytte, men jeg vilde meget ønske, at de bleve valgte med Kritik og Smag, saa vi ikke faar for meget af det pikante (og smudsige), som denne Retning er saa temmelig velsignet med; der findes ogsaa der saameget godt, at vi ikke behøver, at tage det tvivlsomme med.

Lad os faa et rigeligt Udvalg. Humoristiske Bøger (Karl Larsen, Maglekilde P. o. s. v.) vilde ofte være gode en kedelig Huleaften. Vore Damer derhjemme skrive ogsaa fine Ting (Blicher-Clausen, Fanny Tuxen o. s. v.); selv en Johannes Jørgensen skal vi ikke være bange for. Dog! dem som vil vinde bedst Forstaaelse hos de fleste Naver, ere vore Folkeforfattere (Zakarias Nielsen o. l.) Haandbøger af forskellig Art vilde ogsaa være gode til Tider; men det maa vi vist hellere vente med til en anden Gang, da for faa har Interesse deraf.

Skulde der være alt for delte Meninger, saa kunde der jo vælges et Udvalg (3—5—7), til at vælge og købe Bøgerne; men det maatte ordnes skriftligt, saa det ikke koster for meget. Foreningerne kunde vel ogsaa lægge en »Ønskeseddel« med, naar de indsendte deres Beretninger, saa kunde man se deres »Smag«. Lad der nu ikke snakkes saa længe, at det hele bliver til Ingenting. *Chr. Sørensen.*

* * *

Forslaget om Fællesindkjøb af Bøger, samt Forslaget om Udfærdigelse af en Hovedkatalog er tiltraadt af følgende Foreninger:

»Vaulundur« Dresden; »Sk. Haandvfor.« Düsseldorf; »Nord. For.« Frankfurt; »Skandia« Hannover.

Sk. Haandvfor. Hamborg meddeler, at da den i Sommerens Lob har anvendt over 150 Mark til Anskaffelse af et Bibliotek, ser den sig f. T. ikke i Stand til at pine flere Penge ud af Lokalkassen.

I de fleste andre Foren. staar Sagen paa Dagsordenen og vil et Resultat senere blive bekendtgjort.

For. f. her. Haandværkere i København har i sit Medlemsblad »Svalen« f. Oktober udstedt et Opraab til Indsamling af Bøger for vore Biblioteker. Bladet er tilstillet de fleste Forlagsboghandlere i København.

Foreningerne bedes paaagte Hr. Chr. Sørensens ovenstaaende Forslag om Indsendelse af en »Ønskeseddel«. *P. Jørgensen.*

Davos.

Den herværende skandinaviske Forening afholdt Lørdag d. 17. Oktober sin ordinære Generalforsamling. Den hidtidige

Formand: *Chr. Petersen*, Maler, Svendborg; Kasserer: *A. Sjørnsen*, Billedskærer, Bergen; Sekretær: *W. Nielsen*, Maler, Roskilde, blev genvalgt.

Kassererens Adr. er: *Haus Lendie, Bahnhofstrasse.* Med skand. Hilsen *W. Nielsen*, Sekretær.

London.

Den Frie Diskussions-Forening i London afholdt den 10. Oktober ordinær Generalforsamling, hvor følgende Herrer valgtes til Bestyrelsen:

Sekretær: *N. M. Jensen*, Frisør, København.

Kasserer: *E. Berg*, Instrumentmager, „

Bibliotekar: *V. Persson*, Skræder, „

Suppleanter: *C. Christensen*, Skomgr., Slagelse

og *A. Theisen*, Buntmager, København.

Revisorer: *J. Hjorth*, Skomager, Haldsund,

og *A. Andersen*, Skomager, Randers.

Alle Breve besvares.

Med skand. Hilsen *N. M. Jensen*, Sekretær.

Mannh.

Skandinavisk Forening afholdt Lørdagen d. 24. Oktober en ekstraordinær Generalforsamling, hvor paa Grund af følgende Suppleringsvalg til Bestyrelsen foretoges:

Formand: *V. Eide*, Kasserer, Haderslev.

Næstform.: *B. Michaelson*, Kasserer, Holbæk.

Kasserer: *C. Feldtman*, Kasserer, Aalborg.

Suppleanter: *F. Rehder*, Skomager, Skive,

og *P. Madson*, Kasserer, Odense.

Kassererens Adr. er *H. H. N. 24 III.*

Foreningslokalet er *H. H. N. 20.*

Med skand. Hilsen *H. Schmidt*, Sekretær.

Zürich.

Paa sidste ordinære Generalforsamling valgtes til Bestyrelse

Formand: *J. K. Jørgensen*, Maler, Ribe (gv.)

Næstformand: *C. E. Frødrup*, Maskinarb., København (gv.)

Kasserer: *J. Spetzler*, Bogbindermester, Augustinergasse 19. (gv.)

Sekretær: *K. Hansen*, Maler, København.

Bibliotekar: *P. L. Rasmussen*, Kleinsmed, Odense.

Lokalinspektør: *A. Sørensen*, Tapets., Thisted.

Suppleanter: *W. Thomsen*, Maler, Svendborg,

og *Th. Hesselund*, Maler, Odense.

Med skand. Hilsen *Sekretæren.*

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839
af *L. Prange.*

Mange K.

drives her til en Fuldkommenhed, som man kun sjældent træffer i Tyskland.

I 3 Dage besaa vi Mailands Mærkværdigheder, som vilde blive for vidtløftigt at beskrive, og begave os derefter paa Vejen til Como.

Vort Rejseselskab, hvis Skillinger begyndte at blive knappe, havde allerede Dagen forud forladt os og var rejst i Forvejen. Dog bekymrede vi os ikke stort derom, da vi nu havde lært saa meget Italiensk, at vi kunde gjøre os forstaalige, og heller ikke frygtede for at lade os optrække. Italienerne ere meget høflige og forekommende, i Særdeleshed i Værtshusene. Naar de høre, at man er fremmed og ikke forstaar Sproget, saa er man udsat for at blive snydt og det endda temmelig grovt. Enhver Ting, som man vil nyde, maa man allerhelst først akkordere om. I Almindelighed byder man det Halve af, hvad der forlanges, og faar det ogsaa derfor; venter man derimod med at spørge, indtil man har spist eller drukket, da er man nødsaget til at betale, hvad der fordres.

Da vi agtede at indhente vort Rejseselskab, saa marscherede vi temmelig rask og gik fra om Morgenens til hen paa Eftermiddagen 24 italienske Miglier, som udgjøre 6 danske Mile.

Den dalende Sol kastede netop sine sidste Straaler, da vi betraadte en Høj, som viste os den mest fortryllende Udsigt.

Bag mørke Grantrær udbredte sig de sørgelige Sneørkener paa Savoyens Bjerge; Mont-blanc og flere Kæmpeskikkelser ragede højt op i Skyerne. Vi sænkede Blikket, og så — Como laa for os i Skjødets af duftende Oliver og Cypresser, omfavnet af Søens spejlende Overflade. I Midten hævede sig Kirkens Kuppel, som syntes at svæve paa dens Vover, og rundt omkring viste sig venlige Villaer og Landhuse paa de omliggende Høje. Middelmaadige Bjerge, kronede med Klostre og Borgruiner, eller bevoxede med Krat, dannede Mellengrundten af Landskabet.

Mange af Italiens Egne ere maaske lige saa smukke som Egnen ved Como; men der fattes den skjærende Kontrast, uden hvilken man ikke kan tænke sig Paradiset. Como er formedelst sin herlige Beliggenhed et Opholdssted for mange fremmede Herskaber og ligger i et sundt Klima. Vi naaede snart Staden, hvor vi overnattede.

Den følgende Morgen saa vi os lidt omkring i Domkirken og paa adskillige smukke Pladser, søgte de deiligste Promenader fra

Den følgende Morgen gik vi videre og naaede snart Grændsen til det welske Schweiz ved Ponte Chiasso. Noget efter ankom vi til Capo di Lago, som ligger malerisk ved Luganersøens Bredder. Her besteg vi en Baad, som førte os til den modsatte Bred. Overfarten varede i 3 Timer; — kun Skade, at det regnede uophørlig, saa at vi ikke kunde nyde Beskuelsen af de fortryllende Egne.

Da vi nærmede os den modsatte Bred, ophørte Regnen for nogle Øjeblikke, og som fortryllet laa Lugano for os, spejlende sig i Vandfladen. En malerisk Baggrund aabnede sig i det Fjerne og fremstillede et henrivende Landskab.

Rejsen gik nu til Bellinzona, og paa Vejen dertil viste sig overalt de mest henrivende Naturscener. Dalene fremstillede smukke Prospekter, omgivne af et sydligt Klima, og Bjergene dannede Grupper, som i malerisk Harmoni hævede sig i Skyerne.

Vi overnattede i en Landsby og ankom den følgende Dag ved Middagstid til Bellinzona, som er en gammel Fæstning, men en ubetydelig By.

Her toge vi Afsked med Paradiset og fulgte Bjergvejen, som ubemærket førte os til det koldere Klima. Snebjergene kom steds nærmere og forvandlede de blide Naturscener til vilde Bjergpartier.

Vi overnattede i Orsogna, som ligger ved Foden af Gotthardsbjerg.

Den følgende Dag vare vi tidlig paa Benene og passerede Stæderne Giornico og Faido. Egnen er vildromantisk. Næsten ved hvert Skridt henrives Øjet ved Skuet af de mangfoldige Afvexlinger, som Naturen frembyder. Snart styrte rivende Vandfald med frygtelig Brusen sig ned fra de stejle Klipper; snart spille de overskyllende Bjergvægge i alle Regnbuens Farver, naar Soleps Straaler kastes tilbage af de bratte Mure, medens en rivende Strøm, som dannes af St. Gotthards vældige Snemasser.

(Fortsættes).

Skandinavisk Forening i Nürnberg

advarer samtlige Foreninger i Udlandet og hjemme imod Murer *W. Lewinsky* fra København, der paa alle tænkelige Maader har søgt at gøre Skandinavene Skade, at bedrage Tyskerne, Foreningens Vært som selve Foreningens Medlemmer.

Med skand. Hilsen

Paa Bestyrelsens Vegne:

Max Seligmann, Sekretær, *J. Obel*

C. Christensen, Form.

Kasserer.
and.

Pas paa!

Følgende Bøger ere bortkomne og tilklæres for ugyldige:
1363 Chr. Sørensen. Maler, Kallundborg;
1576 Johs. Christoffersen, Snekker, Slagelse.
Saaremt Bøgerne findes, bedes de ind-
gaaende til Hovedkassen.

en her, rivende Udsigt
skal have et
en forlode
eskab

Druck von

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

Nº 45.

Lördag den 7. November 1903.

II. Aargang.

Smaa Prækener.

I.

„En Mands Liv bestaar ikke i Overflødigheden af de Ting, han besidder.“
(Lukas 12. Kap. 15. Vers).

„Livet er mere end Føden. Legemet er mere end Klæderne.“
(Lukas 12. Kap. 23. Vers).

Jeg løfter mit Glas for den Mand, hvis Plads, ved Fødsel og Fejl og Skæbne er rede dér, hvor den store Hær sig selv mod sin Skæbne maa væbne; hvor en Pjalt er en Pryd, en Knortkæp et Spyd og Fælleden Hærens Lejr Jeg drikker for ham, som slaar fra sig, uden at haabe paa Sejr!

En Snaps eller saa og en halv Rulle Skraa er den eneste Luxus han kjender. Hans Kamp for Brød er begyndt i Nød og — ja, Gud vide, hvor den ender? Det kymrer ej ham! — saa skø den Skam, der pilker i andre Folks Grejer Velgang til ham, som slaar fra sig, uden at haabe paa Sejr!

Jeg drikker til de, hvis Livside i Rugbrød kan realiseres — hvis Gud er en Gud, som jog Flertallet ud, da Guldkalven skulde parteres — til Een og til Hver, som tyndslidte ser paa Pelsværk og Vinterkavajer og til alle de Skrog, som slaar fra sig, uden at haabe paa Sejr!

Til Hver, som engang havde Ret til Rang et Sted eller andet i Klassen, og som nu uforknyt, af Klassen forstødt, kan synke tilbunds i Massen, og dybt fra sin Sump se sig glad paa den Stump af Himlen, som over ham vajer — Han er Skaalen værd, som slaar fra sig, og aldrig tør haabe paa Sejr.

Jeg løfter mit Glas for ham, hvis Plads først da kommer op i Rækken, naar den sidste Glød, ligger kold og død i den hvide Zigeuners Bækken. Han har intet bragt med. Han gaar nogen afsted derned, hvor man Fattigfolk steger Jeg drikker til ham, som slog fra sig, selv om han aldrig vandt Sejr.

Dyrva.

Uddrag af min Rejsedagbog.

— — — Nürnberg er en gammel Stad, hvor gammel véd jeg ikke; men Middeldalderens Præg har den, som ingen anden By. Kommer man fra Banegaarden, er det første, der tanger Øjet, det store Taarn ved »Königsthor«; et stort, rundt Taarn, med en løjerlig, spids »Hat« paa det flade, runde Tag. Man beundrer den Skønhed, der er i Taarnets Stil, trods dets massive Størrelse, og gaar videre, følgende den gamle Mur, der, tillige med Taarnene (der er 4 som dette), dannede Ryens Befæstning. Muren er ingen suorlige, kedelig Fremtoning; dens Linjer brydes af mange morsomme, smaa Vagttaarne, i alle mulige Former: spidse, arkantede, slanke, svære; enkelte endog med en Karnap paa hvert Hjørne, og alle dækkede af et rødt Tegltag, der yderlige karakteriserer og opliver Billedet. Imellem Spadserestien, hvor vi gaar, og Muren er den udtørrede Fæstringsgrav, hvor nu mange gamle Frugttræer vokser; de rækker sig op mod Muren, somme Steder dækkende den, saa at man har det mest idylliske Syn for Øje, særligt i Foraarsstiden, naar Træerne er i Blomst. Kontrasten mellem den graa-sort, ærværdige Mur, det unge Løv og det rige Blomsterflor er henrivende smuk.

Den gamle Bys Omkreds er ikke stor, og allerede efter $\frac{1}{2}$ Times Gang naar vi vort Udgangspunkts modsatte Punkt: Borgen, som ingen Turist gaar forbi. Borgen var Fæstningens Hovedpunkt, hvad den ved sin fortrinlige Beliggenhed — den er bygget paa en Klippe — ogsaa har egnet sig udmærket til, knejsende, som den gør, over den øvrige By. Graven er her dobbelt saa bred som paa noget andet Punkt, og Murene stejle og høje, og da Haveanlægget i Graven jo ogsaa er gennemført her, vil man forstaa, at den ovenfor omtalte Kontrast, paa dette Sted, er særligt iøjnefaldende og tiltrækkende.

Gennem en skummel, kroget Gang kommer man ind i Borggaarden, der udvider sig til et Plateau, afgrænset af den paa den nøgne Klippe byggede Mur, udover hvilken man har en storslaaet Udsigt over Byen. Skraaende jævnt ned fra Borgen danner Tusinder af snurrige, karnapliggende »Kviste« med fremspringende Tagskæg og spidse »Hatte«,

paa de mørkerøde, teglhængte Tage et Virvar af Flader og Linjer saa krumme, saa skæve og blottede i den Grad for Orden, at man spørger sig selv, om det ikke ogsaa er Kunst at bygge saaledes: paa Maa og Faa. Midt i Myldebet knejser de to ældgamle Kirker: St. Sebaldus og St. Lorenz, som to vældige Kæmper: imellem dem skinter man den lille, urolige Flod Pegnitz, og ude i Periferien ser man den graasorte Mur med de fire solide runde Taarne. Ved Vintertid, naar tyk Sne dækker de mange Tage, er Panoramæet af en ganske særegen, betagende Ynde. Fra Kurgangen (nu Brandvagten) paa Borgens runde Fæstningstaarn (Byens højeste Punkt), hvortil man naar op ad en indvendig, snæver Vindeltrappe, der henligger i middelalderligt Mørke, og hvor Luften er saa muggen, at man fristes til at tro, at den ikke er fornyet i Aarhundreder, har man en fortrinlig Udsigt over Nürnbergs Omegn helt ind i det franske Svejts; derimod man er lidt for højt oppe, til ret at kunne nyde Skuet over selve Byen.

Paa selve Borgen, »die Kaiserstallung«, er der Værelser for Borggreven: Kejseren af Tyskland, og Gæsteværelser for regerende Fyrster, samt, naturligvis, en større historisk Samling, for hvilken vi dog ikke interesserer os saa meget som for det, i Borggaardens modsatte Fløj staaende, morsomme fremkantede Taarn, med det uhyggelige Torturkammer (Folterkammer), hvor saadanne rare og nyttige Instrumenter som: Fingerskruer, Halsbaand, Spigerstol, Spigervugge, Stejle, Hjul (ikke dejlige Hjul!), Tungeafriver, Øjeudstikker, et Boddelsværd med hvilket er athugget 800 Hoveder, etc. opbevares. En Mængde gamle Billeder viser gyselige Henrettelser, saasom: Stegning, Partering, Lemmeafrivning (ved Hjælp af 4 Heste, der spændtes for de fire Lemmer), og, for Kvinders Vedkommende, Kileinddrivning i Brystet — uha! — man tænker paa, om de berygtede kinesiske Bøddler ikke er barmhjertige, i Sammenligning med Middelalderens evropæiske Bøddler. Men Torturens Højdepunkt træffer man paa 1ste Sal, hvor »Jærnjomfruen« staar. Denne ser udvendig ud som en plump Kvindestatue, og indgyder ingen synderlig Rædsel — for Forviseren lukker den op, og viser os de mange, ca. 6 Tom. lange Jærnpigge, der er anbragte i Dören, saaledes at Offeret, der puttes der ind, maa faa en i hvert Øje, to i Brystet, mange i Underlivet osv. naar Dören atter lukkedes; og at dette skele meget langsomt ved Hjælp af en Skruer, siger sig selv. Naar det ulykkelige Offers Skrig var forstummede satte Bøddlen en, i »Jomfruen«s Bund værende, Hakkemaskine i Gang; denne tog fat i Fødderne og blev ved med at hakke til hele Legemet var sonderdelt og, igennem en Kanal, flydt ud i Pegnitz. Selvfølgelig var man grusom nok til at lade den dødsdømte Forbryder (eller Uskyldige) tilbringe sin sidste Nat i en Seng, der stod i umiddelbar Nærhed af »Jomfruen«; — gad man være

over det kunde man sige: i »Jomfruburet«! Foruden flere gyselige Fangehuller uden Lys og Luft vises den Celle, hvor Røverridderen Eppelein sad i Bolt og Jærn; for Anskuelighedens Skyld har man anbragt en grim Voksfigur i samme; den skal forestille Ridderen, som han sad der Natten før han skulde hænges. Som ædel Riddersmand vilde Eppelein nødigt dø denne forsmædelige Død, hvorfor han, som sidste Naadebevisning, udbad sig, og fik Lov til, at ride paa sin Yndlingshest Borggaarden en Gang rundt. Hans Plan var da, at ville styrte sig ned fra Muren, hvilket han ogsaa gjorde; men kun Hesten slog sig ihjel. Dog opnaaede han derved at komme til at dø for Sværd, idet han indfangedes og henrettedes paa Stedet. Man viser endnu de Marker, som Hestens Sko har efterladt paa Murkanten, og man husker de Ord han raabte, da han styrtede sig ned: »Die Nürnberger hängen keinen«, hvilket er udlagt: »Nürnbergkerne hænger ingen!« (Sluttes).

Davos.

Søndagen d. 25. Oktbr. afholdt den herværende Skand. For. en lille Festlighed med Keglespil, hvori Naverne med største Iver deltog. Kl. 2 om Eftermiddagen rullede de første »Skæve« hen ad Banen imod nogle Sæt som gav Genlyd imellem Bjærgene. Dog, efter kort Øvelse blev der ogsaa slaact adskillige Træffere, selv Öltönden blev der taget saa godt Sigte paa, at Schweizerne snart opdagede, at det ikke var deres Landsmænd, der havde lejet Banen; men et derimod et Folk med Iver og Tørst.

Vor lille J. . . . var især meget ivrig, efter at have slaact adskillige skæve og var bleven saa træt heraf vilde han søge friske Kræfter i lidt Hvile; men var saa uheldig at sætte sig i et Fad Vand istedetfor paa en Stol, hvilket selvfølgelig vakte stor Jubel blandt de tilstedeværende Naver.

Festen forløb godt og til alles Tilfredshed. Den gav et betydeligt Overskud, hvilket tilfaldet Lokalkassen til Forøgelse af Biblioteket.

Med Undtagelse af en saadan lille Festlighed forholder Naverne sig ellers meget roligt heroppe i Bjærgene. Saa snart der i Sommerens Løb gaves en Fridag, saa man Naverne paa Jagt efter Alperoser og Edelweiss oppe paa Bjærgtoppene, hvorfra der hver Gang fragtes mangen smuk Buket hjem. Dog nu har Vinteren holdt sit Indtog i Davos, som ligger 1560 Meter over Havet, og Kulden bidrager til, at Naverne befinder sig bedst ved en Bajer og et Slag Kort inden lukkede Døre.

Søndagen d. 18. Okt. saa man de første Skiløb glide ned ad Bjærgskrænterne. Det var for os Naver af saameget større Betydning, fordi vor tapre Kasserer, Nordmanden Sjursen, var en ivrig Deltager. For at nyde dette for os Danske saa uvante Skue maatte vi jo forlade den lune Stue og Kortene.

Landsmænd! Vær ikke bange for at krybe over Stenene herop til Davos, her er frisk Luft og frisk Liv. Arbejde findes tilstrækkeligt, især for Malere, for andre Haandværkere er det dog ogsaa ganske godt.

Med skand. Hilsen

V. Nielsen, Sekretær.

* * *

Davos ligger morderlig højt over Havet, Dog har gennem »Dorfen« mangan »Farende« draget.

Her spytter Folket i Topæleflasker
Naar de er syge. — Dog andre haster
Paa Slæde og Ski og Skøjter — men løber
Naar Kulden kommer — til deres Bøger,
Hvorefter vi Naver nu idelig søger,
Med Lykke og Held — til Lærdom jeg priser.
Ak vi i Davos har kuns gamle Aviser.

A. S.

St. Gallen.

Skand. For. St. Gallen afholdt Lördagen d. 10. Okt. sin ord. Generalforsamling, hvor følgende Bestyrelse valgtes:

Formand: *Jens Magnussen*, Forgylder.

Næstform.: *Peter Petersen*, Tømrer (gv.)

Kasserer: *Chr. Iversen*, Snedkerm. (gv.)

Sekretær: *Heinrik Dørge*, Blikkenslager.

Bibliotekar: *Chr. Sørensen*, Blikkenslgr. (gv.)

Suppleanter: *M. Sørensen*, do.
og *Jens Welløw*, Tømrer.

Revisorer: *Jens Ioulsen*, Blikkenslager,
og *Søren Sørensen*, Forgylder.

Foreningen har vedtaget Forslaget om Fællesindkjøb af Bøger.

Med skand. Hilsen

Heinrik Dørge, Sekretær.

Fra Vegesack

har vi fra nogle derværende Landsmænd modtaget et Gensvar paa en af Sekretæren i Nr. 42 indsendte Beretning. Da dette Gensvar imidlertid er affattet i en saadan Tone, at det ikke kan optages her i Bladet, foretrækker vi at lade det forsvinde i Papirkurvens uransagelige Dyb og samtidig vil vi anmode vore kære Landsmænd i Vegesack om at lade al **personlig** Tvist fare. Det er idetmindste nok naar I der i Byen ligger i Totterne paa hverandre, I behøver ikke at lade Alverden vide, hvor smaaligt i tænke om hverandre og dermed forgifte Humøret i Landsmænds Rækker paa andre Steder.

De tre i Nr. 42 nævnte Landsmænd erklære, at det ikke er for Fagforeningsbøgernes Skyld, at de ere traadte ud af Foreningen; men derimod fordi de efter en længere Arbejdsløshedperiode har Lavvande i Kassen.

Denne Erklærings Optagelse maa være baade dem og deres Medunderskrivere tilstrækkelig. Vil de hævne dem paa Foren.s Sekretær saa værsgod og faa eders Sager jævned hvor I ere, her i Bladet bliver det ikke.

Red. af „D. f. S.“

Höst.

När en gång min sol mot kvällning när
och dagsmödan tynger och tär
och frosten strör silfver i skägg och hår
och kulen höstvind varslar och spår
att det stora mörkret är när,

då vill jag minnas min sommars dar
med solsken och blom och doft;
och om min teg blott en kärfve bar
till bröd åt släktet, som arvet tar
när själf jag en gång är stoft,

så skall väl minnet af sommarns id
och stora lifsvarma fröjd
ge mod att lifva i mulen tid,
ge kraft att kämpa den sista strid
och vänta befriarn nöjd.

(Osk.-Bl.)

J. D—n.

Bibliotekerne.

Indtil videre tillader jeg mig ugentligt at give en lille Beretning for at holde Læserne à jour med Sagerne Gang.

St. Gallen har, som man andet Steds i Bladet vil se, vedtaget at deltage i Fællesindkjøbet. Zürich har i Lördags ligeledes bevilliget et Beløb i samme Ojemed. Davos har ved et Keglespil lavet sig et lille Grundfond til Biblioteksanskaffelse. Harburg har allerede i nogen Tid arbejdet i samme Retning.

Bogfortegnelser ere blevne indsendte fra Nord. For. Frankfurt og Sk. For. Düsseldorf. Sammenlagte med den forud indsendte fra Hannover giver de et ret typisk Billede af vore Bibliotekers Kvalitet.

De udviser hvor uhyre nødvendig en Reorganisation af Bibliotekerne er og jeg maa tilstaa at jeg ikke en Gang selv anede Rækkevidden af mine Ord, om at faa vore Biblioteker paa Højde med Tiden.

Al Diskussion, om „Klassikere“ og „Moderne“ maa forstumme, naar man faar Øjet op for hvor lidt af begge Dele ja overhovedet, hvor lidt af Skandinavisk Literatur vi egentligt ejer.

Avisføljetoner og Skillingsromaner udgøre et væsentligt Led, dernæst en hel Bunke Oversættelser af fremmede Forfattere; af vore egne derimod saa knusende lidt. Frankfurterbiblioteket er ubetinget det bedste; men Foreningen er jo ogsaa saa ung.

Landsmænd glem ikke, at sende en Katalog ind, thi den er af Vigtighed ikke blot for Duplikaternes Skyld. Vi maa have en saadan ved Haanden, naar vi engang skal fordele de forventede indsamlede Bøger, som For. f. ber. Haandv. sender os i en ikke altfor fjærn Fremtid.

Først naar denne Indsamling er tilendebragt kan vi gaa over til det endelige Fællesindkjøb; men imidlertid kan Foreningerne drøfte Sagen, fastsætte det eventuelle Beløb, hvormed de agter at deltage, samt ytre deres eventuelle Ønsker.

Men for alting lad os faa en Katalog, saaledes at man ved en Fordeling af de skænkede Bøger ikke kommer til at forurette nogen Forening. *P. Jörgensen.*

Julen 1903.

Hovedbestyrelsen har paa sit Möde i Søndags besluttet at udgive et Julenummer af Bladet i Lighed med sidste Aars. Det tilstilles alle Abonnenter og Medlemmer af C. U. K. som sædvanligt. Ekstra-Nr. koste 50 Cts. pr. Stk.

Bidrag, saavel i Poesi, Prosa, som Illustrationer, bedes indsendte til 1. Dec. under Mærket *Julen 1903*

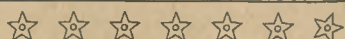
For H.-B.:
P. Jörgensen.

Efterlysning.

Maskinarbejder *Fritz V. Möller* fra København bedes opgive sin Adr. til Snedker P. Christensen, Skand. Haandvfor. Berlin.

ANNONCE

KONSTANZ.

K. Sprenger's Fiskehandel, Bodansplatz, anbefaler ferske, røgede og marinerede **Nord- og Östersö-Fisk**. Friske **Pæle-Muslinger**.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Allid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BASEL.

Rest. Perthus, Ochsen-gasse 19. Lokale for Skand. For.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr.Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere har sit Lokale hos Mygind, **Linnesgade 25** Möde hver Torsdag. — Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier.*

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. z. Deutschen Kronprinz, Karlstr. Nr. 3. Lokale f. Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jörgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd **Konstanz**.
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 47.

Lördag den 21. November 1903.

II. Aargang.

Smaa Prækener.

III.

„Men ham, som havde faaet en Talent gik og gravede den ned i Jorden, og gjemte sin Herres Penge.“
(Matt. 15. Kap. 18. Vers).

Om et venligt Ord Du faar,
— Lad gaa videre!
Der dem, det sjældent naar,
— Lad gaa videre!
Det kan mildne Ord, der saare,
det kan törre mangan Taare;
— naa Dig selv igen ad Aare —:
Saa lad gaa videre!

Om Du læser noget Godt,
— Lad gaa videre!
Som et Glimt i Livets Graat,
— Lad gaa videre!
Du vil ikke selv det savne;
der er Andre, det kan gavne;
hvad er godt bør aldrig havne —:
Saa lad gaa videre!

Alt, hvad hjælper Dig paa Vejen,
— Lad gaa videre!
Ingen Hjælp er helt Din egen,
— Lad gaa videre!
Godt for Een er godt for Mange;
een Mands Sang er manges Sange
Nok for Een, for to vil lange —:
Saa lad gaa videre!

Dyrca.

Bibliotekerne.

Jeg har nu faaet Kataloger tilsendt fra følgende 11 Foreninger: Basel, Kreuzlingen, St. Gallen, Bremen, Dresden, Düsseldorf, Frankfurt, Hannover, Mannheim, München og Nürnberg.

De øvrige 12 Foreninger anmodes indtrængende om at indsende Deres Kataloger i Lobet af kommende Uge saa de ere mig i Hænde til 1ste Decbr. Da der er Haab om

at Indsamlingen vil give et Resultat af flere hundrede Bind, mest ældre Literatur, vil man let forstaa, at jeg ikke kan afskrive disse mange Bogtitler 23 Gange og lade hver Forening selv vælge iblandt de skændede Bøger. For at undgaa altfor megen unødvendigt Skriveri og Korrespondence forventer jeg, at Foreningerne vil erklære sig tilfredse med, a jeg med Bistand af Hovedbestyrelsen fordele Bøgerne. Men dertil er det nødvendigt, at vi faar at vide, hvilke Bøger hver Forening har.

Angaaende Fællesindkøbet saa har Berlin, Mannheim, Nürnberg og Vegesack besluttet at deltage i samme. (Mannheim og Nürnberg have hver bevilliget 10 Mk., Vegesack 25 Mk.)

Der foreligger Tilbud fra følgende 6 Forlag: *Gyldendal, Nordisk Forlag, Hagerup, Det Schubothske Forlag, W. Pio, G. E. C. Gad*, om at naar vi kan slaa os sammen og gøre et Indkøb paa 300 Kr. af den nyere Literatur som er udkommet i disse Forlag (efter vort eget frie Valg) vil vi erholde 50% Rabat. Idet vi kan udsøge Bøger til samlet Værdi af 450 Kr.

Denne store Fordel, som her hydes os burde vi efter mit Skøn ikke lade upaangtet. Naar Foreningerne kan bevillige 10 Mark kunne de maaske ogsaa faa 16 Mark bragt tilveje og naar hver af vore 23 Foreninger kan skaffe 16 Mark = 20 Fr., har vi i alt 460 Fr. eller 320 Kr. De 20 Kr. kan man nok regne vil gaa med til Fragt og Emballage; men jeg tænker ogsaa nok, at vi kan »lejste« det i hver Forening, naar bare vi vil. Spyt i Næverne Svende og luk Portemonnaien paa Klem! saa der kan hoppe et Par Smaaskilling over i Bibliotekskasserne.

Pokker skal hente det om vi saa ikke faar Biblioteker, som de farende Svende i mange Aar kan være stolte af.

P. Jørgensen.

Berlin.

Lördag d. 14. Nov. afholdt Sk. Haandv.-For. i Berlin sin Mindefest for Morten Luther.

Efter at alle Medlemmerne og nogle udenforstaaende samt 3 tilrejsende, i alt ca. 60 Personer, vare samlede, aabnedes Festen med en Sang af Naversangbogen om Mortensdag

og Gaasesteg samt med et Leve for den Mand, som har givet Anledning til Festen. Herefter gjorde enhver sig tilgode med Gaasesteg, Rødkaal, Kartofler, Akkavit samt en morderlig stor Bajer, som alt tilsammen maa have gjort den rette Virkning, thi af de glade Ansigter saaes det at Naverne vare i det rette Perlehumør. Hver Deltager fik et Exemplar af en i Dagens Anledning forfattet Sang som, foresunget af Digteren, Hr. Olsen, istemtes med Fynd og Klem af det lystige Lag.

Hr. Löfgren og fhv. Koncertsangerinde Fru Svendsen gave et lille Ekstrastykke paa Theatret i Lokalet, hvorefter den fhv. Kasserer overrakte en pragtfuld Buket til den ærede Sangerinde. En masse gemyttlige Sange og Historier foredroges af forskellige Medlemmer og modtoges med stormende Jubel.

Efter Festens Slutning Kl. 5 om Morgenens trillede Naverne i forskellige Morgenkneiper til de ventende Rollmops.

Foreningens Kasserer Hr. Hans With har forandret Bopæl, hans nuværende Adresse er: *Invalidenstrasse Nr. 10^m, bei Schäfer.*

Med skand. Hilsen

Axel Löfgren. Sekretær.

Frankfurt a. M.

Søndag den 15de Novbr. fejrede Nordisk Forening Mortensfest i sit Lokale: Gr. Kornmarkt 13. Til Fællesspisningen deltog 21 Personer. Formanden gjorde Begyndelsen med at oplæse en Prolog, derefter gik vi løs paa Gaasestegen og Rødkaalen med en sand Dødsforagt. Blandt de mange »Leve« som blev udbragt ved Bordet, er særlig at nævne et for Hr. P. Jørgensen og for hans Arbejde iblandt Skandinaverne. Senere paa Aftenen samledes man om forskellige Boller Punsch og mange af de tilstedeværende bidrog til at forhøje Stemningen ved at optræde i deres Glandsnumre. Den vellykkede Fest sluttedes med et kraftigt Leve for C. U. K. og Ønsket om at Afdelingen her maa gaa fremad som hidtil.

Med skand. Hilsen

H. Kjer, Sekretær.

Hamburg.

Søndagen d. 22. ds. kan den herværende Afd. se tilbage paa sit første Aars Arbejde i den færende Svends Interesse, i det, det da er et Aar siden, den for os saa mindeværdige Generalforsamling i Skand. Klub afholdtes, der førte til, at 16 af Klubbens Medlemmer udtraadte, og dannede den nuværende Afdeling af C. U. K. Vel næppe i nogen By har vor Sag mødt saa stor Modstand som her, og kun gjordes af den Grund, at Hamborg var en af de sidste større Byer, der sluttede sig til Bevægelsen. Foreningen »Dan«, som i mange Aar var den eneste Forening, hvor Naverne søgte til var og har hele Tiden været en af C. U. K. kraftigste Modstandere, Oppositionen der imod gav sit Udslag i Stiftelsen af Skand. Klub for ca. 2 Aar siden;

men paa Grund af, den den Gang staaende Strid, sluttede heller ikke den sig til C. U. K. Med Rette blev det sagt, at det var paa høje Tid, at Hamborg kom med, det bedste Bevis herfor var, at vor Forening paa kort Tid voksede sig stor og stærk og for Tiden indtager en første Plads blandt de herværende skand. Foreninger. De nedenfor anførte Tal vidner bedst derfor. Foreningen har til det forløbne Aars Møder været besøgt af 283 Tilrejsende.

I C. U. K. er optaget 170 nye Medlemmer, hvoraf 97 tillige indtraadte i Lokalforeningen, i det hele har 135 Landsmænd været Medlemmer af Lokalforeningen. Medlemsantallet har varieret fra 30—50, og var højest i Maj og Juni Maaned.

Der er udbetalt 132 Understøttelser til et samlet Beløb af 158 Fr. Den samlede Indtægt beløber sig til over 500 Fr., til Hovedkassen er som rent Overskud indsendt 331 Fr. I Lokalkassen er i samme Tidsrum med et Ugebidrag af 5 Pf. samt ved Overskud fra Fester og deslige indkommen 330 Mark. Udgiften har været 315 Mk., som delvis er anvendt til Indkøb af Inventar, samt til forskellige Fornøjelser i Foreningen; et nyt Bibliotek, som vi i dette Efteraar har anskaffet os, staar Foreningen i 150 Mark. Alt i alt kan vi kun med Glæde se tilbage paa det forløbne Aar, der har bragt saa gode Resultater, og det er vort Haab, at det kommende Aar maa bringe endnu bedre og større Fremgang blandt Naverne for C. U. K. i Hamborg og at Interessen for C. U. K. i det hele maa trænge mere igennem hos »de færende Svende«, saa den kan vokse sig endnu større og stærkere, fuldstændig urokkelig mod et hvilket som helst Angreb, der end maatte komme.

Med skand. Hilsen

Bestyrelsen for Sk. Haandværkerforening
for Hamborg-Altona:

Th. Thomsen,	M. Clement,	M. Jensen,
Formand.	Næstformand.	Kasserer.
C. B. Willadsen,	M. Sigsgaard,	
Sekretær.	Bibliotekar.	

München.

Foreningen her afholdt Lördag d. 14. Nov. Mortensgilde. Tilsamme vare mødte 30 Medlemmer, foruden 5 Tilrejsende og 3 Æregjæster, nemlig den danske Konsul herfra, forhenværende Konsul Petersen fra Zürich og en Herr Mathiesen. Lokalet var festligt smykket, Malere saavel, som Tapetserere havde gjort sit Beste til at gjøre vor Hule til en Festens Hall.

Kl. 8 begyndte Maaltidet, Gaasesteg med Rødkaal og en ægte dansk Snaps. Først henad 9^{1/2} blev Bordet hævet, og nu fulgte Taler og Toaster i lange Baner.

Konsul Neuburger udbragte et Leve for den bayerske Regent, Foreningens Formand en Skaal for Kong Kristian IX. Saa kom der Leve for Danmark, Sverrig, Norge og Finnland, for Enighed og Kærlighed.

I Aftenens Løb afsendtes Lykönskings-telegram til den danske Konges 40-aarige Regerings-Jubilæum. Kl. 2 skiltes Nordens Sønner og gik enhver til sit, alle glade og tilfredse med den tilbragte Fiestaften.

Med skand. Hilsen

A. Thuesen, Sekretær.

Nürnberg.

Skandinavisk Forening i Nürnberg afholdt Lördagen den 14de ds. sin aarlige Mortensfest, som denne Gang bød paa et ganske udmærket Program. Alle Medlemmerne vare klædte i de danske Nationalfarver, hvid Skjorte og rødt Sjærp, desuden havde de alle høje Cylinderhætte, dog kun af Pap; men meget naturtro lavede.

Det var et glædeligt Syn at se med hvilken Hurtighed den dampende Gaasesleg (tilberedt paa dansk Maner), forsvandt ned i Navernes sultene Mave, og hvilket tilfreds Ansigt de stillede op da de værre færdige. Efter Bordet var et Lotteri bleven indrettet, som sammen med amerikanske Auktioner bragte en Sum af 6 Mark i Kassen.

Da samme Aften et af Medlemmerne havde Fødselsdag trakterede Vedkommende med et Fad Öl og da senere hen paa Aftenen endnu et Medlem (uden Fødselsdag) udøvede samme gode Gerning, saa tørstede Medlemmerne ikke og Tiden, saa at sige, henflød i Munterhed og Glæde. Ved Bordet uddeltes trykte Sange (en Overraskelse fra et af Medlemmerne.) Gildet sluttede først da Politiet kom og bad om Medlidenhed for Nürnbergs sovende Individer. Med skand. Hilsen

Max Seligmann, Sekretær.

Wiesbaden.

Skand. For. afholdt Tirsdag d. 10. Novbr. sin Mortensfest. Samme var en værdig Opvejsning for vor uheldige Stiftelsesfest. Da desværre adskillige Medlemmer vare forhindrede i at deltage i Festligheden, da denne fandt Sted paa en Tirsdag, var Deltagernes Antal kun 22 Personer (Damer og Herrer).

Til den dejlige fyldte Mortensgaas serveredes hver af Deltagerne 2 Glas Öl og for Resten af Aftenen blev der ikke drukket noget videre. Til Mortensgaasens Ære var digtet 2 Sange som modtoges med stort Bifald. Navnerne havde denne Aften vist taget deres humoristiske Bukser paa thi det sprudlede med Vid og Lune fra alle Kanter. Da vi skiltes Kl. 1 og toge en rørende Afsked med hverandre vare vi alle enige om at have tilbragt en mindeværdig Mortensfest og det endda paa en Tirsdag.

Med Naverhilsen

Harald Halvorsen, Formand.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortsat.)

En Beskrivelse over denne Naturscene for-maa min svage Pen ikke at give. Naturens Vildhed fremtræder her i en saa storartet Maalestok, at man maa anse sig selv for et usselt Kryb i Sammenligning med denne op-højede Natur og prise Skaberen, som frem-bragte disse Underværker ved sin Almagts Bud.

Efter at have passeret Wasen naaede vi for Aften Amstæg, hvor vi vederkvægede os og sov i tyske Senge, som de kaldtes (nemlig med Dyner).

Den følgende Dag gik vi videre, og nu forvandlede Egnen sig lidt efter lidt til frugt-bare Schweizerdale, hvor smukke Huse stode, omgivne af talrige Hjorder Hornkvæg. Venlige Piger smilede skalkagtigt bag de smaa runde Glasruder og hilsende venligt til de fjemmede Rejsende. Frihedstræer vare op-stillede i enhver Landsby, — kort sagt: Alt behudede, at vor Fod havde betraadt Fri-hedens Land, det gjæstevenlige Schweiz.

En lille Omvej førte os til Wilhelm Tells forduins Bopæl, hvor et Kapel er opbygget. Vi passerede med to gamle Schweizere og jeg berigede min Skitsebog med et Omrids af Kapellet.

Vi begave os derpaa til Staden Altdorf, hvor det var, at Tell skjød Æblet af sin Søns Hoved. Paa det samme Sted er der opbygget en Kirke, hvis malede Mure forestille Scener af Tells Levnet.

Snart ankom vi til Vierwaldstätter-Söen, hvor vi besteg en stor Baad og sejlede til Brunnen. Paa Halvvejen er der ved de stejle Kyster opført et Kapel til Erindring om det Sted, hvor Tell sprang i Land og undflyede sine Forfølgere. — Vierwaldstätter-Söen frem-byder de skjønneste og mest afvekslende Partier.

(Fortsættes.)

Kvitteringer.

Nr.	Navn	By	Uge	Fr.
92 B	Jepsen,	Paderborn	43—44	1,25
93 B	Fallesen,	"	43—44	1,25
94 B	Monberg,	"	43—44	1,25
1312	Gjerding,	"	23—47	6,25
1365	Andersen,	Turbenthal	42—52	2,75
787	Nielsen,	Mülhausen	35—49	3,75
1366	Knudsen,	"	35—49	3,75
1722	Egeberg,	Altstätten	37—41	4,00
2007	Hansen,	Hochfelden	44—47	1,00
2017	Steen,	"	44—47	1,00

Blade.

D. f. D. F. London 3 Kvart. 2,00

Annoncer.

Hr. L. Vezel, Mannheim 1902—03 14,50

Svende glem ikke Julenummeret!

Frits Kemp

gjør sig Skyld i en kedelig Misforstaaelse naar han skriver, at det gale i Systemet med Vandreforedragene fra London var at »Per Gynt« alene besørgede disse Forholdet var, at »Per Gynt« ikke besørgede dem. Han traadte nemlig ud af D. f. D. F. og dermed taldt Sagen for Londons Vedkommende. Først da det viste sig, at D. f. D. F. ikke var i Stand til at udføre sit Program, var det at H. B. frivilligt paatog sig det med Foredragsvirksomheden forbundne Arbejde.

Endnu har ingen Forening besværet sig over Foredragene. Skulde de dog findes overflødige ere vi naturligvis parate til at indstille dette Arbejde, vi har nok endda at tage vare.

Skulde det derimod være, at Foreningerne ere tilfredse med dem og ønske Virksomhedens fortsat, bedes man meddele os det. Det vil være interessant at se, om F. K. atter har skrevet noget Sludder.

P. Jørgensen.

ANNONCER

Til Sk. C. U. K. Hamborg-Altona.

En hjertelig Lykønskning i Anledning af den 1aarige Stiftelsesdag!

15 mod 16 den Gang vi drog afsted.

Med Hilsen til Eder Alle!

G. Ewald. Chr. Petersen. N. Schmidt
p. T. Frankfurt.

KONSTANZ.

K. Sprenger's Fiskehandel, Bodansplatz, anbetaler ferske, røgede og marinerede Nord- og Östersö-Fisk. Friske Pæle-Muslinger.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BASEL.

Rest. Perthus, Ochsengasse 19. Lokale for Skand. For.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere har sit Lokale hos Mygind, Linnegade 25. Møde hver Torsdag. — Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier*.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. z. Deutschen Kronprinz, Karlstr. Nr. 3. Lokale f. Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.
Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 48.

Lördag den 28. November 1903.

II. Aargang.

Hovedbestyrelsesmødet

22. Nov. 1903 i St. Gallen.

Forretningsføreren aflagde Beretning om Forretningsgangen og oplæste den indløbne Korrespondence. Saaledes bl. a. et Brev fra Sekretæren for Sk. Club i Kiel, der ønskede Oplysning om de Sk. For. og C. U. K. samt om Bibliotekssagen. — Skand. Haandvforen. Berlin har indsendt en Skrivelse og ønsker Hovedbestyrelsens Udtalelse om en Agitation for C. U. K. i Arbejderbladene i Hjemlandene, saa at de unge Svende som agte sig til Udlandet allerede hjemmefra ere tilstrækkeligt oplyste om C. U. K.s Formaal og Virksomhed. Efter at Forretningsføreren havde mindet om den Behandling vi fik for tre Aar siden da vi ønskede en saadan Meddelelse optaget i Social-Demokraten, vedtoges at foretage en ny Henvendelse til Arbejderpartiets Blade i samtlige 3 Lande. — Forretningsføreren meddelte, at han fra Hr. Fr. Nielsen havde modtaget et Brev, hvori meddeles, at Bogindsamlingen som er foranstaltet af For. f. ber. Haandværkere har faaet et Resultat som langt overgaar Forventningerne. Man haaber at faa samlet i alt ca. 1000 Bind. Da Fordelingen af alle disse Bøger langt vil overstige den enkelte Mands Kræfter anmodede han H. B. om dens Assistance, hvilken tilsgjaldes. Til paa Lokalforeningens Vegne at forestaa og deltage i Boguddehngen har man anmodet Hr. Faistrup-Jensen i Kempton om Assistance og denne har ogsaa beredtvilligst givet sit Tilsagn, saafremt Lokalforeningerne indsende deres Kataloger til ham. Hovedb. vedtog derpaa i Begyndelsen af næste Maaned at indbyde Hr. F. J. til et Møde om Organisation af Sagen. Herefter oplæstes de fra Foreningerne indløbne Skrivelser angaaende Bibliotekerne. — En Afdeling ønsker, at H. B. sætter sig i Forbindelse med dens fhv. Kasserer for at faa ham til at efterkomme sine Forpligtelser og hvis det ikke frugter, da at stemple ham som Afbrænder. — Fra Nürnberg var indgaaet et Andragende om at Typografer skulle have en mindre Understøttelse end andre Medlemmer. Hertil kunde H. B. dog ikke gaa med idet Typografer, som ere Medlemmer af C. U. K., have samme Pligter overfor den, som andre Med-

lemmer og som Følge deraf ogsaa maa have de samme Retligheder. — Til Slut vedtoges, efter Forslag fra Forretningsføreren,

1. at anskaffe et Arkivskab til Opbevaring af Blanketterne;
2. at lade C. U. K.s Inventar brandforsikre;
3. med Hensyn til at der til Paaske forestaar en ny Generalafstemning og Revision af Lovene da at lade de nuværende, i August reviderede, Love hektografer og tilstille hver Afdeling til Opslag i Lokalet. I Haabet om at vi derved kan hjælpe os over de 4 Maaneder som nu ere til Rest uden at C. U. K. faar nogen større Udgift derved.

Paa H. B. V.

Chr. Nielsen, Protokolfører.

Arbejde.

Ved Generalforsamlingen i Sk. Haandv.-For. Berlin d. 4. Oktbr. var paa Forslag af Nordmanden Karl Johannesen opstillet til Diskussion Spørgsmaalet om »Agitationen i Hjemlandene«. At dette er et vigtigt Spørgsmaal, saavel for Foreningerne som for de unge Mennesker, som tænker paa at rejse ud, kan ikke betvivles; men hvorledes man skal løse det paa den mest praktiske Maade, det er den gordiske Knude som vi alle maa samles om at løse.

Det er en Kjendsgjerning, at de skandinaviske Foreninger og i Særdeleshed C. U. K.s Eksistens og Virksomhed, sørgeligt nok ere meget lidt kjendte i Hjemlandene, d. v. s. for Norges og Sverigs Vedkommende i Danmark vide vi jo alle, at man er temmelig godt à jour med de Skand. For. Man har jo der adskillige Foren. for berøjste Svende, har udgivet en velunderrettet Rejsehaandbog o. s. v. Alt dette mangler man i Norge og i Sverige og da jo i det hele taget Danskerne rejse mere, saa er det jo en Selvfølge, at de udenlandske Forhold ere mere kjendte af disse end af hine.

Da der jo nu i vore Love findes en Paragraf som bestemmer, at Skandinaver som opholde sig mere end 14 Dage i en By, hvor en til C. U. K. hørende Forening har sit Sæde, ikke kan betragtes som komnende direkte hjemmefra og saaledes ikke kan faa Under-

støttelse naar de t. E. komme fra Hamburg eller Leipzig og først i Berlin faar Underretning om C. U. K.

Da det er af stor Betydning for C. U. K. at faa samlet saa mange af de rejsende Svende som muligt i Centralisationen, maa den ogsaa anse det som sin første Pligt at sprede Oplysning om sin Virksomhed i de to Lande, hvor man intet Kjendskab har til den.

Foreningen i Berlin besluttede ikke paa egen Haand at gøre noget, uden at det først skulde forelægges for Hovedbestyrelsen, da det jo er bedst, at en saadan Agitation udgaaar derfra, og har vi tænkt os gennem en ugenlig Sendelse af »Den færende Svend« til Arbejderpartiets Blade samt ved Circularer til Fagbladene og ved Offentliggørelse af Adresselisterne at kunde bringe Kundskabet om vor Virksomhed hjem.

C. U. K.s Afdeling i Berlin henstiller til de andre Afdelinger af C. U. K. at optage Sagen til Diskussion og om muligt frenkomme med praktiske Forslag.

Med skand. Hilsen

Skand. Haandvfor. Berlin:

Jens Madsen,
Formand.

Axel Löfgren,
Sekretær.

* * *

Som man andet Steds i Bladet vil se er denne Sag behandlet paa Hovedbestyrelsens Møde i St. Gallen sidste Søndag.

Allerede i Aaret 1900, som er C. U. K.s første Leveaar, tillod Undertegnede sig i C. U. K.s Navn at anmode om Optagelse af en Notits, om C. U. K.s Eksistens og Virksomhed, i den danske »Social-Demokrat«.

Bladets Redaktion fandt det imidlertid formaaletjenligt at ignorere os og den ønskede Notits fandt derfor ikke Vej til den danske Arbejderstand gennem dennes egen Presse. Skylden er derfor ikke vor; men maa søges paa andre Steder, og den Tvivl vi den Gang nærede, om at de danske Arbejdere havde Raad til at undvære den Haandsrækning C. U. K. er villig til at yde dem paa deres Rejser i Udlandet, er i de nu henrundne 3 Aar bleven bekræftet saa tydeligt gennem den Tilslutning, C. U. K. har faaet fra deres Side. Oplysningen om C. U. K. har dog alligevel og paa Trods af den Storsnudethed, hvormed man saa ofte har villet tie Sagen ihjel, dog fundet sin Vej til de brede Lag i Skandinavien. Hvad Arbejderpressen for 3 Aar siden vilde fortie har upolitiske Blade, som *Familie-Journalen* og *Norden* venligst besørget. Ja det første Blad gav os endda nogle faderlige Raad med paa Vejen, som vi pligtskyldigst kvitterede for. »*Norden*« derimod har et Par Gange omtalt vor Virksomhed og fra den Retning, som dette Blad repræsenterer har vi til vor store Glæde modtaget ikke saa faa Haandsrækninger istedetfor smaatskaarne bureaukratiske Ordvendinger og Trækken paa Skulderen, som vi fik fra en vis anden Side.

Endvidere har enkelte Fagblade ved Lej-

lighed bragt Adresselisterne samt Udklip af »Den færende Svend«.

Gennem vort for 2 Aar siden i Rigsdagen indbragte Andragende opnaaede vi at blive omtalt i den danske Presses Rigsdagsberetninger og dette er saa, at sige al den Støtte vi har haft fra Pressens Side.

Dog stop! Det svenske Arbejderparti har siden »D. f. Sv.«s Udgivelse været saa opmærksom at udveksle sit Organ »Social-Demokraten« mod »D. f. Sv.«, et Par danske Fagblade udøver den samme gode Gjerning; men dermed er ogsaa Potten ude. (Vort lille Verdensblad er jo kun et uhyre lille Nr. i den skandinaviske Presses Legion). Om nu en Meddelelse til Bladeene derhjemme vil være af stor Nytte? Jeg betvivler det. Maaske Redaktionerne af de svenske og norske Arbejderes Centralorganer har lidt mere Medfølelse med os, end man havde i Danmark for 3 Aar siden. Maaske ogsaa, at man i Denmark er lidt mere villig til at lukke Døren lidt paa Klem, naar det er 400 Mand der banker paa, end man var da vi kun var 70.

Maaske og maaske ikke. Men et Forsøg er det værd!

P. Jørgensen.

Dresden.

Skandin. Forening »Vaulundur« Dresden afholdt Lördagen den 14. efter gammel Skik og Brug Mortensaften. Kl. 9 samledes man i Lokalet, der var dekoreret med ældre og nyere Vitser og efter at Naverne havde siddet en halv Times Tid i hungrende Forventning præsenterede Hulefatter, Gaasestegen og den duftende Rødkaal. Den fandt i utrolig kort Tid Vej ned i de dertil hørende Maver, et Par Akkevitser havde sat Stemningen op og nogle Sange bleve sunge, deraf en forfattet og trykt af vor Kasserer og en af vor bekendte Digter Jens Kaalunds Navner. Der blev saa taget fat paa en Præmieskydning, som fandt saa stærk Tilslutning, at vor Kasserer ikke fortrød de Akkevitser han havde bevilliget til Gaasen. Skyttekongen blev som sadvanlig Maler Poulsen og fik til Belønning en Bierseidel, de følgende fik forskellige andre Præmier. Stemningen var udmærket, vor Tryllekunstner og Jougler optraadte den Aften i sine Glansnumre og Naverne gik hjem i Følelsen af at have tilbragt en hyggelig og gemytlig Mortensaften.

Med skand. Hilsen

Wilhelm Dresler, Sekretær.

Hamburg.

Som meddelt i det sidste udkomne Nummer af »D. f. Sv.« kunde den skand. Forening afholde sin 1-aarige Stiftelsesfest den 22. November. Denne forløb paa bedste Maade med sprudlende Humør over hele Linien. Fra forskellige Foreninger var indkommen Lykönskningebreve og -Telegrammer. Lokalet var, da det var Foreningens første Stif-

telsesfest, særlig pyntet med Masser af Flag og kulørte Lamper, og vores Formand havde til Festen slaaet et Par poetiske Sving, der i Vers gav en lille Fremstilling af Foreningens Startning. Til Fællesspisningen, hvor der serveredes Gaas med en dejlig rødmusset Rødkaal, der ikke trængte til Jernpiller, var vi særlig spændt, da »Hulefatter«, der er udlært Kok, for første Gang, for Naverne skulde vise sin Kunst i Servering af fyldte Gæs. At han med Glans havde bestaaet sin Prøve, viste den Hurtighed, hvormed Naverne lod Gaasen forsvinde, samt det kraftige Hurra, der bragtes ham ved Spisningens Slutning og en Tak for et i Dagens Anledning skænkede moderne Skriveføj med Inskription.

Elter Bordet tog Koncerten sin Begyndelse, hvorimellem Naverne afvekslende optraadt paa en dertil indrettet Scene, og saa gik det Slag i Slag med tyske Coupletter, Tryllekunster, Revue og Arbejdersange, Sange og Fortællinger i jydsk Mundart og Maglekildes »Ole Sörensens Betragtning over Automobiler« — oplæst af en Landsmand fra Harburg, — til sidst blev Naverne saa ivrige efter at optræde, at de var ved at storme Scenen. Først henimod den graa Morgen sluttedes Festen, hvorefter de fleste Naver trissede hjem i bedste Humør og glade for Festens heldige Udfald.

Med skand. Hilsen

C. B. Willadsen. Sekretær.

* * *

Rettelse: I sidste Nr. staar fejlagtigt, at Medlemstallet varierede fra 30—50 — Det skulde hedde fra »30—60«.

Zürich.

Til Mortensfest samledes den 7de Novbr. 40 Naver i Foreningslokalet, der var pyntet med Flag, Grønt og en stor Gris, som, op hængt paa Væggen, dannede Spiseseddel, bestaaende af: Risengrød, Flæskkesteg med Tilbehør, Vin, Münchenerøl og Punsch. Appettitten og Humøret var udmærket, og efter at Maden var sat til Livs tog Naverorchestret fat. Til Tonerne af Piano, Mandoline og Guitar gik Dansen lystigt, om end det kneb lidt med Danserinder, dog de 3 der var tilstede, gik paa med fyrigt Mod og opnaaede at faa en Tur paa Gulvet med de fleste af Naverne, før de fik Lov at servere Punschen. Senere afløste Tale og Sang hinanden til sent paa Natten, unden den mest kammeratlige og glade Stenning. Snapsen var udeladt af Programmet paa Grund af dens mindre pæne Opførsel ved en Stiftelsesfest et Sted i Tyskland, hvor den ligefrem optraadte som Afbrænder. Og istedetfor Hurraraab, med uldne Kanter og paa Krykker, for en eller anden Overhøjhed, drak vi til Slut Foreningens og vore Forældres Børns Skaal.

Med skand. Hilsen

Sekretæren.

Bibliotekerne.

I denne Uge er endvidere indkommet Kataloger fra Bern, Luzern, Zürich og Köln; 2 Foreninger have intet Bibliotek. Saaledes har man nu Redelighed paa hvorledes det forholder sig i 18 Foreninger. Vi mangler nu Kataloger fra Arbon, Berlin, Hamburg, Harburg og Wiesbaden.

Indsamlingen er nu naaet til en Højde af ca. 1000 Bind og man forventer endnu et par Hundrede Stkr. saa der kan jo blive en god Portion Lektüre for hver Forening. Men de Foreninger, som ønsker at have en Part af Indsamlingens Goder, maa dog nok kunde overkomme at sende deres Katalog eller ogsaa give Oplysning om de overhovedet har et Bibliotek.

Hvad Fællesindkjøbet angaar, saa har 9 Foreninger, nemlig: Bern, Davos, Zürich, Dresden, Düsseldorf, Hannover, Mannheim, Nürnberg og Vegesack tegnet sig for et Beløb af ialt 188,75 Fr. Vi har saaledes endnu et godt Stykke Vej tilbage inden vi naar de 300 Kr. Hæng i Svende saa vi naar vort Maal. For en Del af de Bøger som tilbydes os, ophører Prisnedsættelsen d. 31. December saa der er jo ikke megen Tid tilovers.

Blandt de nedsatte Bøger findes saaledes et Sortiment af 25 Bind Skönlitteratur. Originalprisen er ialt over 80 Kr.; men naar de købes samlet faaes de for 20 Kr. Blandt disse Bøger findes Navne som H. Bang, K. Gjellerup, G. Heiberg, Moe, Pontoppidan, Strindberg, Joh. Schjörning, v. d. Burgh, A. Skram, Swift & Co., Esmann, Mark Twain m. fl.

Altsammen Navne af god Klang og Bøger som vil være til Nytte og Glæde for ethvert Bibliotek. Spørgsmaalet er nu kun om vi kan faa de 300 Kr. sammen eller om vi skal opgive hele Planen. Jeg synes det vilde være beskæmmende for os om vi ikke fik disse Penge bragt til Veje. Hver Forening faar jo dog ren Valuta for Pengene. Apropos! Jeg har i denne Uge faaet en Forespørgsel fra en Forening om der ved Fællesindkjøbet tilsigtes et Vandrebibliotek eller om Bøgerne fordeles og bliver Foreningernes faste Ejendom. Det vil for os som i saa smaa Flokke ere fordelte paa saa stor Strækninger, sikkert blive for omstændigt og for dyrt at opretholde et Vandrebibliotek i Fald det kun var i Schweiz alene eller det kun handlede sig om Smaaskrifter, var Tanken om et Vandrebibliotek vel ikke saa ilde. Med Henblik paa alle Omstændigheder vil man indse, at det ikke gaar an og at de Bøger som indvindes ved Fællesindkjøbet maa fordeles og blive Foreningernes Ejendom, alt eftersom de deltager i Indkjøbet.

Til Slut anmoder jeg de Foreninger som endnu ikke har behandlet dette Punkt at gjøre det i Aften saa jeg har Besked i Løbet af næste Uge. De 3 Foreninger som har Lavvande i Kassen kan maaske ad frivillig Vej slaa lidt Mønt for Bibliotekerne saa de komme med ogsaa.

Den 7. og 8. Decbr. foretages Udvalget af Bøgerne saa til den Tid skulde vi gerne have ren Besked, om hvormange Penge vi kan raade over.

P. Jørgensen.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839
af L. Prange.

(Fortsat.)

Fra Brunnen fortsatte vi Rejsen forbi Staden Schwyz, som ligger malerisk paa et Bjerg, og gik efter Küsnacht, hvor vi ankom den følgende Dag ved Middagstid.

Vejen førte os forbi Bjerget Rigi, hvorfra man skal have en af de smukkeste Udsigter i Schweiz. Dersom Vejret havde været klart, vilde vi bestemt have bestøget Bjerget; men

da dette ikke var Tilfældet, saa opgave vi Planen. Kort før Küsnacht kom vi til den bekendte Hulvej »Hohle Gasse«, hvor Tell skjød Gessler og derved befriede sit Fædreland. Et smukt Kapel med Malerier viste os, hvor Heltedaaden var udført. Vi dvælede nogle Ojeblikke paa dette mindeværdige Sted.

Vi marscherede igjennem Küsnacht, hvor der intet Mærkværdigt var at se, og begave os til Ruinerne af Gesslers Borg, som vi toge i Øjesyn.

Noget ud paa Eftermiddagen ankom vi til Luzern, som ligger i en henrivende Egn ved Soens Bredder, hvor Pilatus-Bjerget hæver sig i Baggrunden. — I Værtshuset fik vi en særdeles venlig Modtagelse og vi bleve nobelt behandlede.

(Fortsættes).

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

KONSTANZ.

K. Sprenger's Fiskehandel, Bodansplatz, anbefaler ferske, røgede og marinerede Nord- og Östersö-Fisk. Friske Pæle-Muslinger.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BASEL.

Rest. Perthus, Ochsen-gasse 19. Lokale for Skand. For.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Günsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Hellig. Stein, Gr.Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhlentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere har sit Lokale hos Mygind, Linnesgade 25 Möde hver Torsdag. — Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjørnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. F. Sauerbier.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Briennerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. z. Deutschen Kronprinz, Karlstr. Nr. 3. Lokale f. Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. i Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 49.

Lördag den 5. December 1903.

II. Aargang.

Forsen.

Å fver klippor och sten utför tvärbranta stup
Ned i gapande klyftor och dalar och djup
Bryter forsen sig dånande fram.
Han är ungdomligt djärt, han är trotsig och fri
Där i svindlande fart han syns ila förbi
Där han spränger hvar hindrande damm.

Då däruppe i skogen han börjat sin start
Kom han sorlande fram i en saktare fart
Uti nätta och sirliga spräng.
Men ju längre han kom fick han bredare rum
Och nu höljer han sig uti fräsande skum
Sjunger vredgad en dånande sång.

När han stormar sin väg invid fjällväggens fot
Hörs hans sång som ett dystert och varnande
hot

Kom ej hit! Kom mig icke för när!
Ty då drar jag dig med på min hvirflande
stråt
Och jag släpper dig ej, du skall följa mig åt,
Du skall följa mig hvart det än bär.

Men när vintern syns komma med isande köld
Och vill slå öfver forsen sin blankade sköld
Blir han vred och han kokar af harm.
Då han bryter sitt täcke och kastar det af
Då kanhända han drar allting ned i sin gräf
Under öronbedöfvande larm.

Han är lycklig och fri, som en boja ej tål
Som kan gå under brusande sång till sitt mål
Som ej längtar till ro och till frid.
Han är afundsvärd han, som kan trotsande gå
Som kan ryta: »Ur vägen, jag målet vill nå!»
Så att stränderna darra därvid.

Hjalmar Larsson.

Eett inlägg i agitationsfrågan.

Som jag ser är förslag väckt om agitation för C. U. K. i nordens länder, att agitation i synnerhet vore behöfligt i Sverige (nog äfven i Norge) det är ett faktum. Jag tror ej, att våra respektive partiblad skola vara obegagna att tala C. U. K.s sak hemma. Förutom S. D. i Stockholm ha vi »Ny Tid» i Göteborg och »Arbetet» i Malmö, samt däsutom en del snärra blad i olika Landsdelar.

För det första tror jag, att udbyte med »D. f. Sv.» kan uppnås äfven med »Ny Tid» och »Arbetet». Om några af de svenskar som äro i C. U. K. och intressera sig för saken, en och annan gang ville sätta i hop några rader, som kunde finne plats i hemlandets prätt, skulle nog göra sitt til att befrämja vår sträfvan. (Jag vet här finnes landsmän som äro mer förtragna i svenska språkets mysterier än undertecknad och som därför gerne kan göra sig omaken att smälla i hop små artiklar till hemlandsbladen).

Så och, om »Rejsehåndbog for unge Håndværkere» kunde vinna spridning hemma (bäst vore, om en upplage kunde komma ut i svenskt tryck; men den kan nog vara till stort gagn äfven i sin nuvarande form. Afvenså vore dett önskligt, om arbetsförhållande på olika platser litet tilrikare kunde inflyta i »D. f. Sv.»), de olika yrkenas säsongtider på respektive platser m. m., som kan vara till nytta, både för de i utlandet varande handverkare så väl som för de hemnavarende, hvilka önska resa ut och senare kunne få godt af dylika medelande genom, att prässen hemma tar upp sådana notiser från »D. f. Sv.»

Knut Eriksson.

Loyalitet.

(Indsendt).

Hvor forundret blev jeg ikke ved at læse Münchener-Foreningens Artikel i »D. f. Sv.» Nr. 47. I konservative Foreninger er det i Reglen Mode at aabne Mødet med et Leve for Kongen. At det kan forekomme i en Forening, hvor alle Medlemmer ere fagligt organiserede, er, naar Münchener Foreningen undtages, mig ubekendt. Muligvis kan den loyale Formand for nævnte Forening give

Oplysning derom. Og at et Organ, som er udgivet af organiserede Arbejdere, kan optage en saadan Artikel, er mig en Gaade.

Med skand. Hilsen

C. N.

Medl. af C. U. K. Berlin.

* * *

Som man vil se har Hr. C. N. følt sig ilde berørt af Münchener Foreningens Mortensfestberetning. Det er menneskeligt, selv om det ikke havde været nødvendigt, at han gav sin Antipathi Luft i en Kritik her i Bladet. Vi optog Artiklen fordi vi sædvanligt optager Forenings-Artiklerne uforandrede. Og naar Naverne i München har været hensat i en Feststemning, som Følge af Gaasesteg, Rødkaal og dansk Snaps med dertil hørende hjemlig Idyl og godt bayersk Øl samt mange og lange Taler, saa kan man nok forudsætte, at de har været godmodige nok til at stryge alt revolutionært af sig og at raabe Hurra for alt muligt. Ja selv om et vittigt Hovede havde raabt Hurra for den uheldbredelige Idiot der sidder paa Tronen i Bayern, saa havde der vel ogsaa nok været Folk parate, som vare onskabsfulde nok til at istemme dette Hurra.

Fremfor alt vil vi bede Hr. C. N. erindre, at »Den færende Svend« er de færende Sven-des Organ. Naar nogle Svende ere godmodige og loyale nok til at raabe Hurra, saa lider Bladet næppe nogen Skade med at lade den Nyhed gaa videre, selv om dets Redaktør og Læsere tager mod samme Nyhed med et Skuldertræk og med et Smil paa Læben.

Red.

Hannover.

Clubben »Skandinavia« (C. U. K.) afholdt Søndagen den 22. Nov. sin 8aarige Stiftelsesfest, hvilken, takket være Medlemmernes gode Humør, blev en enestaaende Succes for Foreningen. Kl. 6 aabnede Festens Hal sine Porte og Billetindehaverne strømmede ind i lange Baner. Vort velærede Æresmedlem *Sick* holdt en vellykket Tale om vor Organisation her og i Hjemlandet. Talen modtoges med stor Begejstring af de Tilstedeværende og en af Gæsterne udbrod i et »Foreningen leve!«

Rygtet om Navernes Festlighed havde bredt sig over det ganske Hannover og Byens Artister havde i fuldtalig Flok givet Møde og optraadte 3 og 3 i deres Glandsnumre paa den frie Kunsts Baner.

Endelig Klokken 4 om Morgenen saa vi os nødsagede til at slutte Festen, da Værtens Ølbeholdning slap op. Vore Gæster forsikrede os, at de længe ikke havde tilbragt en saa fornøjelig Aften og vi kunde derfor afslutte i Forvisningen om at have naaet vort Maal med denne Fest.

Med skand. Hilsen

N. Clasen, Sekretær.

NB. Foreningen har til de forud fastsatte 20 Mark bevilliget endnu 10 Mark, saaledes i alt 30 Mark til Fællesindkjøbet af Bøger.

Köln a. Rh.

Den henværende skand. For, afholdt den 14. Nov. sin aarlige Mortensfest, som forløb meget vellykket. I Fællesspisningen, Menu: Gaasesteg, Rødkaal og Aalborg Akvavit, deltog 24 Medlemmer samt 2 Tilrejsende. Der blev holdt flere Taler og uddragt forskellige Skaaler. Efter at Spisningen var sluttet ca. Kl. 11^{1/2}, fortsattes Gemytligheden endnu et Par Timer med forskellige Sangforedrag og humoristiske Numre. Alt i alt en vellykket Fest. Til Slut tömte vi en Humpen i Anledning af Foreningens 28aarige Bestaaen.

Med skand. Hilsen

Carl Eriksen, Sekretær.

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortsat.)

I Luzern forbleve Tvende af vort Rejse-selskab og En gik til Bern. Vi Andre fortsatte Dagen efter Rejsen til Zürich, hvor vi ankom efter 2 Dages Forløb. Her skiltes vi ad og spredtes i forskellige Retninger, medens jeg og endnu En af mine Rejsekammerater ombyttede Vandrestaven med Penselen og traadte i Arbejde.

Zürich er en stor og smuk By og Hovedstaden i Kantonen af samme Navn. Det var ikke vanskeligt at faa Arbejde; kun ønskede vi Begge at komme paa eet Sted, hvilket ogsaa lykkedes os. Vi kom i Arbejde hos en Vognlakerer, idet der kun vare to Mestere, som udelukkende befattede sig med Dekorationsarbejde. Det gik imidlertid meget godt, og vi følte os særdeles tilfreds med at være komne i Rolighed.

Efter at have arbejdet i 14 Dage blev min Kollega laant ud til en anden Mester, som skulde maale paa Theatret i Baden, 2 Mile derfra. Han skrev mig til, at han havde det udmærket godt, men at han kjedede sig, hvorfor han anmodede mig om at besøge ham en Gang paa en Søndag.

Den næste Søndag stod jeg tidlig op og marscherede til Baden, hvor jeg blev modtaget med aabne Arme af min Ven og Kollega. Hans Mester var en ung, ugift Person og en flot Fyr. Vi spiste Frokost i Gæstgivergaarden, hvor de logerede, og der blev heller ikke sparet paa Vinen, som vi mærkede i vore Hoveder.

Derpaa gik vi ud at spadserere, besaa Theatret, hvori der blev arbejdet, og toge den smukke Omegn, der er rig paa Naturskjønheder, i Ojesyn.

Da Theatret snart skulde være færdigt, saa bad Maleren mig, om jeg ikke vilde blive der og hjælpe ham; men jeg betydede ham, at dette ikke lod sig gjøre, uden at jeg fik Tilladelse dertil af min Mester i Zürich. Jeg lovede imidlertid at gjøre, hvad jeg kunde, for at hans Ønske kunde blive opfyldt.

Maleren trakteredede den hele Dag paa os,

og da han var vant til at gaa i Byen (som det hedder), saa fik vi os alle Tre en ordentlig Blyhat inden Aften.

Jeg skulde have kjørt med Dagvognen; men kom for silde, hvorfor min Landsmand mente, at jeg skulde gaa hjem med ham og blive hos ham Natten over; men dette syntes jeg ikke rigtigt om.

Vi traadte saa ind i et Gjæstgiveri udenfor Byen, hvor jeg agtede at overnatte; men Værten, som nok mærkede, hvad jeg fejlede og maaske troede, at jeg ikke kunde betale, negtede mig Logis, under Foregivende af, at alle Værelserne vare besatte. Jeg blev lidt ærgerlig og grov, hvilket let kunde have draget slemme Følger efter sig. To unge Soldater, som vare hjempermitterede, kom netop gaaende forbi; jeg spurgte dem, hvor de vilde hen, og de fortalte mig, at de vilde gaa til et Værtshus imellem Bjergene, en lille halv Mil derfra, hvor de agtede at overnatte, for saa den følgende Morgen at begive sig til deres Hjem. Jeg bad dem om at maatte følges med, da jeg skulde den samme Vej. De toge mig under Armene, da jeg var lidt svag paa Benene, og saa gik det ganske godt.

Da vi ankom til Værtshuset, forlangte jeg en Flaske god Vin samt Brød og Schweizerost, som vi tortærede; men med Et blev jeg mat, ja saa mat, at jeg slet Intet mere fornam, førend jeg den følgende Morgen vaagnede og fandt mig liggende i en god Seng i et net Værelse. Mit Uhr og min Pengepung laa paa Bordet foran Sengen og der manglede ingen Penge i Pungen. En Pengekat, som jeg bar paa det blotte Legeme og hvori jeg endnu havde et Par Guldstykker, var ogsaa i god Behold.

Jeg stod nu op, aabnede et Vindue og blev behageligt overrasket ved en henrivende Udsigt. Solen, der nylig var gaaet op, kastede sit gyldne Skin over Bjergtoppene i det Fjerne, som lidt efter lidt dukkede op af Morgentaagen. Jeg hørte Alpehornet lyde fra Bjergene, hvor Hyrderne vogtede deres Geder. Det var en dejlig Morgen — kun Skade, at jeg ikke var fri for Hovedpine; men denne forsvandt snart i den friske Luft, jeg indaandede.

Da Folkene i Huset vare oppe, gik jeg ned og hilsede paa Værten, som smilende bød mig Godmorgen. Jeg takkede ham for hans havde Ulejlighed og betalte, hvad jeg var skyldig, hvilket ikke var Meget. Han hilste mig fra mine to Rejsekammerater, Soldaterne, der allerede før Solens Opgang vare afrejste. Medens jeg drak min Kaffe, fortalte Værten mig, at der snart vilde komme en Personvogn, som hver Dag kjørte til Zürich, og at den gjorde et lille Ophold et kort Stykke derfra.

Jeg opholdt mig ikke længe; men tog en hjertelig Afsked med Vært og Værtinde og begav mig til det betegnede Sted, hvor Vognen ogsaa snart ankom, og nu rullede jeg rask afsted til Zürich.

Jeg fortalte min Mester mit Eventyr og

bad ham tillige om at maatte rejse til Baden igjen, for at være behjælpelig ved Theatrets Malning. Da Arbejdet ikke var saa presserende og han mærkede, at jeg havde mere Lyst til Dekorationsarbejde, saa lod han mig rejse igjen.

Om Eftermiddagen kjørte jeg da atter til Baden, og det med den selvsamme Vogn, jeg var ankommen med om Formiddagen. Kort før Aften indtraf jeg igjen paa Bestemmelsesstedet og overraskede paa en glædelig Maade ikke alene min Landsmand, men ogsaa den unge Mester.

(Fortsættes).

Resultaterne for Fællesindkjøbet.

Forningens Navn	Nuværende Bibliotek	Bevilliget til Indkjøb Fr. Cts.
Arbon	28	10,00
Basel	92	20,00
Bern	141	20,00
Davos	0	10,00
Kreuzlingen	20	20,00
Luzern	225	0*)
St. Gallen	118	40,00
Zürich	491	50,00
Berlin	125	25,00
Bremen	180	0
Cöln	33	0***)
Dresden	120	12,50
Düsseldorf	64	25,00
Frankfurt	93	20,00
Hamburg	233)	0
Hannover	39	37,50
Harburg	2**)	0****)
Leipzig	216	12,50
Mannheim	5	12,50
München	485	0****)
Nürnberg	144	12,50
Vegesack	0	31,25
Wiesbaden	50	31,25
	2678	390,00

*) Vil eventuelt dog overtage 20 Fr. saafremt den projekterede Sum ikke bringes til Veje.

**) Har ingen Katalog indsendt.

***) Har intet meddelt om Deltagelse i Fællesindkjøbet.

Vi mangle saaledes endnu en Del Penge og ser os derfor nødsagede til at udsætte Fristen en Uge endnu. Foreningerne i Köln, Harburg og München faar saaledes sige det sidste Ord i Sagen, maatte de nu ikke trække Sagen længere ud end nødvendigt er. Vi havde haabet, at kunde faaet Bøgerne forsendte til Julen saa Svendene fik noget Stof til Underholdning i Juledagene; men nu er den Plan falden. Skylden er ikke vor, den maa søges hos andre.

Desuden er det sidste Nr. af Meddbl. ikke udgaaet, hvorved Hr. Faistrup-Jensen er bleven forhindret i at sætte sig i Forbindelse med de under ham paa Biblioteksagens Om-

raade sorterende Lokalforeninger. Det lader til at Meddelelsesbladets Trykker besidder en aldeles fortrinlig Evne til at forhale Tiden naar der er Tale om at Bladet skal arbejde for en alvorlig Sag.

Den Mand er min Sandten, ingen »Stormbuk«.

P. Jørgensen.

Julebladet.

Som bekendt udgives »D. far. Sv.«s Jule-nummer i forstørret Format og med Illustrationer. Til Medlemmer af C. U. K. leveres det som sædvanligt. Da Udgifterne ved Bladets Fremstilling er betydeligt forøgede, forventer vi at flere af vore Venner vil være os behjælpelige med Salget af Ekstra-Eksempl.,

som koste 50 Cts. Stykket, portofrit efter enhver Adresse i Hjemlandene.

»D. f. Sv.«s
Administration.

Bremen.

Paa Grund af indtrufne Omstændigheder er Kassererposten overtaget af Snedker *M. Mikkelsen*, Liniensstrasse 42.

Med skand. Hilsen

M. Nielsen, Sekretær.

Efterlysning.

I St. Gallen ligger Kort til Smed *Jens Kjær* og *August Hansen*.

★ ★ ★ ★ ★ ANNONCER ★ ★ ★ ★ ★

KONSTANZ.

K. Sprenger's Fiskehandel, Bodansplatz, anbefaler ferske, røgede og marinerede Nord- og Östersö-Fisk.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BASEL.

Rest. Perthus, Ochsen-gasse 19. Lokale for Skand. For.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skand. naver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhrentwiete 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere har sit Lokale hos *Mygind, Linnestgade 25*. Möde hver Torsdag. — Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skand. naver. *F. Sauerbier*.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skand. naver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Brienerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenhühlsstr. 45. Samlingslokale for Skand. naver.

WIESBADEN.

Rest. z. Deutschen Kronprinz, Karlstr. Nr. 3. Lokale f. Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12, Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz. Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

DEN FARENDE SVEND.

ORGAN FOR SKANDINAVER I UDLANDET.

Udgivet af de centraliserede Skandinaviske Foreninger.

N° 50.

Lördag den 12. December 1903.

II. Aargang.

Julenummeret udgaar Juleaften.

Hovedbestyrelsesmødet i Arbon den 6. December 1903.

Søndag den 6. Dec. afholdt Hovedbestyrelsen Møde for at foretage Fordeling af de skænkede Bøger. Til at varetage Lokalfor. Interesser var Faistrup-Jensen kommen til Stede, ligesom Arnold Hertz ogsaa var mødt.

P. Jörgensen meddelte, at han fra Fr. Nielsen havde modtaget Fortegnelse over 1346 Bind til Fordeling mellem Foreningerne. Da Faistrup-Jensen til Dato ikke har modtaget Katalog fra nogen af Lokalforen. ligesom der fra et Par af C. U. K. Afdel. heller ikke er indtruffet nogen vedtoges det kun at fordele 1000 Bind og lade Resten ligge for senere at fordele dem naar man ser, hvor mange For. der endnu indsender Kataloger.

Fr. Nielsen i København havde tilbudt at sende Bøgerne til hver enkelt For. mod at disse opgav en bestemt Mand til at modtage Bøgerne; dette Tilbud modtoges for de tyske Foreningers Vedkommende, medens der mentes, at for Schweizerfor. vilde det være billigere at sende dem til Kreuzlingen, hvorfra de saa sendes til de respektive Foreninger.

En længere Diskussion førtes over hvorledes Bøgerne paa den mest retfærdige Maade kunde fordeles. P. Jörgensen foreslog, at de Foren. der i Forvejen har et stort Bibliotek, faar færre Bøger end de der kun har smaa eller slet intet Bibliotek, medens F. Jensen og Hertz vare af den modsatte Mening, da de gik ud fra at de store Foren. have mere Brug for Bøgerne end de smaa. P. Jörgensens Forslag vedtoges.

Paa Forslag af Risfeldt vedtoges at fordele Bøgerne saaledes mellem de anmeldte 21 Foren., at 2 Foren. faa hver 30, 2 — 35, 6 — 40, 9 — 50, 3 — 60 Bøger.

Herefter foretoges Fordelingen, der for at være saa upartisk som mulig, foregik paa den Maade, at den første Forening lik den første Bog i Fortegnelsen, den anden den næste, og saa videre til alle vare fordelte.

Herpaa vedtoges, at P. Jörgensen efter beste Skøn udvælger de Bøger der skal indkøbes for de tegnede Penge.

Til Slut vedtoges paa Forslag af F. Jensen at udtale en offentlig Tak til Foreningen for

berejste Haandværkere og specielt til Hr. Fr. Nielsen for hans store Arbejde i denne Sag. Herefter sluttedes Mødet der havde varet 8 Timer uden Afbrydelse.

Paa H. B. V.: Chr. Nielsen, Protokolfører.

Svende agiter for „D. far. Sv.“s Juleblad.

Bogsamlingerne.

Det knob haardt, men vi fik alligevel de 300 Kr. samlede, idet Hamburg og Köln sluttede sig til Fællesindkjøbet, og Mannheim forøgede sit Bidrag. Jeg beder nu alle Foreninger som endnu ikke har indsendt Beløbet til mig om at gjøre dette inden 15. Dec.

Indsamlingen i Danmark er nu sluttet. Resultatet er aldeles overvældende. Vi gik i vor salige Beskedenhed og ventede ca. 70 a 80 Bøger; men allerede d. 1. Dec. var der et Antal af 1346 Bøger og hertil forventes endnu en Del fra Hagerup og Schuboths Forlag, samt en Del illustrerede Blade, saa man antager at faa i alt circa 1500 Bøger samlede.

Resultatet overrasker os og nægtes kan det ikke, at man faar det Indtryk, at vore Foreninger ere mere populære derhjemme, end vi selv ved af. Dernæst bærer det Vidne om med hvilken Sympati man inødekomme det filantropiske Arbejde for de unge rejsende Haandværkere.

Af Fortegnelsen over de skænkede Bøger finder vi følgende Gaver: G. E. C. Gad 400, »Dannebrog« 250, C. Aller 175, Gyldendahl 125, Nordisk Forlag 100, Høst og Søn 100 Bøger o. s. v.

Da de allerfleste af Bøgerne ere uindbundne stiller Giverne den Betingelse, at Bøgerne indbindes inden de opskæres og tages i Brug. Alle vi som med Interesse har taget Del i denne Sag, haaber ligelødes at Foreningerne i deres egen Interesse sørge for at Bøgerne indbindes. Det vil være Vandalisme naar vi ikke holdt Haanden over denne store Gave som har en Værdi af mindst 4000 Kr. og som ikke gentages hvert Aar. Bøgerne ere fordelte paa følgende Maade og vil i nær Fremtid være de resp. Foreninger i Hænde: Davos, Mannheim, Vegesack hver 60, Arbon, Basel, Kreuzlingen, Köln, Düsseldorf, Frankfurt, Hamburg, Hannover og Wiesbaden hver

50, Bern, St. Gallen, Berlin, Bremen, Dresden og Nürnberg hver 40, Luzern, Leipzig hver 35, München og Zürich hver 30.

Svende! skal vi nu ikke samle os og i Fællesskab bringe For. f. ber. Haandværkere i Kbhvn. og specielt dens Forretningsfører Hr. Fr. Nielsen vor hjerteligste Tak for alle de mange Anstrengelser der er gjort for denne Sag. Og endnu mere end i Ord vil vi kunne bevise vor Taknemlighed deri, at enhver af os efter Hjemkomsten indmelder sig i For. f. ber. Haandv. og derved igen støtter den i sine Bestræbelser.

Endvidere en Tak til alle Giverne. Forvisningen om at have udøvet et filantropisk Værk bliver maaske den eneste Løn de faar udover den Tak vi her kan udtale.

Og nu til Fællesindkjøbet. Oprindeligt havde vi tænkt at købe saa mange og billige Bøger som muligt; men da vi nu har faaet en saadan Bunke Sager *gratis*, kan vi vel nok have Raad til at se mere paa Kvaliteten end Kvantumet. Vil man have Bøger af Forfattere hvis Navn gælder noget, maa vi gennemsnitlig ofre 3 Kr. pr. Stk.; men det har vi efter mit Skøn ogsaa nok Raad til eftersom de jo kun beregnes os til 2 Kr. For de 300 Kr. kan vi saaledes ikke gøre Regning paa stort mere end 150 Bøger; men saa ere de ogsaa gode. Ved Indkjøbet maa jo dog i Særdeleshed tages Hensyn til Bøger af den nyere Skjønliteratur og til populærvidenskabelige Bøger. Thi paa disse to Ting er der Mangel nu i de skand. Foreninger.

P. Jørgensen.

Julebladet koster 50 Cts. = 40 Pf. p. Ekspl.

Hamburg.

Foreningen her afholdt forrige Lørdag en ekstraord. Generalforsamling, begrundet paa den hidtilværende Formands Afrejse. Som Formand valgtes: Murer *Gr. Madsen*, Ringkjøbing.

Afdelingen erklærer sig fuldstændig enig med Berliner Afdelingens Forslag angaaende »Agitation i Hjemlandene» for ved Beretninger og Circularer til de forskellige Arbejders- og Fagblade, at kunne bringe C. U. K.s Formaal til almen Kundskab i Skandinavien. Foreningen her mener ogsaa, at da C. U. K. har Fagforeningsbevægelsen paa sit Program kan det kun være et billigt Forlangende og Gjentjeneste, om de forskellige Arbejders- og Fagblade mere end hidtil understøttede os med lidt Arbejde for vor Sag, da jo dog C. U. K. gør sit til, at Naverne ere saa godt fagligt organiserede hernede. Man kunde t. E., som et Led af Agitationen, ved, naar en Svend afmelder sig til Udlandet, da gennem vedkommende Fagforeningskasserer, give ham en lille Oplysning om C. U. K. med paa Rejsen. Derved vilde vore Foreninger støttes meget, særlig her i Nordtyskland, da de fleste Svende som kommer direkte hjemmefra ere tildels om ikke helt ukendte med C. U. K. og vide ikke, at de naar de ikke

straks indmelde sig, spille den Ret de have som kommende lige hjemmefra efter Lovene.

Med skand. Hilsen

p. Sk. Haandvfor. Hamburg-Altonas

Vegne:

C. B. Willadsen, Sekretær.

Flere af vore bekendte Medarbejdere har leveret Stofbidrag til Julebladet.

München.

Foreningen i München afholdt Lørdag d. 28. Novbr. ekstraord. Generalforsamling for at foretage Valg af en ny Formand. Til samme Post valgtes: A. Reimer, Snedker, fra Viborg.

Da Foreningen har faaet en Gave paa 22 Mark 44 Pf. til Understøttelseskassen, besluttedes det at dele denne Sum mellem den lokale og Centralkassen. C. U. K.s Medlemmer vil derfor, saa vidt Summen rækker, erholde en forhøjet Understøttelse paa 1,50 M.

Med skand. Hilsen

A. Thuesen, Sekretær.

Julebladet bringer et stort Digt af Per Gynt.

Köln.

Lørdag den 28. Novbr. afholdtes ekstraord. Generalforsamling i Sk. For. Köln. Som Formand valgtes den hidtidige Sekretær *Erickson*. I hans Sted valgtes Snedker *H. Thomsen*, Kolding, til Sekretær.

Med skand. Hilsen

H. Thomsen, Sekretær.

Julebladet er rigt illustrerede af vore bedste Tegnere

Hvorledes vore Bedsteforældre rejste!

Af en Odense Malers Reiser i 1833 til 1839

af L. Prange.

(Fortætt.)

I 4 Uger varede nu Arbejdet i Theatret. Ugelønnen var ikke stor, men vi levede brillant paa Gjæstgivergaarden paa vor Mesters Regning. Om Søndagen gjorde vi stadig Udflugter i Selskab med vor Mester, som stedse var flot og altid betalte Gildet. -- Hvorledes han redede sig ud af det, da Arbejdet var færdigt, det fik vi aldrig at vide.

Da Arbejdet i Baden var endt, begave vi os igjen til Zürich, men forbleve der kun endnu i 8 Dage, hvorefter vi beredte os til atter at afrejse til Tydskland, i Retning af Rhinen.

Omendskjönt jeg slet ikke befattede mig med Politik, saa kunde det dog ikke undgaaes, at jeg i Schweiz baade hørte og læste Meget, som man den Gang ikke taalte i Tydskland. I Bladene blev der rakkert ned paa alle Regjeringer, Kejser og Konger afsatte, Adelen afskaffet og meget andet Lignende.

Haandværkssvende, der havde opholdt sig i Schweiz, fik mange Ubehageligheder at kæmpe med, naar de en Gang igjen kom til Tydskland. Tydskerne antog naturligvis, at

Svendene, der havde opholdt sig i længere Tid i Schweiz, havde indsuget republikanske Ideer og Lærdomme, og at de, ved at meddele disse til Andre, let kunde bringe Staternes Ro og Velvære i stor Fare. Dog, uagtet vi vidste alt dette, saa besluttede vi os alligevel til at forlade Schweiz.

Vore Randseler, som vi, da vi forlode Wien, havde sendt forud til Triest, vare endnu ikke komne i vore Hænder, og vi fik den første Efterretning om dem paa den Dag, der var bestemt til vor Afrejse. Da ankom der endelig et Brev fra en Kejsekollega i Triest, som lod os vide, at det var lykkedes ham at faa Oplysning angaaende vort Tøj. Lübeckeren, hvem vi havde anmodet om at modtage det, naar det ankom i Triest, hvor han arbejdede, havde rigtigt faaet det, men vilde formentlig helst beholde det, idet han slet ikke havde besvaret vore Breve desangaaende. Til alt Held var der en Anden, der kjendte os, og som tog Tøjet i Beslag, samt underrettede os derom. Da vi ikke kunde vente, indtil det ankom, saa bade vi en god Ven om at modtage og sende os det, saasnart vi tilskreve ham fra det Sted, hvor vi kom i Arbejde.

Rejsen til Rhinen.

Vi toge nu Afsked fra vor Mester og flere Bekjendte i Zürich og gik til Schaffhausen.

Undervejs besøgte vi Rhinfaldet, der er en storartet Naturscene. Rhinen, som flyder igjennem Bodensøen, styrter sig her over en uhyre Klippevæg, hvor Strømmen har et Fald af over 40 Alen. Vi kunde allerede høre Vandets Brusen, da vi endnu vare over en halv Mil derfra.

Derefter fortsatte vi Rejsen til Schaffhausen, hvor vi ankom om Aftenen og overnattede.

Den næste Dag naaede vi Grændsen af Schweiz, hvor vi bleve ordentligt visiterede, om vi ikke vare i Besiddelse af Blade, Skrifter eller forbudte Bøger; men da vi ikke havde noget Saadant, lod man os passere videre.

Vi befandt os nu i Storhertugdømmet Baden.

Vejret forandrede sig nu til en skrækkelig Varme, der overgik al Beskrivelse. Det var saa hedt, at vi ikke kunde holde ud at marchere om Dagen; men maatte dertil benytte Morgen- og Aftentimerne. Om Dagen lejrede vi os paa et skyggefuldt Sted, paa Hølofter eller i en Stald, hvor det kunde træffe sig.

I faa Dage gennemrejste vi Schwarzwald, der har mange smukke Bjergpartier, og ankom til Freiburg i Breisgau, som er en net, gammel By med et Universitet og en af de smukkeste og ældste gothiske Domkirker i Tyskland.

Herfra rejste vi videre i Retningen af Strassburg i Elsass. Landevejen var beplantet med Kirsebærtræer, hvis Frugter netop vare bleve modne; de bleve naturligvis ordentlig plyndrede af de Rejsende, omend skjönt der vare Folk til at passe paa dem.

Omtrent efter 3 Dages Forløb ankom vi til den lille Kjøbstad Kehl, der ligger ved den franske Grændse, en halv Mil fra Strassburg. Den Gang turde man ikke rejse videre ind i Frankrig, uden at man havde Tilladelse dertil og var i Besiddelse af et særskilt Pas, men vi manglede begge Dele.

Vi overnattede i Kehl, og da den følgende Dag var en Søndag, saa pyntede vi os en Smule og gik til Strassburg. Vi passerede Rhinbroen, der er bygget paa Baade, for at den kan stige og falde ligesom Vandet. Paa den modsatte Side stode der franske Skildvagter, som slet ikke anholdt os, men lode os uhindret passere videre til Byen.

Strassburg er en stærk Fæstning, men en gammel By. Domkirken (Strassburger Münster) har det højeste Taarn i Europa; den er en Pragthbygning og et Underværk i Bygningskunsten. Grunden til Kirken blev allerede lagt i Aaret 1015 af Biskop Werner v. Habsburg, men den blev først fuldendt i det 16de Aarhundrede. — Da vort Ophold i Strassburg kun var kort, saa fik vi ikke Meget at se af Byens øvrige Mærkværdigheder.

I Strassburg er næsten Alt indrettet paa Fransk, i Særdeleshed i Værtshusene, og man hører det franske Sprog tale næsten overalt. Efter at have besøgt Staden, toge vi igjen tilbage til Kehl.

Den følgende Dag gik vi til Baden (i Storhertugdømmet af samme Navn), hvor vi ankom om Aftenen. Baden (egentlig Baden-Baden) er et berømt Badested og ligger i en fortryllende Egn. Byen var ved vor Ankomst opfyldt af en Mængde Badegjæster. Vi opholdt os her en hel Dag, badede os og besøgte den smukke Omegn.

Fra Baden gik vi til Rastatt, en lille Fæstning, og derfra til Karlsruhe, som er Hovedstaden i Storhertugdømmet. Byen er stor og regelmæssigt bygget, samt har et smukt Slot.

Vi vare her saa heldige at træffe sammen med tre danske Malere, hvoraf den Ene var en Lærekammerat fra Odense. Vi bleve særdeles godt modtagne af dem og tilbragte en rigtig fornøjelig Aften i deres Selskab.

Da vi ikke kunde faa Arbejde i Karlsruhe, saa toge vi næste Dag Afsked med vore Landsmænd og gik til Schwetzingen, en lille By, som har et Slot med den største og berømteste Have i Tyskland. Vi besøgte Haven, der er aaben for Enhver og som er overordentlig smuk, men at beskrive den nøjere vilde blive for vidtløftigt.

Derfra gik vi til Heidelberg, der ligger mellem lutter Vinbjerger i en romantisk Egn. Floden Neckar, som ved Mannheim forener sig med Rhinen, flyder tæt forbi og giver Byen et fortryllende Udseende.

Vi besøgte det gamle Slot, den mest storartede og herligste Ruin, som maaske eksisterer, og fra hvis Balkon man nyder en fortryllende Udsigt over de omliggende Vinbjerger og hele Neckardalen. I Slotkjælderen toge vi det berømte store Vinfad i Ojesyn;

Fadet er 15 Alen højt og 36 Alen i Omfang.
— Vinen i Heidelberg er meget god og billig.
— Byen er gammel, men har et af de berømteste og største Universiteter i hele Tyskland.
(Fortsættes).

Bestilling paa Julebladet maa gøres inden
15. December.

Julehefter.

Skandin. Forening »Vaulundur« Dresden agter paa Trods af et forrige Aar temmelig mislykket Eksempel, at udgive et Julehefte, og beder om Tilsagn fra de Foreninger, der vilde deltage i en Udveksling af samme.

Med skand. Hilsen

V. Dresler, Sekretær.

Vege sack.

Skand. Forening har flyttet sit Lokale til
Rest. M. Borjes, Sedanplatz Nr. 7.

Med skand. Hilsen

C. Petersen.

Efterlysning.

I Foreningens Bibliotek savnes et Par Bøger, laant af fhv. Medlem Nr. 1629, *Har den berg*. Saa fremt H. vilde gøre os den store Tjeneste, at hjælpe med Tilvejebringelsen, ved i det mindste at lade os vide, hvor vi kunde hente disse, er Hensigten med denne Notits naaet.

»Vaulundur« Dresden.

V. Dresler,
Sekretær

Paa Lørdag udkommer intet Nr. af D. f. Sv.

ANNONCER

KONSTANZ.

K. Sprenger's Fiskehandel, Bodansplatz, anbefaler ferske, røgede og marinerede Nord- og Östersö-Fisk.

Dansk Skraatobak

fra Horsens og Odense.

Altid friskt paa Lager hos

J. Wazniewski, Gerbergasse 73, Basel.

Kollektivannoncer.

BASEL.

Rest. Perthus, Ochseengasse 19. Lokale for Skand. For.

BERLIN.

A. Martins Restauration, Alte Jakobstrasse 103 a. Verkehrslokal for Skandinavisk Haandværkerforening.

DRESDEN.

Rest. z. Gänsedieb, Victoriastrasse 30. Lokale for Skand. Forening.

DÜSSELDORF.

Rest. z. dicken Jean, Ecke Ober- u. Fürstenwallstr. Samlingslokale for Skandinaver.

FRANKFURT AM MAIN.

Rest. z. Heilig. Stein, Gr. Kornmarkt 13. Lokale for Nordisk Forening i Frankfurt.

HAMBURG.

Restaurant z. Bünsow-Tunnel, Fuhlenbierte 50. Lokale for Sk. C. U. K.

HANNOVER.

Rest. z. Gewerkschaftshaus, Calenbergerstrasse 31—32.

HARBURG.

Rest. Lüssenhoff, Erste Bergstrasse 7. Lokale for Skandinavisk Forening.

KJÖBENHAVN.

Foreningen f. ber. Haandværkere har sit Lokale hos *Mygind*, Linnesgade 25. Møde hver Torsdag. — Alle hjemvendte Landsmænd ere velkomne.

LEIPZIG.

Rest. Sauerbier, Hjörnet Lange & Kohl-gartenstrasse. Samlingslokale for Skandinaver. *F. Sauerbier*.

MANNHEIM.

Gasthaus zum Goldenen Adler, Marktplatz. Herberge og Samlingssted for Skandinaver. Danske Blade.

MÜNCHEN.

Restaur. Walhalla, Augustenstrasse. Indgang til Lokalet Brienerstrasse.

ST. GALLEN.

Rest. Frick, Linsenbühlstr. 45. Samlingslokale for Skandinaver.

WIESBADEN.

Rest. z. Deutschen Kronprinz, Karlstr. Nr. 3. Lokale f. Skand. Forening.

Redaktion og Ekspedition:

P. Jørgensen, Hauptstrasse 12,
Kreuzlingen (Schweiz).

Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

Druck von J. H. Welti, Kreuzlingen.

JULEN 1903

❖ Julesang. ❖

Mel.: «Der er et Land!»

Nu Klokkeklangen over Jorden toner
Hver kristen Sjæl, til Julefest blir
stemt;

Et heller vi, saa langt fra Nordens Zoner
Vor Barndoms glade Julenat har glemt,
Nu straalet Lyset ud fra Slot og Rønner
Vi og har tændt vor lille Julegran
Og samles da om Bordet Nordens Sønner
Til Julefest saa langt fra Fædreland. —

Saa mangel Gang maa Haandværks-
svenden vanke

Paa Landevej i Slud, i Regn og Blæst
Tror I maaske hos ham ej findes Tanke
Om Mindet fra saa mangen Julefest.
Da han var Dreng og sad ved Mutters Gryde
Saa lunt og godt, mens Sne mod Ruden slog.
Hos os er Plads, her skal han ej fortryde,
At han for Kundskabs Skyld i Verden drog.

Kom da Herhid, hver den der her var
fremmed,

Hver den der ej har glemt sit Modersmaal,
Og lad os klinke lidt for Barndomshjemmet
For dem deroppe drikke ud en Skaal.
Er sammen vi i Kvæld, ad Aare findes
Vi spredte om den hele vide Jord,
Gid denne Julefest maa altid mindes
Med hver en Ven, der søgte til vort Bord.

Zach. Friis.

**DEN
FARENDE
SVEND**

Jul paa Sletten.

(Et Minde fra Hæ River Pass.)

Hør, hvor Sangen fuldtont ringer!
— det er Slettens Mænd ...
Hjærter gjennem Mulm sig svinger
hjem -- hjem igjen.
Baalet op af Riskvas flakker,
Klynger sidde rundt;
samle ind af sorte Slagger
Minders gyldne Bundt.

Et Lyn! — et skærende Skrald! —
og saa er det stille igjen.
Fanden fraader, naar Hjærtets Ild
ulmer i Slettens Mænd.

Brede Næver, haarde Hunde,
— dugget Blik endda.
Sang fra tætte strænge Munde,
eller — vel, hvorfra?
Frivant Skytte! Vildmandskraften
dør i Helgen hen ...
Hjemad Hu! — til Juleaften
hjem — hjem igjen.

Djæveln til Støj! — Død, hvor det öser!
— Drenge, hold Ilden klar —
Den Sang igjen? Hvad Hilsen ellers?
— som om der en anden var —!

Og Regnen pisker paa Baalet,
og Røgen er osende tul
og Panthere hvisle i Jouglet —
og hvide Mænd drømme Jul:

Byen var saa trang og lille,
Kirken halvt et Skur,
hvidblaa Snefug fög sig stille
op om Hegn og Mur.
Stuen bag Gardinets Frille,
Sangen, Granen — Får — Mør!
Markus ?

Nøj den Onde spille — —
Markus andet?

Ord!!

Klar Jer uden Julegilde!
I kan klare Jer, I vilde
Frimænd, uden veldækt Bord —
løse Fugle uden Rede,
Skuder uden Ror.
Jack! Den gamle Synder — bede! —
Hæng ham! Brænd ham!
Jack!!!

— — —
Et hvidblaat Lyn — et Domsdags Krak
Magtens? eller Rettens?

— — —
Sex Par Knæ paa Slettens
gjennemblødte Jord.

Skam Jer ikke! — Baalet brænder;
det er Lysskær, som Jer blænder,
Skrald som döver Ord,
Skam Jer ikke, barske Mænd!
Sjælen söger hjem igjen,
mosgroet Sjæl af Slettens Mænd,
hjem til Jul og — Mor.
Pilgrimsgang til hende,
den gamle stille Kvinde,
det altid blanke Minde —:
Mandens Hjertes tit bekæmpte
aldrig glente
Sang om Jul og Mor.

—
Zitrende Oxen, skrækslagne Panther.
— Hjemløse Liv af Vrinlen —
Fra Örkenen er langt til Stambul.
Men hver Stemning, som tvinger til
Jord sin Mand,
har bragt ham lidt nærmere Himlen;
thi af Storm og Strid rinder Jul.

Tæt skal den klamme Jer,
dybt skal den ramme Jer,
ej bör I skamme Jer,
Slettens Mænd!

For naar Tiden er omme
for Misdaad og Domme,
maa Julen klomme
til hver Mand igjen;
— til Een i Foraarets Friskhed;
i Sommerens Fylde til Een;
til Mange först som et sidste Hvil
for de gamle trætte Ben.
Jul! — ej det strænge Dogma,
ej Markus, ej skrevne Ord,
men Slægtens Livshaab, Bønnen,
som stiger af Hav og Jord.

Dejlige Julens Minde!
Löftet er: Fred paa Jord,
og Velbehag i Sinde
for os, som den bebor.

Per Gynt.

En Juleaften.

Winthers Lokaliteter egner sig egentlig ikke for en Fest som denne. Ved Daglys var Loftet næsten sort af Mados og Tobaksrøg og paa Væggene saaes kun de featet-glinsende Rester af de forhenværende »Guld-Tapeter. De upolerede Bordplader og endnu mere de blankslidte Bænke bagved Bordene afgave et tydeligt Bevis for hvad en talrig Kundekreds med gode Vadmels Permissioner, i Tidens Løb formaaede at give et Værtshus-Inventar Præg af.

Inde i selve Hulen gik Foreningens Formand og et Par af Medlemmerne og pyntede Juletræet. »Her skal vi sku ha Sverige op,«

siger Frost og staar op paa en Stol for at hæfte et svensk Papiersflag paa en af de øverste Grene. Idet han gaar ned af Stolen ser han den anden føre Haanden til Munden: »Nej hör ved Du nu hvad Jens, der er Pinedöd ingen Mening i at Du gaar og æder alle Svedskerne, der bliver jo ingen til at komme i Kræmmerhusene.« Jens, en lille rödmusset Jyde, svarer: »Ja, no foer Do straws undt a den bette Swesk, trower Do æt a den blywer minnr aa mærk end den Appelsijn Do hogged te Bertha da hun för wa herinn.« »Det er sku Lögn!« farer Frost op. »Wa æ et? A so et jo mæ mi ejen Öwn!« »Saa skal I nu skændes igen?« siger Formanden; »ja I er et Par nydelige Herre. Dersom I ikke lader være at pille ved Sagerne saa fortæller jeg det til Svendene i Aften. Det mangler bare at I allerede nu staar og æder Jer saadan en lille Kolera-Mavepine til, saa I ingen Appetit har til Gröden og Gaasen i Aften.« Under saadanne Smaakævlrier bliver endelig Træet pyntet og Lokalet dekoreret med de forhaanden-værende Flag, Skjolde og, fra forrige Aar opbevarede, Juleaviser.

Endelig slaar Klokken syv og for første og eneste Gang i dette Aar har Foreningens 14 Medlemmer indfundet sig fuldtalligt og præcis, endvidere var 3 Tilrejsende mødte. Formanden tager Ordet og byder de Tilstedeværende »Velkommen« og »Glædelig Jul,« samt foreslaar at der sendes en Mand hen

paa Herberget for at mulige derværende Landsmænd kunne blive indbudte til Julefesten. Christensen, Foreningens kroniske Ræsonnør, raaber straks: »Jeg protesterer! Det er jo nok vedtaget, at vi beværter de Tilrejsende; men for det første er det for os arbejdende for sløje Tider til at vi kan rutte med Mønterne og for det andet saa er Byen da ikke større end at en sulten Nav nok selv maa kunde finde os.« Alligevel besluttes at sende et Medlem hen paa Herberget og Jens, der maa afsted, udrætter sit Brinde saa samvittighedsfuldt, at man efter et Kvarters Forløb kan gaa til Bords i et Antal af 20 Personer. Lokalet havde

som ændret Fysiognomi i Aften. De to lange med en hvid Dug dækkede Borde, hvor Öl- og Snapseglass m. do. Flasker stode i Geled; Risengröden, Rödkaaen, Gaasestegen, Juletræet o. s. v. gjorde et saa hyggeligt-hjemligt Indtryk, at der lød et rungende

Hurraraab. Efter at Formanden med prisselig Korthed har budt »Velbekomme«, styrter man sig over Risengröden, der forsvinder i de næste Öjeblikke. Stilheden afbrydes ved at Jens med Munden fuld af Gröd siger: »A trowr te at di hær Schweizere kommer Katöfler i æ Gröd.« »Bravo! Bravo! Jens har faaet Mandelen!« raaber flere. Og ganske rigtig, Jens bliver straffet med en Humpen for sit Svineheld. — Havde han haft en

Anelse om »Katöflens« Betydning, havde han sikkert stiltiende slugt den. — »Pst! Lorentsen har Ordet!« Lorentsen er Foreningens Skönaand, han har været paa Höjskole, kender den Oldnordiske Mythologi paa Fingrene og skriver mer eller mindre mislykkede Rim. Med en mere end almindelig grødet Stemme taler han om Julens Historie og begynder med Jul i Norden för Kristendommen. Hvorledes vore Forfædre fejrede Vintersolhverv ved at ofre til Guderne. Da han naar til Ordene: »Og saa tændte de — — —,« Djæs Sigarer, udbryder Jens, hvis af Gaasefedt glinsende, rödmussede Ansigt röber højeste Velvære. »Hold din Kæft, Jens!« raaber Formanden. »Bravo!« raaber de andre og en stor Latter-

Jeg vil hjem!

Da jeg vandred bort fra Hjemmet
Rejste jeg med tusind Haab.

Disse bort har Tiden skræmmet,
Et kun blev — et Hjertensraab:
Jeg vil hjem!

Jeg vil hjem og Venner favne,
Stille hos min Moder bo,
Vil ej længer Hjemmet savne, —
Sjælen sukker efter Ro —,
Jeg vil hjem!

Jeg er træt af Verdens Kummer
Og af Vandrelivets Larm.
Al min Fryd og Lyst forstummer
Og det hulker fra, min Barm:
Jeg vil hjem!

Arnold Hertz.

Hvorfor ?

Hvorfor er Danskens kære Sprog saa rædsom ufuldstændigt?
Hvorfor har jeg kun Ord for det, der lige er nødvendigt?
Hvorfor kan jeg ej kort og klart og lige saa behændigt
Beskrive alt, hvad jeg faar se, naar jeg det gör anstændigt?
Hvorfor skal Tankens rappe Fod kun tumle sig indvendigt?
Hvorfor har jeg ej Evne til at forme det udvendigt?
Saa det kan ses, at ogsaa jeg nok tænke kan selvstændigt,
Det tynger mig. Det tykkes mig er skændigt.

Der er saa mangt og meget, som jeg gerne vil fremføre,
Saa mange rene Toner naa fra Dag til Dag mit Öre.
Saa meget skönt og godt og stort faar jeg saa tidt at höre,
Saa meget som kan Sind og Hu og Hjertestrengte röre.
Det skulde frem. Jeg kan det ej. Og hvad skal jeg vel göre?
Da jeg saa jammerligt formaar et Penneskraft at före,
Og kun saa trevent, klodset kan i Verseformen köre.
Det tynger mig. Kan Hjertet sammensnöre.

Hvor vilde jeg dog gerne det — i farverige Buer —
Udpensle, som min Fantasi i stille Timer skuer:
Et Hav i Storm, et sneklædt Bjerg, en Sky som röde Luer,
En sølvklar Aa, en Hede tavs med mange mørke Tuer,
En brandgul Skov, en stubbet Mark, min Moders simple Stuer,
Et fattigt Hjem, et Elskovspar, der ej for Modgang gruer,
Skönt Fattigdom og trange Kaar vel tidt med Nöd dem truer
Og tynger dem, og Modet hos dem kuer.

Hvorfor kan jeg ej hjælpe til at pege mod det höje?
Hvorfor maa jeg kun alting se, ja Graad i mangt et Öje?
Hvorfor maa jeg uvirksom se, det Fattigfolk maa döje?
Hvorfor kan jeg ej Byrdens Aag fra Ryg og Skulder böje?
Jeg önsker: Jeg med Ord og Haand min Villie kunde föje;
Men Evnen fattes helt og fuldt, og Midlerne er slöje,
Kun Virkelysters Afmagtsaand i Hjernebisten stöje. —
Og kun med *det*, jeg maa mig lade nöje.

Folmer Gothard.

Hamburg 8. Nov. 03.
 Selvfølgelig fik han et krag-
 sigt klækket med diverse
 "Kronborg", "Fiskerhav"
 og "Friskebrød", og
 straks vaffel
 ham til Høj
 Ordens.

München 14. 11. 03.
 H. 8 begynte Maaltidet
 gaasesteg med Rødkål
 og en agle dansk Snaps.
 Først hems 9 1/2 blev
 Børstet hoved, og vi fulgte
 Toaster og Taller i lange
 Baner. - - - Nordens
 H. 2 skilles
 Sommer og gik enhver til
 sid, alle glade og tilfredse
 med den lille aften.
 Fest.

Et Hønsstykke kan noteres
 fra Festen det Fugleser forger
 stør 3 Skeller i 3 Skud

St. Gallen 27. 9.

Var lille F.... var især meget ivrig

Før at tilbringe et Par gule
 Alentimer i hverandres Selskab
 hertil kommer først til
 ske efter at et Par
 Elefanter vare bleve

Men endnu rider Vikingbladet
 end drager Nøven viden om
 Vore Postkort
 finder stor Anklag

søge friske Skaffer
 heldig at sætte sig i et Fæd-
 vable stor julebl blandt
 varende Naver.

München 14. 11.

Medlemmerna havde
 brakt de Vestkomment
 Al, og de seere her paa
 et Mallem (uden Fotselag)
 samme gode Gerning, først
 ikke og Fiske, se at sigte,
 de henflot i Minderhed og Glæde.

Den nye dør foran
 om de forklarede
 alle Medlemmerna
 paa Alentimer
 de trætte alle
 kom i Børstet
 alle Medlemmerna
 gule, og

Wiesbaden 3. 10.

de danske Snaps udvædt
 vare en meget Værdning
 en stor Del af de Fildrakter
 hele Festen udsolages og et
 Anledning sammensat Pro-
 malle held strages da de var
 for. Den bragt til Fide.

Juleisop

salve følger Jens' drastiske Indfald, Lorensen bliver forfjamsket og med et højst indigneret Blik paa den ulykkelige Jens sætter han sig ned og deltager med en overlegen Mine i de andres Latter.

Imidlertid bliver Bordet rømmet og Punschebowlen kommer frem. Formanden lægger for med en Sang der efterfølges af flere. Juletræet brændes af. Duften fra de svedne Grannaale, Klangen af de hjemlige Melodier der bruse gennem det lavloftede Rum hvælver dette til en Höjen-loftssal. I en Kirke findes næppe mere og ærligere Andagt end her i dette Øjeblik. Med fugtige Øjne lyder det fra de unge glade Strubber:

— — — den skal leve mens
Norden bestaar : :
Spredende Glæde blandt rej-
sende Svende
Støtte i Nød, og for Sproget
et Hjem.
Det er vort Maal og derpaa
vil du kjende
Navnes Samfund, hvor du
kommer frem.

Og nu gaar det Slag
i Slag. Lune og Vid
strømmer over alles
Læber, hver bringer
sine »Glaudsnumre«.

Lykkelige lille Flok!
Hos een og anden
vilde Minderne om
Barndoms-Julen have
bragt Hjemveens knu-
gende Smerte i Sindet
ved Følelsen af hvad
der laa der bagude;
men disse dunkle Tan-
ker vige for Glæden
der lyser fra alles Aa-
syn, man er som Barn
igen i dette Selskab.

Og for Börn er Him-
melen stedse aaben,
siger Nazareneren.

i. J.

Edward Halds store Udenlandsrejse.

En Dag for et Aars Tid siden, da vi (med
vi menes Undertegnede og een Nav til i
Mangel af en mere ideal Beskæftigelse sad
og tegnede Fluer paa en Gulvmaatte i Bern,
Hovedstaden i Portugal, fattede vi pludselig
den Beslutning at ryste Støvet af vore Støv-

ler og forlade dette utaknemmelige Land, der
saa daarligt havde forstaaet at vurdere vore
Talenter. Men hvorhen? Selvfølgelig grebe
vi med Nysgerrighedens hele Styrke efter
»Rejsehaandbogen«. Med et dybt Suk lagde
vi Bogen fra os. — Italien! — Palæstina! —
Ægypten! —

Nej! *det* var ikke noget for os. *Det* var
alt for almindeligt, alt for hverdagsagtigt.
Saa kiggede vi paa Landkortet. — Grönland!
— Ja, *det* var noget for os. Dette store,

vidtstrakte Land, der
flyder med Mælk og
Honning. Ja, *der* maatte
vi hen. Et Øjeblik
— og Kufferterne vare
pakke. To Dage se-
nere befandt vi os om
Bord paa et af det
kongelige, østasiatiske
Tekompagnis Skibe,
der førte os sikkert og
vel i Havn i den regel-
mæssig byggede Köb-
stad Godthaab paa
Grönland, hvor vi bleve
modtagne med begejst-
rede Eskimohurraer af
de ved Landgangsbroen
i store Skarer forsam-
lede Naver. Snart vare
vi i faste Stillinger og
kendt over hele Byen.
Vi grundlagde selvføl-
gelig øjeblikkelig en
skandin. Forening. —
Den 2den Maj udkom
det første Nr. af vort
Ugeblad. Den Suusfor-
nuftige, der udkommer
hver Gang det i Folge
Kalenderen er Nymaa-
ne. Den 3. Juli havde
Foreningen sin Auto-
mobiludflugt (der traadte
i Stedet for den
sædvanlige Skiveskyd-
ning) til de i Upernavik
bosiddende Naver,
som vi blidelig forma-
nede til at indtræde i
den ny Verdandiorden,
hvortil de straks vare
villige. Den 14. Septbr.
holdt vi vort store Sæl-
hundegilde, hvortil den

derboende danske Konsul havde indfundet
sig, samme udbragte — i Tran selvfølgelig —
(andet drikker vi jo ikke) et varmt Leve for
Prinsregenten af Kreta, der hurtigt efterfulgtes
af et lignende for Kediven af Afghanistan.
Af de til denne Fest indløbne Telegrammer
skal kun nævnes: Underofficersforeningen for
Vorbasse og Omegn; Norsk Forening Sibirien,
og de samvirkende Fagforbund, Sandwichö-
erne. Lokalet var smagfuldt pyntet med Flag
og kulørte Tranlamper.

Jul!

Kirkeklokker — höitidsstemte —
livlig gjennem luften svinger,
vækker minder halvforglemte,
vækker længsel i dit hjerte;
mens til julen ind de ringe.

Og i mangen fattig hytte
bringer klokken sorg alene,
og en fattig mor maa lytte
sorghetyngt efter lyden;
maa sin sorg med tvil forene.

Men den rige da, som sidder
i et hjem, hvor intet savnes;
men blir mödt af barnekvidder
og en hustru, som ham kysser,
— börnene af dem omfavnes, —

mon han gir til dem, som arme
sidder — uden mad og penge —,
som i sneen søger varme?
Gjør han, ham vi ej misunde,
for ham hadets dör vi stænge.

Kirkeklokker — höitidsstemte —
blandet med en længslenssvingen —
vækker minder halvforglemte.
— Lad os ikke hjemmet glemme!
— Hjemmets kjærne, det er tingen! —

München, desember 1903.

Övind Heggteit.

Festlighederne overværedes af en talløs Skare Indfødte under Anførsel af en »Kempe«, som med spændt Interesse fulgte Sagens Gang »fra Tilskeerpladsen«. Den 27. Novbr. afholdtes den aarlige Generalforsamling, af denne frengik det, at Foreningens Bibliotek omfatter 5 Bind Klassikere, der i Følge den rigt illustrerede Katalog ere:

1. Hans Hærvig: »Muser og Gratier«. 2. Robinson Kruse: »Grönlands Jernbaneplaner og -takster«. 3. Vilh. Tell: »Om Forskellen mellem Rugmel og Sigtemel«. 4. Kleine Kohn: »Forslag til Lov om Skomagerlærlinges Valgret«. 6. Maren Kokkepige: »Sirups Anvendelse til Rensdyrsteg«.

Som det ses, ere vi jo godt »paa Højde med Tiden«. Intet Under derfor, at Formandens (Kresjan Vesterbros) Forslag om kun at bevillige 75 Öre til Indkøb af nye Bøger vedtoges enstemmig, hvorefter man formulerede en »Ønskeseddel«. Anskaffelsen af et Bogskab vedtoges ligeledes. Det besluttedes at indsende et Andragende til Nobellegatets Forvaltning om at næste Aars Fredspræmie maatte blive tildelt Naverfredskongressens ihærdige Forkæmper. Det vedtoges at bortlicitere Trykningen af de nye Medlemsbøger til den højstbydende. Begrundet paa Værtindens kroniske Trandelirium besluttedes det at flytte »Hulen« om i Hotel »Terpentin«, Beringsstrædets Forlængelse. — Af Tilrejsende har der i Aarets Løb været to: »Tykkesen« og »Drejersen«, af hvilke den sidste jævnlig havde »ondt i Haaret«. Til- og Afgangen har balanceret matematisk nøjagtigt, idet der for hver 7 afrejste er indmeldt 3 nye.

Fritiden halveres ligeligt med filosofiske Betragtninger over grönlandske Pragtbygningers Stilarter og videnskabelige Eksperimenter med Sæbeskum og Stoppenaale. —

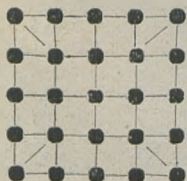
Svende glem ikke at købe *vore* Postkort, »der finder stor Anklang i Foreningerne«. De faas kun under nedenstaaende Adresse: Skand. Forening Godthaab. 5. Kampesten efter Mejeriet, 7. Jordhule til højre, Indgang mod Öst 3½ Alen fra 4. Trantönde, Kældrens nordvestlige Krog, der hvor Fortepianoet staar.

Med skand. Hilsen

Edward Hald,
Farende Svend a. D.

Lidt Hovedbrud!

Plaser Tallene fra 1 til 25 i de 25 Skæringspunkter saaledes, at, naar de opsummeres i de af Linierne afgivne Retninger, overalt den samme Sum udkommer.

J.

Navernes store og gode Gjerninger.

De Naver de kom sammen for at holde en Kongres,
Stor Kongres — mange Fjæs — tænkt jer to for hver halvtres
De alle var saa glade, var med Enden ret tilfreds,
Glade Dag — jo Goddag — de blev Fandens godt tilfreds.

Den Frad de slutted' var en hel Idyl til de kom hjem,
Hjem igen — Hillemen — saa vi fik et farligt Spænd.
Hver Paragraf var god; men kun for lidt udi Punkt fem.
Paragraf — grav en Grav — og dert med alle dem.

Friis Kemp det hele skildrer i sit Blad den næste Dag,
Skueplads — Gamle Jas — fik paa Hodet af Langvad,
Et bevinget Sverd i Luften fløj i selsamme Drug,
Drug en Dag — stak saa af — Harald mere Plads ej gav.

Ved Sankte Hans man i Davos sig laved' farlig sin,
Arnold Hertz — laved Scherz — ja han laved' farlig Grin,
Han cirka tyve Naver inviteret ud paa Vin,
Gav dem Vin — Medicin — laved Naverklub i Byen.

I Hamborgs ny Forening gaar det saa ganske glat,
Ganske glat — Sikkehat — Pakkefest hvoranden Nat,
Drikker Öl uden Glas for at faa Revorden sat,
Malerklad — fik den fat — samt et Rugbrød med et Glas.

En Tur per Dampbaad med Musik er ej saa gal,
Musikspil — Pigelli — og Svingom i Dancesal,
Dysteløb med et Skaf for at trufte Koens Hal',
Løbe løs — gaa til Søs — og en Svend i Söen fald'.

I Zürich strömmet Folk til Vejrs en Solskinsdag,
Solskinsdag — Sommerdag — paa »Alhambra« Naverflag,
Fordi en Navorklub den fejrer der sin Fødselsdag,
Fødselsda' — Tombola — Pladespil per Blikkensla'r.

Hr. Madsen var ej Ven af Parisens Konsulat,
Konsulat — rabiat — Fredrik N. han gir paa Hat,
Og saa grundet' de paa Sagen i halvfemte Nat,
Femte Nat — fik de fat — i et Konsul-Reglement.

Jeg maa nu slutte Visen for min Redaktör,
Redaktör — ku' bli skör — ja han kun' jo let bli ör.
Hvis I vil mere vide saa bank kun paa min Dör,
Bank paa Dör — hvis I tör — og I ikke ved mig rör.

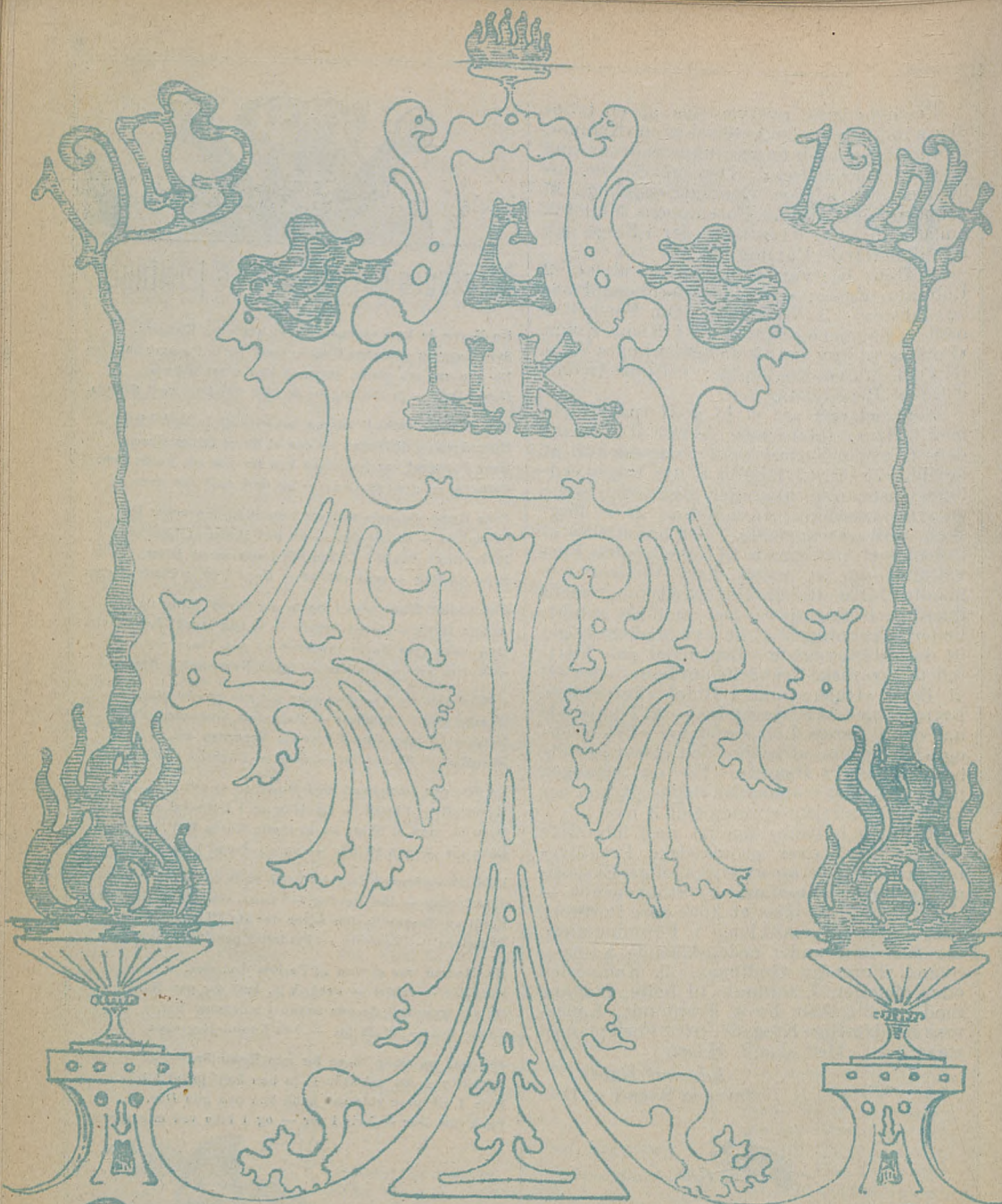
Dix.

Ekstranumre af dette Blad faaes, saavidt Op-
laget rækker, for 50 Cts. pr. Stk.

Redaktion og Ekspedition:
P. Jörgensen, Kreuzlingen (Schweiz).
Adr. f. Tyskland: Postlagernd Konstanz.

1204

R. G. G. G.

G. G. G.